

Lagrådsremiss

Nya regler för datacenter och hållbara bränslen samt en ny reduktionsplikt

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 20 februari 2025

Peter Kullgren

Linnéa Klefbäck
(Klimat- och näringslivsdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

I lagrådsremissen föreslås lagändringar som syftar till att genomföra delar av de ändrade direktiven om förnybar energi och om bränslekvalitet och det omarbetade energieffektivitetsdirektivet samt till att anpassa svensk rätt till EU-förordningen ReFuelEU Aviation. Det föreslås också ändringar som genomför de förslag avseende reduktionsplikten som regeringen har aviserat i budgetpropositionen för 2025.

Det föreslås en ny lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda. Den innebär att datacenter ska rapportera in information om bl.a. energianvändning till en europeisk databas. Kravet ska inte gälla för datacenter som används för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål eller där tjänster tillhandahålls uteslutande för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål.

I lagrådsremissen lämnas också förslag om nya och ändrade hållbarhets-kriterier för förnybara bränslen, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen. Fler bränslen ska omfattas av hållbarhetskriterierna. Det föreslås även följdändringar i lagen om skatt på energi och lagen om elcertifikat.

Det föreslås nya nivåer för reduktionsplikten och en möjlighet att uppfylla reduktionsplikten genom leverans av fossilfri el.

Vidare föreslås ändringar i drivmedelslagen. Ändringarna innebär bl.a. att kravet på drivmedelsleverantörer att minska växthusgasutsläppen från levererade drivmedel slopas.

De flesta lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Vissa av de lagändringar som handlar om hållbarhetskriterier föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 respektive den 1 januari 2030.

Innehållsförteckning

1	Beslut	6
2	Lagtext	7
2.1	Förslag till lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda.....	7
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	9
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen.....	11
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen.....	25
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen.....	27
2.6	Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)	29
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat.....	35
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel.....	36
3	Ärendet och dess beredning	42
4	Hållbarhetskriterier	43
4.1	Kort om hållbarhetskriterier	43
4.2	Förnybara bränslen	43
4.3	Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung	44
4.4	Återvunna kolbränslen.....	49
4.5	Fasta och gasformiga biobränslen	51
4.6	Krav på minskade växthusgasutsläpp	53
4.7	Fler markkriterier	55
4.8	Rapportering till unionsdatabasen	59
4.9	Återkallelse av hållbarhetsbesked	60
4.10	Skyldighet att spara uppgifter	61
4.11	Föreskrifter om oberoende granskning och omprövning	62
5	Tilldelning av elcertifikat till anläggningar som producerar el från fasta biobränslen	63
6	En ny reduktionsplikt	63
6.1	Reduktionsplikten för bensin och diesel höjs	63
6.2	Leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer ska kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten.....	66
6.3	Administrativa ändringar av reduktionsplikten	72
6.4	Reduktionsplikten för flygfotogen tas bort.....	73

7	Ändrade regler för drivmedel.....	74
7.1	Kravet på drivmedelsleverantörer att minska utsläppen av växthusgaser slopas	74
7.2	Högsta tillåtna inblandning av fame i dieselbränsle i miljöklass 3	76
8	Offentliggörande av information om datacenters energiprestanda	77
8.1	Den som äger eller förvaltar ett datacenter ska offentliggöra viss information	77
8.2	Tillsyn över kravet på offentliggörande och rapportering av information.....	83
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	85
9.1	Ikraftträdande	85
9.2	Övergångsbestämmelser till hållbarhetslagen	86
9.3	Övergångsbestämmelser till reduktionspliktslagen	88
9.4	Övergångsbestämmelser till drivmedelslagen	89
10	Konsekvensanalys.....	90
10.1	Övergripande konsekvenser	90
10.2	Konsekvenser för företag och enskilda	92
10.3	Effekter för klimatet och miljön	96
10.4	Myndigheter och domstolar.....	98
10.5	Övrigt	99
11	Författningskommentar.....	100
11.1	Förslaget till lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda.....	100
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi.....	103
11.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen ...	104
11.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen	123
11.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen	124
11.6	Förslaget till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)	126
11.7	Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat	131
11.8	Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel.....	131
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652	139

Bilaga 2	Artikel 12 i och bilaga VII till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955	216
Bilaga 3	Sammanfattning av promemorian Hållbarhetskriterier för vissa bränslen och en ny reduktionsplikt.....	218
Bilaga 4	Promemorians lagförslag.....	219
Bilaga 5	Förteckning över remissinstanserna	251

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda,
2. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
3. lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen,
4. lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen,
5. lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen,
6. lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319),
7. lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat,
8. lag om ändring i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om att den som äger eller förvaltar ett datacenter ska offentliggöra uppgifter om datacentrets energiprestanda.

Ord och uttryck

2 § I denna lag avses med *datacenter* en byggnad eller en grupp av byggnader som används för att inrymma, ansluta och driva datorsystem, servrar och kringutrustning för datalagring, databehandling, datadistribution och relaterad verksamhet.

Krav på den som äger eller förvaltar ett datacenter att offentliggöra information om energiprestanda

3 § Den som äger eller förvaltar ett datacenter med ett installerat it-effektbehov på minst 500 kilowatt ska årligen offentliggöra uppgifter om datacentrets energiprestanda genom att rapportera uppgifterna till den databas som avses i artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, i den ursprungliga lydelsen.

Rapporteringsskyldigheten gäller inte för uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelser om rapportering finns i kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 av den 14 mars 2024 om den första delen av inrättandet av ett gemensamt unionssystem för bedömning av datacentraler.

4 § Skyldigheten att rapportera enligt 3 § gäller inte för datacenter

1. som används för säkerhetskänslig verksamhet,
2. som används för försvars- eller krisberedskapsändamål, eller
3. där tjänster tillhandahålls uteslutande för säkerhetskänslig verksamhet eller försvars- eller krisberedskapsändamål.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, i den ursprungliga lydelsen.

Tillsyn

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) har tillsyn över att denna lag och kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 följs.

Tillsynen omfattar inte sådana datacenter som avses i 4 §.

6 § Tillsynsmyndigheten har i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar från den som äger eller förvaltar ett datacenter, och
2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen inom data-centret, dock inte bostäder.

7 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag och kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 ska följas. Ett föreläggande får förenas med vite.

Överklagande

8 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 c § och 7 kap. 3 c och 4 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 c §¹

För biogas eller biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning medges befrielse från energiskatt med 100 procent och från koldioxidskatt med 100 procent.

Första stycket gäller endast om bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen*.

Om bränslet förbrukas i en sådan anläggning som avses i 1 kap. 3 a § lagen om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen*, gäller första stycket dessutom endast om förbrukaren vid förbrukningstillfället innehar ett hållbarhetsbesked som omfattar bränslet enligt 3 kap. samma lag.

Första stycket gäller endast om bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen*.

Om bränslet förbrukas i en sådan anläggning som avses i 1 kap. 3 § *andra stycket* 2 lagen om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen*, gäller första stycket dessutom endast om förbrukaren vid förbrukningstillfället innehar ett hållbarhetsbesked som omfattar bränslet enligt 3 kap. samma lag.

7 kap.

3 c §²

Avdrag enligt 3 a och 3 b §§ medges endast om

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen* och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen* och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

4 §³

En skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på biogas och biogasol som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle.

Första stycket gäller endast om

¹ Senaste lydelse 2021:669.

² Senaste lydelse 2021:669.

³ Senaste lydelse 2021:669.

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd,
2. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare, och
3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen* och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.
3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen* och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen²

dels att 2 kap. ska upphöra att gälla,

dels att rubriken till lagen samt 1 kap. 1, 2, 3 och 3 a §§, 3 kap. 1–1 b, 1 d och 1 e §§ och 3 a kap. 2 a § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 2 kap., tre nya paragrafer, 1 kap. 2 b §, 3 kap. 1 f § och 4 kap. 4 §, och närmast före 1 kap. 1, 2, 2 b och 3 §§ och 3 kap. 1, 1 a, 1 d och 1 e §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag om hållbarhetskriterier
för biodrivmedel och
biobränslen**

**Lag om hållbarhetskriterier
för vissa bränslen**

1 kap.

Lagens innehåll

1 §³

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som *biodrivmedel* och *biobränslen* ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse av

lagens rubrik 2021:668

2 kap. 1 § 2021:668

2 kap. 1 a § 2021:668

2 kap. 1 b § 2021:668

2 kap. 2 § 2021:668

2 kap. 3 § 2021:668

³ Senaste lydelse 2021:668.

2 kap. 4 § 2021:668

2 kap. 5 § 2021:668

2 kap. 6 § 2021:668

2 kap. 7 § 2021:668

2 kap. 8 § 2021:668.

I denna lag betyder

agrobiomassa: biomassa som produceras inom jordbruket,

avfall: varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

biobränslen: fasta, gasformiga eller flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för andra energiändamål än motordrift,

biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,

förnybara bränslen: biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung,

förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung: flytande och gasformiga bränslen vars energi-innehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa,

livsmedels- eller fodergrödor: stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte

1. restprodukter och avfall,
2. material som innehåller både cellulosa och lignin, eller
3. mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av *biodrivmedlet* eller *biobränslet* och börjar med

– odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, eller

– omhändertagandet av avfall eller restprodukter som *biodrivmedlet* eller *biobränslet* framställs av, om inte restprodukterna har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet, och

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av *bränslet* och som för

1. *biodrivmedel* eller *biobränslen* börjar med

– omhändertagandet av avfall eller andra restprodukter än sådana som kommer från jordbruk, vattenbruk, fiske eller skogsbruk, och

2. förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen börjar med produktionen av el och andra insatsvaror,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk: restprodukter som har uppkommit direkt i jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk och inte i relaterad industri eller bearbetning,

skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket.

skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket,

skogsförnygring: att ett skogsbestånd återställs på naturlig eller konstgjord väg efter att det tidigare beståndet har avlägsnats genom avverkning eller av naturliga orsaker,

ursprungsområde: ett geografiskt avgränsat område där bränsleråvaran för skogs-

biomassan tas, för vilket det finns tillförlitlig och oberoende information och där förhållandena är tillräckligt homogena för att riskerna i fråga om skogsbiomassans hållbarhet och laglighet ska kunna bedömas,

återvunna kolbränslen: flytande och gasformiga bränslen som produceras från

1. flytande eller fast avfall av icke-förnybart ursprung som inte lämpar sig för materialåtervinning,

2. gaser från hantering av avfall av icke-biologiskt ursprung, eller

3. avgaser av icke-förnybart ursprung som framställs som en oundviklig och oavsiktlig följd av produktionsprocessen i en industri-anläggning.

Fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung

2 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Krav på att hållbarhetskriterier ska vara uppfyllda

3 §⁵

För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara ska hållbarhetskriterierna i 2 kap. 1–7 §§ vara uppfyllda. Om sådana drivmedel eller bränslen framställts av avfall eller restprodukter, gäller bara kriteriet i 2 kap. 1 § utom i fall som anges i andra stycket.

Om biodrivmedel eller biobränslen framställts av

För att förnybara bränslen och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska de hållbarhetskriterier i 2 kap. som gäller för bränslet vara uppfyllda.

I fråga om fasta biobränslen och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast

– restprodukter som uppkommit direkt i en vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1–7 §§,

– restprodukter som uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1–8 §§, och

– avfall som uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1 och 8 §§.

1. fasta biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,

2. gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,

3. gasformiga biobränslen som produceras i anläggningar med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme, och

4. fasta eller gasformiga biobränslen som någon är rapporteringsskyldig för enligt 3 kap. 1 § första stycket 8.

Fast kommunalt avfall från biomassa som används för produktion av el, värme och kyla ska anses som hållbart även om hållbarhetskriterierna i 2 kap. inte är uppfyllda.

3 a §⁶

I fråga om fasta eller gasformiga biobränslen gäller 3 § första och andra styckena endast bränslen som används för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med anläggningar och sammanlagd installerad tillförd effekt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med anläggningar, sammanlagd installerad tillförd effekt och genomsnittligt biometanflöde.

2 kap. Hållbarhetskriterier

Minskade utsläpp av växthusgaser

1 § För att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att

⁶ Senaste lydelse 2021:668.

utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 70 procent.

2 § För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter den 20 november 2023.

3 § För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen inte omfattas av 2 a, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

4 § För att biodrivmedel och flytande biobränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 50 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift senast den 5 oktober 2015,

2. med minst 60 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift den 6 oktober 2015–31 december 2020, och

3. med minst 65 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift efter den 31 december 2020.

5 § En anläggning anses ha tagits i drift enligt 2–4 §§ så snart det vid anläggningen förekommer fysisk produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen eller el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser för biodrivmedel och biobränslen ska beräknas.

Markkriterier

7 § Om biodrivmedel eller biobränslen har framställts av avfall eller restprodukter, gäller markkriterierna i 8–14 §§ i den utsträckning som anges i andra stycket.

För biodrivmedel eller biobränslen som har framställts av

- restprodukter från skogsbruk gäller kriterierna i 12 och 13 §§,
- restprodukter från vattenbruk eller fiske gäller kriterierna i 8–11 §§,
- restprodukter från jordbruk gäller kriterierna i 8–11 och 14 §§, och
- avfall från jordbruk gäller kriteriet i 14 §.

8 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. urskog eller annan trädbevuxen mark med inhemska arter, där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte har störts i betydande utsträckning,

2. gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns,

3. skog eller annan trädbevuxen mark

- med stor biologisk mångfald,
- som är rik på arter och inte skadad,
- som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald, och
- där råvaruuttaget inte har varit oskadligt ur naturskyddssynpunkt,

4. gräsmark med en area på minst ett hektar,

- med stor biologisk mångfald,
- som i avsaknad av mänsklig verksamhet förblir gräsmark, och
- som bibehåller den naturliga artsammansättningen och sina ekologiska

särdrag och processer,

5. gräsmark med en area på minst ett hektar,

- med stor biologisk mångfald,
- som är rik på arter och inte skadad,
- som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald,
- som i avsaknad av mänsklig verksamhet skulle upphöra att vara gräsmark, och

– där råvaruuttaget inte är nödvändigt för att bevara markens status som gräsmark med stor biologisk mångfald, eller

6. hedmark.

9 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark inom områden som den 1 januari 2008 eller senare har utsetts till någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts för naturskydd, eller

2. områden som har utsetts till skyddsområden för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter, som är erkända i internationella avtal eller som ingår i förteckningar som har utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen.

Första stycket gäller endast om produktion av agrobiomassa till biodrivmedel och biobränslen påverkar de syften som gäller för området.

10 § För att biodrivmedel och bibränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 utgjordes av någon av följande naturtyper, men som inte längre gör det när råvarorna skördas:

1. våtmark, med vilket avses mark som under hela året eller en betydande del av året är täckt eller mättad av vatten, eller

2. mark inom ett sammanhängande område med en area på minst ett hektar med träd som är högre än fem meter och med en kronslutenhet som täcker mer än 10 procent av ytan, eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden.

Första stycket 2 gäller dock inte om kronslutenheten täcker 10–30 procent av ytan och ändrad markanvändning inom området medför att kraven i 4 § uppfylls.

11 § För att biodrivmedel och bibränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 var torvmark, om odling och skörd av råvaran medför dränering av tidigare odikad mark.

12 § För att biodrivmedel och bibränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det finns både en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig inom avverkningsområdet och ett system för övervakning och kontroll av samma område som säkerställer att

1. avverkningsverksamheten sker på ett lagenligt sätt,

2. skogsförnygring sker på avverkade arealer,

3. arealer som utsetts för naturskydd skyddas i syfte att bevara den biologiska mångfalden och förhindra förstörelse av livsmiljöer,

4. det vid avverkningen tas hänsyn till vikten av att bevara markens beskaffenhet och den biologiska mångfalden i enlighet med principerna för hållbart skogsbruk, i syfte att förhindra negativ påverkan, på ett sätt som undviker

– skörd av stubbar och rötter,

– försämring av urskog och gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns eller omvandling av sådan skog till skogsplantage, och

– avverkning på känsliga marker,

5. avverkningen är förenlig med krav på

– begränsning av hyggens storlek,

– lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för den mängd död ved som lämnas kvar vid uttag av död ved, och

– avverkningsystem som minimerar negativ påverkan på markens beskaffenhet, på strukturer och egenskaper för biologisk mångfald och på livsmiljöer,

6. avverkningen upprätthåller eller förbättrar skogens produktionskapacitet på lång sikt, och

7. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 eller 11 §.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om

1. det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att villkor som motsvarar dem som anges i första stycket 1–6 är uppfyllda, och

2. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 eller 11 §.

13 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det land eller den regionala organisation för ekonomisk integration där skogsbiomassan har sitt ursprung är part i Parisavtalet och

1. har lagt fram ett sådant nationellt fastställt bidrag (NDC) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) som omfattar utsläpp från och upptag inom jordbruk, skogsbruk och markanvändning och som säkerställer att förändringar i kollager i samband med skörd eller avverkning av biomassa tillgodoräknas landets åtagande att minska eller begränsa utsläppen av växthusgaser i enlighet med det nationellt fastställda bidraget, eller

2. har en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig på utvinning och som syftar till att bevara och stärka kollager och kolsänkor, i enlighet med artikel 5 i Parisavtalet, och visar att rapporterade utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inte överstiger upptaget.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.

14 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av avfall eller restprodukter från jordbruk ska anses som hållbara ska det visas att det finns övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager.

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om

1. kriterier och geografisk räckvidd i fråga om de områden som anges i 8–11 §§, och

2. hur det ska visas att villkoren i 12–14 §§ är uppfyllda.

3 kap.***Rapporteringsskyldighet*****1 §⁷**

Rapporteringsskyldig är den som

1. enligt 5 eller 6 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel,

2. i yrkesmässig verksamhet använder ett flytande biobränsle,

3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme, kyla *eller bränslen* i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt,

4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme, kyla *eller bränslen* i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt, *eller*

5. inte omfattas av 1–4 men ansöker om hållbarhetsbesked av något annat skäl.

1. enligt 5 eller 6 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel *eller av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för motordrift,*

3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme *eller* kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,

4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme *eller* kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,

5. i yrkesmässig verksamhet producerar gasformiga biodrivmedel *eller gasformiga biobränslen* i en anläggning med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme,

6. i yrkesmässig verksamhet levererar ett gasformigt förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung till en slutkund som använder bränslet i en bränslecell i ett fordon, fartyg *eller* luftfartyg,

7. i yrkesmässig verksamhet använder ett förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung för andra ändamål än de som anges i 1 och 6, *eller*

8. inte omfattas av 1–7 men ansöker om hållbarhetsbesked av något annat skäl.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från rapporteringsskyldigheten enligt första stycket.

Kontrollsystem och hållbarhetsbesked

1 a §⁸

Den som är rapporteringsskyldig ska genom ett kontrollsystem säkerställa att de *biodrivmedel och biobränslen* som ska rapporteras är att anse som hållbara.

Den som är rapporteringsskyldig ska genom ett kontrollsystem säkerställa att de *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* som omfattas av *rapporteringsskyldigheten* anses som hållbara.

Den rapporteringsskyldige ska genom överenskommer, direkt eller indirekt, med samtliga aktörer i hela produktionskedjan och genom stickprov hos dessa aktörer säkerställa att kravet i första stycket uppfylls.

En rapporteringsskyldigs kontrollsystem ska granskas av en oberoende granskare. *Granskaren ska kontrollera att kontrollsystemet är korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägerier. Granskningen ska också innehålla en utvärdering av den metod för stickprov som ska ingå i kontrollsystemet och stickprovets frekvens. Dessutom ska granskningen innehålla en utvärdering av de uppgifter som den rapporteringsskyldige har lämnat om sitt kontrollsystem.*

En rapporteringsskyldigs kontrollsystem ska granskas av en oberoende granskare. *Den oberoende granskaren ska i ett intyg lämna ett utlåtande om kontrollsystemet.*

Den oberoende granskaren ska i ett intyg avge ett utlåtande om kontrollsystemet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kontrollsystem och granskning av sådana system.

1 b §⁹

Den som är rapporteringsskyldig ska till tillsynsmyndigheten ge in en beskrivning av sitt kontrollsystem tillsammans med den oberoende granskarens intyg.

Tillsynsmyndigheten ska i ett särskilt beslut fastställa om den rapporteringsskyldiges kontrollsystem uppfyller kraven enligt 1 a § (hållbarhetsbesked).

Ett hållbarhetsbesked gäller tills vidare men ska omprövas.

⁸ Senaste lydelse 2021:668.

⁹ Senaste lydelse 2021:668. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om beskrivning av kontrollsystem samt fastställande och omprövning av hållbarhetsbesked.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om styrkande av hållbarhet hos *biodrivmedel* och *biobränslen*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om *omprövning* och styrkande av hållbarhet hos *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen*.

Återkallelse av hållbarhetsbesked

1 d §¹⁰

Ett hållbarhetsbesked ska återkallas helt eller delvis av tillsynsmyndigheten om

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de *biodrivmedel* och *biobränslen* som *rapporteras* inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de *biodrivmedel* och *biobränslen* som *den rapporteringsskyldige rapporterar* inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

3. det är uppenbart att de *biodrivmedel* och *biobränslen* som *rapporteras* inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet *iakttas*.

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* som *omfattas av hållbarhetsbeskedet* inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* som *omfattas av hållbarhetsbeskedet* inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

3. det är uppenbart att de *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* som *omfattas av hållbarhetsbeskedet* inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet *följs*.

Ett hållbarhetsbesked får även återkallas om rapporteringsskyldigheten har upphört.

Återkallelse enligt första stycket Ett hållbarhetsbesked får inte få inte *ske vid ringa felaktigheter*. *Återkallas om felet är ringa.*

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

Uppgiftsskyldighet

1 e §¹¹

Den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–4 ska lämna uppgifter

1. för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag,
2. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och för rapportering till den unionsdatabas som inrättas enligt samma direktiv, och

3. om sådana mängder biot drivmedel eller biobränslen som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket 1.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldigheten att lämna uppgifter och om undantag från den skyldigheten, och

2. att den som är rapporteringsskyldig ska informera konsumenter om vilken typ av biobränsle som används i den yrkesmässiga verksamheten och om bränslets geografiska ursprung.

Den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–7 ska lämna uppgifter

2. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413, och

3. om sådana mängder förnybara bränslen som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket 1.

1 f §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att rapportera uppgifter till den unionsdatabas som avses i artikel 31a Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

3 a kap.

2 a §¹²

För ett gasformigt biobränsle som avses i 6 a kap. 2 c § första stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi ska kontrollsystemet visa att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor.

Första stycket gäller också för ett biodrivmedel eller gasformigt biodrivmedel som läggs till grund

¹¹ Senaste lydelse 2021:668.

¹² Senaste lydelse 2020:1044.

biobränsle som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 4 § samma lag. för avdrag enligt 7 kap. 4 § samma lag.

4 kap.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara underlag för att styrka uppgifter för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.
 2. Användning eller leverans av sådana förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen som en rapporteringsskyldig hade i lager vid ikraftträdandet, eller före ikraftträdandet hade avtalat om att köpa för leverans före den 1 januari 2026, ska inte medföra att ett hållbarhetsbesked återkallas eller inte beviljas, om inte detsamma hade gällt enligt äldre bestämmelser.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen

Härigenom föreskrivs¹ att 2 kap. 2 och 3 §§ i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen² ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.3

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §³

För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter den 20 november 2023.

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

3 §⁴

För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen inte omfattas av 2 a, och

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen inte omfattas av 2 b, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021 och har varit i drift i minst 15 år,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 2025:000.

³ Senaste lydelse 2025:000.

⁴ Senaste lydelse 2025:000.

a) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

b) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

c) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2026.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen

Härigenom föreskrivs¹ att 2 kap. 2 och 3 §§ lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen² ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.4

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §³

För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

1. har tagits i drift före den 21 november 2023 och har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, eller

2. har tagits i drift efter den 20 november 2023.

3 §⁴

För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 2025:000.

³ Senaste lydelse 2025:000.

⁴ Senaste lydelse 2025:000.

och anläggningen inte omfattas av 2 b, och tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i mindre än 15 år, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021 och har varit i drift i minst 15 år,

b) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

c) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år,

b) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år,

c) har tagits i drift före den 21 november 2023 och har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, eller

d) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2030.

2.6 Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om drivmedelslagen (2011:319)²

dels att 21, 27 och 28 §§ ska upphöra att gälla,

dels att rubrikerna närmast före 21 och 27 §§ ska utgå,

dels att 2, 8–10, 20, 22 och 29–32 §§ och rubrikerna närmast före 22, 29 och 30 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 17 a §, och närmast före 17 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §³

I denna lag avses med

alternativt bränsle: ett bränsle avsett för motordrift som inte är bensin eller dieselbränsle och som inte till övervägande del har sitt ursprung i råolja,

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan,

biodrivmedel: ett vätskeformigt biodrivmedel: ett flytande eller gasformigt bränsle som är bränsle som framställs av biomassa framställt av biomassa och avsett och som används för motordrift, för motordrift,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 45 i förordning (EG) nr 2031/2001,

drivmedel: ett bränsle som är avsett för motordrift eller energi i annan form som också är avsedd för motordrift,

drivmedelsleverantör: den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi,

koldioxidekvivalent: den mängd dikväveoxid eller metan som medför en lika stor klimatpåverkan som koldioxid,

sommar: tiden

– från och med den 16 maj till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

– från och med den 1 maj till och med den 15 september i övriga Sverige, och

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse av

21 § 2017:903

27 § 2017:903

28 § 2017:903

rubriken närmast före 27 § 2017:903.

³ Senaste lydelse 2020:261.

vinter: tiden

- från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och
- från och med den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige.

I övrigt har ord och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

8 §⁴

För klassificering i miljöklass 1 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetanindexet ska vara lägst 50,
2. cetantalet ska vara lägst 51,0, om bränslet omfattas av nr 2710 19 41 i Kombinerade nomenklaturen (KN-nr) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87,
3. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara lägst 800,0 och högst 830,0 kilogram per kubikmeter,
4. destillationen ska innebära att begynnelsekokpunkten är lägst 180 grader Celsius och att minst 95 volymprocent har förångats vid 340,0 grader Celsius,
5. aromatiska kolväten får förekomma med högst 5 volymprocent,
6. polycykliska aromatiska kolväten får inte förekomma i någon mätbar mängd enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 2 eller motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar,
6. polycykliska aromatiska kolväten får inte förekomma i någon mätbar mängd enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 2, eller motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar,
7. svavel får förekomma med högst 10,0 milligram per kilogram,
8. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 7,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A1:2014, utgåva 1 eller motsvarande, och
8. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 7,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019, utgåva 1, eller motsvarande, och
9. metylcyklopentadienylmangantrikarbonyl (MMT) får förekomma med högst 2 milligram mangan per liter.

9 §⁵

För klassificering i miljöklass 2 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetanindexet ska vara lägst 47,
2. aromatiska kolväten får förekomma med högst 20 volymprocent,
3. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 0,1 volymprocent enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 2 eller
3. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 0,1 volymprocent enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 2, eller

⁴ Senaste lydelse 2015:593.

⁵ Senaste lydelse 2015:593.

motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar, och motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar, och

4. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 2–4 och 7–9.

10 §⁶

För klassificering i miljöklass 3 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetantalet ska vara lägst 51,0,
2. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara högst 845,0 kilogram per kubikmeter,

3. destillationen ska innebära att minst 95 volymprocent har förångats vid 360,0 grader Celsius,

4. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 8,0 procent av bränslets massa enligt Svensk Standard SS-EN 12916, utgåva 2, och 4. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 8,0 procent av bränslets massa enligt Svensk Standard SS-EN 12916, utgåva 2,

5. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 10,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019, utgåva 1, eller motsvarande, och

5. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 7–9.

6. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 7 och 9.

Tillgång till dieselbränsle med högst 7 volymprocent fettsyrametylestrar

17 a §

Den som tillverkar ett dieselbränsle eller yrkesmässigt för in ett dieselbränsle till Sverige ska se till att det på marknaden finns tillgång till dieselbränsle med högst 7,0 volymprocent fettsyrametylestrar.

20 §⁷

En drivmedelsleverantör ska i en utsläppsrapport till den myndighet som regeringen bestämmer en gång per år lämna uppgifter om de levererade drivmedlens

1. typ,
2. volym,
3. energimängd,
4. innehåll,
5. ursprung,
6. inköpsställe, och

5. ursprung, och

⁶ Senaste lydelse 2015:593.

⁷ Senaste lydelse 2017:903.

7. utsläpp av växthusgaser från hela livscykeln.

6. utsläpp av växthusgaser från hela livscykeln.

Bemyndigande

Rätt att meddela föreskrifter

22 §⁸

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som bedriver verksamhet med att tillhandahålla ett flytande eller gasformigt drivmedel, eller i en sådan verksamhet tillhandahåller el som drivmedel, att informera konsumenter om

a) drivmedlets utsläpp av växthusgaser och andra förhållanden som har betydelse för att bedöma drivmedlets miljöpåverkan, och

b) hur stor andel biodrivmedel som en bensin eller ett dieselbränsle har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

3. hur koldioxidekvivalenter ska beräknas,

4. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolmotorer i luftfartyg,

5. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

6. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i *den paragrafen*,

7. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

8. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten,

9. hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp enligt 21 § och hur minskning av utsläpp ska beräknas, och

10. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna

3. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolmotorer i luftfartyg,

4. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

5. skyldigheten enligt 17 och 17 a §§ att se till att det finns tillgång till sådan bensin och sådant dieselbränsle som avses i *de paragraferna*,

6. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

7. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten, och

8. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna

lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Av lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn framgår att föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 får meddelas.

Prövning av avgifter⁹

29 §¹⁰

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift och utsläppsavgift.

Prövning av förseningsavgift

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift.

Avgifternas betalning¹¹

30 §¹²

En förseningsavgift eller utsläppsavgift ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Avgifterna tillfaller staten.

Betalning av förseningsavgift

En förseningsavgift ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

31 §¹³

Om en förseningsavgift eller utsläppsavgift inte betalas i rätt tid, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. Vid indrivning får fordran verkställas enligt utsökningsbalken.

Om en förseningsavgift inte betalas i rätt tid, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

32 §¹⁴

En förseningsavgift eller utsläppsavgift faller bort om den inte har verkställts inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften fick laga kraft.

En förseningsavgift faller bort om den inte har verkställts inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften fick laga kraft.

⁹ Senaste lydelse 2017:903

¹⁰ Senaste lydelse 2017:903.

¹¹ Senaste lydelse 2017:903

¹² Senaste lydelse 2017:903.

¹³ Senaste lydelse 2017:903.

¹⁴ Senaste lydelse 2017:903.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.
 2. Bestämmelsen i 20 § i den nya lydelsen tillämpas första gången för den utsläppsrapport som avser kalenderåret 2025.
 3. Den upphävda bestämmelsen i 21 § om skyldighet för en drivmedelsleverantör att se till att utsläpp av växthusgaser uppgår till högst en viss nivå tillämpas inte för kalenderåret 2025.
 4. I övrigt gäller äldre föreskrifter fortfarande för drivmedel som har levererats före ikraftträdandet.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Härigenom föreskrivs¹ att 2 kap. 4 § lagen (2011:1200) om elcertifikat ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §²

När el produceras med flytande, fasta eller gasformiga biobränslen, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen*.

För fasta och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast om bränslena används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

När el produceras med flytande, fasta eller gasformiga biobränslen, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen*.

För fasta och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast om bränslena används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse 2021:670.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel²

dels att 5 a § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken till lagen samt 1, 2, 5, 7, 8, 11–13 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas fyra nya paragrafer, 5 a, 6, 7 a och 8 a §§, och närmast före 6 och 8 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel

Lag om reduktion av växthusgasutsläpp från bensin och diesel

1 §³

Denna lag innehåller bestämmelser om en skyldighet att minska växthusgasutsläppen från bensin, diesel och flygfotogen.

Denna lag innehåller bestämmelser om en skyldighet att minska växthusgasutsläppen från bensin och diesel.

2 §⁴

I denna lag betyder

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59,

biodrivmedel: ett vätskeformigt bränsle som framställs av biomassa och som är avsett för motordrift,

biodrivmedel: ett flytande bränsle som framställs av biomassa och som används för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

diesel: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 19 41 eller 2710 19 45,

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 2021:412
5 a § 2021:412.

³ Senaste lydelse 2021:412.

⁴ Senaste lydelse 2021:747.

flygfotogen: ett bränsle som är avsett för motordrift och som omfattas av KN-nr 2710 19 21,

koldioxidekvivalent: den mängd växthusgas som medför en lika stor klimatpåverkan som ett kilogram koldioxid,

KN-nr: nummer i Kombinerade nomenklaturen enligt kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistik-nomenklaturen och om gemensamma tulltaxan,

reduktionsplikt: en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv per energienhet från reduktionspliktigt drivmedel genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel,

reduktionspliktigt drivmedel: ett drivmedel som innehåller högst 98 volymprocent biodrivmedel och som skattskyldighet har inträtt för enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi, om drivmedlet är

1. bensin som inte används av Försvarsmakten eller som inte är en alkylatbensin enligt 5 § drivmedelslagen (2011:319),

2. diesel som inte används av Försvarsmakten eller som inte har försetts med märk- eller färgämnen enligt 2 kap. 8 § lagen om skatt på energi, eller

3. flygfotogen som inte används av Försvarsmakten,

reduktionspliktig energimängd: den energimängd som motsvarar volymen reduktionspliktigt drivmedel under ett kalenderår,

växthusgas: koldioxid, metan och dikväveoxid.

reduktionsplikt: en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv per energienhet från reduktionspliktigt drivmedel med en viss procentsats,

1. bensin som inte
a) används av Försvarsmakten eller en motsvarande utländsk myndighet, eller

b) är en alkylatbensin enligt 5 § drivmedelslagen (2011:319), eller

2. diesel som inte
a) används av Försvarsmakten eller en motsvarande utländsk myndighet, eller

b) har försetts med märk- eller färgämnen enligt 2 kap. 8 § lagen om skatt på energi,

5 §⁵

Den som har reduktionsplikt för bensin eller diesel ska för varje kalenderår se till att utsläppen av växthusgaser från den reduktionspliktiga energimängden av sådana bränslen understiger utsläppen från motsvarande energimängd fossil bensin eller fossil diesel med minst den procentsats som anges nedan för respektive drivmedel:

⁵ Senaste lydelse 2023:823

År	Bensin	Diesel	År	Bensin	Diesel
2020	4,2	21	2020	4,2	21
2021	6	26	2021	6	26
2022	7,8	30,5	2022	7,8	30,5
2023	7,8	30,5	2023	7,8	30,5
2024	6	6	2024	6	6
2025	6	6	2025	10	10
2026	6	6	2026	10	10
			2027	10	10
			2028	10	10
			2029	10	10
			2030	10	10

5 a §

Reduktionsplikten ska uppfyllas genom

- 1. inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel, eller*
- 2. leverans av fossilfri el från en publik laddningsstation.*

För bensin ska minst 6 procentenheter av den procentsats som anges i 5 § uppnås genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel.

Utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer

6 §⁶

Den som inte har reduktionsplikt och som under ett kalenderår har minskat utsläppen av växthusgaser genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får överlåta utsläppsminskningen till

någon annan som därefter får använda den för att uppfylla sin reduktionsplikt för samma kalenderår.

En utsläppsminskning som har överlåtits enligt första stycket får inte användas för att uppfylla kravet i 5 a § andra stycket.

7 §⁷

Den som har reduktionsplikt och har minskat utsläppen för ett visst drivmedel på det sätt som anges i denna lag och mer än vad som krävs enligt 5 eller 5 a § får använda överskottet för att uppfylla reduktionsplikten eller överlåta överskottet till någon annan som därefter får använda det för att uppfylla sin reduktionsplikt.

Ett överskott får användas för att uppfylla reduktionsplikten för

Den som har reduktionsplikt och har minskat utsläppen för ett visst drivmedel på det sätt som anges i denna lag och mer än vad som krävs enligt 5 § får använda överskottet för att uppfylla reduktionsplikten eller överlåta överskottet till någon annan som därefter får använda det för att uppfylla sin reduktionsplikt.

Ett överskott som har uppstått genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel i diesel eller genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får inte användas för att uppfylla kravet i 5 a § andra stycket.

1. diesel, om överskottet avser bensin eller diesel,

2. bensin, om överskottet avser bensin,

3. bensin, om överskottet avser diesel och om minst 6 procentenheter av plikten för bensin redan har uppfyllts genom egen inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel eller genom användning av ett överskott som avser bensin, eller

4. flygfotogen, om överskottet avser flygfotogen.

Ett överskott får användas enligt denna paragraf endast om det har uppkommit

1. samma kalenderår, eller

2. kalenderåret dessförinnan, i den utsträckning som regeringen föreskriver.

⁷ Senaste lydelse 2022:1217.

7 a §

Ett överskott får användas enligt 7 § om det har uppkommit samma kalenderår.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ett överskott får användas enligt 7 § även om det har uppkommit kalenderåret dessförinnan.

8 §⁸

Den som har reduktionsplikt ska varje år, *senast vid föreskriven tidpunkt*, redovisa till tillsynsmyndigheten i vilken utsträckning och hur reduktionsplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Överlåtelse och förvärv av en utsläppsminskning ska framgå av redovisningen.

Den som har reduktionsplikt ska varje år redovisa till tillsynsmyndigheten i vilken utsträckning och hur reduktionsplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Överlåtelse och förvärv av en utsläppsminskning ska framgå av redovisningen.

Redovisning för den som inte har reduktionsplikt

8 a §

Den som har överlåtitt utsläppsminskningar enligt 6 § ska till tillsynsmyndigheten redovisa leveranser av fossilfri el från publika laddningsstationer och överlåtelser av utsläppsminskningar.

11 §

Om en förseningsavgift eller en reduktionspliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning ska avgiften lämnas för indrivning. *Indrivningen får verkställas enligt utsökningsbalken.*

Om en förseningsavgift eller en reduktionspliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning, ska avgiften lämnas för indrivning.

12 §

Den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i *tio* år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

Den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i *sju* år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

13 §

Den som har eller har haft reduktionsplikt ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

Den som har eller har haft reduktionsplikt *eller som har överlåtit utsläppsminskningar enligt 6 §* ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

15 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur reduktionsplikten ska uppfyllas,
2. beräkning av den reduktionspliktiga energimängden,

2. beräkning av den reduktionspliktiga energimängden *och energimängden fossilfri el som har levererats från publika laddningsstationer,*

3. beräkning av växthusgasutsläpp och koldioxidekvivalenter, *och*

3. beräkning av växthusgasutsläpp och koldioxidekvivalenter,

4. redovisning av reduktionsplikt.

4. redovisning av reduktionsplikt *och överlåtelser av utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer, och*

5. *vem som ska anses leverera fossilfri el från publika laddningsstationer.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.
 2. Den upphävda 5 a § om reduktionsplikt för flygfotogen tillämpas inte för kalenderåret 2025.
 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för reduktionsplikt för flygfotogen för tiden före den 1 januari 2025.
 4. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för reduktionsplikt för diesel och bensin för tiden före ikraftträdandet.
 5. För perioden januari–juni 2025 ska reduktionsplikten redovisas separat vid rapportering enligt 8 §.
 6. I fråga om leverans av fossilfri el från en publik laddningsstation tillämpas den nya 5 a § endast på el som levererats efter ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652 (ändringsdirektivet) ändras bl.a. två direktiv. Det första direktivet är Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, förkortat förnybartdirektivet. Det andra är Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensen och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG (bränslekvalitetsdirektivet). Dessutom upphävs rådets direktiv (EU) 2015/652 av den 20 april 2015 om fastställande av beräkningsmetoder och rapporteringskrav i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensen och dieselbränslen. Ändringsdirektivet finns i *bilaga 1*.

Genom Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (det omarbetade energieffektivitetsdirektivet) införs bl.a. nya regler om rapporteringskrav för datacenter. Direktivet kompletteras av bestämmelser i kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 av den 14 mars 2024 om den första delen av inrättandet av ett gemensamt unionssystem för bedömning av datacentraler. Ett utdrag ur det omarbetade energieffektivitetsdirektivet finns i *bilaga 2*.

Regeringen aviserade i budgetpropositionen för 2025 nya regler om reduktionsplikt för bensen och diesel som innebär höjda reduktionsnivåer och en möjlighet att uppfylla reduktionsplikten genom leverans av fossilfri el (prop. 2024/25:1, utg.omr. 20 avsnitt 3.22).

En ny förordning om flygbränslen har antagits, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2405 av den 18 oktober 2023 om säkerställande av lika villkor för hållbar lufttransport (ReFuelEU Aviation).

Inom Regeringskansliet har en promemoria tagits fram med förslag för att genomföra förnybartdirektivet och det omarbetade energieffektivitetsdirektivet och för att anpassa svensk rätt till EU-förordningen ReFuelEU Aviation. Den innehåller också förslag om nya regler för reduktionsplikten. Promemorian har rubriken Hållbarhetskriterier för vissa bränslen och en ny reduktionsplikt. En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 3*. Promemorians lagförslag finns i *bilaga 4*.

Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 5*. Remissvaren finns tillgängliga i Klimat- och näringslivsdepartementet (KN2024/01751).

I denna lagrådsremiss behandlas promemorians lagförslag.

4 Hållbarhetskriterier

4.1 Kort om hållbarhetskriterier

Förnybartdirektivet syftar till att främja användningen av energi från förnybara energikällor och att bidra till att minska EU:s utsläpp av växthusgaser. I det ursprungliga förnybartdirektivet slogs fast att andelen energi från förnybara energikällor i EU:s slutliga energianvändning ska vara minst 32 procent 2030. Genom ändringsdirektivet har det gemensamma målet för EU:s medlemsstater skärpts. Andelen förnybar energi ska nu uppgå till minst 42,5 procent av EU:s slutliga energianvändning 2030. Medlemsstaterna ska fastställa vilka deras nationella bidrag till detta gemensamma mål ska vara.

För att energi från förnybara bränslen i form av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen ska kunna tas med i beräkningen av om EU eller medlemsstaterna uppfyllt målen måste dessa bränslen uppfylla s.k. hållbarhetskriterier. Hållbarhetskriterier är krav på utsläppsminskning i förhållande till om fossila bränslen använts och på markanvändning vid produktion av förnybara bränslen.

Ett bränsle måste också uppfylla hållbarhetskriterierna om det ska användas för att uppfylla kvoter för energi från förnybara energikällor. Elcertifikatssystemet och reduktionsplikten är exempel på sådana nationella system för kvoter. Slutligen kräver förnybartdirektivet att ett bränsle ska uppfylla hållbarhetskriterierna för att finansiellt stöd ska få ges. Ett nationellt exempel på sådant stöd är nedsättning av energiskatt och koldioxidskatt för biodrivmedel.

Förnybartdirektivets bestämmelser om hållbarhetskriterier har genomförts i svensk rätt främst genom lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen (hållbarhetslagen), förordningen (2011:1088) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen (hållbarhetsförordningen) och Statens energimyndighets föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen (STEMFS 2021:7). Bestämmelser som genomför kriterierna finns även i lagen (2011:1200) om elcertifikat (elcertifikatslagen), där hållbarhetsbesked är ett villkor för tilldelning av elcertifikat vid elproduktion från biobränslen. Bränslen som används för att uppfylla reduktionsplikten måste omfattas av hållbarhetsbesked. I lagen (1994:1776) om skatt på energi är hållbarhetsbesked i vissa fall ett villkor för nedsättning av energiskatt och koldioxidskatt.

4.2 Förnybara bränslen

Regeringens förslag: Med förnybara bränslen ska avses biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för förslaget: Genom ändringsdirektivet införs en definition av förnybara bränslen i förnybartdirektivet (artikel 2 andra stycket led 22a). Med förnybara bränslen avses biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Termen biodrivmedel i direktivet avser endast flytande biodrivmedel (artikel 2 andra stycket led 33).

I svensk rätt används inte uttrycket biomassabränsle för fasta och gasformiga bränslen som framställs av biomassa. Sådana bränslen anses i stället ingå i kategorierna biodrivmedel och biobränslen (se prop. 2020/21:185 s. 25). Biobränslen avser bränslen som är producerade av biomassa och som används för andra ändamål än motordrift, oavsett om de är fasta, gasformiga eller flytande. Biodrivmedel avser bränslen som används för motordrift, oavsett om de är gasformiga eller flytande (2 § hållbarhetslagen).

En definition av förnybara bränslen, som motsvarar den i direktivet, anpassad efter termerna i svensk rätt, bör införas i hållbarhetslagen. Det innebär att med förnybara bränslen bör avses biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

4.3 Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung

Regeringens förslag: En definition av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska tas in i hållbarhetslagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

När det gäller förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska följande personer vara rapporterings- och uppgiftsskyldiga:

- Den som enligt 5 eller 6 kap. lagen om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för motordrift.
- Den som i yrkesmässig verksamhet levererar ett gasformigt förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung till en slutkund som använder bränslet i en bränslecell i ett fordon, fartyg eller luftfartyg.
- Den som i yrkesmässig verksamhet använder ett förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung för andra ändamål än motordrift eller för användning i en bränslecell i ett fordon, fartyg eller luftfartyg.

Den som är rapporteringsskyldig ska ha ett kontrollsystem för att kontrollera att de förnybara bränslena av icke-biologiskt ursprung är hållbara. Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska också omfattas av systemet med hållbarhetsbesked. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om styrkande av hållbarhet hos sådana bränslen.

Produktionskedjan för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska anses börja med produktionen av el och andra insatsvaror.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorians förslag anges inte uttryckligen att den som i yrkesmässig verksamhet levererar ett gasformigt förnybart bränsle av icke-biologiskt

ursprung till en slutkund som använder bränslet i en bränslecell i ett luftfartyg ska vara rapporteringsskyldig.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Drivkraft Sverige* och *Svenska bioenergienergiföreningen* efterfrågar ett förtydligande när det gäller produktionskedjan för koldioxid som används i framställningen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. De båda anser också att vätgas som används på annat sätt än inom transportsektorn, t.ex. som mellanprodukt i framställningen av drivmedel, bör omfattas av beräkningen av om Sverige uppfyller målen i förnybartdirektivet. *Energigas Sverige* och *Jernkontoret* motsätter sig att den som yrkesmässigt använder ett förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung för andra ändamål än energiändamål ska vara rapporteringsskyldig. *Energigas Sverige* motsätter sig dock inte att den som använder just vätgas för sådana ändamål ska vara rapporteringsskyldig.

Statens energimyndighet pekar på att det är svårt för leverantörer av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung att veta om det levererade bränslet kommer att användas i en bränslecell eller om det har ett annat användningsområde.

Skälen för regeringens förslag

Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung

Det ursprungliga förnybartdirektivet innehöll bestämmelser om förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung. Dessa bestämmelser har inte genomförts i svensk rätt. Genom ändringsdirektivet har flera av bestämmelserna om förnybara drivmedel av icke-biologiskt ursprung vidgats till att omfatta förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung oavsett vilken typ av energiändamål de används för. Det har också införts hållbarhetskriterier för sådana bränslen.

Med förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung avses flytande och gasformiga bränslen vars energiinnehåll har hämtats från andra förnybara energikällor än biomassa (artikel 2 andra stycket led 36). Det handlar i praktiken i huvudsak om vätgas från elektrolys och s.k. elektrobränslen.

Vätgas kan produceras i en elektrolysör, som spjälkar vattenmolekyler i syreatomer och väteatomer med hjälp av el. Genom att använda koldioxid tillsammans med vätgasen i särskilda processer är det möjligt att producera elektrobränslen i form av kolväten som metan, bensin, diesel och flygfotogen.

En definition av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som motsvarar den i direktivet bör införas i hållbarhetslagen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el

Ett bränsle av icke-biologiskt ursprung som produceras med el kan bara räknas som förnybart om den el som används för att producera bränslet är förnybar. Den förnybara elen kan komma från en anläggning som är direkt ansluten till produktionsanläggningen, t.ex. en vindkraftspark. Den förnybara elen kan också i vissa fall komma från elnätet.

Enligt förnybartdirektivet ska andelen förnybar el som används för produktion av bränslen av icke-biologiskt ursprung som huvudregel fastställas på grundval av andelen el från förnybara energikällor i det land där bränslet producerades, uppmätt två år före det år då bränslet producerades (artikel 27.6 första stycket). I Sverige är andelen strax över 75 procent enligt direktivets beräkningsmetod. Bränslet kommer då att anses vara delvis förnybart.

Det är dock under vissa förutsättningar möjligt att räkna den el som används som helt förnybar. Förutsättningarna för detta regleras delvis i förnybartdirektivet (artikel 27.6 andra–fjärde styckena). I huvudsak regleras dock förutsättningarna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1184 av den 10 februari 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 genom fastställande av en unionsmetod med närmare regler för produktion av förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung.

Bestämmelserna i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1184 ska inte överföras till svensk rätt. Däremot behövs nationell reglering som genomför huvudregeln i förnybartdirektivet om hur andelen förnybar el ska beräknas. Bestämmelser om beräkning av andelen förnybar el bör införas på lägre normnivå än lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el vid produktion av bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Rapporterings- och uppgiftsskyldighet för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung

Vissa aktörer är rapporteringsskyldiga enligt hållbarhetslagen. Vem som är rapporteringsskyldig skiljer sig åt mellan olika bränslen (3 kap. 1 §). Rapporteringsskyldiga aktörer är skyldiga att inrätta ett kontrollsystem och att inneha hållbarhetsbesked (3 kap. 1 a §). Omvänt blir aktörer som frivilligt ansöker om hållbarhetsbesked rapporteringsskyldiga (3 kap. 1 § femte punkten).

Rapporteringsskyldiga aktörer är som huvudregel också uppgiftsskyldiga (3 kap. 1 e § första stycket). De som frivilligt ansökt om hållbarhetsbesked är inte uppgiftsskyldiga. Uppgiftsskyldiga aktörer ska lämna uppgifter för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedöma om hållbarhetskriterierna har uppfyllts och för Sveriges rapportering till EU enligt förnybartdirektivet. Rapporteringsskyldiga kan också behöva lämna uppgifter om vilka mängder bränsle som de har använt (3 kap. 1 e §). Det huvudsakliga syftet med rapportering av uppgifter är att visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda. Statistik om användning av förnybar energi samlas i huvudsak in genom den officiella statistiken. För vissa specifika uppgifter som ska rapporteras enligt förnybartdirektivet används dock den rapportering som görs enligt hållbarhetslagen. För förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung bör rapportering dels ske för att visa att kriteriet om minskade växthusgasutsläpp är uppfyllt, dels för att användningen av sådana bränslen ska kunna rapporteras.

Ändringsdirektivet innehåller ett särskilt mål för förnybara bränslen med icke-biologiskt ursprung inom transportsektorn. Senast 2030 ska minst 1 procent av all energi som levereras till transportsektorn komma från

sådana bränslen (se även vidare avsnitt 6.1). För att Sverige ska kunna beräkna och rapportera hur det målet uppfylls krävs uppgifter från de aktörer inom transportsektorn som hanterar förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung utgörs i praktiken oftast av vätgas eller vätgasderivat. Vätgas kan användas som drivmedel i fordon, fartyg och luftfartyg. Enligt hållbarhetslagen är den som är skattskyldig enligt 5 eller 6 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi (LSE) för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel också rapporteringsskyldig. För att ett bränsle ska kunna vara ett biodrivmedel krävs att det ska användas för motordrift. Även de som är skattskyldiga för ett bränsle som helt eller delvis utgörs av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för motordrift, dvs. som drivmedel, bör vara rapporteringsskyldiga.

Vätgas kan också användas i bränsleceller i fordon, fartyg eller luftfartyg. I bränslecellen omvandlas vätgasen till elektricitet. Från ett skatterättsligt perspektiv anses inte vätgas som används i bränsleceller i fordon, fartyg eller luftfartyg användas för motordrift. Användningen medför därmed inte heller skattskyldighet enligt 5 eller 6 kap. LSE. Det är dock fortfarande angeläget att tillsynsmyndigheten kan hämta in uppgifter om denna användning för Sveriges rapportering enligt förnybartdirektivet. Därför bör den som levererar vätgasen till en slutkund som sedan använder vätgasen i en bränslecell i ett fordon, fartyg eller luftfartyg vara rapporteringsskyldig.

Det kan visserligen, som *Statens energimyndighet* anger, krävas att en leverantör av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung tar reda på om det slutliga användningsområdet för bränslet kommer att vara i en förbränningsmotor eller i en bränslecell eller om bränslet har något annat användningsområde. Leverantören är dock rapporteringsskyldig i båda de två första fallen. Så länge aktören vet att leverans sker till transportsektorn spelar det ingen roll för rapporteringsskyldigheten om bränslet används i en förbränningsmotor eller i en bränslecell. Leverantören kan behöva uppge för tillsynsmyndigheten att denne är rapporteringsskyldig enligt båda bestämmelserna. En leverantör behöver däremot ha kunskap om det är så att bränslet ska användas för något annat användningsområde än i en motor eller i en bränslecell, eftersom det då är användaren av bränslet som är rapporterings- och uppgiftsskyldig. I många fall får det dock antas vara känt för leverantören vem slutkunden är och hur denne avser att använda vätgasen.

Medlemsstaterna ska också säkerställa att en viss andel av den vätgas som används för slutenergirelaterade och icke-energirelaterade ändamål i industrin utgörs av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Andelen ska vara 42 procent senast 2030 och 60 procent senast 2035 (artikel 22a.1 femte stycket). Medlemsstaterna kan under vissa förutsättningar tillämpa en lägre gräns (artikel 22b).

För att det ska kunna bevakas om målet uppfylls eller inte krävs uppgifter om användningen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inom industrin, dvs. när de används för andra ändamål än för motordrift eller i en bränslecell i ett fordon eller fartyg. Det är inte tillräckligt att statistik om användningen av förnybar vätgas i industrin samlas in på annat sätt. Utan en rapporteringsskyldighet är det inte möjligt

att säkerställa att den el som har använts i produktionen av vätgasen ska anses som förnybar enligt EU-rätten och att kriteriet om minskade växthusgasutsläpp är uppfyllt. I motsats till vad *Energigas Sverige* och *Jernkontoret* anför är det därför nödvändigt att den som använder sådana bränslen i yrkesmässig verksamhet är rapporteringsskyldig enligt hållbarhetslagen. Det är sannolikt att rapporteringen i praktiken främst kommer att avse användning av förnybar vätgas inom industrin, vilket *Energigas Sverige* inte motsätter sig. Det kan dock inte uteslutas att en del fossil vätgas kan ersättas av andra förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung än förnybar vätgas. Det saknas därmed anledning att begränsa rapporteringsskyldigheten till de som endast använder vätgas. Rapporteringsskyldigheten bör alltså omfatta all yrkesmässig användning av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Det innebär att även användning av sådana bränslen som mellanprodukter i exempelvis drivmedelsproduktion, som *Drivkraft Sverige* och *Svenska bioenergiföreningen* rekommenderar, ska rapporteras. Användning av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som mellanprodukter i drivmedelsproduktion beaktas vid beräkning av om Sverige uppfyller målen för transportsektorn (artikel 25.2).

Enligt hållbarhetslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldigheten att lämna uppgifter och om undantag från rapporteringsskyldigheten (3 kap. 1 § andra stycket). Med stöd av bemyndigandet kan det införas bestämmelser om att den som i yrkesmässig verksamhet endast använder en mindre mängd förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inte ska vara rapporteringsskyldig.

Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung bör omfattas av kontrollsystem och hållbarhetsbesked

De som är rapporteringsskyldiga enligt hållbarhetslagen ska visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda. De ska därför upprätta ett kontrollsystem som säkerställer att biodrivmedlen eller biobränslena som omfattas av kriterierna är hållbara (3 kap. 1 a §). En oberoende granskare ska kontrollera att kontrollsystemet är korrekt och tillförlitligt. Tillsynsmyndigheten ska därefter i ett beslut fastställa att kontrollsystemet uppfyller kraven. Det beslutet kallas hållbarhetsbesked (3 kap. 1 b §). Genom hållbarhetsbeskedet visar den rapporteringsskyldige aktören alltså att biodrivmedlet eller biobränslet uppfyller hållbarhetskriterierna.

För att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska kunna bidra till att uppfylla de mål som finns i förnybartdirektivet, ges finansiella stöd eller användas för att uppfylla nationella kvoter, som reduktionsplikten, måste hållbarhetskriterierna vara uppfyllda (artikel 30.1). Även om en aktör som använder sådana bränslen inte tar emot finansiellt stöd eller omfattas av en nationell kvot för förnybar energi behöver Sverige kunna rapportera korrekt information om användningen av förnybar energi. Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung bör därmed omfattas av regleringen om kontrollsystem och hållbarhetsbesked.

Produktionskedjan för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung

Ett kontrollsystem ska inte bara omfatta den rapporteringsskyldiges egen verksamhet utan hela produktionskedjan. Hur produktionskedjan definieras har därför betydelse för hur ett kontrollsystem ska utformas. I hållbarhetslagen finns en definition av produktionskedjan för biodrivmedel och biobränslen (1 kap. 2 §). En definition av produktionskedjan för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung bör också införas.

Definitionen bör utformas med hänsyn till hur reglerna om beräkning av det förnybara bränslets utsläpp av växthusgaser är utformade. Dessa framgår i huvudsak av kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1185 av den 10 februari 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 genom fastställande av ett minimitröskelvärde för minskningen av växthusgasutsläpp från återvunna kolbaserade bränslen och genom specificering av en metod för bedömningen av minskningen av växthusgasutsläpp från förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung och från återvunna kolbaserade bränslen. Enligt den delegerade förordningen ska bl.a. utsläppen från el som använts vid produktionen av det förnybara bränslet beaktas. Även utsläppsminskning genom avskiljning av koldioxid kan beaktas vid beräkningen av det förnybara bränslets växthusgasutsläpp. Mot den bakgrunden bör produktionskedjan för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung börja med produktionen av el och andra insatsvaror. När det gäller den fråga om *Drivkraft Sverige* och *Svenska bioenergiföreningen* reser om användningen av koldioxid kan det konstateras att koldioxid som används vid produktionen av bränslet utgör en insatsvara. Det krävs inte att koldioxiden är hämtad från förnybara energikällor för att bränslet ska anses som förnybart.

4.4 Återvunna kolbränslen

Regeringens förslag: En definition av återvunna kolbränslen ska tas in i hållbarhetslagen

Återvunna kolbränslen ska inte omfattas av rapporterings- och uppgiftsskyldighet. Det ska dock vara möjligt att frivilligt ansöka om ett hållbarhetsbesked för sådana bränslen. Bestämmelserna om hållbarhetsbesked ska därför anpassas så att ett sådant kan ges även för återvunna kolbränslen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om styrkande av hållbarhet hos sådana bränslen.

Produktionskedjan för återvunna kolbränslen ska anses börja med produktionen av el och andra insatsvaror.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I den definition av återvunna kolbränslen som föreslås i promemorian framgår inte att avfall som kan ge upphov till gaser när det hanteras ska vara av icke-biologiskt ursprung för att bränslen som produceras av gaserna ska omfattas av definitionen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Energigas Sverige* anser att det

tydligare bör framgå av definitionen av återvunna kolbränslen att endast bränslen som producerats från avfall eller gaser från icke-biologiskt ursprung kan vara återvunna kolbränslen.

Energigas Sverige anser att återvunna kolbränslen också ska omfattas av uppgiftsskyldighet. Organisationen anser vidare att det föreslagna undantaget från rapporteringsskyldigheten för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används i mindre anläggningar också ska gälla för återvunna kolbränslen.

Skälen för regeringens förslag

Hållbarhetskriterier för återvunna kolbränslen

I förnybartdirektivet finns bestämmelser om hållbarhetskriterier för s.k. återvunna kolbränslen. Hållbarhetskriterierna behandlas i avsnitt 4.6.

Med återvunna kolbränslen avses flytande och gasformiga bränslen som produceras från flytande eller fast avfall av icke-förnybart ursprung som inte lämpar sig för materialåtervinning, gaser från avfallshantering eller avgaser av icke-förnybart ursprung som framställs som en oundviklig och oavsiktlig följd av produktionsprocessen i en industrianläggning (artikel 2 andra stycket led 35). Det kan t.ex. vara produktion av drivmedel genom värmebehandling av restavfall som kvarstår efter återvinning eller användning av vissa restgaser från stålindustri. En definition av återvunna kolbränslen som motsvarar den i direktivet bör föras in i hållbarhetslagen.

Biologiskt nedbrytbart avfall, som industriellt och kommunalt avfall av biologiskt ursprung, räknas enligt förnybartdirektivet som biomassa (artikel 2 andra stycket led 24). Som *Energigas Sverige* framhåller bör det framgå av definitionen av återvunna kolbränslen att det endast är gaser från hantering av avfall av icke-biologiskt ursprung som kan användas för produktion av sådana bränslen.

Rapporteringsskyldighet, kontrollsystem och hållbarhetsbesked

Till skillnad från vad som gäller för biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung får återvunna kolbränslen inte räknas med för att uppfylla målet om hela EU:s användning av förnybar energi (artikel 29a). De får dock beaktas för att beräkna den s.k. minimiandelen för förnybar energi i transportsektorn (artiklarna 25.1 a och 29a). Minimiandelen är den minsta andel förnybar energi som ska användas i transportsektorn senast 2030 (artikel 25.1 a).

I Sverige förväntas elektrifieringen av transportsektorn bidra till att Sverige når minimiandelen (se avsnitt 6.1) även utan att återvunna kolbränslen beaktas. Återvunna kolbränslen kan inte användas för att uppfylla reduktionsplikten (se prop. 2020/21:180 s. 34 och avsnitt 6). Det finns inte heller några generella finansiella stöd som är riktade till sådana bränslen. Mot den bakgrunden saknas, i motsats till vad *Energigas Sverige* anför, skäl för att införa en obligatorisk rapporterings- och uppgiftsskyldighet för återvunna kolbränslen.

Det kommer dock att vara möjligt för producenter av återvunna kolbränslen att ansöka om hållbarhetsbesked frivilligt för att kunna visa att hållbarhetskriterierna är uppfyllda. Sådana aktörer blir rapporterings-skyldiga (3 kap. 1 § första stycket 5). För att de ska kunna få ett hållbar-

hetsbesked måste de ha ett kontrollsystem (3 kap. 1 b § andra stycket). Befintliga regler i hållbarhetslagen om kontrollsystem, hållbarhetsbesked och styrkande av hållbarheten hos bränslen bör därför anpassas så att de omfattar återvunna kolbränslen.

Produktionskedjan för återvunna kolbränslen

Det bör av samma skäl som anges i avsnitt 4.3 för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung införas en definition av produktionskedjan för återvunna kolbränslen. Definitionen bör även i detta fall utformas med hänsyn till hur reglerna om beräkning av utsläpp av växthusgaser är utformade. Produktionskedjan för sådana bränslen bör därför börja med produktionen av el och andra insatsvaror.

4.5 Fasta och gasformiga biobränslen

Regeringens förslag: Fasta biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla ska uppfylla hållbarhetskriterierna, om de används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt. Den som i yrkesmässig verksamhet producerar el, värme eller kyla i en sådan anläggning ska vara rapporteringsskyldig och uppgiftsskyldig.

Hållbarhetskriterierna ska inte längre gälla i fråga om fasta och gasformiga biobränslen som används för produktion av bränslen.

Hållbarhetskriterierna ska dock gälla vid produktion av gasformiga biodrivmedel eller gasformiga biobränslen i en anläggning med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme. Den som i yrkesmässig verksamhet producerar gasformiga biodrivmedel eller gasformiga biobränslen i en sådan anläggning ska vara rapporterings- och uppgiftsskyldig.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vad som avses med genomsnittligt biometanflöde.

Hänvisningarna till hållbarhetslagen i lagen om skatt på energi ska följdändras.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Energigas Sverige* önskar ett förtydligande när det gäller om hållbarhetskriterierna endast gäller för produktionsanläggningar som producerar biometan.

Skälen för regeringens förslag

Fler fasta biobränslen som används i anläggningar som producerar el, värme eller kyla ska omfattas av hållbarhetskriterierna

För fasta biobränslen som används i en anläggning för produktion av el, värme eller kyla gäller hållbarhetskriterierna enligt hittillsvarande bestämmelser endast om anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt. Effektgränsen i förnybartdirektivet har

sänkts till minst 7,5 megawatt (artikel 29.1 fjärde stycket a). En motsvarande ändring bör göras i hållbarhetslagen.

För att tillsynsmyndigheten ska kunna göra en bedömning av om hållbarhetskriterierna uppfylls och för att användningen av de förnybara bränslena ska kunna rapporteras enligt förnybartdirektivet, bör den som i yrkesmässig verksamhet producerar el, värme eller kyla i en anläggning som överstiger effektgränsen också vara rapporterings- och uppgiftsskyldig.

Krav på hållbarhetsbesked vid produktion av gasformiga biobränslen och gasformiga biodrivmedel i vissa anläggningar

Enligt hållbarhetslagen är den rapporteringsskyldig som i yrkesmässig verksamhet använder ett fast eller gasformigt biobränsle för produktion av bränsle (3 kap. 1 § första stycket 3 och 4). Hållbarhetskriterierna bör dock inte längre gälla i dessa fall, eftersom motsvarande krav i förnybartdirektivet har slopats genom ändringsdirektivet.

Enligt förnybartdirektivet ska hållbarhetskriterierna gälla för produktion av gasformiga biobränslen och gasformiga biodrivmedel i anläggningar med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme. Om gasen består av en blandning av metan och en annan gas, ska ett tröskelvärde i stället räknas fram på grundval av andelen metan i blandningen (artikel 29.1 fjärde stycket c). Kapacitetsgränsen motsvarar en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på 2 megawatt. Det finns inte längre något kriterium om att fasta eller gasformiga biobränslen ska ha använts som råvara vid produktionen.

Hållbarhetskriterierna bör därmed gälla vid produktion av gasformiga biobränslen och gasformiga biodrivmedel som produceras i en anläggning som uppnår direktivets gränsvärde. Samtliga gasformiga biobränslen och biodrivmedel som helt eller delvis består av metan bör omfattas. Hållbarhetskriterierna bör alltså inte vara begränsade till att bara gälla för produktion av ren biometan.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om vad som avses med genomsnittligt biometanflöde.

För att tillsynsmyndigheten ska kunna göra en bedömning av om hållbarhetskriterierna uppfylls och för att användningen av de förnybara bränslena ska kunna rapporteras enligt förnybartdirektivet bör även den som producerar gasformiga biodrivmedel eller gasformiga biobränslen i en anläggning vars genomsnittliga biometanflöde är högre än kapacitetsgränsen vara rapporterings- och uppgiftsskyldig.

Producenter av biogas som vill ansöka om hållbarhetsbesked även om anläggningen inte har ett genomsnittligt biometanflöde som överstiger kapacitetsgränsen har möjlighet att göra det på frivillig basis.

Ändrade hänvisningar i lagen om skatt på energi

För att skattebefrielse ska medges för biogas, biogasol och biodrivmedel som används för värme- och motorändamål krävs bl.a. att de omfattas av hållbarhetsbesked och anläggningsbesked enligt hållbarhetslagen (6 a kap. 2 c § och 7 kap. 3 c § lagen om skatt på energi). Därför finns hänvisningar till hållbarhetslagen i LSE. Eftersom hållbarhetslagen föreslås få en ny

rubrik och det föreslås ändringar i den, måste hänvisningarna till hållbarhetslagen i lagen om skatt på energi följdändras.

4.6 Krav på minskade växthusgasutsläpp

Regeringens förslag: För att fasta eller gasformiga biobränslen som används i anläggningar som producerar el, värme eller kyla ska anses som hållbara ska utsläppen av växthusgaser från användningen av dem understiga de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med 70 respektive 80 procent. Olika procentsatser ska gälla beroende på

- när anläggningen där biobränslena används togs i drift,
 - hur länge anläggningen har varit i drift, och
 - vilken sammanlagd installerad tillförd effekt som anläggningen har.
- Senast den 1 januari 2030 ska utsläppsminskningen vara 80 procent för anläggningar som
- tagits i drift före den 20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd tillförd effekt på minst tio megawatt, eller
 - tagits i drift efter den 20 november 2023.

För att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska utsläppen av växthusgaser understiga de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 70 procent.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Fler anläggningar som producerar el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen ska visa att utsläppen av växthusgaser minskar

En viktig del av hållbarhetskriterierna är att användningen av biodrivmedel och biobränslen ska leda till minskade växthusgasutsläpp jämfört med användning av fossila bränslen. Vilka krav som ställs på en anläggning är beroende av när anläggningen har tagits i drift. Förnybartdirektivets krav för biodrivmedel och flytande biobränslen har inte ändrats. Däremot innebär ändringsdirektivet ändrade krav för fasta och gasformiga biobränslen som används i anläggningar som producerar el, värme eller kyla.

Enligt de nya bestämmelserna ska en anläggning som har tagits i drift efter den 20 november 2023 minska utsläppen med minst 80 procent (artikel 29.10 första stycket d). Det gäller samtliga anläggningar som använder fasta och gasformiga biobränslen för att producera el, värme eller kyla och som har en sammanlagd installerad tillförd effekt som överstiger tröskelvärdena på 7,5 respektive 2 megawatt och som därför omfattas av hållbarhetskriterierna (se avsnitt 4.5).

Vilka krav som gäller för anläggningar som har tagits i drift innan den 21 november 2023 beror på om anläggningen använder fasta eller gasformiga biobränslen, anläggningens sammanlagda installerade tillförda

effekt, när anläggningen togs i drift och hur länge anläggningen har varit i drift (artikel 29.10 första stycket e–h). Jämfört med nuvarande bestämmelser kommer betydligt fler anläggningar att behöva uppfylla kriteriet om minskade växthusgasutsläpp.

Fasta eller gasformiga bibränslen som används i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt som tagits i drift före den 1 januari 2021 och har varit i drift i minst 15 år anses som hållbara om utsläppen vid användningen av dem minskar med minst 80 procent. Kravet ska uppfyllas tidigast från och med den 1 januari 2026 och senast från och med den 31 december 2029. Det innebär att en anläggning som inte har varit i drift i 15 år den 31 december 2029 ändå ska uppfylla kravet från det datumet.

Även för anläggningar som använder gasformiga bibränslen, som har tagits i drift före den 1 januari 2021, som har varit i drift i minst 15 år och som har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt gäller att utsläppsminskningen i förhållande till fossila bränslen ska vara 80 procent. Kravet ska uppfyllas från och med den 1 januari 2026 och gäller endast för anläggningar som har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt.

För anläggningar som tagits i drift mellan den 1 januari 2021 och den 20 november 2023 gäller följande. Om anläggningen använder fasta eller gasformiga bränslen för sin produktion och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt ska utsläppen inledningsvis minska med 70 procent i förhållande till om fossila bränslen använts för att bränslena ska betraktas som hållbara. Från och med den 1 januari 2030 ska utsläppsminskningen i dessa anläggningar i stället vara 80 procent.

Om anläggningen använder endast gasformiga bibränslen för sin produktion och anläggningen har en sammanlagd installerad effekt på högst 10 megawatt, ska utsläppsminskningen vara minst 70 procent i förhållande till om fossila bränslen använts för att bränslena ska betraktas som hållbara under de första 15 åren som anläggningen är i drift. När anläggningen varit i drift i över 15 år ska utsläppsminskningen i stället vara 80 procent. Kravet gäller tidigast från och med 1 januari 2026. Det gäller endast för anläggningar som har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt.

Krav som motsvarar dem som anges i förnybartdirektivet bör införas i hållbarhetslagen.

Krav på minskade växthusgasutsläpp vid användning av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen

För att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska utsläppen av växthusgaser minska med minst 70 procent jämfört med om fossila bränslen hade använts (artikel 29a.1 och 29a.2). Krav som motsvarar dem som anges i förnybartdirektivet bör införas i hållbarhetslagen.

Metoden för hur växthusgasutsläppen ska beräknas för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen framgår av bilagan till kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1185 (se även avsnitt 4.3).

4.7 Fler markkriterier

Regeringens förslag: För att biobränslen och biodrivmedel som producerats från agrobiomassa ska anses som hållbara ska de inte få framställas av råvaror från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av hedmark eller av gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns.

För att en gräsmark som skulle upphöra att vara gräsmark i avsaknad av mänsklig verksamhet ska omfattas av bestämmelserna ska den av en myndighet ha konstaterats ha stor biologisk mångfald.

Den reglering som gäller agrobiomassa och som syftar till att skydda viss mark med hög biologisk mångfald, förhindra ändrad markanvändning på mark med stora kollager och förhindra dränering av torvmark ska även gälla skogsbiomassa.

Det ska också införas ytterligare markkriterier för avverkning av skogsbiomassa.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorians förslag om markkriterier för skogsbiomassa hänvisas inte till principerna för hållbart skogsbruk och det anges inte att egenskaper för biologisk mångfald ska beaktas.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. Flera remissinstanser, däribland *Energiföretagen Sverige*, *Lantbrukarnas Riksförbund*, och *Region Kronoberg*, betonar vikten av att Sverige vidtar åtgärder för att landet fortfarande ska vara ett s.k. A-land. *Statens energimyndighet* påpekar att det måste tydliggöras vilken myndighet som ska förväntas bedöma om Sverige är ett A-land och hur den bedömningen ska hållas aktuell. *Bird Life Sverige* och *Världsnaturfonden WWF* anser inte att Sverige med nuvarande lagstiftning kan anses vara ett A-land. Båda remissinstanserna anser att Sverige bör ligga mycket nära EU:s vägledning i fråga om hur uttrycket gammal skog ska definieras och hur dessa skogar ska identifieras. De anser vidare att uttrycket naturskog bör användas i stället, eftersom det är ett etablerat uttryck som ligger i linje med EU:s vägledning.

Energiföretagen Sverige och *Naturvårdsverket* anser att skog som berörs av hållbarhetskriterier bör pekas ut. Skogsindustrierna framhåller att om sådan skog inte pekas ut utan bedömningen ska göras av skogsägarna behövs beslutsstöd från myndigheter.

Energiföretagen Sverige anser att biomassa från gallring och avverkning som genomförts som miljövårdande insatser eller av säkerhetsskäl ska kunna användas för energiändamål även om biomassan kommer från ett sådant område som listas i förnybartdirektivet.

Naturvårdsverket anser att definitionen av restprodukter från skogsbruk bör förtydligas för att undvika att det uppstår gränsdragningsvårigheter i förhållande till industriella restprodukter. *Världsnaturfonden WWF* har liknande synpunkter. *Svenska naturskyddsföreningen* anser att uttrycket ”strukturer för biologisk mångfald” är för snävt och skiljer sig från övriga språkversioner av förnybartdirektivet. Föreningen pekar också på att uttrycket ”principerna för hållbart skogsbruk” inte tas upp i promemorian.

Energiföretagen Sverige och Svenska bioenergiföreningen föreslår att det ska inrättas en enda myndighetsingång dit aktörer kan vända sig för information om vilka krav som finns och om skogsråvarans ursprung.

Skälen för regeringens förslag

Endast vissa restprodukter omfattas av markkriterierna

Markkriterierna behöver som huvudregel inte vara uppfyllda för att biodrivmedel och biobränslen som produceras av avfall eller restprodukter ska anses som hållbara enligt förnybartdirektivet. Det är bara i fråga om restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske eller skogsbruk som direkt har uppkommit i sådan verksamhet som markkriterierna gäller (artikel 2 andra stycket led 44 och artikel 29.1 andra stycket).

Markkriterierna ska t.ex. vara uppfyllda vid produktion av biobränslen från grenar och toppar från avverkning av skog, eftersom det är en restprodukt från skogsbruk. Sågspån från ett sågverk är däremot en industriell restprodukt och behöver inte uppfylla markkriterierna. Definitionen av restprodukter från skogsbruk har inte ändrats genom ändringsdirektivet. Den gränsdragningsproblematik som *Naturvårdsverket* och *Världsnaturfonden WWF* tar upp rör inte definitionen som sådan utan tillämpningen av den. Det är upp till de rapporteringsskyldiga och tillsynsmyndigheten att tillämpa definitionerna korrekt.

Mindre ändringar av kriterierna för agrobiomassa

Det har gjorts mindre ändringar av markkriterierna för biodrivmedel och biobränslen som produceras av agrobiomassa (artikel 29.3). Regleringen om skydd av marker med hög biologisk mångfald utvidgas till att även gälla områden som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns eller av hedmark, oavsett om marken fortfarande är av detta slag. De nya kriterierna bör införas i hållbarhetslagen.

För att en gräsmark som skulle upphöra att vara gräsmark i avsaknad av mänsklig verksamhet ska omfattas av markkriterierna ska den av en myndighet ha konstaterats ha stor biologisk mångfald (artikel 29.3 första stycket d ii). Ett motsvarande krav bör införas i hållbarhetslagen.

Skogsbiomassa ska uppfylla huvuddelen av de kriterier som hittills endast gällt för agrobiomassa

Biodrivmedel och biobränslen som produceras av skogsbiomassa ska även uppfylla huvuddelen av de kriterier som hittills endast gällt för agrobiomassa (artikel 29.3 andra stycket, 29.4 tredje stycket och 29.5). Kriterierna som avser produktion från agrobiomassa syftar till att skydda mark med hög biologisk mångfald, förhindra ändrad markanvändning på mark med stora kollager och förhindra dränering av torvmark. Det innebär att skogsbiomassan inte får komma från områden som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns, urskog, hedmark eller skog eller träd- och buskmark med konstaterad stor biologisk mångfald eller viss gräsmark med stor biologisk mångfald. Skogsbiomassan får inte heller komma från områden som den 1 januari 2008 utgjordes av våtmark med stora kollager men som inte

längre utgör sådan mark eller från mark som vid samma datum utgjorde torvmark, om odling och avverkning av råvaran medför dränering av tidigare odikad mark.

Energiföretagen Sverige anser att biomassa som tagits från ett av de områden som listas i förnybartdirektivet ska få användas för energändamål om uttaget skett av naturskyddsskäl, t.ex. på grund av ett angrepp från granbarkborre. Biomassa från skog med stor biologisk mångfald, som inte är urskog eller motsvarande trädbevuxen mark eller gammal skog, kan betraktas som hållbar, om råvaruuttaget varit oskadligt ur naturskyddssynpunkt. Avgörande är alltså om det uttag som gjorts i miljövärdande syfte anses som oskadligt eller inte. När det gäller urskog och gammal skog ger ordalydelsen i direktivet inget liknande utrymme för att göra uttag som är oskadliga ur naturskyddssynpunkt. Att uttaget görs för att skydda området innebär därmed inte att biomassa som tagits från sådan skog kan anses som hållbar enligt direktivets ordalydelse.

Kriterier som skogsbiomassa ska uppfylla för att bevara markens beskaffenhet och biologisk mångfald

För att biodrivmedel och biobränslen som produceras av skogsbiomassa ska kunna anses som hållbara krävs att det vid avverkning tas hänsyn till vikten av att bevara markens beskaffenhet och den biologiska mångfalden. Regleringen i förnybartdirektivet har utvecklats i dessa avseenden (artikel 29.6 a iv och b iv).

I den svenska språkversionen av direktivet anges att avverknings-systemet ska minimera negativ påverkan på biologisk mångfald. Av den engelska och den franska språkversionen framgår dock att det är negativ påverkan på strukturer för biologisk mångfald som ska minimeras, jfr engelskans "biodiversity features" och franskans "les caractéristiques de la biodiversité". Som *Svenska naturskyddsföreningen* påpekar bör detta anses motsvara strukturer och egenskaper för biologisk mångfald. Det bör också framgå att det vid avverkningen ska tas hänsyn till vikten av att bevara markens beskaffenhet och den biologiska mångfalden i enlighet med principerna för hållbart skogsbruk. Med principer för hållbart skogsbruk avses principer som tagits fram inom ramen för internationella skogsprocesser, t.ex. ministerkonferensen om skydd av skogarna i Europa (skäl 102 i förnybartdirektivet). För att skogsbiomassan ska kunna anses som hållbar ska alltså avverkningen vara förenlig med krav på avverkningssystem som minimerar negativ påverkan på markens beskaffenhet, strukturer och egenskaper för biologisk mångfald och på livsmiljöer. Motsvarande krav bör tas in i hållbarhetslagen.

För att skogsbiomassa ska kunna anses som hållbar krävs även att avverkningen bedrivs på ett sätt som undviker skörd av stubbar och rötter, avverkning på känsliga marker och försämring av urskog och gammal skog eller omvandling av sådan skog till skogsplantage.

Uttrycket gammal skog ska enligt förnybartdirektivet ha den betydelse det har i det land där skogen finns. Vad som menas med gammal skog kan alltså variera beroende på vilket land skogen finns i. *Världsnaturfonden WWF* och *Bird Life Sverige* har synpunkter på hur gammal skog bör definieras i Sverige. Eftersom hållbarhetslagen är tillämplig på biobränslen oavsett vilket land de kommer från, är det inte lämpligt att i

hållbarhetslagen definiera vad som ska anses vara gammal skog i Sverige. Skogsstyrelsen har under 2024 haft ett uppdrag som bl.a. omfattat att lämna förslag på en sådan definition. Skogsstyrelsens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet. Remissinstansernas synpunkter kommer att beaktas i det arbetet.

Avverkningen ska vara förenlig med tröskelvärden för stora kal-avverkningar i det land där skogen finns och med lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för den mängd död ved som ska lämnas kvar vid uttag av död ved. Detta bör uttryckas som att avverkningen ska vara förenlig med krav om begränsning av hyggens storlek och med krav om lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för den mängd död ved som lämnas kvar vid uttag av död ved.

De önskemål som flera av remissinstanserna har om att viss skog i Sverige bör pekas ut eller om att det ska tas fram ett beslutsstöd till marknadsaktörerna kan inte tillgodoses inom ramen för hållbarhetslagen eller detta lagstiftningsärende.

A-land och B-land

Hållbarhetskriterierna som avser produktion från skogsbiomassa har sin grund i ett s.k. riskbaserat förfarande. Med det menas att i de fall biomassan kommer från länder med låg risk för att biomassan ska vara ohållbar, kan hållbarhetskriterierna uppfyllas på ett betydligt enklare sätt än om biomassan inte kommer från ett sådant land.

Om det både finns en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig inom avverkningsområdet och system för övervakning och kontroll av samma område, är det tillräckligt att detta system visar att skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som räknas upp ovan i detta avsnitt och att den som producerat biodrivmedlet eller biobränslet intygar att så är fallet (artikel 29.6 a vi och vii), ett s.k. A-land.

Om det inte finns någon nationell eller regional lagstiftning för att kontrollera att skogsbiomassa inte kommer från ett skyddat område (ett ”B-land”), krävs att den rapporteringsskyldige visar på något annat sätt genom sitt kontrollsystem att skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område.

Den fråga som flera av remissinstanserna väcker om huruvida Sverige uppfyller kriterierna för att klassificeras som ett A-land eller inte kan inte besvaras inom ramen för detta lagstiftningsärende. Skogsstyrelsen har under 2024 haft i uppdrag att bl.a. lämna förslag på författningsändringar som krävs för att Sverige ska vara ett A-land. Skogsstyrelsens förslag bereds för närvarande inom Regeringskansliet. De synpunkter som remissinstanserna lämnar kommer att beaktas i det arbetet.

När det gäller det förslag som ett par remissinstanser för fram om att inrätta en gemensam myndighetsingång konstaterar regeringen att tillsynsmyndigheten, i dag Statens energimyndighet, redan bedriver ett arbete för att informera berörda aktörer om reglerna om hållbarhetskriterier.

4.8 Rapportering till unionsdatabasen

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om skyldighet att rapportera uppgifter till den unionsdatabas för flytande och gasformiga förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen som inrättas genom förnybartdirektivet.

Promemorians förslag stämmer inte överens med regeringen. I promemorian föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att den som är rapporterings-skyldig eller som levererar flytande eller gasformiga förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen ska rapportera uppgifter till unionsdatabasen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Drivkraft Sverige*, *Energigas Sverige* och *Lantbrukarnas Riksförbund* anser att informationen om databasen och om hur rapporteringen till databasen ska gå till är bristfällig. *Drivkraft Sverige* anser också att det ställs orimliga krav på aktörerna i värdekedjan. *Energigas Sverige* framhåller att förslaget inte tillåter att föreskrifter tas fram för alla aktörer som kommer att behöva rapportera i unionsdatabasen.

Energigas Sverige och *Lantbrukarnas Riksförbund* anser att det är ottydligt hur ursprungsgarantierna ska hanteras i unionsdatabasen. De ser också tecken på att unionsdatabasen inte kommer att fungera för förnybara gaser som inte är anslutna till gasnätet. *Energigas Sverige* anser att det finns en risk för att unionsdatabasen endast kommer att fungera för volymer som omfattas av de frivilliga certifieringssystemen.

Skälen för regeringens förslag

Nya regler om unionsdatabasen

Enligt hållbarhetslagen ska de rapporteringsskyldiga som också är uppgiftsskyldiga lämna uppgifter till den unionsdatabas som inrättades genom det ursprungliga förnybartdirektivet (3 kap. 1 e § 2).

Hittills har det endast funnits krav på att lämna uppgifter som gör det möjligt att spåra flytande och gasformiga drivmedel. Enligt de nya reglerna ska de uppgifter som rapporteras in till unionsdatabasen göra det möjligt att spåra förnybara flytande och gasformiga bränslen och återvunna kolbränslen (artikel 31a). Fler aktörer blir därför skyldiga att lämna uppgifter till databasen. De ekonomiska aktörer som berörs ska föra in uppgifter i databasen om de transaktioner som har gjorts och om hållbarhetsegenskaperna hos de berörda bränslena, inklusive växthusgasutsläpp under livscykeln.

För gasformiga förnybara bränslen som matas in på det samman-kopplade europeiska gasnätet ska de ekonomiska aktörerna lämna uppgifter om ekonomiska transaktioner och relevanta hållbarhetsuppgifter som växthusgasutsläpp fram till den punkt där gasen matas in på gasnätet. Även uppgifter om stöd ska redovisas (artikel 31a.2).

Slutligen ska bränsleleverantörer också föra in uppgifter som gör det möjligt att kontrollera att krav om bl.a. minimiandelen förnybar energi i transportsektorn följs (artikel 31.a.2 tredje stycket).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om skyldighet att rapportera uppgifter till unionsdatabasen

Kommissionen får anta delegerade akter för att ytterligare utvidga omfattningen av de uppgifter som ska ingå i unionsdatabasen till att omfatta relevanta uppgifter från produktionsplatsen eller insamlingsstället för den råvara som används för bränsleproduktionen. Kommissionen har aviserat sin avsikt att ta fram en sådan delegerad förordning. Om omfattningen av rapporteringsskyldigheten utvidgas till att omfatta fler uppgifter är det, som några remissinstanser påpekar, sannolikt att antalet aktörer som ska lämna uppgifter till unionsdatabasen också kommer att behöva öka. Det är i nuläget oklart hur unionsdatabasen kommer att fungera och vilka uppgifter som kommer att lämnas till den. Mot den bakgrunden bör regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ges ett bredare bemyndigande än vad som föreslås i promemorian. Kretsen av rapporteringsskyldiga kan då snabbare anpassas till unionsdatabasens faktiska funktion och till kommissionens kommande delegerade förordning. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om skyldighet att lämna uppgifter för rapportering till den unionsdatabas som inrättas enligt förnybartdirektivet.

Hänvisningar till EU-rättsakter kan göras antingen statiska eller dynamiska. En statisk hänvisning innebär att hänvisningen avser rättsakten i en viss angiven lydelse. Hänvisningen till direktivet bör vara statisk.

Lagen (2010:601) om ursprungsgarantier för el innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om när ursprungsgarantier ska annulleras. Lagen kommer att ändras för att också gälla ursprungsgarantier för gas (SFS 2022:578). Den ändringen kommer att träda i kraft den dag som regeringen bestämmer (prop. 2021/22:147 s. 20). När ändringslagen har trätt i kraft kan föreskrifter föras in på lägre nivå än lag om hur ursprungsgarantier ska hanteras i unionsdatabasen. De förtydliganden som *Energigas Sverige* och *Lantbrukarnas Riksförbund* efterfrågar hanteras inom ramen för det arbetet.

Det är i första hand kommissionen som ansvarar för unionsdatabasens praktiska utformning. De farhågor som gäller hur databasens utformning påverkar olika aktörer på gasmarknaden som *Energigas Sverige* och *Lantbrukarnas Riksförbund* ger uttryck för ligger utanför detta lagstiftningsärendet.

4.9 Återkallelse av hållbarhetsbesked

Regeringens förslag: Hållbarhetsbesked som avser förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska kunna återkallas.

Ett hållbarhetsbesked ska kunna återkallas helt eller delvis även i de fall en aktör med hållbarhetsbesked inte är uppgiftsskyldig, men kriterierna för när återkallelse kan komma i fråga för de förnybara

bränslen och återvunna kolbränslen som omfattas av hållbarhetsbeskedet i övrigt är uppfyllda.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: Ett hållbarhetsbesked gäller enligt hållbarhetslagen tills vidare men ska omprövas (3 kap. 1 b § tredje stycket). Under vissa förutsättningar kan hållbarhetsbeskedet återkallas (3 kap. 1 d §).

Även förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen bör omfattas av regelverket om återkallelse av hållbarhetsbesked, när det införs bestämmelser om hållbarhetsbesked för sådana bränslen (se avsnitt 4.3 och 4.4).

Bestämmelserna om återkallelse är utformade så att en bedömning ska göras av om de bränslen som den rapporteringsskyldige lämnar uppgifter om kan anses som hållbara. Den som frivilligt ansöker om hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 § första stycket 5 har inte någon sådan uppgiftsskyldighet (3 kap. 1 e § första stycket). Tillsynsmyndigheten bör dock kunna återkalla ett hållbarhetsbesked om något av de kriterier som i dag gäller för återkallelse är uppfyllda för de förnybara bränslen och återvunna kolbränslen som omfattas av hållbarhetsbeskedet.

4.10 Skyldighet att spara uppgifter

Regeringens förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara underlag för att styrka uppgifter för bedömningen av hållbarhetskriterier.

Promemoria förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: För att tillsynsmyndigheten ska kunna utöva tillsyn behöver det finnas underlag som styrker uppgifter för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt hållbarhetslagen. Den som är eller har varit rapporteringsskyldig bör därför vara skyldig att spara sådant underlag under en viss tid. Att underlag sparas är också viktigt för att en oberoende granskare ska kunna granska hur den rapporteringsskyldige har följt sitt kontrollsystem vid omprövning av ett hållbarhetsbesked. Det underlag som ska sparas är sådant som har betydelse för att kunna kontrollera att hållbarhetskriterierna är uppfyllda.

Bestämmelser om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara underlag bör införas på lägre normnivå än lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara underlag för att styrka uppgifter för bedömningen av hållbarhetskriterier.

Vissa uppgifter som behövs för upprättandet av punktskattedeklarationer kan också ha betydelse för hållbarhetsregelverket. Enligt 7 kap. 2 § bokföringslagen (1999:1078) och 9 kap. 1 § skatteförfarandeförordningen

(2011:1261) ska uppgifter bevaras i sju år. Inriktningen är därför att underlaget som styrker bedömningen av hållbarhetskriterierna ska sparas i sju år.

4.11 Föreskrifter om oberoende granskning och omprövning

Regeringens förslag: Vissa bestämmelser om oberoende granskning av kontrollsystem i hållbarhetslagen ska flyttas till hållbarhetsförordningen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om omprövning av hållbarhetsbesked.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian finns inget förslag om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om omprövning av hållbarhetsbesked.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: Enligt hållbarhetslagen ska en rapporteringsskyldigs kontrollsystem granskas av en oberoende granskare. Granskaren ska kontrollera att kontrollsystemet är korrekt, tillförlitligt och skyddat mot bedrägerier. Granskningen ska också innehålla en utvärdering av den metod för stickprov som ska ingå i kontrollsystemet och stickprovets frekvens. Dessutom ska granskningen innehålla en utvärdering av de uppgifter som den rapporteringsskyldige har lämnat om sitt kontrollsystem (3 kap. 1 a § tredje stycket). Den oberoende granskaren ska i ett intyg lämna ett utlåtande om kontrollsystemet (3 kap. 1 a § fjärde stycket).

Det är lämpligt att så långt som möjligt samla regleringen om oberoende granskning i samma författning. Huvuddelen av de bestämmelser om oberoende granskning som nu framgår av lagen bör därför flyttas till hållbarhetsförordningen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan meddela föreskrifter om oberoende granskning med stöd av 3 kap. 1 a § femte stycket. I lagen bör det därför endast anges att kontrollsystemet ska granskas av en oberoende granskare och att denne i ett intyg ska lämna ett utlåtande om kontrollsystemet.

Ett hållbarhetsbesked gäller tills vidare men ska omprövas (3 kap. 1 b § tredje stycket). När systemet med hållbarhetsbesked infördes var avsikten att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skulle meddela närmare föreskrifter om med vilka intervall ett hållbarhetsbesked skulle omprövas (prop. 2010/11:152 s. 35). Några sådana föreskrifter har dock inte meddelats. I promemorian föreslås att det ska införas föreskrifter som innebär att omprövning ska ske i vissa situationer. För att regeringen ska kunna meddela den typen av föreskrifter krävs att det införs ett bemyndigande i hållbarhetslagen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om omprövning av hållbarhetsbesked.

5 Tilldelning av elcertifikat till anläggningar som producerar el från fasta biobränslen

Regeringens förslag: En anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt som producerar el från fasta biobränslen ska tilldelas elcertifikat endast om biobränslet omfattas av ett hållbarhetsbesked.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: Elcertifikatsystemet är ett marknadsbaserat stödsystem som syftar till att öka produktionen av förnybar energi. Som sådant är det också ett system som kan användas för att mäta hur olika aktörer uppfyller sina skyldigheter att använda förnybar energi (jfr artikel 29.1 b i förnybartdirektivet).

För att elcertifikatsystemet ska kunna användas på det sättet krävs att bränslen som används i systemet uppfyller hållbarhetskriterierna (jfr prop. 2009/10:164 s. 25). Enligt elcertifikatslagen måste därför biobränslen som används för produktion av el som tilldelas elcertifikat uppfylla hållbarhetskriterierna (2 kap. 4 §). Kravet gäller endast om bränslet används i en anläggning vars sammanlagda installerade tillförda effekt överstiger effektgränserna i hållbarhetslagen. Eftersom effektgränsen för anläggningar som producerar el från fasta biobränslen sänks till 7,5 megawatt i hållbarhetslagen, bör motsvarande ändring göras i elcertifikatslagen.

6 En ny reduktionsplikt

6.1 Reduktionsplikten för bensen och diesel höjs

Regeringens förslag: Reduktionsnivåerna för bensen och diesel ska höjas från 6 till 10 procent för perioden 1 juli 2025–31 december 2026. Reduktionsnivåerna ska vara 10 procent för perioden 2027–2030.

Bensen och diesel som används i Sverige av en utländsk myndighet motsvarande Försvarsmakten ska inte vara reduktionspliktiga drivmedel.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian finns inget förslag om att bränslen som används av utländska myndigheter som motsvarar Försvarsmakten inte ska vara reduktionspliktiga drivmedel.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget om att reduktionsplikten höjs eller har inget att invända mot det. En majoritet av de remissinstanser som uttalat sig om förslaget, däribland *Drivkraft*

Sverige, Energigas Sverige, IVL Svenska Miljöinstitutet, Mobility Sweden, Näringslivets Transportråd, Svenska naturskyddsföreningen, Svenska Taxiförbundet, Preem AB, Trafikanalys och Västra Götalandsregionen, anser dock att den föreslagna höjningen av reduktionsnivåerna inte är tillräcklig. *Chalmers Tekniska Högskola* och *Lunds tekniska högskola* menar att det inte bör ske någon samtidig skattesänkning avseende fossila bränslen, eftersom det ökar utsläppen. Preem AB föreslår att det ska införas en gemensam kvotplikt för bensin och diesel.

Flera av remissinstanserna, bl.a. *2030-sekretariatet, AB Volvo, Energi-företagen Sverige* och *Scania AB*, föreslår en successiv årlig höjning av reduktionsnivåerna. *Lantbrukarnas Riksförbund, Lantmännen, Lunds tekniska högskola, Region Jämtland Härjedalen, Svenska bioenergiföreningen* och *Svenska Trädbränsleföreningen* uttrycker oro för att de föreslagna reduktionsnivåerna inte kommer att leda till att utsläppen i transportsektorn minskar i tillräcklig utsträckning, vilket i sin tur kommer resultera i högre krav på utsläppsminskningar inom jord- och skogsbruket. Några remissinstanser, däribland *Svemin, Södra Skogsägarnas ekonomiska förening* och *Västra Götalandsregionen*, påtar vikten av en stabil och långsiktig plan för reduktionsplikten för att främja investeringar, innovation och inhemsk produktion av biodrivmedel och biobränsle.

Försvarsmakten anser att det undantag från reduktionsplikten som gäller för drivmedel som används av Försvarsmakten också bör gälla för motsvarande myndigheter hos allierade stater. *2030-sekretariatet* och *Liquid Wind AB* menar att Försvarsmakten inte bör undantas från regelverket.

Skälen för regeringens förslag

EU-rättsliga krav på integrering av förnybar energi och på utsläppsminskning

I förnybartdirektivet ställs krav på medlemsstaterna att integrera förnybar energi i transportsektorn (artiklarna 25–27). Medlemsstaterna ska bl.a. införa en skyldighet för drivmedelsleverantörer att nå vissa mål om användning av förnybar energi i transportsektorn.

Medlemsstaterna ska säkerställa antingen att andelen förnybar energi i transportsektorn är minst 29 procent senast 2030 (minimandelen) eller att utsläppen av växthusgaser i transportsektorn minskar med minst 14,5 procent fram till 2030 (artikel 25.1 a). När det gäller kravet på minskade växthusgasutsläpp ska en jämförelse göras med hur stora utsläppen skulle ha varit om endast fossil energi använts. Till skillnad från mål om minskade växthusgasutsläpp som baseras på en jämförelse med utsläppen ett visst basår går det alltså inte att uppfylla förnybartdirektivets mål genom utsläppsminskningar som uppstått genom åtgärder för ett mer transporteffektivt samhälle eller bränslesnålare bensin- och dieslbilar. Det är därmed bara möjligt att uppfylla utsläppsmålet genom att använda förnybar energi, som biodrivmedel, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung eller förnybar el, i stället för fossil energi. Skyldigheten för bränsleleverantörer att öka andelen förnybar energi i transportsektorn enligt förnybartdirektivet kan utformas som åtgärder inriktade på volymer, energiinnehåll eller växthusgasutsläpp. I lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel (reduktionspliktslagen)

ställs krav på leverantörer av bensin och diesel att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv genom att blanda in förnybara eller andra fossilfria drivmedel. Lagen genomför därmed förnybartdirektivet i denna del (prop. 2020/21:180 s. 11 och 20).

Medlemsstaterna ska dessutom se till att andelen s.k. avancerade biodrivmedel och biogas producerade från vissa råvaror tillsammans med andelen förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung utgör minst 1 procent av all energi som levereras till transportsektorn 2025. År 2030 ska andelen av dessa två bränsletyper vara minst 5,5 procent av den totala energin som levereras till transportsektorn, varav en andel på minst 1 procentenhet ska komma från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung (artikel 25.1 b). Med avancerade biodrivmedel avses biodrivmedel från de råvaror som räknas upp i del A i bilaga IX till förnybartdirektivet. Där listas exempelvis råvaror som alger, stallgödsel, avloppsslam och tallolja.

Utvecklingen av utsläpp och andel förnybar energi i transportsektorn har stor betydelse inte bara för de sektorspecifika transportmålen i förnybartdirektivet utan även för EU:s klimatmål. Inom EU regleras utsläppen utanför det befintliga utsläppshandelssystemet EU ETS i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/842 av den 30 maj 2018 om medlemsstaternas bindande årliga minskningar av växthusgasutsläpp under perioden 2021–2030 som bidrar till klimatåtgärder för att fullgöra åtagandena enligt Parisavtalet samt om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 (den s.k. ESR-förordningen). Det handlar främst om utsläpp från byggnader, vägtransporter, jordbruk, avfall och mindre industrier. Tillsammans står dessa sektorer för cirka 60 procent av EU:s totala utsläpp. För att EU ska nå sitt klimatmål för 2030 måste utsläppen i sektorerna minska med 40 procent jämfört med 2005. Detta mål har fördelats mellan medlemsstaterna baserat på bl.a. ländernas BNP per capita. Sverige har tillsammans med Finland, Danmark, Luxemburg och Tyskland fått det högsta betinget, nämligen att minska sina respektive utsläpp med 50 procent till 2030 jämfört med 2005.

Reduktionsplikten för bensin och diesel höjs för att möta EU:s krav

År 2023 var andelen förnybar energi i transportsektorn i Sverige ca 34 procent enligt förnybartdirektivets beräkningsmetod. Andelen avancerade biodrivmedel var 6,7 procent, om energimängden dubbelräknas i enlighet med vad som tillåts enligt direktivet. Enligt de antaganden som görs i Statens energimyndighets senaste långsiktsprognois kommer enbart elektrifieringen av transportsektorn att ge ett bidrag som innebär att Sverige når minimiandelen.

Sverige måste dock också uppnå de mål som slås fast i ESR-förordningen. Flera remissinstanser anser att den föreslagna höjningen av reduktionsnivåerna inte är tillräcklig. Den höjning av reduktionsplikten som föreslås i promemorian, tillsammans med övriga föreslagna åtgärder, bedömdes i budgetpropositionen för 2025 innebära att Sverige uppfyller sitt åtagande i ESR-förordningen (prop. 2024/25:1, utg. omr. 20, avsnitt 3.22). Beräkningarna visade att utsläppen kommer att minska i tillräcklig utsträckning trots att skatten sänks för både bensin och diesel (prop. 2024/25:30, bet. 2024/25:FiU1, rskr. 2024/25:49). Det finns

osäkerheter i de antaganden som ligger till grund för beräkningarna, bl.a. hur drivmedelsanvändningen kommer att utvecklas och hur utfallet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU, LULUCF-förordningen (markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk), kan påverka ESR-åtagandet. I syfte att minska utsläppen i de sektorer som omfattas av ESR-förordningen och ge förbättrade förutsättningar för att nå det s.k. ESR-målet bör reduktionsnivåerna i reduktionspliktslagen justeras upp från 6 till 10 procent från den 1 juli 2025 till och med 2026. Nivåerna bör bestämmas till 10 procent för 2027–2030.

Utredningen om styrmedel för ett fossilfritt samhälle (Styrmedelsutredningen) har i uppdrag att analysera om styrmedel kan utformas för att fasa ut fossila bränslen ur de sektorer som omfattas av ESR-förordningen i den takt som krävs för att på ett kostnadseffektivt och samhällsekonomiskt effektivt sätt nå det långsiktiga klimatmålet till 2045 och de EU-rättsliga åtaganden som Sverige har på klimatområdet (dir. 2024:98). Styrmedelsutredningen ska bl.a. lämna förslag om hur reduktionsplikten bör utvecklas och analysera vilka andra styrmedel som kan användas för att säkerställa att Sveriges klimatåtaganden inom EU nås. Utredningen ska också titta på om ett gemensamt reduktionskrav ska ställas på bensin och diesel. Regeringen avser inte att föregripa utredningens arbete utan kommer att ta ställning till vilka eventuella ytterligare åtgärder som kan bli aktuella när utredningen har redovisat sitt uppdrag.

Undantag från reduktionsplikt för drivmedel som används av utländska myndigheter som motsvarar Försvarsmakten

Liquid Wind AB anser att det undantag som gäller för drivmedel som används av Försvarsmakten bör tas bort. De skäl som angavs när undantaget infördes är dock fortfarande aktuella (prop. 2020/21:180 s. 19). Det saknas därför anledning att ta bort undantaget. I och med att Sverige numera är medlem i försvarsalliansen Nato och dessutom har slutit avtal om ett fördjupat försvarssamarbete med USA kommer utländska försvarsmyndigheter att använda drivmedel på svenskt territorium. Som *Försvarsmakten* påpekar bör därför det befintliga undantaget i reduktionspliktslagen för drivmedel som används av Försvarsmakten (2 §) utvidgas till att även omfatta drivmedel som används av motsvarande utländska myndigheter i Sverige.

6.2 Leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer ska kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten

Regeringens förslag: Den som har reduktionsplikt för bensin och diesel ska kunna uppfylla reduktionsplikten genom utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer.
--

Minst 6 procentenheter av reduktionsplikten för bensin ska dock uppfyllas genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel i bensin eller genom användning av ett överskott som uppstått genom sådan inblandning.

Den som har reduktionsplikt och som har ett överskott av utsläppsminskningar som har uppstått genom leverans av fossilfri el ska kunna överlåta utsläppsminskningen till någon annan som därefter får använda den för att uppfylla sin reduktionsplikt. Detsamma ska gälla den som inte har reduktionsplikt och som har minskat utsläppen av växthusgaser genom leverans av sådan el.

Överskottet ska dock inte kunna användas för att uppfylla det särskilda kravet på att minst 6 procentenheter av reduktionsplikten för bensin ska uppfyllas genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel. Detsamma ska gälla för ett överskott som uppstått genom inblandning av sådana drivmedel i diesel.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om vem som ska anses leverera fossilfri el och om beräkning av energimängden fossilfri el som har levererats från publika laddningsstationer.

Den som har överlåtit utsläppsminskningar från el ska vara skyldig att på begäran lämna de upplysningar och de handlingar som tillsynsmyndigheten behöver och ska också redovisa leveransen av el och överlåtelser av utsläppsminskningar. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om redovisningen.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian föreslås inte att minst 6 procentenheter av reduktionsplikten för bensin ska uppfyllas genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel eller genom användning av ett överskott som uppstått genom sådan inblandning. Det föreslås inte heller något bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vem som kan tillgodoräkna sig en utsläppsminskning från fossilfri el.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller invänder inte mot det. *Stockholms kommun* avstyrker förslaget. *2030-sekretariatet*, *Chalmers Tekniska Högskola*, *IVL Svenska Miljöinstitutet*, *Neste Sverige AB*, *Preem AB*, *Svenska Taxiförbundet*, *Statens väg- och transportforskningsinstitut*, *Svenska naturskyddsföreningen* och *Svenskt Näringsliv* anser att möjligheten att uppfylla reduktionsplikten med elkrediter kan leda till att inblandningen av biodrivmedel minskar. *IVL Svenska Miljöinstitutet* och *Naturvårdsverket* anser att en viss minsta inblandning av biodrivmedel alltid måste ske, även om elkrediter köps in. *Trafikanalys* anser att en sådan lösning bör övervägas.

Många remissinstanser, däribland *Drivkraft Sverige*, *Lantmännen*, *Scania AB*, *Svensk kollektivtrafik*, *Svenska bioenergiföreningen* och *Sveriges Åkeriföretag*, efterfrågar en konkret beräkningsmetod för elkrediterna. *Mobility Sweden* framhåller att det inte framgår av förslagen vilken klimatprestanda för elen som aktörerna ska räkna med. *2030-sekretariatet*, *Drivkraft Sverige*, *Preem AB*, *Region Kronoberg* och *Transportföretagen* anser att definitionen av publik laddningsstation måste

förtydligas. *Statens energimyndighet* bedömer att det är olämpligt att dubbelräkna elens utsläppsminskningar. *Vattenfall AB* anser i stället att elen borde få räknas fyrdubbelt.

2030-sekretariatet, *Drivkraft Sverige*, *Energiföretagen Sverige*, *Scania AB* och *Transportföretagen* pekar på att det inte tydligt framgår vem som kan tilldelas elkrediter. *Energiföretagen Sverige* förespråkar att det ska vara möjligt att aggregera elkrediter från flera aktörer som sedan kan säljas vidare till större aktörer. *Einride AB* anser att privat laddning borde få räknas in i reduktionsplikten. *Trafikanalys* och *Svensk Vindenergi* ifrågasätter om det är möjligt att låta el från kärnkraft omfattas av regelverket. *Vattenfall AB* anser dock att både förnybar el och el från kärnkraft ska få användas för att uppfylla reduktionsplikten. 2030-sekretariatet pekar på att det inte tydligt framgår av förslaget hur laddning av el från laddningsstationer som redan delvis finansierats genom offentliga medel ska hanteras.

Drivkraft Sverige och *Lantmännen* understryker vikten av att säkerställa att E10 fortfarande ska vara den svenska standardkvaliteten för bensen.

Flera remissinstanser anser att fler drivmedel ska kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten.

Ett antal remissinstanser efterfrågar en strategi för hur Sverige ska uppnå målet i förnybartdirektivet om att minst en procent av den totala andelen energi som levereras till transportsektorn ska komma från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Skälen för regeringens förslag

Leverans av fossilfri el ska ingå i reduktionsplikten

Enligt förnybartdirektivet ska medlemsstaterna se till att bränsleleverantörerna säkerställer att en viss andel förnybar energi levereras till transportsektorn 2030 (artikel 25.1). Medlemsstaterna ska se till att denna skyldighet kan fullgöras genom leverans av el från förnybara källor (artikel 25.4).

Regeringen anser också att reduktionsplikten ska vara teknikneutral och stimulera till elektrifiering (prop. 2024/25:1, Finansplan m.m., avsnitt 1.6). I Sverige bör därför reduktionsplikten kunna uppfyllas inte bara genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel i bensen och diesel, utan även genom leverans av fossilfri el. På detta sätt blir reduktionsplikten mer teknikneutral och stimulerar till fortsatt elektrifiering av transportsektorn.

Reduktionsplikten för bensen ska till viss del uppfyllas genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel

Som *Drivkraft Sverige* och *Lantmännen* påpekar är det angeläget att inte försämra försättningarna för E10 att utgöra standardkvaliteten för bensen i Sverige. E10 är bensen med 5–10 volymprocents inblandning av etanol. Det bör därför införas ett krav på att minst 6 procentenheter av reduktionsplikten för bensen ska uppfyllas genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel i bensen. Med de reduktionsnivåer som föreslås fram till 2030 kommer då högst 4 procentenheter av reduktionsplikten för bensen att kunna uppfyllas genom utsläppsminsk-

ningar från leverans av fossilfri el. I övrigt saknas skäl i nuläget att som IVL Svenska Miljöinstitutet och Naturvårdsverket önskar, införa något tak för hur stor del av reduktionsplikten som kan uppfyllas med utsläppsminskningar från leverans av el.

Endast el som levererats från publika laddningsstationer ska omfattas

I skälen till ändringsdirektivet anges att det är operatörer av publika laddningsstationer som tillhandahåller förnybar el som kan tillgodoräkna sig utsläppsminskningen (jfr skäl 74). För att den reduktionspliktige aktören själv ska få tillgodoräkna sig utsläppsminskningen och använda den för att uppfylla sin egen reduktionsplikt krävs alltså att den reduktionspliktige också är operatör av laddningsstationen.

En laddningsstation är en fysisk anläggning för laddning av elfordon som består av en eller flera laddningspunkter, se artikel 2.52 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU.

Att, som *Einride AB* föreslår inkludera el som levererats genom privata laddningspunkter skulle medföra alltför stora svårigheter för tillsynsmyndigheten och de reduktionspliktiga aktörerna som köper utsläppsminskningar att verifiera hur mycket el som levererats genom privat laddning. Det är därför inte lämpligt att inkludera privat laddning i reduktionsplikten.

Sammanfattningsvis bör endast el som levererats från publika laddningsstationer omfattas.

Den som har reduktionsplikt får överlåta och använda överskott av utsläppsminskningar

Medlemsstaterna ska inrätta en mekanism som gör det möjligt för drivmedelsleverantörer att handla med krediter för leverans av förnybar energi eller minskade utsläpp av växthusgaser till transportsektorn (artikel 25.4). Det finns redan en sådan möjlighet för reduktionspliktiga i reduktionspliktslagen. Den som har reduktionsplikt kan överlåta ett överskott av utsläppsminskningar (7 §). Ett överskott uppstår om den som har reduktionsplikt har minskat utsläppen för ett visst drivmedel mer än vad som krävs. Överskottet får användas för att uppfylla reduktionsplikten för ett annat drivmedel än det för vilket överskottet uppkom och det får även överlåtas till en annan aktör som därefter får använda det för att uppfylla sin reduktionsplikt. Om en reduktionspliktig aktör levererar fossilfri el från en publik laddningsstation och leveransen innebär att ett överskott uppstår i förhållande till reduktionsplikten, kan detta överskott alltså överlåtas till en annan reduktionspliktig aktör.

De svenska reglerna om hur överskott av utsläppsminskningar får användas i förhållande till varandra, de s.k. flexibla kvoterna, måste anpassas för att det ska bli tydligt hur överskott av utsläppsminskningar som uppstått till följd av leverans av el får användas för att uppfylla reduktionsplikten för bensin respektive diesel.

När det gäller överskott som avser diesel gäller enligt hittillsvarande regler att ett sådant överskott endast får användas för att uppfylla reduktionsplikten för bensin om minst 6 procentenheter av plikten för

bensin redan har uppfyllts genom egen inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel, eller genom användning av ett överskott som avser bensin (7 § första stycket 3). Skälet till detta är att det bedömdes att en helt flexibel kvot skulle medföra risk för att inblandning av etanol i bensin inte skulle öka, och att införandet av E10 på den svenska marknaden därför sannolikt skulle motverkas (prop. 2020/21:180 s. 23 och 24). Av samma skäl bör ett överskott som uppstått genom leverans av fossilfri el inte få användas för att uppfylla detta krav. Det bör inte heller vara möjligt att använda ett överskott som avser diesel för att uppfylla kravet.

Till skillnad från vad som gäller enligt hittillsvarande regler bör det däremot vara möjligt att uppfylla resterande del av reduktionsplikten för bensin med ett sådant överskott, även om kravet på inblandning i bensin inte är uppfyllt. Det bedöms inte leda till någon risk för att inblandningen av etanol ska minska, eftersom den reduktionspliktige aktören i det fallet behöver betala en reduktionspliktsavgift för den utsläppsminskning som saknas för att uppfylla det särskilda kravet på inblandning.

Den som inte har reduktionsplikt men levererar el får överlåta utsläppsminskningar

Det ändrade förnybartdirektivet kräver också att leverantörer av el ska få krediter att sälja oavsett om de själva är sådana bränsleleverantörer som ska säkerställa att en viss andel förnybar energi levereras till transportsektorn eller inte (artikel 25.1 och 25.4). Med detta menas att en icke reduktionspliktig aktör ska få tillgodoräkna sig en utsläppsminskning som uppstått genom leverans av el till transportsektorn och överlåta utsläppsminskningen till någon annan som därefter får använda den för att uppfylla sin reduktionsplikt. Det främjar elektrifieringen av transportsektorn genom en ökad utbyggnad av laddningsinfrastruktur.

Som flera remissinstanser, däribland *Drivkraft Sverige* och *Energi-företagen Sverige*, är inne på bör det förtydligas vilken aktör som kan tillgodoräkna sig de utsläppsminskningar som elen genererar. I skäl 74 i ändringsdirektivet anges att det är operatörer av publika laddningsstationer som ska få tillgodoräkna sig utsläppsminskningen. Det är alltså som utgångspunkt dessa aktörer som bör få överlåta den till reduktionspliktiga aktörer.

En laddningsstation kan ägas och drivas på många sätt. Exempelvis kan en aktör ansvara för driften och underhållet av själva laddningsstationen medan en annan aktör ansvarar för att administrera kundens betalning vid laddning. Detaljerade regler om vilken aktör som ska anses leverera fossilfri el och därför ska få tillgodoräkna sig utsläppsminskning från levererad el är av teknisk karaktär. De bör därför framgå av föreskrifter på lägre normnivå än lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om detta. Inom ramen för det arbetet kan det också anges om det är möjligt för mindre aktörer att aggregera utsläppsminskningar från flera aktörer.

När det gäller den fråga som *2030-sekretariatet* tar upp om stöd, kan konstateras att möjligheten för aktörer som får tillgodogöra sig en utsläppsminskning att överlåta den till en annan aktör inte utgör statligt stöd i EU-rättslig mening, eftersom det inte sker någon överföring av

statliga medel. Det faktum att en aktör som mottagit stöd för att bygga en laddningsstation sedan får tillgodoräkna sig en överlåtbar utsläppsminskning från den innebär alltså inte att dubbla stöd betalas ut.

Utsläppsminskningar från både förnybar el och el från kärnkraft bör kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten

Förnybartdirektivet gäller endast utsläppsminskningar från förnybar el. Sverige kan inte räkna in el från kärnkraft för att uppnå målen i direktivet. Eftersom leverans av el från kärnkraft ger samma klimatnytta som leverans av förnybar el, bör dock ändå utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från kärnkraft kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten. Det kommer också att väsentligt underlätta administrationen för tillsynsmyndigheten.

Vid beräkningen av hur medlemsstaterna uppnår kraven i artikel 25.1 är det tillåtet att tillgodoräkna all förnybar el som används i transportsektorn, även från privat laddning av elfordon. Denna beräkning görs alltså inte på grundval av de utsläppsminskningar som används för att uppfylla den nationella plikten. Att el från kärnkraft får tillgodoräknas i reduktionsplikten har alltså ingen påverkan på Sveriges rapportering enligt direktivet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om beräkning av el

Tillsynsmyndigheten behöver kunna kontrollera att uppgifter om energimängden el som sålts till laddfordon stämmer. För att det ska ske på ett korrekt och enhetligt sätt för alla aktörer kan det behövas föreskrifter om beräkning av mängden el som har levererats genom publika laddningsstationer. Sådana föreskrifter är av teknisk karaktär och bör finnas i föreskrifter på lägre normnivå än lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör därför få meddela föreskrifter om beräkning av energimängden fossilfri el som har levererats från publika laddningsstationer.

De konkreta beräkningsmetoder för utsläppsminskning genom leverans av fossilfri el som bl.a. *Drivkraft Sverige* efterfrågar kommer att framgå av föreskrifter på lägre normnivå än lag med stöd av bemyndigandena. Inom ramen för det arbetet kan bl.a. frågor om hur elens klimatprestanda ska beräknas behandlas.

Den som har överlåtit utsläppsminskningar från el ska omfattas av tillsyn och redovisa vissa uppgifter till tillsynsmyndigheten

För att tillsynsmyndigheten ska kunna kontrollera att reduktionsplikten uppfylls på ett korrekt sätt behöver även den som inte har reduktionsplikt men som har överlåtit utsläppsminskningar från el omfattas av tillsynen. Denne bör därför vara skyldig att på begäran lämna de upplysningar och de handlingar som tillsynsmyndigheten behöver för tillsynen och vara skyldig att varje år redovisa leveransen av fossilfri el och överlåtelser av utsläppsminskningar till tillsynsmyndigheten.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bör få meddela föreskrifter om redovisningen. Med stöd av bemyndigandet kan det meddelas föreskrifter om vilka uppgifter som ska ingå.

Andra energibärare i reduktionsplikten

Flera remissinstanser föreslår att leverans av fler typer av drivmedel ska kunna ingå i reduktionsplikten. Ett sådant sätt att inkludera fler bränslen i reduktionsplikten vore t.ex. att låta leverans av vätgas, på motsvarande sätt som leverans av el, kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten. Frågan om fler energibärare ska inkluderas i reduktionsplikten omfattas av Styrmedelsutredningens uppdrag. Som angetts ovan vill regeringen inte föregripa utredningens slutsatser. Därför lämnas inga ytterligare förslag om att låta andra energibärare ingå i reduktionsplikten inom ramen för detta lagstiftningsärende. Detsamma gäller *Statens energimyndighets* förslag att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, som används som mellanprodukter för att producera konventionella drivmedel, ska kunna ingå i reduktionsplikten.

6.3 Administrativa ändringar av reduktionsplikten

Regeringens förslag: Det ska inte längre anges i reduktionspliktslagen att en fordran får verkställas enligt utsökningsbalken.

Den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i sju år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag

Det behöver inte längre anges att en fordran får verkställas enligt utsökningsbalken

Av reduktionspliktslagen framgår att vid indrivning av en fordran som avser en försenings- eller reduktionspliktsavgift får fordran verkställas enligt utsökningsbalken (11 § andra meningen). Numera framgår det direkt av utsökningsbalken att verkställighet får ske på grund av en förvaltningsmyndighets beslut om de är överklagbara (3 kap. 1 § första stycket 6 a och 20 § utsökningsbalken). Beslut om försenings- respektive reduktionspliktsavgift enligt reduktionspliktslagen är överklagbara (17 §). Det är därför inte längre nödvändigt att det anges särskilt i reduktionspliktslagen att fordran får verkställas.

Uppgifter av betydelse för reduktionsplikten bör sparas i sju år

Enligt reduktionspliktslagen ska den som har eller har haft reduktionsplikt spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i tio år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser (12 §). Bakgrunden till detta var att uppgifter enligt reduktionspliktslagen skulle sparas lika länge som de sparades enligt Statens energimyndighets föreskrifter om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen (prop. 2017/18:1, Finansplan m.m., s. 364). De föreskrifterna är numera upphävda och i de gällande föreskrifterna finns inget krav på hur länge uppgifter ska sparas.

Som anges i avsnitt 4.10 är inriktningen att i förordningen ange att uppgifter som rapporteras enligt hållbarhetslagen ska sparas i sju år. Samma tid bör gälla för uppgifter enligt reduktionspliktslagen.

6.4 Reduktionsplikten för flygfotogen tas bort

Regeringens förslag: Reduktionsplikten för flygfotogen tas bort.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *IATA Sweden* anser att regeringen bör vidta åtgärder för att skala upp produktionen av hållbart flygbränsle. *2030-sekretariatet*, *Region Kronoberg*, *Svenska bioenergiföreningen* och *Västra Götalandsregionen* anser att regeringen bör kompensera den slopade reduktionsplikten för flygfotogen med andra åtgärder, som statligt stöd, offentlig upphandling och investeringsstöd. Även *Trafikanalys* anser att det är angeläget att ersätta reduktionsplikten för flygfotogen med andra insatser som motverkar ökade utsläpp från flyget.

Skälen för regeringens förslag: År 2021 införde Sverige som ett av de första länderna i världen en skyldighet för leverantörer av flygfotogen att minska utsläppen av växthusgaser genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel. Enligt reduktionspliktslagen ska utsläppen minska med 4,5 procent 2025. Kraven ökar sedan successivt till 2030 då utsläppen ska minska med 27 procent (5 a §).

Enligt EU-förordningen ReFuelEU Aviation ska flygbränsleleverantörer från och med den 1 januari 2025 säkerställa att flygbränsle som tillhandahålls vid en unionsflygplats innehåller minst 2 volymprocent hållbara flygbränslen (artikel 4 och bilaga I). Kraven höjs sedan successivt till 2050 då leverantörerna ska blanda in minst 70 volymprocent hållbara flygbränslen, varav 35 volymprocent förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Hållbara flygbränslen i EU-förordningen omfattar även andra drivmedel än de som får användas för att uppfylla reduktionsplikten. Det är t.ex. tillåtet att uppfylla kravet genom att blanda in återvunna kolbränslen. Även förnybar vätgas kan användas för att uppfylla skyldigheten. Regelverken skiljer sig även åt på flera andra sätt.

EU-förordningen harmoniserar reglerna på området inom EU. Det innebär att det inte är tillåtet att ha nationella bestämmelser utöver den. Reduktionsplikten för flygfotogen måste därför tas bort ur reduktionspliktslagen. Frågan om regeringen bör vidta andra åtgärder för att kompensera den slopade nationella reduktionsplikten för flygfotogen ligger utanför detta lagstiftningsärende.

7 Ändrade regler för drivmedel

7.1 Kravet på drivmedelsleverantörer att minska utsläppen av växthusgaser slopas

Regeringens förslag: Med biodrivmedel ska avses flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål.

Drivmedelsleverantörer ska inte längre ha en skyldighet enligt drivmedelslagen att vidta åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser från levererade drivmedel. Bestämmelserna om att drivmedelsleverantörer ska betala en utsläppsavgift om de inte uppfyller kravet på minskade utsläpp ska upphävas.

En utsläppsrapport ska inte längre innehålla information om inköpsställe.

Det ska inte längre anges i drivmedelslagen att en fordran får verkställas enligt utsokningsbalken.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Drivkraft Sverige* anser att förslaget om att reduktionsplikten får uppfyllas med el gör miljöinformation mer komplex och föreslår, liksom *Preem AB*, att det ska införas ett webbaserat alternativ till dagens dekal. *Mobility Sweden* anser att hela systemet med miljörapportering för drivmedelsutsläpp vid pump måste ses över. *Drivkraft Sverige* och *Statens energimyndighet* rekommenderar att definitionen av biodrivmedel i drivmedelslagen harmoniseras med den i hållbarhetslagen.

Skälen för regeringens förslag

Definitionen av biodrivmedel bör ändras

I förnybartdirektivet definieras biodrivmedel som vätskeformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för transportändamål (artikel 2 andra stycket led 33). Samma definition återfinns i bränslekvalitetsdirektivet (se artikel 2.9).

Enligt drivmedelslagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om skyldighet för drivmedelsleverantörer att informera konsumenter om bl.a. hur stor andel av bensen eller ett dieselbränsle som utgörs av biodrivmedel (22 § 1 b). Den nuvarande definitionen av biodrivmedel i drivmedelslagen inkluderar även gasformiga bränslen (2 §). Gasformiga biodrivmedel kan dock inte blandas in i bensen eller diesel. I motsats till vad *Statens energimyndighet* och *Drivkraft Sverige* anger saknas det därför skäl att som i hållbarhetslagen definiera biodrivmedel på ett annat sätt än hur det definieras i förnybartdirektivet. Definitionen i drivmedelslagen bör därför ändras så att den stämmer bättre överens med definitionen i förnybartdirektivet (artikel 2 andra stycket led 33). Det bör dock även i fortsättningen anges i definitionen att det som avses är flytande bränslen som används för motordrift, eftersom bensen och diesel även kan användas i t.ex. arbetsmaskiner (se prop. 2020/21:185 s. 42 och 43).

Kravet på högsta tillåtna utsläpp av växthusgaser bör slopas

Genom ändringsdirektivet upphävs vissa bestämmelser i bränslekvalitetsdirektivet om att drivmedelsleverantörer ska minska utsläppen av växthusgaser från levererade drivmedel (artikel 4.4 i ändringsdirektivet och artikel 7 a i bränslekvalitetsdirektivet). Bränslekvalitetsdirektivet har i denna del genomförts i svensk rätt genom att det i drivmedelslagen föreskrivs att drivmedelsleverantörer ska vidta nödvändiga åtgärder för att utsläppen från levererade drivmedel ska uppgå till högst 88,5 gram koldioxidekvivalenter per megajoule (21 §). Om kravet inte nås ska drivmedelsleverantören betala en utsläppsavgift (27 och 28 §§). Bestämmelserna i drivmedelslagen gäller parallellt med reduktionsplikten för bensin och diesel. För att undvika dubbla nationella regleringar bör kravet på drivmedelsleverantörer att vidta åtgärder för att minska utsläppen och bestämmelserna om utsläppsavgift slopas.

Skyldigheten att lämna en utsläppsrapport till tillsynsmyndigheten bör vara kvar

Drivmedelsleverantörer ska redovisa vissa uppgifter till tillsynsmyndigheten i en utsläppsrapport (20 § drivmedelslagen). Kravet på att lämna en utsläppsrapport tillkom för att genomföra den bestämmelse i bränslekvalitetsdirektivet som nu har upphävts genom ändringsdirektivet (prop. 2010/11:51 s. 65). Bestämmelserna genomförde även rådets direktiv (EU) 2015/652 av den 20 april 2015 om fastställande av beräkningsmetoder och rapporteringskrav i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen (prop. 2016/17:193 s. 27). Detta direktiv innehöll detaljerade bestämmelser om rapporteringen. Det direktivet är nu upphävt genom ändringsdirektivet. Som utgångspunkt bör drivmedelsleverantörer därför inte längre vara skyldiga att lämna en utsläppsrapport.

Utsläppsrapporten ligger dock även delvis till grund för det nationella kravet på att lämna miljöinformation om drivmedel som finns i drivmedelsförordningen (2011:346). Av det skälet bör kravet om att drivmedelsleverantörer ska lämna in en utsläppsrapport vara kvar. Kravet har anmälts enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/1535 av den 9 september 2015 om ett informationsförfarande beträffande tekniska föreskrifter och beträffande föreskrifter för informations-samhällets tjänster.

Remissinstansernas invändningar mot systemet med miljöinformation rör främst bestämmelser i drivmedelsförordningen. Statens energimyndighet har gjort en uppföljning av miljöinformation om drivmedel och har lämnat rapporten Miljöinformation om drivmedel: En första effektuppföljning av styrmedlet (ER 2024:15) till Klimat- och näringslivsdepartementet. Rapporten bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

I utsläppsrapporten ska vissa uppgifter som listas i drivmedelslagen ingå (20 §). Det anges bl.a. att rapporten ska innehålla uppgift om inköpsställe, dvs. varifrån drivmedlet har köpts in. Den uppgiften används dock inte för miljöinformationen. Detta krav bör därför tas bort.

*Det bör inte längre anges att en fordran får verkställas enligt
utsökningsbalken*

Av drivmedelslagen framgår att vid indrivning av en fordran som avser en försenings- eller utsläppsavgift får fordran verkställas enligt utsökningsbalken (31 § andra stycket). Numera framgår det direkt av utsökningsbalken att verkställighet får ske på grund av en förvaltningsmyndighets beslut om det är överklagbart (3 kap. 1 § första stycket 6 a och 20 § utsökningsbalken). Beslut enligt drivmedelslagen är överklagbara (35 §). Bestämmelsen om verkställighet av fordran i drivmedelslagen bör därför tas bort.

7.2 Högsta tillåtna inblandning av fame i dieselbränsle i miljöklass 3

Regeringens förslag: Fettsyrametylestrar ska få förekomma med högst 10 volymprocent i dieselbränsle i miljöklass 3.

Den som tillverkar ett dieselbränsle eller yrkesmässigt för in ett dieselbränsle till Sverige ska se till att det på marknaden finns tillgång till dieselbränsle med högst 7,0 volymprocent fettsyrametylestrar.

Fettsyrametylestrar som blandas in i diesel ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019 eller motsvarande.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Drivkraft Sverige* anser att referenser till standarder inte ska anges med årtal eller utgåva i lagtexten.

Skälen för regeringens förslag: Genom ändringsdirektivet har den högsta tillåtna inblandningen av fettsyrametylestrar (fame) i specifikationen för dieselbränsle (diesel) höjts från 7 till 10 volymprocent (bilaga II till bränslekvalitetsdirektivet).

Enligt bränslekvalitetsdirektivet får medlemsstaterna som huvudregel inte förbjuda, begränsa eller förhindra utsläppandet på marknaden av bränslen som uppfyller kraven i direktivet (artikel 5). Diesel med upp till 10 volymprocent fame bör därför kunna säljas i Sverige. I drivmedelslagen finns specifikationer för diesel uppdelade på miljöklasser. Diesel i miljöklass 1 dominerar helt på den svenska marknaden. Diesel i miljöklass 3 är vanligast inom EU i övrigt och brukar kallas för europadiesel.

De tekniska krav som ett dieselbränsle ska uppfylla för en viss miljöklass (specifikationen) regleras i drivmedelslagen (8–10 §§). Om den högsta tillåtna andelen fame ändras för diesel i miljöklass 1, kan det behövas andra ändringar av specifikationen, t.ex. för densitet och kokpunkt. Det skulle kunna få påverkan på drivmedlets egenskaper och kräva omfattande tester. Det finns i princip inga fordon som är certifierade för att använda diesel med mer än 7 volymprocent fame. Det finns alltså ingen anledning att ändra den högsta tillåtna inblandningen av fame för diesel i miljöklass 1. Mot den bakgrunden bör endast specifikationen för diesel i miljöklass 3 ändras för att genomföra ändringsdirektivet.

Bränslekvalitetsdirektivet innehåller även en skyldighet för medlemsstaterna att säkerställa att drivmedelsleverantörer ser till att diesel med

högst 7 volymprocent fame finns på marknaden (artikel 3.3). Syftet är att se till att det finns diesel som kan användas i alla typer av fordon. Sådan diesel förväntas utgöra hela marknaden i Sverige. För att direktivet ska vara korrekt genomfört bör det dock införas en skyldighet för den som tillverkar diesel eller yrkesmässigt för in diesel till Sverige att se till att det på marknaden finns tillgång till diesel med högst 7,0 volymprocent fame.

Den fame som blandas in i diesel ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A1:2014, utgåva 1 eller motsvarande (8 § 8, 9 § 4 och 10 § 5 drivmedelslagen). Kraven genomför bränslekvalitetsdirektivet (bilaga II). I bränslekvalitetsdirektivet anges endast att fame ska överensstämma med den europeiska standarden EN 14214, utan årtal angivet. Det är den europeiska standardiseringsorganisationen CEN som ger ut standarden. Den senaste versionen av den är EN 14214:2012+A2:2019. Den standarden har i sin tur antagits av Svenska institutet för standarder och fått beteckningen SS-EN 14214:2012+A2:2019. Fame som blandas in i diesel i miljöklass 3 bör uppfylla de krav som anges i den standarden, eller motsvarande. Att som *Drivkraft Sverige* föreslår hänvisa till en standard utan att ange år eller utgåva är inte lämpligt. Det skulle innebära att det är otydligt vilka krav som diesel i miljöklass 3 ska uppfylla, inte minst om en standard ändras.

8 Offentliggörande av information om datacenters energiprestanda

8.1 Den som äger eller förvaltar ett datacenter ska offentliggöra viss information

Regeringens förslag: Det ska införas en ny lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda.

Med datacenter ska avses en byggnad eller en grupp av byggnader som används för att inrymma, ansluta och driva datorsystem, servrar och kringutrustning för datalagring, databehandling, datadistribution och relaterad verksamhet.

Den som äger eller förvaltar ett datacenter med ett installerat it-effektbehov på minst 500 kilowatt ska årligen offentliggöra uppgifter om datacentrets energiprestanda. Offentliggörande ska ske genom att uppgifterna rapporteras till den databas som ska inrättas enligt energieffektivitetsdirektivet. Rapporteringsskyldigheten ska inte gälla för uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen.

Rapporteringsskyldigheten ska inte gälla för datacenter som används för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål eller där tjänster tillhandahålls uteslutande för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian lämnas inget förslag om att uppgifter som omfattas av

sekretess inte ska omfattas av rapporteringsskyldigheten, eller om att datacenter som används för säkerhetskänslig verksamhet eller tillhandahåller tjänster uteslutande för sådan verksamhet inte ska omfattas av rapporteringsskyldigheten.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har ingenting att invända mot det. *Amazon Web Services*, *Swedish Data Centre Industry Association*, *TechSverige* och *Stadsnätetsföreningen* efterfrågar förtydliganden av hur svensk lagstiftning om offentlighet och sekretess förhåller sig till det EU-rättsliga regelverket. *Amazon Web Services*, *Swedish Data Centre Industry Association* och *TechSverige* önskar också att en nationell samordnare utses så snart som möjligt så att de datacenter som vill kan påbörja rapportering på frivillig basis. *Statens energimyndighet* föreslår att myndigheten utses till nationell samordnare. *Amazon Web Services* anser att gränsen för rapporteringsskyldiga datacenter ska sänkas till 100 kilowatt. *Energiföretagen Sverige* föreslår att informationen också ska tillgängliggöras för fjärrvärmeföretag och menar att uttrycket datorhallar bör användas i stället för datacenter. *Jernkontoret* anser att det bör tydliggöras att det endast är information hänförlig till ett datacenter som ska rapporteras om datacentret finns i en byggnad där även andra verksamheter bedrivs. *Post- och telestyrelsen* anser att det skulle medföra nytta att även aktörer inom det mobila radio-accessnätet, mobila kärnnätet och det fasta bredbandsnätet omfattades av en rapporteringsskyldighet. *Stadsnätetsföreningen*, *Swedish Data Centre Industry Association* och *TechSverige* påtalar svårigheterna för samlokaliserade datacenter att rapportera enligt den delegerade förordningen.

Försvarets radioanstalt anser att dess verksamhet uttryckligen ska undantas. *Telia Sverige AB* anser att det är oklart vad som gäller för datacenter som endast delvis används för försvars- eller krisberedskapsändamål.

Skälen för regeringens förslag

Den som äger eller förvaltar vissa datacenter ska offentliggöra uppgifter om energiprestanda

Enligt det omarbetade energieffektivitetsdirektivet ska medlemsstaterna kräva att ägare och operatörer av datacenter med ett installerat it-effektbehov på minst 500 kilowatt varje år gör viss information om energiprestanda allmänt tillgänglig (artikel 12.1). Syftet med regleringen är att samla in underlag för att bedöma energieffektiviteten hos datacenter som är belägna inom EU och för att bedöma behovet av ytterligare åtgärder på EU-nivå för att förbättra energieffektiviteten. Kravet på tillgängliggörande gäller inte för information som omfattas av unionsrätt och nationell rätt som skyddar handels- och affärshemligheter och konfidentialitet (artikel 12.1). De uppgifter som ska offentliggöras ska föras in i en europeisk databas som kommissionen ska ta fram (artikel 12.3). Kommissionen har antagit den delegerade förordningen (EU) 2024/1364 av den 14 mars 2024 om den första delen av inrättandet av ett gemensamt unionssystem för bedömning av datacentraler (den delegerade förordningen) som närmare anger hur skyldigheterna att rapportera enligt energieffektivitetsdirektivet ska fullgöras.

Direktivets krav bör införas i en ny lag

För att direktivet ska genomföras bör den som äger eller förvaltar ett datacenter med ett installerat it-effektbehov på minst 500 kilowatt vara skyldig att offentliggöra information om datacentrets energiprestanda. Det finns inte någon lämplig befintlig lag att genomföra direktivet i. Kravet bör därför införas i en ny lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda. Det saknas skäl för att, som *Amazon Web Services* önskar, kräva att även mindre datacenter rapporterar in uppgifter.

Offentliggörandet bör ske genom att informationen rapporteras i enlighet med den delegerade förordningen till den databas som kommissionen ska ta fram enligt energieffektivitetsdirektivet. Kommissionen gör sedan den rapporterade informationen tillgänglig för allmänheten. Det innebär inte att alla de rapporterade uppgifterna blir tillgängliga för allmänheten. De enda uppgifter som kommer att göras tillgängliga för allmänheten är de som listas i den delegerade förordningen (bilaga IV). Listan innefattar bl.a. uppgifter om antal rapporterande datacenter, totalt effektbehov, total energianvändning och vattenförbrukning och genomsnittlig energianvändningseffektivitet. Uppgifterna kommer att vara tillgängliga på två aggregeringsnivåer, på EU-nivå och på medlemsstatsnivå.

Att som *Energiföretagen Sverige* föreslår kräva att alla datacenter ska tillgängliggöra information till fjärrvärmeföretag framstår inte som lämpligt. Det finns dock ingenting som hindrar att ett datacenter frivilligt delar med sig av information till fjärrvärmeföretag i de fall där det är relevant, t.ex. för att parterna vill undersöka möjligheterna för datacentret att mata in spillvärme på fjärrvärmeföretagets nät.

En upplysning bör tas in i den nya lagen om att bestämmelser om hur databasen ska fungera och hur rapporteringen ska gå till finns i den delegerade förordningen.

Den europeiska databasen utvecklas av kommissionen och är endast avsedd för rapportering från datacenter. Om, som *Post- och telestyrelsen* föreslår, andra aktörer än datacenter vore skyldiga att rapportera in uppgifter om energiprestanda, skulle det kräva att det inrättas en nationell databas för ändamålet. Flera remissinstanser är negativt inställda till en parallell nationell databas för datacenters rapportering. Det framstår vidare inte som kostnadseffektivt att ha en europeisk databas för datacenters rapportering och en nationell databas för andra aktörers rapportering. Det är inte heller i nuläget tydligt vad mervärdet av andra aktörers rapportering skulle vara.

Ett par remissinstanser efterfrågar att en nationell samordnare utses för att rapportering i den europeiska databasen ska kunna börja ske på frivillig basis. Regeringen har i regleringsbrevet till Statens energimyndighet för 2025 gett myndigheten i uppdrag att förbereda för datacenteroperatörers rapportering och att då möjliggöra för auktorisering av datacenteroperatörer inom Sveriges territorium. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 30 september 2025. Inriktningen är att instruktionen för Statens energimyndighet ska ändras på så sätt att myndigheten utses till nationell samordnare för databasen.

Ett datacenter är en byggnad eller en grupp av byggnader som används för vissa ändamål

Med datacenter avses en byggnad eller en grupp av byggnader som används för att inrymma, ansluta och driva datorsystem, servrar och kringutrustning för datalagring, databehandling, datadistribution och relaterad verksamhet, se artikel 2.49 i energieffektivitetsdirektivet och punkt 2.6.3.1.16 i bilaga A till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 av den 22 oktober 2008 om energistatistik. I den svenska språkversionen av förordning (EG) nr 1099/2008 anges att byggnaderna ska vara avsedda för de ändamål som anges i definitionen. I den engelska och den franska språkversionen anges dock att byggnaderna ska användas för ändamålet, jfr engelskans "used for" och franskans "servant à héberger". Det bör införas en definition av datacenter med denna betydelse i den nya lagen.

Eftersom stora delar av de materiella reglerna om rapportering finns i den delegerade förordningen, som är direkt tillämplig, är det lämpligt att så långt som möjligt använda samma ord och uttryck som används i förordningen. Eftersom uttrycket datacenter används i det omarbetade energieffektivitetsdirektivet och ligger närmare uttrycket datacentral som genomgående används i den delegerade förordningen är det inte lämpligt att, som *Energiföretagen Sverige* föreslår, använda uttrycket datorhallar i den svenska lagstiftningen.

Uppgifter som ska offentliggöras

Energieffektivitetsdirektivets krav på tillgängliggörande gäller inte information som omfattas av unionsrätt och nationell rätt som skyddar handels- och affärshemligheter och konfidentialitet (artikel 12.1). I den utsträckning som uppgifter om energiprestanda omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, med anslutande föreskrifter bör de därför inte omfattas av rapporteringsskyldigheten. Föreskrifter om vilken närmare minimiinformation som datacentren ska övervaka och offentliggöra finns i energieffektivitetsdirektivet (bilaga VII). Regleringen kompletteras av detaljerade regler i den delegerade förordningen. I den delegerade förordningen finns den typ av bestämmelser som *Jernkontoret* efterfrågar om vad som ska rapporteras när ett datacenter ligger i en byggnad med en annan primär funktion, t.ex. en industri.

Regeringen noterar de svårigheter som samlokaliserade datacenter har att få fram all information som krävs enligt den delegerade förordningen från datacentrets kunder. Den delegerade förordningen tar delvis höjd för detta genom att låta samlokaliserade datacenter skjuta på rapporteringen av vissa uppgifter under två rapporteringsperioder (artikel 3.3). För svenska samlokaliserade datacenter innebär detta att de inte måste rapportera all information som krävs enligt den delegerade förordningen förrän rapporteringsåret 2027 (se vidare avsnitt 9.1). Det är upp till de samlokaliserade datacenter som berörs att under den tiden föra dialog med sina kunder och sluta eller omförhandla de avtal som krävs för att kunna hämta in den information som måste rapporteras. Regeringen avser följa frågan för att kunna bedöma om det behövs ytterligare åtgärder för att underlätta för de samlokaliserade datacentren.

Konfidentiell information

Flera remissinstanser efterfrågar ett förtydligande om hur svensk lagstiftning om offentlighet och sekretess förhåller sig till det omarbetade energieffektivitetsdirektivet och den delegerade förordningen. Som nämns ovan ska uppgifter som finns hos en myndighets databaser och som omfattas av sekretess enligt OSL inte rapporteras. Däremot ska en uppgift som listas i den delegerade förordningen och som finns hos ett databaser som ägs eller förvaltas av en privat aktör rapporteras till databasen. Sådana uppgifter skulle dock kunna utgöra en uppgift om aktörens affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat. I den delegerade förordningen anges att kommissionen och medlemsstaterna ska behandla den information som rapporteras in till den europeiska databasen konfidentiellt. Som konfidentiell information anses enligt förordningen information som påverkar databaseroperatörers och databaserägares kommersiella intressen i enlighet med vad som anges i artikel 4.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001 om allmänhetens tillgång till Europaparlamentets, rådets och kommissionens handlingar och i artikel 4.2 d i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/4/EG om allmänhetens tillgång till miljöinformation och om upphävande av rådets direktiv 90/313/EEG (miljöinformationsdirektivet). Dessa artiklar avser en fysisk eller juridisk persons affärsintressen, inklusive immateriella rättigheter samt kommersiell eller industriell information.

Den information som ska rapporteras lämnas direkt till den europeiska databasen. Det föreslås inte någon ytterligare nationell rapportering. Det innebär i praktiken att den information som rapporteras in i första hand behandlas av kommissionen. Som databasen är utformad krävs det dock s.k. nationella samordnare som utför vissa uppgifter i samband med rapporteringen. Den nationella samordnaren har därmed också tillgång till databasen. Det innebär att både kommissionen och den nationella samordnaren kan behöva ta ställning till om uppgifter från databasen ska lämnas ut. Som nämns ovan är inriktningen att Statens energimyndighet ska utses till nationell samordnare.

Om en begäran om att ta del av uppgifter i databasen ställs till kommissionen, ska kommissionen enligt den delegerade förordningen tillämpa bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1049/2001. Om en begäran om att ta del av uppgift i databasen i stället skulle ställas till Statens energimyndighet, i egenskap av nationell samordnare, ska en prövning ske enligt tryckfrihetsförordningen och OSL samt offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641), OSF. Sekretess gäller, i den utsträckning regeringen meddelar föreskrifter om det, i en statlig myndighets tillsynsverksamhet för uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs (30 kap. 23 § OSL). Regeringen har meddelat sådana föreskrifter i OSF. Inriktningen är att Statens energimyndighet, utöver att utses till nationell samordnare, också ska utses till tillsynsmyndighet (avsnitt 8.2). Sekretess gäller för uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat i verksamhet hos Statens energimyndighet som består i utredning, planering, prisreglering, tillståndsgivning, tillsyn eller stöd-

verksamhet med avseende på produktion, handel, transportverksamhet eller näringslivet i övrigt, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs (9 § samt punkten 9 i bilagan till OSF). Att agera som nationell samordnare får sägas vara en del av tillsynen. Befintliga bestämmelser i OSL bedöms vara tillräckliga för att säkerställa att uppgifter som lämnas till databasen och som ska behandlas som konfidentiella enligt den delegerade förordningen inte lämnas ut.

Undantag för vissa datacenter

Skyldigheten att offentliggöra information omfattar enligt direktivet inte datacenter som används för, eller som tillhandahåller sina tjänster uteslutande i det slutliga syftet försvar och civilskydd (artikel 12.2). Undantaget bör framgå av den nya lagen.

Med försvarsändamål avses samtliga uppgifter som är knutna till totalförsvaret, dvs. både det militära och det civila försvaret.

Termen civilskydd omfattar i EU-sammanhang förebyggande åtgärder för att minska konsekvenserna av kriser eller naturkatastrofer och hjälp till dem som drabbats av sådana kriser och katastrofer. Genom EU:s civilskyddsmekanism samordnas insatser på EU-nivå. Syftet med undantaget i direktivet är att uppgifter som inte bör vara allmänt tillgängliga inte ska offentliggöras. I Sverige används termen civilskydd främst i EU-sammanhang och termen riskerar att bli missvisande för hur undantaget bör tillämpas. Ett vanligare uttryck i Sverige är krisberedskap, som handlar om förmågan att förebygga, motstå och hantera krissituationer. Målen för svensk krisberedskap är att minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet och att värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö då olyckor och krissituationer inträffar. Mot denna bakgrund bör uttrycket krisberedskapsändamål, och inte civilskydd, användas i den nya lagen.

Nationell säkerhet är varje medlemsstats ansvar. Unionen ska också respektera medlemsstaternas väsentliga statliga funktioner, särskilt funktioner vars syfte är att hävda deras territoriella integritet, upprätthålla lag och ordning och skydda den nationella säkerheten (jfr artikel 4.2 i fördraget om Europeiska unionen, FEU). Medlemsstaterna har inte heller på ett övergripande plan tilldelat EU befogenheter på området nationell säkerhet (artiklarna 4.1 och 5 FEU). Dessutom är medlemsstaterna inte skyldiga att lämna information vars avslöjande strider mot deras väsentliga säkerhetsintressen (artikel 346.1 a i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, FEUF). Den information som ska rapporteras enligt direktivet och den delegerade förordningen kan utgöra sådan information. Därför bör datacenter som används för säkerhetskänslig verksamhet inte omfattas av skyldigheten att rapportera in uppgifter till den europeiska databasen. Av samma skäl bör inte heller datacenter som tillhandahåller tjänster uteslutande för säkerhetskänslig verksamhet omfattas av rapporteringsskyldigheten.

Med denna utformning av bestämmelserna om vilka typer av verksamheter som är undantagna från rapporteringsskyldigheten finns det inte skäl att särskilt peka ut *Försvarets radioanstalt* eller någon annan

aktör som undantagen. Ett sådant utpekande riskerar att leda till att datacenter som borde vara undantagna inte undantas.

Bedömningen är att det med hänsyn till direktivets ordalydelse inte är möjligt att undanta datacenter som endast delvis tillhandahåller tjänster för försvars- och krisberedskapsändamål. Rapporteringsskyldigheten gäller dock inte för uppgifter som omfattas av sekretess. Operatörer av datacenter ska heller inte rapportera in några uppgifter om datacentret används för säkerhetskänslig verksamhet. Därutöver kan nämnas att den information som ska rapporteras till den europeiska databasen inte inbegriper information om t.ex. vilka ett samlokaliserat datacenters kunder är. Det ska därmed inte vara möjligt att utläsa av den rapporterade informationen om ett samlokaliserat datacenter med flera kunder tillhandahåller tjänster för försvars- eller beredskapsändamål eller inte.

8.2 Tillsyn över kravet på offentliggörande och rapportering av information

Regeringens förslag: Den myndighet som regeringen bestämmer ska utöva tillsyn över att lagen om offentliggörande av information om energiprestanda för vissa datacenter och den delegerade förordningen följs.

Tillsynen ska inte omfatta datacenter som används för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål eller där tjänster tillhandahålls uteslutande för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål.

Tillsynsmyndigheten ska i den utsträckning som behövs för att utöva tillsyn ha rätt att begära in upplysningar och handlingar från den som äger eller förvaltar ett datacenter. Tillsynsmyndigheten ska också få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen, undantaget bostäder, i datacentret.

Tillsynsmyndigheten ska få meddela de förelägganden som behövs för att lagen och den delegerade förordningen ska följas. Ett föreläggande ska få förenas med vite. Tillsynsmyndighetens beslut ska få överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Prövningstillstånd ska krävas vid överklagande till kammarrätten.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. I promemorian anges inget undantag för vissa verksamheter och inte heller att tillsynsmyndighetens rätt till tillträde endast gäller i den utsträckning det behövs för tillsynen.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Amazon Web Services*, *Swedish Data Centre Industry Association* och *TechSverige* anser att det behövs en begränsning av möjligheten till tillträde till lokaler för tillsyn. De önskar också ett förtydligande om det kommer att införas sanktionsavgifter för datacenter som inte uppfyller sin rapporteringsskyldighet. *Kammarrätten i Jönköping* påtalar att det inte föreslås något krav på behövlighet i bestämmelsen om tillträde och anser att det saknas ett resonemang om på vilken grund myndighetsutövning kan utövas mot utländska bolag.

Skälen för regeringens förslag

Tillsynsmyndighet

Det krävs tillsyn för att säkerställa att lagen och den delegerade förordningen följs. Regeringen bör därför utse en tillsynsmyndighet. Inriktningen är att Statens energimyndighet bör utses till tillsynsmyndighet, eftersom myndigheten har ett övergripande ansvar för energieffektivitetsfrågor och dessutom är tillsynsmyndighet för flera närliggande lagstiftningar, bl.a. lagen (2014:266) om energikartläggning i stora företag. Sekretess gäller vid Statens energimyndighets tillsyn för bl.a. uppgifter om enskildas affärs- eller driftförhållanden, se 30 kap. 23 § OSL samt 9 § och punkt 9 i bilagan till OSF.

Undantag från tillsynen

Det saknas skäl att ge tillsynsmyndigheten befogenhet att utöva tillsyn över sådana datacenter som är undantagna från rapporteringsskyldigheten. I sådana fall är det alltså tillräckligt att tillsynsmyndigheten tar ställning till huruvida datacentret är ett sådant som omfattas av undantaget eller inte. Datacenter som används för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål eller som tillhandahåller tjänster utslutande för säkerhetskänslig verksamhet eller för försvars- eller krisberedskapsändamål bör därför vara undantagna från tillsynen.

Föreläggande och vite

Enligt det omarbetade energieffektivitetsdirektivet ska medlemsstaterna se till att direktivets bestämmelser tillämpas och även fastställa effektiva, proportionerliga och avskräckande sanktioner för överträdelser av direktivet (artikel 32). I stället för straff kan administrativa sanktioner användas för att styra beteenden, till exempel förelägganden som får förenas med vite.

Tillsynsmyndigheten bör få meddela de förelägganden som behövs för tillsynen. Ett beslut om föreläggande bör kunna förenas med vite. Det är i dagsläget inte aktuellt att utöver detta införa några sanktioner för datacenter som inte rapporterar i enlighet med den nya lagen.

När det gäller *Kammarrätten i Jönköpings* synpunkt om tillsyn mot utländska bolag vill regeringen betona att den nya lagen endast är tillämplig på datacenter som finns i Sverige. Det är alltså inte möjligt att utöva tillsyn mot datacenter som finns i något annat land.

Rätt att ta del av upplysningar och handlingar samt tillträde till datacentret

Den tillsyn som bedrivs över att lagen och den delegerade förordningen följs innefattar att tillsynsmyndigheten kontrollerar att datacentren rapporterar rätt uppgifter. För att en effektiv tillsyn ska kunna utövas behöver tillsynsmyndigheten därför kunna få tillgång till relevant information som kan finnas i handlingar från den som äger eller förvaltar ett datacenter.

Tillsynsmyndigheten bör också ha rätt att få upplysningar på annat sätt än genom att ta del av handlingar. Bland de uppgifter som ska rapporteras enligt lagen och den delegerade förordningen finns uppgifter om

datacentrets sammanlagda golvyta och golvyta för datacentrets datorrum. Ett datacenter kan omfatta flera byggnader. Den typen av uppgifter kan därför inte kontrolleras om tillsynsmyndigheten inte får tillträde till hela datacentret. Tillsynsmyndigheten bör därför få rätt att få tillträde till områden, lokaler och utrymmen, undantaget bostäder, i datacentret. Som några remissinstanser påpekar bör sådant tillträde endast få ske om det behövs för att tillsynsmyndigheten ska kunna bedriva en effektiv tillsyn.

Överklagande

Tillsynsmyndighetens beslut bör kunna överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det bör krävas prövningstillstånd för överklagande till kammarrätten.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

9.1 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 1 juli 2025. Vissa av kraven på minskade växthusgasutsläpp i hållbarhetslagen ska träda i kraft den 1 januari 2026 respektive den 1 januari 2030.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Energigas Sverige* önskar ett förtydligande om när svenska företag ska börja rapportera till unionsdatabasen. *Swedish Data Centre Industry Association* och *TechSverige* önskar ett förtydligande om rapporteringen till EU:s databas för datacenters hållbarhetsrapportering ska avse mätetal från juli–december 2025 eller hela 2025.

Skälen för regeringens förslag: Ändringsdirektivet ska vara genomfört senast den 21 maj 2025. De nya bestämmelserna bör därför träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 juli 2025.

Genom ändringsdirektivet införs krav på minskade utsläpp för anläggningar som tagits i drift före den 1 januari 2021 och där biobränslen används för produktion el, värme och kyla från den 1 januari 2026. Genom direktivet skärps också kraven på minskade utsläpp av växthusgaser för vissa anläggningar den 1 januari 2030 (se avsnitt 4.6). De bestämmelser som genomför direktivet i dessa delar bör träda i kraft den 1 januari 2026 respektive den 1 januari 2030.

I avsnitt 4.8 föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om rapportering till unionsdatabasen för flytande och gasformiga förnybara bränslen och återvunna kolväten. Databasen inrättades under 2024. Skyldigheten för de ekonomiska aktörerna att börja rapportera in uppgifter i unionsdatabasen enligt ändringsdirektivet kan dock inte uppstå förrän det finns nationella be-

stämmelser som genomför ändringsdirektivets bestämmelser i denna del, dvs. först den 1 juli 2025.

I avsnitt 8 lämnas förslag om att vissa datacenter ska rapportera viss information till en europeisk databas. Förslagen genomför artikel 12 och bilaga VII i energieffektivitetsdirektivet. Artikel 12.1 i energieffektivitetsdirektivet skulle ha varit genomförd senast den 15 maj 2024. Enligt den delegerade förordningen är rapporterande datacenteroperatörer skyldiga att överföra information enligt direktivet sedan den 15 september 2024. Skyldigheten följer dock inte av den delegerade förordningen, utan av nationella bestämmelser som genomför artikel 12 i energieffektivitetsdirektivet. Den delegerade förordningen anger endast hur rapporteringen ska gå till. På liknande sätt som för unionsdatabasen för flytande och gasformiga förnybara bränslen och återvunna kolväten kan en datacenteroperatör anses vara en rapporterande datacenteroperatör i den mening som avses i den delegerade förordningen först när lagen om offentliggörande av information om energiprestanda för vissa datacenter har trätt i kraft. Den nya lagen bör därför träda i kraft så snart som möjligt. Detta bedöms tidigast kunna ske den 1 juli 2025.

I den delegerade förordningen anges att den information som rapporteras in ska avse det kalenderår som omedelbart föregått rapporteringsåret (artikel 3). Eftersom den nya lagen träder i kraft den 1 juli 2025, kommer det första rapporteringsåret för svenska datacenter att vara 2026. Rapporteringen ska då omfatta hela kalenderåret 2025. De rapporteringsperioder som avses i den delegerade förordningen får förstås som de kalenderår som rapporteringen ska avse. Den första rapporteringsperioden är alltså kalenderåret 2025, och den andra kalenderåret 2026.

9.2 Övergångsbestämmelser till hållbarhetslagen

Regeringens förslag: Användning eller leverans av sådana förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen som en rapporteringsskyldig hade i lager vid ikraftträdandet, eller före ikraftträdandet hade avtalat om att köpa för leverans före den 1 januari 2026, ska inte medföra att ett hållbarhetsbesked återkallas eller inte beviljas om inte detsamma hade gällt enligt äldre bestämmelser.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Energiföretagen Sverige* anser att övergångsperioden måste vara tillräckligt lång för att aktörerna ska hinna anpassa sig till de nya reglerna. De anser vidare att beslut om ekonomiskt stöd som fattats innan ikraftträdandet inte ska ändras retroaktivt. *Vattenfall AB* anser att det krävs en längre övergångsperiod innan de nya reglerna börjar gälla. *Statens energimyndighet* föreslår att ett tidigare meddelat hållbarhetsbesked ska gälla endast för förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen som faktiskt levereras före den 1 januari 2026.

Skälen för regeringens förslag: Rapporteringsskyldiga som redan har ett hållbarhetsbesked kommer att behöva anpassa sina kontrollsystem när ändringarna av hållbarhetslagen träder i kraft. De kan också komma att

behöva lämna in en anmälan om väsentlig ändring av kontrollsystemet (3 kap. 1 c § hållbarhetslagen).

Många berörda företag kommer den 1 juli 2025 att ha lager av bränslen som de köpt före det datumet och som uppfyller de hållbarhetskriterier som gällde innan dess. Företagen kan också före samma datum ha ingått avtal om att köpa bränslen där det av avtalet framgår att bränslet ska uppfylla de hållbarhetskriterier som gällde vid den tidpunkt då avtalet ingicks. De kan också ha bränslen i lager eller ha avtalat om att köpa bränslen som inte omfattas av hållbarhetskriterier enligt hittillsvarande regler men som kommer göra det efter den 1 juli 2025.

Det finns goda skäl för att förnybara bränslen och återvunna kolbränslen som en rapporteringsskyldig hade i lager vid ikraftträdandet, eller före ikraftträdandet hade avtalat om att köpa, inte ska omfattas av de nya hållbarhetskriterierna. När det gäller köpeavtal bör en begränsning gälla som tar sikte på tidpunkten för avtalad leverans. Det finns annars risk att det dröjer länge innan regleringen får genomslag. I motsats till *Vattenfall AB* anser regeringen att det inte är lämpligt med en längre övergångsperiod.

Ett hållbarhetsbesked gäller enligt hållbarhetslagen fram till dess att det återkallas. En övergångsbestämmelse bör därför utformas så att den säkerställer att ett hållbarhetsbesked inte återkallas efter den 1 juli 2025 om en rapporteringsskyldig har använt eller levererat bränslen som den rapporteringsskyldige hade i lager vid ikraftträdandet eller före ikraftträdandet hade avtalat om att köpa för leverans före den 1 januari 2026. I dessa situationer bör det inte heller finnas hinder mot att tillsynsmyndigheten beslutar om hållbarhetsbesked för den som inte har ett sådant besked eller som behöver utöka ett befintligt hållbarhetsbesked till att omfatta fler typer av bränslen. Regeringen bedömer att den föreslagna övergångsbestämmelsen ger de som omfattas av lagen en tillräckligt lång tidsperiod för att anpassa sig till de nya reglerna. Att som *Statens energimyndighet* föreslår begränsa bestämmelsen till att avse bränslen som faktiskt levereras innan den 1 januari 2026 framstår inte som nödvändigt. Eftersom tidigare meddelade hållbarhetsbesked för bränslen som finns i lager vid ikraftträdandet eller för bränslen som ska levereras innan den 1 januari 2026 i princip fortfarande ska gälla, saknas grund för att anta att ekonomiskt stöd som beviljats på grund av hållbarhetsbeskedet skulle behöva krävas tillbaka.

Övergångsbestämmelsen bör dock inte gälla om tillsynsmyndigheten enligt äldre bestämmelser hade kunnat återkalla hållbarhetsbeskedet eller besluta om att inte bevilja ett hållbarhetsbesked eller en ändring av ett befintligt hållbarhetsbesked. Det innebär att biodrivmedel och biobränslen fortfarande måste uppfylla de hållbarhetskriterier som gällde innan ikraftträdandet.

9.3 Övergångsbestämmelser till reduktionspliktslagen

Regeringens förslag: Reduktionsplikten för flygfotogen ska inte tillämpas för kalenderåret 2025. Äldre föreskrifter i reduktionspliktslagen ska fortfarande gälla för reduktionsplikt för flygfotogen för tid före den 1 januari 2025.

Bestämmelserna om att reduktionsplikten får uppfyllas genom leverans av fossilfri el ska tillämpas på el som levereras efter ikraftträdandet.

För tiden före ikraftträdandet ska reduktionsplikten uppfyllas enligt äldre föreskrifter. För perioden januari–juni 2025 ska reduktionsplikten redovisas separat vid rapportering till tillsynsmyndigheten.

Promemorians förslag överensstämmer delvis med regeringens. I promemorian anges inte uttryckligen att el som levererats under januari–juni 2025 inte ska få användas för att uppfylla reduktionsplikten under 2025. Promemorians förslag har också en annan lagteknisk utformning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det. *Drivkraft Sverige* och *Neste Sverige AB* anser att det skapar merarbete att ha ett delat rapporteringsår för 2025 och efterfrågar tydlighet när det gäller hur överskott ska hanteras mellan halvåret 2025.

Skälen för regeringens förslag: Hittillsvarande reduktionsnivåer bör gälla till utgången av juni 2025. Därefter bör de nya nivåerna gälla. För tiden före ikraftträdandet bör reduktionsplikten därmed uppfyllas enligt äldre föreskrifter. Att reduktionsnivåerna ändras under kalenderåret innebär att reduktionsplikten behöver redovisas separat för perioderna januari–juni 2025 och juli–december 2025. Detta bör framgå av en övergångsbestämmelse. *Drivkraft Sverige* och *Neste Sverige AB* anför att ett brutet år, dvs. ett år då olika reduktionspliktsnivåer gäller, medför en högre administrativ börda. Regeringen anser dock att det är angeläget att de nya reduktionsnivåerna börjar gälla så tidigt som möjligt. Den 1 juli 2025 sänks också skatten på bensin och diesel (prop. 2024/25:30).

Reduktionsplikten ska uppfyllas per kalenderår. Det innebär att tillsynsmyndigheten ska avgöra om reduktionsplikten har uppfyllts för 2025 efter att de reduktionspliktiga har redovisat information under första kvartalet 2026. Efter att redovisning har skett gör tillsynsmyndigheten en beräkning för perioden januari–juni 2025 av hur stor energimängd bensin och diesel som har sålts, hur mycket utsläppen ska minska när reduktionsnivån är 6 procent och hur mycket utsläppen faktiskt har minskat. En likadan beräkning görs sedan för perioden juli–december 2025 men med reduktionsnivån 10 procent för den energimängd bensin och diesel som har sålts det halvåret.

Vid beräkningen av om aktören har uppfyllt reduktionsplikten för kalenderåret 2025 görs sedan en sammanlagd beräkning av hur mycket utsläppen skulle minska och hur mycket utsläppen faktiskt minskade. Denna beräkning ligger till grund för bedömningen av om aktören har ett överskott av utsläppsminskningar eller om aktören är skyldig att betala en reduktionspliktsavgift. Vid tidigare ändringar av reduktionspliktslagen har

det ansetts att reduktionsplikten skulle uppfyllas separat för respektive period under kalenderåret (se prop. 2020/21:180 s. 34 och 35). Detta krävde övergångsbestämmelser om hur överskott av utsläppsminskningar fick föras över mellan perioderna under kalenderåret. Några sådana bestämmelser behövs inte nu.

I promemorian berörs inte frågan om det ska vara möjligt att tillgodoräkna sig utsläppsminskningar som uppkommit genom försäljning av fossilfri el i en publik laddningsstation före ikraftträdandet. Detta bör inte vara möjligt. Det bör anges i en övergångsbestämmelse. Enligt huvudregeln kan ett överskott som uppstår ett kalenderår användas under det kalenderåret. Om den el som levererats under perioden juli–december 2025 genererar ett överskott av utsläppsminskning under den perioden kan det alltså användas för att täcka ett eventuellt underskott för januari–juli 2025.

EU-förordningen ReFuelEU Aviation om skyldighet tillhandahålla och använda flygbränsle med viss inblandning av hållbara flygbränslen ska i relevanta delar tillämpas från och med den 1 januari 2025. Reduktionsplikten för flygfotogen behöver slopas från samma tidpunkt. Ändringarna i reduktionspliktslagen kommer dock inte att kunna träda i kraft förrän den 1 juli 2025. Eftersom EU-förordningen är direkt tillämplig och innebär harmoniserade krav för hela EU (se artikel 1 och skäl 10), kan avvikande bestämmelser i en medlemsstat inte tillämpas. EU-förordningen gäller alltså oavsett de svenska bestämmelserna. För att det ska vara tydligt att de svenska bestämmelserna inte ska tillämpas under kalenderåret 2025 bör det införas en övergångsbestämmelse som klargör detta. Den hittillsvarande regleringen bör dock gälla för reduktionsplikt som avser tidigare år. Det innebär att bestämmelserna om förseningsavgift och reduktionspliktsavgift enligt reduktionspliktslagen kommer att kunna tillämpas även i fortsättningen om ett företag rapporterar för sent eller inte har minskat utsläppen i enlighet med de krav som ställs.

9.4 Övergångsbestämmelser till drivmedelslagen

Regeringens förslag: Skyldigheten för en drivmedelsleverantör att se till att utsläpp av växthusgaser uppgår till en viss nivå ska inte tillämpas för kalenderåret 2025. Uppgifter om levererade drivmedels inköpsställe ska inte behöva lämnas i utsläppsrapporter som avser 2025.

I övrigt ska äldre föreskrifter fortfarande gälla för drivmedel som har levererats före ikraftträdandet.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller har inget att invända mot det.

Skälen för regeringens förslag: I avsnitt 7.1 föreslås att drivmedelsleverantörer inte längre ska ha en skyldighet att vidta åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser från levererade drivmedel. Aktörer bör inte heller vara skyldiga att uppfylla det kravet för 2025. En övergångsbestämmelse bör införas där detta framgår.

Redovisning av utsläpp av växthusgaser för levererade drivmedel görs i en utsläppsrapport en gång per år (20 § drivmedelslagen). Rapporten ska

avse ett kalenderår och lämnas till Statens energimyndighet senast den 1 april året efter kalenderåret (9 § drivmedelsförordningen). För att leverantörerna ska slippa den administrativa börda det skulle innebära med en uppdelad redovisning bör skyldigheten att vidta åtgärder för att minska utsläppen av växthusgaser inte tillämpas efter kalenderåret 2024. Detta bör klargöras i en övergångsbestämmelse.

I avsnitt 7.1 föreslås också att en utsläppsrapport inte längre ska innehålla information om inköpsställe. Inte heller denna skyldighet bör tillämpas för kalenderåret 2025. Sista gången utsläppsrapporten innehåller sådana uppgifter bör alltså vara i utsläppsrapporten för kalenderåret 2024.

För att undvika konkurrenssnedvridningar mellan företag bör den hittillsvarande regleringen i drivmedelslagen i övrigt fortsätta att gälla för de volymer drivmedel som levererats före den 1 januari 2025. Förslagen kan annars komma att ge konkurrensfördelar för de företag som inte minskat utsläppen i enlighet med lagstiftningen utan som i stället har valt att betala en utsläppsavgift. Bestämmelserna om utsläppsavgift bör alltså kunna tillämpas om ett företag inte har minskat utsläppen i enlighet med de krav som ställs enligt den hittillsvarande regleringen.

10 Konsekvensanalys

10.1 Övergripande konsekvenser

Förenlighet med EU-rätten

Förslagen överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen. De flesta av förslagen som syftar till att genomföra de nya hållbarhetskriterierna i förnybartdirektivet, rapporteringskraven för datacenter enligt det omarbetade energieffektivitetsdirektivet och ändringarna i bränslekvalitetsdirektivet behöver inte anmälas enligt direktiv (EU) 2015/1535 eller direktiv (EU) 2006/123/EG. De utgör till största del ett strikt genomförande av EU-rätten och något utrymme för nationella särlösningar har inte utnyttjats. Undantaget för säkerhetskänsliga verksamheter i förslaget till ny lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda går utöver det omarbetade energieffektivitetsdirektivet. Det bedöms inte utgöra tekniska föreskrifter. Av de skäl som anges i avsnitt 8 bedöms förslaget också vara förenligt med Sveriges skyldigheter enligt EU-rätten. De nya reduktionsnivåerna bedöms inte utgöra tekniska föreskrifter. Förslagen om att vissa aktörer som levererar fossilfri el får tillgodoräkna sig utsläppsminskningar är delvis ett genomförande av förnybartdirektivet. I direktivet anges att det är leverans av förnybar el som ska kunna generera överlåtbara utsläppsminskningar. De nationella bestämmelserna om att även leverans av fossilfri el ska generera sådana utsläppsminskningar bedöms inte utgöra tekniska föreskrifter eller krav på tjänster. Rapporteringsskyldigheten för drivmedelsleverantörer bedöms inte heller utgöra en teknisk föreskrift eller ett krav på tjänster.

Rapporteringskyldigheten för drivmedelsleverantörer har tidigare anmälts enligt direktiv (EU) 2015/1535 som en teknisk föreskrift.

Nollalternativ och andra utformningar

Förslagen följer av Sveriges skyldighet att genomföra EU-rätten och har utformats enligt de krav som ställs i bl.a. förnybartdirektivet och energieffektivitetsdirektivet. Sverige är även skyldigt att slopa reduktionsplikten för flygfotogen från och med den 1 januari 2025.

Medlemsstaterna har i vissa delar möjlighet att införa en mer långtgående lagstiftning än vad förnybartdirektivet föreskriver. Det skulle t.ex. kunna vara att kräva hållbarhetsbesked från fler anläggningar som använder fasta och gasformiga biobränslen. En sådan lösning framstår som administrativt betungande och har därför valts bort. Förslagen bedöms därmed inte gå utöver vad förnybartdirektivet kräver.

Ett alternativ till förslaget om att behålla rapporteringsskyldigheten för drivmedelsleverantörer enligt drivmedelslagen vore att ta bort skyldigheten. Det bedöms dock inte lämpligt av de skäl som redovisas i avsnitt 7.1. De förslag som lämnas i lagrådsremissen innebär dock en lättnad mot vad som gäller i dag eftersom mindre information måste rapporteras. Kravet bedöms därför inte vara alltför betungande för de rapporteringsskyldiga.

Aktörer som berörs av förslagen

Förslagen berör i huvudsak producenter, leverantörer och användare av biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Under 2022 var det 143 aktörer som var rapporteringsskyldiga för fasta biobränslen enligt hållbarhetslagen och 116 aktörer som var rapporteringsskyldiga för gasformiga biobränslen. En aktör kan ha en eller flera anläggningar som producerar el, värme eller kyla. Utöver det finns ett antal leverantörer som har frivilligt hållbarhetsbesked.

Förslaget om att även anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på 7,5–20 megawatt som producerar el, värme eller kyla från fasta biobränslen ska omfattas av regelverket bedöms innebära att det tillkommer omkring 70 anläggningar. Vissa av de aktörer som berörs har dock redan hållbarhetsbesked, exempelvis för att de har andra större anläggningar som redan omfattas av regelverket eller för att de frivilligt har ansökt om hållbarhetsbesked.

Omkring 15 företag är reduktionspliktiga för bensin och diesel. Både drivmedelsleverantörer och yrkesmässiga användare av drivmedel kan vara reduktionspliktiga. Det är fem företag som är reduktionspliktiga för flygfotogen.

Förslaget i avsnitt 8 berör den som äger eller förvaltar ett datacenter med en installerad effekt på minst 500 kilowatt. Det bedöms finnas 50–75 aktörer som har datacenter med en högre installerad effekt än så. Vissa av aktörerna kommer att behöva rapportera uppgifter för mer än ett datacenter.

Offentligfinansiella effekter

Förslagen bedöms inte ha någon direkt påverkan på statens budget. Däremot kan förslaget om höjda reduktionspliktsnivåer för bensin och diesel ha vissa indirekta prispåverkande effekter. Dessa indirekta effekter antas dock i all väsentlighet motverkas av den beslutade skattesänkningen på bensin och diesel som sker den 1 juli 2025. Denna skattesänkning är utformad för att kompensera för det beräknade prispåslaget från höjningen av reduktionsplikten vid samma datum. Priset på drivmedel antas därför inte påverkas av förändringarna den 1 juli 2025. Konsekvenserna av de sänkta skattesatserna beskrivs i prop. 2024/25:30.

Ikraftträdande

Det bedöms finnas goda möjligheter för berörda företag att anpassa sig till de förändrade reglerna. Reduktionsplikten och systemet med hållbarhetskriterier är etablerade sedan tidigare och berörda företag är införstådda med dessa.

10.2 Konsekvenser för företag och enskilda

Administrativa kostnader

Ändringarna i drivmedelslagen kommer att innebära minskade administrativa kostnader för drivmedelsbolag. Den slopade reduktionsplikten för flygfotogen innebär minskade administrativa kostnader för leverantörer av flygfotogen. Leverantörerna kommer dock att få administrativa kostnader i samband med att de ska uppfylla kraven i EU-förordningen RefuelEU Aviation (se avsnitt 6.4).

Aktörer som föreslås vara rapporteringsskyldiga enligt hållbarhetslagen för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung har inte tidigare behövt ansöka om hållbarhetsbesked. De behöver upprätta ett kontrollsystem, genomföra en oberoende granskning av kontrollsystemet, vid behov ompröva kontrollsystemet på tillsynsmyndighetens begäran och förvalta kontrollsystemet i enlighet med lagstiftningen. Förvaltningen av kontrollsystemet kan t.ex. avse kontroller och stickprov hos leverantörer.

Den administrativa kostnaden för aktörer som omfattas av hållbarhetslagen har tidigare uppskattats av Statens energimyndighet i rapporten Systemet för hållbarhetskriterier i Sverige: En utvärdering av regelverkets praktiska tillämpning (ER 2015:21). Den genomsnittliga årliga kostnaden för en rapporteringsskyldig under den tid som systemet varit i gång när studien gjordes uppskattades till omkring 300 000 kronor per år. Kostnaden varierar dock stort mellan företag. Ansökningar om hållbarhetsbesked och upprättande av kontrollsystem utgjorde 14 procent av kostnaden och resterande 86 procent utgjordes av kostnader för att förvalta kontrollsystemet och rapportera uppgifter till tillsynsmyndigheten enligt hållbarhetsregelverket. Detta kan ge en viss uppfattning om kostnaderna. Aktörer som är rapporteringsskyldiga för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung bör dock kunna ha ett enklare kontrollsystem än de

flesta som är rapporteringsskyldiga för biobränslen, eftersom det inte krävs att några markkriterier är uppfyllda.

För förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung kommer det att vara den som säljer bränslet för motorändamål eller för användning i en bränslecell i ett fordon eller fartyg, eller som i yrkesmässig verksamhet använder bränslet, som är rapporteringsskyldig. De aktörer som levererar förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung till rapporteringsskyldiga aktörer kommer att få en avgörande roll i systemet, eftersom det är de som kommer att behöva se till att deras kunder får rätt information om hållbarhetsegenskaper hos levererade bränslen. Möjligheten för producenter av sådana bränslen att själva ansöka om hållbarhetsbesked kommer att underlätta denna hantering. Kontrollsystemet hos den som använder bränslet kan då bygga på att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung endast köps in från aktörer med hållbarhetsbesked.

De tillkommande kriterierna för skogsbiomassa innebär att kontrollsystemet behöver ta hänsyn till fler krav. För svenska aktörer inom jord- och skogsbruk förväntas dock den ytterligare bördan vara begränsad, eftersom utgångspunkten är att författningsändringar ska genomföras som innebär att Sverige kommer att fortsätta vara ett så kallat A-land vid tillämpningen av hållbarhetskriterierna för skogsbiomassa (se avsnitt 4.7).

Förslaget om att fler anläggningar som använder fasta och gasformiga biobränslen för att producera el, värme eller kyla ska omfattas av krav på minskade växthusgasutsläpp kommer att innebära en ökad administrativ börda för de aktörer som hittills inte omfattats av kravet. De måste ha ett mer utvecklat kontrollsystem för att kunna kontrollera utsläppsminskningen.

Förslaget om ökad tillåten inblandning av fame i diesel miljöklass 3 bedöms inte få några konsekvenser för verksamhetsutövarna. Diesel miljöklass 1 är det helt dominerade drivmedlet på marknaden. Styrmedelsutredningen har bl.a. i uppdrag att analysera om, och i så fall hur, en övergång till diesel i miljöklass 3 som standard kan genomföras. Förslaget innebär dock inte någon skyldighet att öka inblandningen av fame i diesel miljöklass 3.

Den som äger eller förvaltar ett datacenter kommer att få administrativa kostnader för att övervaka, samla in och offentliggöra uppgifter. Vilka konsekvenser regelverket får kan komma att skilja sig åt för olika datacenter, beroende på vilken typ av datacenter det rör sig om. Operatörer av samlokaliserade datacenter kan exempelvis få kostnader förenade med att samla in data från sina kunder, som operatörer av andra datacenter inte behöver få. Konsekvenserna för företagen följer av den delegerade förordningen, snarare än förslaget i denna lagrådsremiss. Kommissionen har inte publicerat någon konsekvensanalys tillsammans med den delegerade förordningen. Däremot har kommissionen låtit utföra en teknisk studie, bestående av tre rapporter (Reporting requirements on the energy performance and sustainability of data centres for the Energy Efficiency Directive). Den tekniska studien innehåller viss diskussion om olika policyalternativ avseende bl.a. vilken information som ska rapporteras. Det hänvisas därför till den tekniska studien.

Den höjda reduktionsplikten innebär inte några ökade administrativa kostnader eftersom företagen är skyldiga att rapportera även de lägre nivåerna. Företagens möjlighet att uppfylla reduktionsplikten genom

utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer kan innebära viss administration, som dock är frivillig eftersom bestämmelsen inte är tvingande för aktörerna.

Drivmedelsanvändare

Den förväntade ökningen av priset på drivmedel av de höjda reduktionspliktsnivåerna är 32 öre, exklusive mervärdesskatt per liter bensin eller diesel. Bedömningen utgår från en förväntad direkt priseffekt på 8 öre exklusive mervärdesskatt per procentandel reduktionsplikt. Sannolikheten för indirekta priseffekter, dvs att priset ökar på grund av att den ökade användningen av förnybara drivmedel driver upp världsmarknadspriset för dessa, bedöms i dagsläget vara lägre än vad den varit vid tidigare höjningar på grund av den lägre initiala reduktionsnivån och stabilare marknadsutsikter för HVO. Konjunkturinstitutet har beräknat att det vid tidigare höjningar av reduktionsplikten har uppstått en direkt priseffekt på ca 8 öre exklusive mervärdesskatt (se rapporten Reduktionsplikten och drivmedelspriset). En beräkning av den direkta priseffekten med samma metodik som anges i Konjunkturinstitutets rapport, men med drivmedelsprisnivåer, reduktionspliktsnivåer och skatter från augusti 2024, ger återigen en uppskattning av en direkt priseffekt på ca 8 öre exklusive mervärdesskatt. Beräkningarna utgår från att reduktionsplikten uppfylls enbart genom inblandning av biodrivmedel. Eftersom reduktionsplikten kan uppfyllas med el, kan kostnaden bli något lägre. Storleksordningen på denna effekt är dock svår att beräkna och bedöms åtminstone inledningsvis inte vara så stor att den påverkar uppskattningen.

Eftersom skatten på dessa drivmedel förväntas sänkas med 32 öre per liter vid samma tillfälle, beräknas priset vid pump bli oförändrat. Drivmedelsanvändarna bedöms därför inte påverkas av förslagen.

Förslagen förväntas i huvudsak inte få någon större påverkan på berörda företag utöver administrativa kostnader

Förslagen förväntas i huvudsak inte leda till större effekter för de verksamheter som berörs, utöver de administrativa kostnaderna. I Sverige används i mycket hög utsträckning svensk skogsbiomassa för produktion av el, värme eller kyla. Användningen av skogsbiomassa för produktion av biodrivmedel är i nuläget låg. I huvudsak används tallolja, som är en restprodukt från massatillverkning. Även lignin och sågspån, som kan komma att användas som råvaror för produktion av biodrivmedel de närmaste åren, är restprodukter från industriella processer som inte behöver uppfylla markkriterierna.

Fler anläggningar som producerar el, värme eller kyla från fasta och gasformiga biobränslen kommer att behöva uppfylla kriteriet om minskade växthusgasutsläpp. Svenska anläggningar bedöms dock uppfylla kriteriet utan problem, om de inte använder bränslen med ovanligt höga livscykelutsläpp.

Markkriterierna för skogsbiomassa utökas. Utgångspunkten är dock att Sverige även i fortsättningen ska utgöra ett s.k. A-land. Aktörer som köper svensk biomassa kommer då inte att behöva visa mer än att skogsbiomassan är svensk och att den anläggning som producerat biodrivmedlet eller biobränslet har intygat att skogsbiomassan inte kommer från ett skyddat område. De eventuella åtgärder som behöver vidtas i skogsvårdsregelverket för att Sverige ska utgöra ett A-land kan ha påverkan på de berörda företagen. En konsekvensanalys av eventuella författningsändringar bör göras i samband med det arbetet.

De nya markkriterierna kan få påverkan på aktörer som köper biobränslen från skogsbiomassa från andra länder än Sverige. I synnerhet aktörer som köper in biobränslen från B-länder kan få svårare att säkerställa att skogsbiomassan uppfyller hållbarhetskriterierna.

Gasformiga biobränslen är till stor del producerade av avfall, som inte omfattas av markkriterierna. Aktörer som använder sådana bränslen berörs därmed i mindre utsträckning av förslagen än aktörer som använder fasta biobränslen.

Den höjda reduktionsplikten kommer att öka efterfrågan på förnybara biodrivmedel och därmed öka producenternas möjligheter att få avsättning för sin produkt.

Förslaget om att utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer ska kunna användas för att uppfylla reduktionsplikten kan innebära en viss ökning av intäkter och därigenom förbättrade förutsättningar för aktörer med laddningsinfrastruktur. Det saknas i dagsläget statistik om hur stor andel av laddningen av laddfordon som sker med privata respektive publika laddningspunkter. Det finns därmed viss osäkerhet i att bedöma hur mycket el som kan komma att användas för att uppfylla reduktionsplikten. Vid ett antagande att ungefär 10 procent av den el som används i laddfordon kommer från publik laddning skulle det enligt preliminära beräkningar innebära att ungefär 0,6 procentenheter av reduktionsplikten för bensin och diesel kan uppfyllas med el 2025. En reduktionspliktig aktör får använda utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el för att uppfylla sin reduktionsplikt för diesel eller bensin. Hela reduktionsplikten för diesel kan uppfyllas genom leverans av fossilfri el. Förslaget om att minst 6 procentenheter av reduktionsplikten för bensin ska uppfyllas genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel förväntas därmed inte få någon påverkan på incitamentsstrukturen.

Den föreslagna begränsningen för hur mycket el som får användas för uppfyllande av reduktionsplikten för bensin förbättrar förutsättningarna för att E10 även framöver kommer att vara standardkvaliteten för bensin på den svenska marknaden, vilket leder till långsiktig stabilitet för aktörerna.

Det är svårt att förutse hur stor efterfrågan på utsläppsminskningar från el kommer att vara från de reduktionspliktiga aktörerna. Med ett antagande om att reduktionspliktiga aktörer har en betalningsvilja på 1–1,5 kronor per kilogram utsläppsminskning motsvarar det ett värde på 150–225 miljoner kronor, eller 30–50 öre per kilowattimme levererad el. Förslaget kan därmed leda till att det blir billigare att ladda eftersom kostnaderna för laddningsinfrastrukturen också kan finansieras av intäkter från överlåtelser av utsläppsminskningar.

Konkurrensförhållandena mellan företag och påverkan på små företag

Det förväntas inte uppstå någon påverkan på konkurrensförhållanden mellan företag. Enligt Statens energimyndighets rapport Systemet för hållbarhetskriterier i Sverige: En utvärdering av regelverkets praktiska tillämpning (ER 2015:21) är kostnaden för att uppfylla hållbarhetslagens krav i och för sig betydligt högre för små företag än för stora företag, om kostnaden slås ut på varje megawattimme energi som ett företag levererar. Ett mindre företag kan inte slå ut kostnader för att upprätta kontrollsystem m.m. på en lika stor energimängd, vilket ger en ökad börda. De krav som ställs på kontrollsystemet är dock normalt sett betydligt mindre för företag som köper förnybara bränslen från en aktör med hållbarhetsbesked. Det bör kunna leda till minskade kostnader om det mindre företaget har en större leverantör som kan hjälpa till med att t.ex. samla in information från aktörer tidigare i produktionskedjan.

10.3 Effekter för klimatet och miljön

Hållbarhetskriterier och övriga effekter på miljön

Syftet med hållbarhetskriterierna är att säkerställa att de förnybara bränslen som används i Sverige är hållbara. Det ställs krav både på den råvara som används i produktionen och på att användning av förnybara bränslen ska leda till en viss minskning av utsläppen av växthusgaser jämfört med användning av fossila bränslen. Detsamma kommer att gälla för återvunna kolbränslen, om något företag ansöker frivilligt om hållbarhetsbesked.

De svenska biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i Sverige bedöms redan i dag i huvudsak uppfylla de hållbarhetskriterier som finns i direktivet. Det innebär att de direkta miljöeffekterna i Sverige, exempelvis påverkan på biodiversiteten, sannolikt är små. En fördjupad konsekvensanalys bör göras i samband med arbetet att analysera vad som krävs för att Sverige fortsatt ska vara ett A-land.

Kravet på hållbarhetskriterier gäller även för förnybara bränslen och för råvaror som importeras för att i Sverige producera sådana drivmedel eller bränslen. Därför bidrar hållbarhetskriterierna till att upprätthålla låg miljöpåverkan även från de importerade råvarorna och bränslena.

Fame har cirka 10 procent högre utsläpp av kväveoxider än fossil diesel miljöklass 1, vilket är problematiskt ur luftkvalitetssynpunkt. Förslaget om ökad tillåten inblandning av fame i diesel miljöklass 3 bedöms dock inte få några konsekvenser för miljön. Diesel miljöklass 1 är det helt dominerade drivmedlet på marknaden. Styrmedelsutredningen har bl.a. i uppdrag att analysera om, och i så fall hur, en övergång till diesel i miljöklass 3 som standard kan genomföras. Förslaget innebär dock inte någon skyldighet att öka inblandningen av fame i diesel miljöklass 3.

Påverkan på utsläppen av växthusgaser

De upphävda bestämmelserna i drivmedelslagen förväntas inte få någon påverkan på utsläppen av växthusgaser, eftersom kraven i reduktionsplikten för bensen och diesel är mer ambitiösa. Det är t.ex. tillåtet att tillgodoräkna sig utsläppsminskningar från levererade höginblandade och rena biodrivmedel för att uppfylla drivmedelslagens krav.

Skattesänkningen på bensen och diesel den 1 juli 2025 är utformad för att kompensera för det beräknade prispåslaget från höjningen av reduktionsplikten vid samma datum. De båda förändringarna antas därför ta ut varandra så att priset på drivmedel inte påverkas av förändringarna den 1 juli 2025. Sammantaget förväntas förslagen därmed inte resultera i att användningen av drivmedel ökar till följd av högre efterfrågan. Förslaget om höjd reduktionsplikt påverkar däremot drivmedlens sammansättning. Andelen förnybara komponenter i drivmedlen ökar och andelen fossila komponenter minskar, vilket minskar utsläppen av koldioxid.

Under perioden 2025–2030 beräknas den samlade effekten av justeringarna i reduktionsplikten till 3,1 miljoner ton minskade utsläpp av växthusgaser. Beräkningen görs i tre steg.

Först beräknas utsläppsminskningen för det fall att reduktionsplikten endast uppfylls med förnybara drivmedel. Då skulle effekten bli 4,1 miljoner ton för perioden 2025–2030. Denna beräkning utgår från att aktörerna väljer att blanda in förnybara drivmedel i bensen och diesel för att uppnå reduktionsplikten på 10 procent och att drivmedelsanvändningen följer Statens energimyndighets bedömning av transportsektorns energianvändning. Den bedömningen ligger även till grund för och redovisas i Sveriges uppdaterade nationella energi- och klimatplan som rapporterades till kommissionen den 28 juni 2024.

I nästa steg beräknas hur möjligheten att uppfylla reduktionsplikten med el påverkar utsläppen. Eftersom den el som får tillgodoräknas inledningsvis hade levererats till laddfordon oavsett förslaget, leder denna laddning inte till ytterligare utsläppsminskningar. I stället ökar användningen av fossilfria bränslen för en given nivå på reduktionsplikten så att användningen av och utsläppen från bensen och diesel ökar. Vid ett antagande om att 10 procent av den el som laddas till elfordon laddas på publika laddningsstationer beräknas inkludandet av el i reduktionsplikten öka utsläppen med ca en miljon ton. På sikt bedöms inkludandet av el bidra till att drivkrafterna för elektrifiering i transportsektorn stärks, vilket kan minska utsläppen. Effekterna av detta har emellertid inte varit möjlig att kvantifiera.

I det tredje steget beräknas nettoeffekten av förslaget genom att beräkningen i steg två subtraheras från beräkningen i steg ett.

Flera remissinstanser, bl.a. *Drivkraft Sverige*, *Lantmännens Riksförbund* och *Lunds universitets tekniska högskola*, anser att transportsektorns utsläpp måste minska ytterligare jämfört med vad som föreslås i promemorian, för att säkerställa att Sveriges klimatåtaganden ska nås. Flera remissinstanser, bl.a. *Naturvårdsverket* och *Statens väg- och transportforskningsinstitut* efterfrågar ytterligare analys av hur förslagen förhåller sig till klimatlagen (2017:720) och etappmålet för transportsektorns utsläpp till och med 2030. Den nya reduktionsplikten bidrar till

såväl klimatlagens långsiktiga mål som till etappmålet. Målpuppfyllelsen beror dock även på andra åtgärder. Den samlade analysen av åtgärdernas effekter och av uppfyllelse av målen finns i klimabilagan till budgetpropositionen för 2025.

Förslaget om att undanta drivmedel som används av utländska myndigheter som motsvarar Försvarsmakten från reduktionsplikten, bedöms inte få några beräkningsbara effekter på utsläppen.

Förslaget om att reduktionsplikten för flygfotogen slopas innebär ökade utsläpp från den luftfart som tankas i Sverige, eftersom kraven i reduktionsplikten är betydligt mer ambitiösa än i EU-förordningen ReFuelEU Aviation. En anledning till harmoniseringen på EU-nivå är att undvika risken för att flygbolag väljer att föra med sig extra bränsle från en medlemsstat med billigare flygfotogen (så kallad ekonomitankning). Ekonomitankning kan motverka klimatnyttan av ett inblandningskrav eftersom bränsleförbrukningen ökar. När reduktionsplikten för flygfotogen infördes i Sverige påpekades risken för att det svenska systemet skulle kunna komma att leda till ökad ekonomitankning, eftersom reduktionsplikten förväntades innebära högre kostnader för flygfotogen i Sverige än i andra europeiska länder. Det bedömdes som viktigt att löpande analysera risken och att påverka andra länder att införa liknande krav för att minska risken för ekonomitankning. Kommissionens dåvarande arbete med att ta fram EU-gemensamma åtgärder nämndes särskilt (prop. 2020/21:135 s. 19). Ett av syftena med reduktionsplikten för flygfotogen, att påverka andra länder att införa liknande system, har därmed uppnåtts.

Att den svenska reduktionsplikten för flygfotogen ersätts av inblandningskrav på EU-nivå innebär att de territoriella utsläppen från inrikes flyg enligt beräkningar från Statens energimyndighet i teorin kan öka med 0,013 miljoner ton koldioxidekvivalenter 2025 och 0,307 miljoner ton under perioden 2025–2030, vid ett antagande om att företagen skulle ha uppfyllt den reduktionsplikt som nu tas bort. Beräkningen har även tagit hänsyn till att det nya regelverket endast träffar de så kallade unionsflygplatserna och att mindre flygplatser därmed är undantagna. De senaste åren har dock de reduktionspliktiga företagen inte uppfyllt reduktionsplikten för flygfotogen helt, utan till viss del i stället betalat en reduktionspliktsavgift. Den faktiska skillnaden i utsläpp kan därmed bli mindre eller utebli.

10.4 Myndigheter och domstolar

Statens energimyndighet kommer att få ökade kostnader för att ta fram föreskrifter och vägledning till regelverket för hållbarhetskriterier, anpassa it-system till det nya regelverket och granska ansökningar om hållbarhetsbesked. Längre fram kommer även kostnader för att granska de uppgifter som de rapporteringsskyldiga ska lämna till tillsynsmyndigheten. Myndigheten kommer även att få ökade kostnader som tillsynsmyndighet för den nya lagen om offentliggörande av information om energiprestanda för vissa datacenter. Även kravet på datacenter att rapportera till den centrala europeiska databasen kan leda till ökade kostnader för Statens energimyndighet i form av ökade resurser för att administrera konton i

systemet och att tillhandahålla vägledning till rapporterande datacenter. Ökade kostnader ska finansieras inom befintliga ramar.

Förslaget om att undanta drivmedel som används av utländska myndigheter som motsvarar Försvarsmakten från reduktionsplikt bedöms underlätta samverkan mellan sådana myndigheter i Sverige.

Förslaget om ökad tillåten inblandning av fame i diesel miljöklass 3 bedöms inte få några konsekvenser för Transportstyrelsen. Diesel miljöklass 1 är det helt dominerade drivmedlet på marknaden. Styrmedelsutredningen har bl.a. i uppdrag att analysera om, och i så fall hur, en övergång till diesel i miljöklass 3 som standard kan genomföras. Förslaget innebär dock inte någon skyldighet att öka inblandningen av fame i diesel miljöklass 3.

Beslut enligt hållbarhetslagen, reduktionspliktslagen och lagen om offentliggörande av information om energiprestanda för vissa datacenter kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Förslagen bedöms dock inte leda till någon ökad ärendetillströmning till domstolarna. Utgångspunkten är att alla aktörer som är rapporteringsskyldiga kommer att ansöka om hållbarhetsbesked och uppfylla de krav som ställs på kontrollsystemet. Hållbarhetssystemet för biodrivmedel och biobränslen har funnits sedan 2010. Hittills har endast ett beslut prövats i domstol. Reduktionsplikten för bensen och diesel har funnits sedan 2018 och hittills har endast tre beslut prövats i domstol. Det förväntas inte heller uppstå mer än enstaka mål enligt den nya lagen om offentliggörande av information om energiprestanda för vissa datacenter. Eventuella ökade kostnader ska finansieras inom befintliga ramar.

Myndigheter som äger eller driver datacenter kommer att få kostnader för att offentliggöra uppgifter enligt förslaget i avsnitt 8.

10.5 Övrigt

Förslagen bedöms inte påverka den kommunala självstyrelsen, brottsligheten, det brottsförebyggande arbetet, sysselsättningen eller möjligheten att nå de integrationspolitiska målen.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om offentliggörande av information om datacenters energiprestanda

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om att den som äger eller förvaltar ett datacenter ska offentliggöra uppgifter om datacentrets energiprestanda.

I paragrafen anges vad lagen har för innehåll. Paragrafen berörs i avsnitt 8.

Ord och uttryck

2 § I denna lag avses med *datacenter* en byggnad eller en grupp av byggnader som används för att inrymma, ansluta och driva datorsystem, servrar och kringutrustning för datalagring, databehandling, datadistribution och relaterad verksamhet.

I paragrafen finns en definition av datacenter. Paragrafen genomför artikel 2.49 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (energieffektivitetsdirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Definitionen överensstämmer med artikel 2.49 i energieffektivitetsdirektivet, jfr punkt 2.6.3.1.16 i bilaga A till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 av den 22 oktober 2008 om energistatistik.

Ett datacenter består i allt väsentligt av en byggnad eller en grupp av byggnader med it-utrustning och reserv- och skyddssystem för denna utrustning. Den centrala delen av verksamheten är it-utrustningen, som består av servrar, lagringssystem och utrustning för datakommunikation. Förekomsten och omfattningen av reserv- och skyddssystem kan variera, men är många gånger en förutsättning för att möta kundernas krav.

I kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 av den 14 mars 2024 om den första delen av inrättandet av ett gemensamt unionssystem för bedömning av datacentraler (den delegerade förordningen) finns definitioner av företags datacenter, samlokaliserade datacenter och samutrustade datacenter.

Krav på den som äger eller förvaltar ett datacenter att offentliggöra information om energiprestanda

3 § Den som äger eller förvaltar ett datacenter med ett installerat it-effektbehov på minst 500 kilowatt ska årligen offentliggöra uppgifter om datacentrets energiprestanda genom att rapportera uppgifterna till den databas som avses i artikel 12 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, i den ursprungliga lydelsen.

Rapporteringskyldigheten gäller inte för uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Bestämmelser om rapportering finns i kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 av den 14 mars 2024 om den första delen av inrättandet av ett gemensamt unionssystem för bedömning av datacentraler.

I paragrafen finns ett krav på den som äger eller förvaltar ett datacenter att offentliggöra viss information om energiprestanda. Paragrafen genomför artikel 12.1 i energieffektivitetsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Av paragrafen framgår att uppgifterna ska rapporteras till den databas som kommissionen ska inrätta enligt energieffektivitetsdirektivet och att bestämmelser om rapportering finns i den delegerade förordningen. Hänvisningen till energieffektivitetsdirektivet är statisk.

Rapporteringsskyldigheten gäller inte för uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vilka uppgifter som ska offentliggöras framgår av den delegerade förordningen. I den delegerade förordningen framgår också vem som ska rapportera uppgifter och hur den europeiska databasen ska fungera.

4 § Skyldigheten att rapportera enligt 3 § gäller inte för datacenter

1. som används för säkerhetskänslig verksamhet,
2. som används för försvars- eller krisberedskapsändamål, eller
3. där tjänster tillhandahålls uteslutande för säkerhetskänslig verksamhet eller försvars- eller krisberedskapsändamål.

I paragrafen finns undantag från skyldigheten att offentliggöra uppgifter. Paragrafen genomför artikel 12.2 i energieffektivitetsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 8.1.

Uttrycket säkerhetskänslig verksamhet i *första* och *tredje punkterna* har samma betydelse som i 1 kap. 1 § säkerhetsskyddslagen (2018:585).

Med försvarsändamål i *andra* och *tredje punkterna* avses samtliga uppgifter som är knutna till totalförsvaret, det vill säga både det militära och det civila försvaret. Krisberedskap motsvarar direktivets term civilskydd, som främst används i EU-sammanhang. Med krisberedskapsändamål avses t.ex. organisation och strukturer för att värna människors liv och hälsa eller grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Första och *andra punkten* omfattar datacenter som drivs av en myndighet eller ett företag och vars enda syfte är att svara mot den myndighetens eller det företagets behov. Det krävs inte att hela datacentret används för säkerhetskänslig verksamhet. Även datacenter som finns till för att säkerställa att den säkerhetskänsliga verksamheten kan bedrivas eller att samhällsviktig verksamhet kan bedrivas även i en kris, omfattas av undantagen.

Tredje punkten omfattar samutrustade eller samlokaliserade datacenter.

Samtliga tre punkter omfattar både datacenter som ägs eller förvaltas av myndigheter och datacenter som ägs eller förvaltas av privata aktörer.

Tillsyn

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) har tillsyn över att denna lag och kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 följs.

Tillsynen omfattar inte sådana datacenter som avses i 4 §.

I paragrafen anges att den myndighet som regeringen utser ska vara tillsynsmyndighet. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Av *första stycket* följer att tillsynen omfattar att ägaren eller operatören av ett datacenter har rapporterat in korrekta uppgifter och att samtliga uppgifter som omfattas av rapporteringsskyldigheten har rapporterats.

I *andra stycket* anges att datacenter som är undantagna från rapporteringsskyldigheten inte heller ska omfattas av tillsynen. I sådana fall behöver tillsynsmyndigheten endast ta ställning till om datacentret omfattas av undantaget i 4 § eller inte.

6 § Tillsynsmyndigheten har i den utsträckning som behövs för tillsynen rätt att

1. på begäran få upplysningar och ta del av handlingar från den som äger eller förvaltar ett datacenter, och

2. få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen inom datacentret, dock inte bostäder.

I paragrafen anges vilka befogenheter tillsynsmyndigheten har för att kunna genomföra tillsynen. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Tillsynsmyndigheten har rätt att, i den utsträckning som behövs för tillsynen, begära in upplysningar och handlingar från den som äger eller förvaltar datacentret. Tillsynsmyndigheten har också rätt att få tillträde till datacentrets lokaler. Rätten till tillträde omfattar inte bostäder.

7 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag och kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 ska följas. Ett föreläggande får förenas med vite.

I paragrafen anges att tillsynsmyndigheten får meddela förelägganden och förena föreläggandena med vite. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

Bestämmelser om vite, bl.a. om hur vitesbeloppet fastställs, finns i lagen (1985:206) om viten.

Överklagande

8 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

I paragrafen anges att tillsynsmyndighetens beslut enligt lagen får överklagas och att prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Övervägandena finns i avsnitt 8.2.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

6 a kap. Skattebefriade användningsområden m.m.

2 c § För biogas eller biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning medges befrielse från energiskatt med 100 procent och från koldioxidskatt med 100 procent.

Första stycket gäller endast om bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen.

Om bränslet förbrukas i en sådan anläggning som avses i 1 kap. 3 § andra stycket 2 lagen om hållbarhetskriterier för vissa bränslen, gäller första stycket dessutom endast om förbrukaren vid förbrukningstillfället innehar ett hållbarhetsbesked som omfattar bränslet enligt 3 kap. samma lag.

7 kap. Avdrag

3 c § Avdrag enligt 3 a och 3 b §§ medges endast om

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

4 § En skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på biogas och biogasol som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle.

Första stycket gäller endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd,

2. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare, och

3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.

I 6 a kap. 2 c § och 7 kap. 3 c och 4 §§ regleras befrielse från energiskatt och koldioxidskatt för biodrivmedel och för biogas och biogasol som används för värmeändamål och motorändamål. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

Paragraferna ändras till följd av att rubriken till lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen ändras. I 6 a kap. 2 c § ändras hänvisningen för att det ska framgå vilka anläggningar som använder gasformiga biobränslen för att producera el, värme eller kyla som omfattas av kravet på att ha ett hållbarhetsbesked.

11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen

Lagen om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen får en ny rubrik. Även förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska omfattas av lagen. Orden "biodrivmedel och biobränslen" ersätts därför med "vissa bränslen".

Ett nytt 2 kap. införs som ersätter det hittillsvarande 2 kap. Det görs även vissa omDispositioneringar för att förbättra lagens struktur. När det anges att en paragraf eller ett stycke överensstämmer med en hittillsvarande paragraf eller ett hittillsvarande stycke görs ingen ändring i fråga om lydelsen. I de fall där det anges att paragrafen eller stycket överensstämmer i sak med sin hittillsvarande motsvarighet är ändringarna endast redaktionella eller språkliga. I övrigt finns det paragrafer eller stycken som har motsvarigheter i den hittillsvarande regleringen men ett delvis annat innehåll i sak. Om ändringen är mindre anges att paragrafen eller stycket i huvudsak överensstämmer med hittillsvarande reglering. Det anges i samtliga dessa fall vilken paragraf och vilket stycke som regleringen överensstämmer med eller motsvarar och det hänvisas även till äldre förarbeten i den utsträckning som de fortfarande är aktuella för tillämpningen.

1 kap. Inledande bestämmelser

Lagens innehåll

1 § Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

I paragrafen regleras lagens innehåll. Ändringen görs med anledning av att hållbarhetskriterierna ska gälla även för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen. Övervägandena finns i avsnitt 4.3 och 4.4.

Ord och uttryck i lagen

2 § I denna lag betyder

agrobiomassa: biomassa som produceras inom jordbruket,

avfall: varje ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

biobränslen: fasta, gasformiga eller flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för andra energändamål än motordrift,

biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive

fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

förnybara bränslen: biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung,

förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung: flytande och gasformiga bränslen vars energiinnehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa,

livsmedels- eller fodergrödor: stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte

1. restprodukter och avfall,
2. material som innehåller både cellulosa och lignin, eller
3. mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av bränslet och som för

1. biodrivmedel eller biobränslen börjar med

– odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, eller

– omhändertagandet av avfall eller andra restprodukter än sådana som kommer från jordbruk, vattenbruk, fiske eller skogsbruk, och

2. förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen börjar med produktionen av el och andra insatsvaror,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk: restprodukter som har uppkommit direkt i jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk och inte i relaterad industri eller bearbetning,

skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket,

skogsförnygring: att ett skogsbestånd återställs på naturlig eller konstgjord väg efter att det tidigare beståndet avlägsnats genom avverkning eller av naturliga orsaker,

ursprungsområde: ett geografiskt avgränsat område där bränsleråvaran för skogsbiomassan tas, för vilket det finns tillförlitlig och oberoende information och där förhållandena är tillräckligt homogena för att riskerna i fråga om skogsbiomassans hållbarhet och lagenlighet ska kunna bedömas,

återvunna kolbränslen: flytande och gasformiga bränslen som produceras från

1. flytande eller fast avfall av icke-förnybart ursprung som inte lämpar sig för materialåtervinning,

2. gaser från hantering av avfall av icke-biologiskt ursprung, eller

3. avgaser av icke-förnybart ursprung som framställs som en oundviklig och oavsiktlig följd av produktionsprocessen i en industrianläggning.

I paragrafen finns definitioner av ord och uttryck som används i lagen. Paragrafen genomför artikel 2 andra stycket leden 22a, 30, 31, 35, 36, 44 och 44a i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybartdirektivet). Övervägandena finns i avsnitt 4.2–4.4.

Ändringar görs i huvudsak för att hållbarhetskriterierna även ska gälla för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen.

Det införs nya definitioner av förnybara bränslen, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk, skogsförnygring, ursprungsområde och återvunna kolbränslen. Definitionen av produktionskedja ändras. Definitionerna av

avfall, biodrivmedel och restprodukt flyttas så att uppräkningsordningen är i alfabetisk ordning. Definitionen av avfall ändras också språkligt.

Med förnybara bränslen avses biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Definitionen överensstämmer med artikel 2 andra stycket led 22a i förnybartdirektivet. Definitionen har betydelse för tillämpningen av 1 kap. 1 och 3 §§, 3 kap. 1 a, 1 b, 1 d och 1 e §§ och av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

Definitionen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung överensstämmer med artikel 2 andra stycket led 36 i förnybartdirektivet. Definitionen omfattar i praktiken i huvudsak vätgas producerad genom elektrolys och s.k. elektrobränslen. Vätgas kan produceras i en elektrolysör, som spjälkar vattenmolekyler i syreatomer och väteatomer med hjälp av el. Vätgasen i sig har flera olika användningsområden. Genom att använda koldioxid tillsammans med vätgasen i särskilda processer är det möjligt att producera elektrobränslen i form av kolväten som metan, bensen, diesel och flygfotogen. Om koldioxid används i processen krävs det inte att denna koldioxid är hämtad från förnybara energikällor för att bränslet ska anses som förnybart. Enligt definitionen får energiinnehållet inte hämtas från biomassa. En definition av biomassa finns i paragrafen. Definitionen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung har betydelse för tillämpningen av 1 kap. 2 b §, 2 kap. 1 § och 3 kap. 1 §.

Bestämmelser om när el som används för att producera bränslen av icke-biologiskt ursprung kan anses som förnybar finns i huvudsak i kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1184 av den 10 februari 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 genom fastställande av en unionsmetod med närmare regler för produktion av förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung. Med en anläggning som producerar förnybar el avses enligt kommissionens delegerade förordning enskilda produktionsenheter, eller grupper av produktionsenheter, som producerar el på en eller flera platser från samma eller från olika förnybara energikällor, med undantag för produktionsenheter som producerar el från biomassa och lagringsenheter (artikel 2.3). Om vätgas som produceras genom elektrolys produceras med el från en elproduktionsanläggning som använder biomassa, uppfyller vätgasen därmed inte definitionen av ett förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung. Om el tas från elnätet behöver hänsyn däremot inte tas till att en viss del av elproduktionen i elområdet kommer från biomassa. Om vätgasproducenten ska ingå ett avtal om inköp av förnybar el enligt artikel 4.2 i kommissionens delegerade förordning, är det dock nödvändigt att avtalet avser förnybar el från annan elproduktion än från biomassa.

Det införs en definition av restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk. Definitionen överensstämmer med artikel 2 andra stycket led 44 i förnybartdirektivet. Uttrycket används sedan tidigare i t.ex. hittillsvarande 1 kap. 3 § andra stycket hållbarhetslagen. I förhållande till den paragrafen förtydligas att restprodukter som uppkommit i relaterad industri eller bearbetning inte omfattas. Ingen ändring i sak avses jämfört med hittillsvarande reglering (jfr prop. 2016/17:217 s. 33). Uttrycket används i 2 kap. 7 och 14 §§.

Det införs en ny definition av skogsförnygring. Definitionen överensstämmer med artikel 2 andra stycket led 31 i förnybartdirektivet. Med

naturliga orsaker avses bl.a. brand eller storm. Uttrycket används i 2 kap. 12 §.

Det införs en definition av ursprungsområde. Definitionen överensstämmer med artikel 2 andra stycket led 30 i förnybartdirektivet. Definitionen har betydelse för tillämpningen av 2 kap. 12 och 13 §§.

Definitionen av produktionskedja ändras med anledning av att även förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska omfattas av lagen. Hur produktionskedjan definieras har bl.a. betydelse för hur kontrollsystemet ska utformas (jfr 3 kap. 1 a §). Om koldioxid används i produktionen av bränslet ska den, liksom el, betraktas som en insatsvara. Uttrycket används i 3 kap. 1 a och 1 d §§.

Med återvunna kolbränslen avses flytande och gasformiga bränslen som produceras från vissa typer av avfall och restgaser. Definitionen överensstämmer med artikel 2 andra stycket led 35 i förnybartdirektivet. Att avfallet inte lämpar sig för materialåtervinning innebär att den som är ansvarig för att avfallet blir behandlat har kommit fram till att återvinning på annat sätt eller bortskaftande är de lämpligaste behandlingsmetoderna utifrån avfallshierarkin i miljöbalken. I förhållande till definitionen i direktivet förtydligas att de gaser från avfallshantering som kan användas för att producera återvunna kolbränslen ska vara gaser från hantering av icke-biologiskt avfall. Definitionen av återvunna kolbränslen har betydelse för tillämpningen av 1 kap. 1 och 3 §§, 2 kap. 1 §, 3 kap. 1 a, 1 b, 1 d och 1 e §§ och av ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna.

Fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung

2 b § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.*

Paragrafen, som är ny, gör det möjligt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Se definitionen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung i 1 kap. 2 §. Paragrafen gör det möjligt att genomföra artikel 27.6 i förnybartdirektivet på lägre nivå än lag. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Med stöd av bemyndigandet kan föreskrifter meddelas om att andelen förnybar el antingen ska fastställas på grundval av den genomsnittliga andelen förnybar el i det land där bränslet producerades, se artikel 27.6 i förnybartdirektivet, eller beräknas enligt kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1184.

Krav på att hållbarhetskriterier ska vara uppfyllda

3 § *För att förnybara bränslen och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska de hållbarhetskriterier i 2 kap. som gäller för bränslet vara uppfyllda.*

I fråga om fasta biobränslen och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast

1. fasta biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,

2. gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,
3. gasformiga biobränslen som produceras i anläggningar med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme, och
4. fasta eller gasformiga biobränslen som någon är rapporteringsskyldig för enligt 3 kap. 1 § första stycket 8.

Fast kommunalt avfall från biomassa som används för produktion av el, värme och kyla ska anses som hållbart även om hållbarhetskriterierna i 2 kap. inte är uppfyllda.

I paragrafen regleras att hållbarhetskriterierna ska vara uppfyllda för att förnybara bränslen och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara. Ändringarna görs i huvudsak med anledning av att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, återvunna kolbränslen och fler anläggningar som använder fasta biobränslen ska omfattas av lagen. Paragrafen genomför artikel 29.1 tredje och fjärde styckena i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

Första stycket första meningen ändras så att även förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska uppfylla de hållbarhetskriterier i 2 kap. som gäller för bränslet för att det ska anses som hållbart.

Hittillsvarande *första stycket andra meningen* flyttas till en ny paragraf, 2 kap. 7 §, och omarbetas.

Andra stycket är nytt och motsvarar delvis hittillsvarande 1 kap. 3 a § första stycket (prop. 2020/21:185 s. 25 och 62).

I *första punkten* begränsas hållbarhetskriterierna i fråga om fasta biobränslen till att endast gälla produktion av el, värme eller kyla och anläggningar av viss storlek. Kapacitetsgränsen för vilka anläggningar som omfattas av hållbarhetskriterierna sänks från en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt till minst 7,5 megawatt, vilket innebär att fler anläggningar ska uppfylla hållbarhetskriterierna. Produktion av bränslen från fasta biobränslen omfattas inte längre av punkten.

I *andra punkten* begränsas hållbarhetskriterierna i fråga om gasformiga biobränslen. Produktion av bränsle från gasformiga biobränslen omfattas inte längre av punkten.

Av *tredje punkten* framgår att hållbarhetskriterierna gäller för gasformiga biobränslen som produceras i anläggningar med ett visst minsta genomsnittligt biometanflöde. Av 3 kap. 1 § första stycket 5 och 1 a § framgår att även den som producerar gasformiga biodrivmedel i en sådan anläggning ska uppfylla hållbarhetskriterierna. Det är endast produktion av gasformiga biobränslen som helt eller delvis består av biometan som omfattas av punkten. Rågas som produceras i en biogasanläggning består av 40–80 procent biometan.

Enligt *fjärde punkten* ska hållbarhetskriterierna även gälla för anläggningar som inte når upp till de gränsvärden som anges i de föregående punkterna men där en aktör frivilligt ansökt om hållbarhetsbesked för anläggningen. Det kan finnas krav i annan EU-lagstiftning på att hållbarhetskriterierna ska vara uppfyllda, som t.ex. i regelverket för EU:s utsläppshandelssystem.

3 a § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med anläggningar, sammanlagd installerad tillförd effekt *och genomsnittligt biometanflöde*.

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vad som avses med vissa termer i lagen. Paragrafen motsvarar i huvudsak hittillsvarande andra stycket. Hittillsvarande första stycket flyttas till 3 § andra stycket och ändras i sak. Övervägandena finns i avsnitt 4.5.

Bemyndigandet utvidgas till att även gälla föreskrifter om vad som avses med genomsnittligt biometanflöde, se 1 kap. 3 § andra stycket 3 och 3 kap. 1 § första stycket 5. Med stöd av bemyndigandet kan föreskrifter meddelas om hur biometanflödet ska mätas och hur beräkningen ska göras om gasen endast till viss del består av biometan.

2 kap. Hållbarhetskriterier

Minskade utsläpp av växthusgaser

1 § För att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 70 procent.

Paragrafen är ny. Genom den införs krav på minskade utsläpp av växthusgaser för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen. Paragrafen genomför artikel 29a i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Utsläppen av växthusgaser ska minska i förhållande till de utsläpp som hade uppstått om fossila bränslen använts. Hur minskningen av utsläppen ska beräknas framgår av bilagan till kommissionens delegerade förordning (EU) 2023/1185 av den 10 februari 2023 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 genom fastställande av ett minimitröskelvärde för minskningen av växthusgasutsläpp från återvunna kolbaserade bränslen och genom specificering av en metod för bedömningen av minskningen av växthusgasutsläpp från förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung och från återvunna kolbaserade bränslen.

2 § För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift efter den 20 november 2023.

I paragrafen finns krav på minskade utsläpp av växthusgaser när fasta biobränslen används för produktion av el, värme eller kyla. Paragrafen överensstämmer delvis med hittillsvarande 1 a § första stycket (prop. 2020/21:185 s. 27–29 och 63). Hittillsvarande bestämmelser om

gasformiga biobränslen flyttas till 3 §. Hittillsvarande 1 a § andra stycket flyttas till 6 §. Paragrafen genomför artikel 29.10 första stycket d och e (delvis) i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Hur mycket utsläppen ska minska beror på hur stor sammanlagd installerad tillförd effekt som anläggningen har och när den har tagits i drift. I 5 § regleras när en anläggning ska anses ha tagits i drift. Paragrafen innebär att fler anläggningar än enligt hittillsvarande reglering omfattas av kravet på minskade utsläpp av växthusgaser.

Första punkten innebär att anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt omfattas av kravet på att minska utsläppen av växthusgaser med minst 70 procent. Genom punkten genomförs delar av artikel 29.10 första stycket e i förnybartdirektivet.

I andra punkten finns ett krav på 80 procents utsläppsminskning för anläggningar som tagits i drift efter den 20 november 2023. Punkten genomför artikel 29.10 första stycket d i förnybartdirektivet. Av 1 kap. 3 § följer att fasta biobränslen som används för produktion av el, värme och kyla i anläggningar med en sammanlagd tillförd effekt på under 7,5 megawatt inte behöver uppfylla hållbarhetskriterierna. Om någon med stöd av 3 kap. 1 § första stycket 5 frivilligt har ansökt om hållbarhetsbesked för bränslet, behöver dock hållbarhetskriterierna uppfyllas. Kravet i andra punkten gäller därför som huvudregel för anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt.

3 § För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen inte omfattas av 2 a, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

I paragrafen finns krav på minskade utsläpp av växthusgaser när gasformiga biobränslen används för produktion av el, värme och kyla. Paragrafen motsvarar delvis hittillsvarande 1 a § första stycket men ändras i sak (prop. 2020/21:185 s. 27–29 och 63). Hittillsvarande 1 a § andra stycket flyttas till 6 §. Paragrafen genomför artikel 29.10 första stycket d, e (delvis) och f i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Hur mycket utsläppen ska minska beror på hur stor sammanlagd installerad tillförd effekt som anläggningen har, när den har tagits i drift och hur länge den har varit i drift. I 5 § regleras när en anläggning ska anses ha tagits i drift. Paragrafen innebär att fler anläggningar än enligt hittillsvarande reglering omfattas av kravet på minskade utsläpp.

Första punkten omfattar anläggningar som tagits i drift under en viss period. Genom punkten genomförs artikel 29.10 första stycket e (delvis) och f i förnybartdirektivet. För anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och som har varit i drift i minst 15 år gäller i stället andra punkten a.

I *andra punkten a* regleras kraven för anläggningar som tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, som har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och som har varit i drift i minst 15 år. Genom punkten genomförs artikel 29.10 första stycket f.

I *andra punkten b* regleras kraven för anläggningar som har tagits i drift efter den 20 november 2023. Bestämmelsen genomför artikel 29.10 första stycket d i förnybartdirektivet.

Av 1 kap. 3 § följer att gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla inte behöver uppfylla hållbarhetskriterierna, om de produceras i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt under 2 megawatt. Paragrafen gäller alltså endast anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt. Om någon med stöd av 3 kap. 1 § första stycket 5 frivilligt har ansökt om hållbarhetsbesked för bränslet behöver dock hållbarhetskriterierna uppfyllas.

4 § För att biodrivmedel och flytande biobränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 50 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift senast den 5 oktober 2015,

2. med minst 60 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift den 6 oktober 2015–31 december 2020, och

3. med minst 65 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift efter den 31 december 2020.

Paragrafen motsvarar i sak hittillsvarande 1 § första stycket (prop. 2016/17:217 s. 34 och prop. 2020/21:185 s. 27–29 och 63). Hittillsvarande 1 § andra stycket behandlas i kommentaren till 6 §. Paragrafen genomför artikel 29.10 första stycket a–c i förnybartdirektivet.

5 § En anläggning anses ha tagits i drift enligt 2–4 §§ så snart det vid anläggningen förekommer fysisk produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen eller el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 1 b § (prop. 2020/21:185 s. 64). Paragrafen genomför artikel 29.10 andra stycket i förnybartdirektivet.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser för biodrivmedel och biobränslen ska beräknas.

Paragrafen är ny och innehåller bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Paragrafen motsvarar hittillsvarande 1 § andra stycket (prop. 2010/11:152 s. 25) och 1 a § andra stycket (prop. 2020/21:185 s. 27–29 och 64).

Markkriterier

7 § Om biodrivmedel eller biobränslen framställts av avfall eller restprodukter, gäller markkriterierna i 8–14 §§ i den utsträckning som anges i andra stycket.

- För biodrivmedel eller biobränslen som har framställts av
- restprodukter från skogsbruk gäller kriterierna i 12 och 13 §§,
- restprodukter från vattenbruk- eller fiske gäller kriterierna i 8–11 §§,
- restprodukter från jordbruk gäller kriterierna i 8–11 och 14 §§, och
- avfall från jordbruk gäller kriteriet i 14 §.

Paragrafen motsvarar i huvudsak hittillsvarande 1 kap. 3 § första stycket andra meningen och andra stycket (prop. 2020/21:185 s. 37–40 och 62). Paragrafen genomför artikel 29.1 andra stycket och artikel 29.2 i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

I paragrafen anges vilka av markkriterierna i 8–14 §§ som ska vara uppfyllda för biodrivmedel eller biobränslen som produceras av avfall och restprodukter. Huvudregeln är att sådana biodrivmedel och biobränslen inte behöver uppfylla markkriterierna. Även avfall och restprodukter som först bearbetas till en produkt som sedan bearbetas ytterligare till biodrivmedel eller biobränslen omfattas av paragrafen.

I förhållande till hittillsvarande 1 kap. 3 § förtydligas vilka av markkriterierna i 8–14 §§ som gäller för vilken typ av restprodukt. Markkriterierna gäller för skogsbiomassa och agrobiomassa. Termerna agrobiomassa och skogsbiomassa definieras i 1 kap. 2 § och omfattar biomassa som produceras inom jordbruket och inom skogsbruket.

När det gäller restprodukter från skogsbruk gäller kriterierna i 12 och 13 §§.

För restprodukter från jordbruk gäller kriterierna i 8–11 och 14 §§.

Vattenbruk och fiske utgör enligt definitionen av biomassa i 1 kap. 2 § industrier som är förknippade med jordbruk och skogsbruk. De kriterier som kan komma i fråga för restprodukter från vattenbruk och fiske är 8–11 §§. Det kan t.ex. vara fråga om att sådana restprodukter inte får komma från områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts för naturskydd enligt 9 § första stycket 1.

En definition av restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk finns i 1 kap. 2 §.

Med avfall från jordbruk avses avfall som uppkommit direkt i sådan verksamhet, se kommentaren till 14 §.

8 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. urskog eller annan trädbevuxen mark med inhemska arter, där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte har störts i betydande utsträckning,
2. gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns,
3. skog eller annan trädbevuxen mark
 - med stor biologisk mångfald,
 - som är rik på arter och inte skadad,
 - som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald, och
 - där råvaruuttaget inte har varit oskadligt ur naturskyddssynpunkt.
4. gräsmark med en area på minst ett hektar
 - med stor biologisk mångfald,
 - som i avsaknad av mänsklig verksamhet förblir gräsmark, och
 - som bibehåller den naturliga artsammansättningen och sina ekologiska särdrag och processer,

- 5. gräsmark med en area på minst ett hektar,
 - med stor biologisk mångfald,
 - som är rik på arter och inte skadad,
 - som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald,
 - som i avsaknad av mänsklig verksamhet skulle upphöra att vara gräsmark, och
 - där råvaruuttaget inte är nödvändigt för att bevara markens status som gräsmark, eller
- 6. hedmark.

I paragrafen begränsas vilka marktyper som råvaran till biodrivmedel och biobränslen får komma ifrån, om drivmedlet eller bränslet ska anses som hållbart. Paragrafen motsvarar i huvudsak hittillsvarande 2 § första och andra styckena (prop. 2009/10:164 s. 42 och prop. 2020/21:185 s. 64 och 65). Hittillsvarande 2 § tredje stycket flyttas till 15 §. Paragrafen genomför artikel 29.3 första stycket a, b, d och e i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

I *första punkten*, som motsvarar hittillsvarande 2 § första stycket a, byts ordet naturskog ut mot urskog eftersom den termen används i den svenska versionen av förnybartdirektivet (jfr termen ”primary forest” i den engelska versionen av direktivet).

I *andra punkten* införs ett nytt hållbarhetskriterium för gammal skog. Det är definitionen av gammal skog, alternativt motsvarigheten till den definitionen, som gäller i landet där skogen finns som ska vara avgörande. Om definitionen skiljer sig åt mellan t.ex. delstater i ett land, avses definitionen i den delstat där skogen finns. Det ingår därmed i den rapporteringsskyldiges kontrollsystem att ha rutiner för att kontrollera att biomassan inte tas från ett område som enligt det relevanta landets eller regionens lagstiftning utgör gammal skog.

Tredje punkten motsvarar i huvudsak hittillsvarande första stycket e. För att ett område ska omfattas av punkten ska en myndighet ha konstaterat att området har stor biologisk mångfald. Enligt den hittillsvarande lydelsen är det tillräckligt att området har stor biologisk mångfald och är rik på arter för att området ska omfattas av punkten.

Hittillsvarande första stycket b och c numreras om och blir *fjärde och femte punkterna*. De undantag som hittills reglerats i 2 § andra stycket a framgår nu direkt av femte punkten. För att ett område ska omfattas av punkterna ska det därmed vara minst ett hektar stort. Om det i ett sådant område som avses i fjärde punkten är nödvändigt att skörda råvaror för att bevara markens status som gräsmark, är det inte ett hinder för att använda råvaran till produktion av biodrivmedel och biobränslen. I femte punkten införs ett nytt kriterium om att en myndighet ska ha konstaterat att området har stor biologisk mångfald för att området ska omfattas av punkten.

I *sjätte punkten* införs ett nytt hållbarhetskriterium för hedmark. Med hedmark avses vissa näringsfattiga slättmarker med hög biologisk mångfald.

Innehållet i hittillsvarande första stycket d och andra stycket b flyttas till 9 §.

9 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark inom områden som den 1 januari 2008 eller senare har utsetts till någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts för naturskydd, eller

2. områden som har utsetts till skyddsområden för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter, som är erkända i internationella avtal eller som ingår i förteckningar som har utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen.

Första stycket gäller endast om produktion av agrobiomassa till biodrivmedel och biobränslen påverkar de syften som gäller för området.

I paragrafen begränsas vilka marktyper som råvaran till biodrivmedel och biobränslen får komma ifrån, om biodrivmedlet och biobränslet ska anses som hållbart. Paragrafen genomför artikel 29.3 första stycket c i förnybart-direktivet.

Första stycket första punkten motsvarar i sak hittillsvarande 2 § första stycket d (prop. 2009/10:164 s. 42 och 43).

Första stycket andra punkten och *andra stycket* motsvarar i sak hittillsvarande 3 § första och andra styckena (prop. 2009/10:164 s. 44 och prop. 2020/21:185 s. 65) och hittillsvarande 2 § andra stycket b (prop. 2009/10:164 s. 42 och 43). Hittillsvarande 3 § tredje stycket har flyttats till 15 §.

10 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 utgjordes av någon av följande naturtyper, men som inte längre gör det när råvarorna skördas:

1. våtmark, med vilket avses mark som under hela året eller en betydande del av året är täckt eller mättad av vatten, eller

2. mark inom ett sammanhängande område med en area på minst ett hektar med träd som är högre än fem meter och med en kronslutenhet som täcker mer än 10 procent av ytan, eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden.

Första stycket 2 gäller dock inte om kronslutenheten täcker 10–30 procent av ytan och ändrad markanvändning inom området medför att kraven i 4 § uppfylls.

I paragrafen finns begränsningar av vilka marktyper som råvaran till biodrivmedel och biobränslen får komma ifrån, om biodrivmedlet eller biobränslet ska anses som hållbart. Paragrafen motsvarar i sak hittillsvarande 4 § första och andra styckena (prop. 2009/10:164 s. 44 och 45 och prop. 2020/21:185 s. 66).

Första stycket andra och tredje punkterna slås ihop och omarbetas språkligt för att bättre överensstämma med definitionen av skogsmark i 2 § skogsvårdslagen (1979:429). Ingen ändring i sak avses. Angående de olika kategorierna av marker, se prop. 2009/10:164 s. 45.

Andra stycket arbetas om som en följd av att första stycket andra och tredje punkten slås ihop.

Hittillsvarande 4 § tredje stycket flyttas till 15 §.

11 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 var torvmark, om odling och skörd av råvaran medför dränering av tidigare odikad mark.

Paragrafen motsvarar i sak hittillsvarande 5 § första stycket (prop. 2009/10:164 s. 46 och prop. 2020/21:185 s. 66). Hittillsvarande 5 § andra stycket flyttas till 15 §.

12 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det finns både en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig inom avverkningsområdet och ett system för övervakning och kontroll av samma område som säkerställer att

1. avverkningsverksamheten sker på ett lagenligt sätt,
2. skogsförnyring sker på avverkade arealer,
3. arealer som utsetts för naturskydd skyddas i syfte att bevara den biologiska mångfalden och förhindra förstörelse av livsmiljöer,
4. det vid avverkningen tas hänsyn till vikten av att bevara markens beskaffenhet och den biologiska mångfalden i enlighet med principerna för hållbart skogsbruk, i syfte att förhindra negativ påverkan, på ett sätt som undviker
 - skörd av stubbar och rötter,
 - försämring av urskog och gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns eller omvandling av sådan skog till skogsplantage, och
 - avverkning på känsliga marker,
5. avverkningen är förenlig med krav på
 - begränsning av hyggens storlek,
 - lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för den mängd död ved som lämnas kvar vid uttag av död ved, och
 - avverkningssystem som minimerar negativ påverkan på markens beskaffenhet, på strukturer och egenskaper för biologisk mångfald och på livsmiljöer,
6. avverkningen upprätthåller eller förbättrar skogens produktionskapacitet på lång sikt, och
7. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 eller 11 §.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om

1. det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att villkor som motsvarar dem som anges i första stycket 1–6 är uppfyllda, och
2. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 eller 11 §.

I paragrafen finns markkriterier för biodrivmedel och biobränslen som produceras av skogsbiomassa. Den motsvarar i huvudsak hittillsvarande 6 § första och andra styckena (prop. 2020/21:185 s. 31–36, 66 och 67). Hittillsvarande 6 § tredje stycket behandlas i kommentaren till 15 §. Paragrafen genomför artikel 29.6 i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.7.

Paragrafen är sedan tidigare uppdelad i två stycken beroende på om skogsbiomassan kommer från ett s.k. A-land eller ett B-land, se prop. 2020/21:185 s. 32 och 67 för innebörden av detta.

Första stycket ändras med anledning av att det har tillkommit hållbarhetskriterier som skogsbiomassa ska uppfylla.

I tredje punkten görs ett förtydligande av syftet med att skydda områden som utsetts för naturskydd. De områden som avses ska enligt direktivet bl.a. inkludera våtmarker, gräsmarker, hedmarker och torvmarker och ha utsetts enligt internationell eller nationell rätt eller av relevant behörig myndighet.

I fjärde punkten införs flera kriterier som avser åtgärder som syftar till att förhindra negativ påverkan på biologisk mångfald och markens beskaffenhet. Uttrycket jordbeskaffenhet ersätts av markens beskaffenhet. Därmed omfattas även t.ex. försämring av marken genom markpackning. Med principerna för hållbart skogsbruk avses principer som tagits fram

inom ramen för internationella skogsprocesser, t.ex. ministerkonferensen om skydd av skogarna i Europa (skäl 102 i förnybartdirektivet). Uttrycken urskog och gammal skog berörs i kommentaren till 8 §. Med skogsplantage avses planterad skog som brukas intensivt och som vid plantering och mogen skog endast har en eller två arter, samma åldersklass och regelbundna avstånd samt brukas med kort omloppstid. Skog som anlagts genom plantering eller sådd men som vid mogen skog liknar eller kommer att likna naturligt förnygrad skog omfattas inte, se artikel 2.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1115 av den 31 maj 2023 om tillhandahållande på unionsmarknaden och export från unionen av vissa råvaror och produkter som är förknippade med avskogning och skogsförstörelse och om upphävande av förordning (EU) nr 995/2010 (EU:s avskogningsförordning).

En ny *femte punkt* införs med nya kriterier som utöver dem som anges i fjärde punkten syftar till att undvika negativ påverkan på biologisk mångfald och markens beskaffenhet. Punkten består av tre strecksatser.

Första strecksatsen motsvarar direktivets kriterium om tröskelvärden för stora kalavverkningar. Bedömningen ska enligt direktivet göras i enlighet med definitionen i det land där skogen finns. Om definitionen skiljer sig åt mellan t.ex. delstater i ett land avses definitionen i den delstat där skogen finns. Det ingår därmed i den rapporteringsskyldiges kontrollsystem att ha rutiner för att kontrollera att biomassan inte tas från ett område som enligt det relevanta landets eller regionens lagstiftning är ett för stort hygge.

Andra strecksatsen motsvarar direktivets kriterium om bevarandetröskelvärden för uttag av död ved. Med bevarandetröskelvärden avses krav på hur mycket död ved som måste lämnas kvar i samband med uttag av död ved.

Ett sådant avverkningsystem som avses i tredje strecksatsen ska bl.a. minimera negativ påverkan på markens beskaffenhet, inbegripet markpackning, på strukturer och egenskaper för biologisk mångfald och på livsmiljöer. Exempel på strukturer och egenskaper för biologisk mångfald är gamla eller grova träd, trädsamlingar och död ved i form av liggande eller stående träd samt fuktighet.

Hittillsvarande femte punkten numreras om och blir *sjätte punkten*.

Sjunde punkten, som är ny, innebär att skogsbiomassa inte får komma från områden som den 1 januari 2008 utgjorde skogsmark, gräsmark eller hedmark som har stort värde för den biologiska mångfalden enligt 8 §, områden som den 1 januari 2008 utgjorde våtmark med stora kollager men som inte längre utgör sådan mark enligt 10 § första stycket 1 eller från sådan torvmark som avses i 11 §.

Andra stycket delas upp i en punktlista. *Första punkten* motsvarar i huvudsak hittillsvarande reglering, men utökas till att även omfatta de nya och ändrade kriterier som tillkommit i första stycket tredje–sjätte punkterna. *Andra punkten* är ny och motsvarar samma kriterium som första stycket sjunde punkten. Om skogsbiomassan kommer från ett land som saknar nationell och regional lagstiftning för kontroll av att kriteriet är uppfyllt (B-land), måste den rapporteringsskyldige på något annat sätt visa genom sitt kontrollsystem att skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område.

13 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det land eller den regionala organisation för ekonomisk integration där skogsbiomassan har sitt ursprung är part i Parisavtalet och

1. har lagt fram ett sådant nationellt fastställt bidrag (NDC) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC) som omfattar utsläpp från och upptag inom jordbruk, skogsbruk och markanvändning och som säkerställer att förändringar i kollager i samband med skörd eller avverkning av biomassa tillgodoräknas landets åtagande att minska eller begränsa utsläppen av växthusgaser i enlighet med det nationellt fastställda bidraget, eller

2. har en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig på utvinning och som syftar till att bevara och stärka kollager och kolsänkor, i enlighet med artikel 5 i Parisavtalet, och visar att rapporterade utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inte överstiger upptaget.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.

Paragrafen motsvarar hittillsvarande 7 § första och andra styckena (prop. 2020/21:185 s. 31–36 och 68). Hittillsvarande 7 § tredje stycket flyttas till 15 §.

14 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av avfall eller restprodukter från jordbruk ska anses som hållbara ska det visas att det finns övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager.

Paragrafen motsvarar i sak hittillsvarande 8 § första stycket (prop. 2020/21:185 s. 37–39 och 68). Hittillsvarande 8 § andra stycket flyttas till 15 §.

En definition av restprodukter från jordbruk finns i 1 kap. 2 §. Med avfall från jordbruk avses avfall som har uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet och inte i relaterad industri eller bearbetning.

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om

1. kriterier och geografisk räckvidd i fråga om de områden som anges i 8–11 §§, och

2. hur det ska visas att villkoren i 12–14 §§ är uppfyllda.

I paragrafen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela ytterligare föreskrifter om markkriterierna. *Första punkten* motsvarar hittillsvarande 2 § tredje stycket, 3 § tredje stycket, 4 § tredje stycket och 5 § andra stycket (prop. 2010/11:152 s. 26 och 27). *Andra punkten* motsvarar hittillsvarande 6 § tredje stycket, 7 § tredje stycket och 8 § andra stycket (prop. 2020/21:185 s. 67 och 68).

3 kap. Rapportering, hållbarhetsbesked och kontrollsystem

Rapporteringskyldighet

1 § Rapporteringsskyldig är den som

1. enligt 5 eller 6 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel *eller av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för motordrift*,

2. i yrkesmässig verksamhet använder ett flytande biobränsle,

3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme *eller* kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,

4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme *eller* kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,

5. i yrkesmässig verksamhet producerar gasformiga biodrivmedel *eller gasformiga biobränslen i en anläggning med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme*,

6. i yrkesmässig verksamhet levererar ett gasformigt förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung till en slutkund som använder bränslet i en bränslecell i ett fordon, fartyg eller luftfartyg,

7. i yrkesmässig verksamhet använder ett förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung för andra ändamål än de som anges i 1 och 6, *eller*

8. inte omfattas av 1–7 men ansöker om hållbarhetsbesked av något annat skäl.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om undantag från rapporteringsskyldigheten enligt första stycket.

Paragrafen innehåller bestämmelser om rapporteringsskyldighet. Den ändras i huvudsak med anledning av att hållbarhetskriterierna ska gälla även för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och att fler anläggningar som använder fasta biobränslen för produktion av el, värme och kyla ska omfattas av hållbarhetskriterierna. Övervägandena finns i avsnitt 4.3 och 4.5.

Det görs flera ändringar av *första stycket*.

Första punkten utökas till att även omfatta rapporteringsskyldighet för den som är skattskyldig för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för motordrift. Om ett förnybart elektrobränsle blandas in i bensin, diesel eller flygfotogen blir det, på samma sätt som för biodrivmedel som blandas in i sådana drivmedel, den som är skattskyldig för drivmedlet som är rapporteringsskyldig. Detsamma gäller den som säljer ett elektrobränsle i ren form, t.ex. metanol för användning i fartyg.

Tredje punkten ändras på två sätt. Den som använder fasta biobränslen för att producera ett bränsle är inte längre rapporteringsskyldig. För den som använder fasta biobränslen för att producera el, värme och kyla utökas rapporteringsskyldigheten till att även gälla anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt, se kommentaren till 1 kap. 3 §.

Fjärde punkten ändras så att den som använder gasformiga biobränslen för att producera ett bränsle inte längre är rapporteringsskyldig.

Femte punkten är ny. Den som producerar gasformiga biodrivmedel eller gasformiga biobränslen i en anläggning med ett visst minsta genomsnittligt biometanflöde är rapporteringsskyldig. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 1 kap. 3 a § meddela föreskrifter om vad som avses med genomsnittligt biometanflöde.

Sjätte punkten är ny. Den anger att den som yrkesmässigt levererar ett gasformigt förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung för slutanvändning i en bränslecell i ett fordon, fartyg eller luftfartyg ska vara rapporteringsskyldig. Det innebär i praktiken att även leverans av vätgas som ska användas i bränsleceller i fordon, fartyg och luftfartyg ska rapporteras, trots att sådan användning inte i skatterättslig mening anses vara motordrift. En bränslecell omvandlar kemisk energi från vätgas till elektricitet som sedan används för att driva t.ex. en bil, en buss eller ett fartyg.

Sjunde punkten är ny. Den som använder förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung i viss yrkesmässig verksamhet är rapporteringsskyldig. Även användning av bränslet som en mellanprodukt i exempelvis drivmedelsproduktion omfattas. Om bränslet används för motordrift eller i en bränslecell i ett fordon eller fartyg, omfattas det inte av punkten. I ett sådant fall är det den som levererat det förnybara bränslet av icke-biologiskt ursprung som är rapporteringsskyldig.

Hittillsvarande femte punkten numreras om och blir *åttonde punkten*.

Kontrollsystem och hållbarhetsbesked

1 a § Den som är rapporteringsskyldig ska genom ett kontrollsystem säkerställa att de *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* som omfattas av *rapporteringsskyldigheten* anses som hållbara.

Den rapporteringsskyldige ska genom överenskommelser, direkt eller indirekt, med samtliga aktörer i hela produktionskedjan och genom stickprov hos dessa aktörer säkerställa att kravet i första stycket uppfylls.

En rapporteringsskyldigs kontrollsystem ska granskas av en oberoende granskare. *Den oberoende granskaren ska i ett intyg lämna ett utlåtande om kontrollsystemet.*

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om kontrollsystem och granskning av sådana system.

I paragrafen finns bestämmelser om kontrollsystem och oberoende granskning. Ändringarna görs i huvudsak eftersom hållbarhetskriterierna även ska gälla för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen. Övervägandena finns i avsnitt 4.3, 4.4 och 4.11.

I *första stycket* ändras biodrivmedel och biobränslen till förnybara bränslen och återvunna kolbränslen. Definitioner av termerna finns i 1 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen. Det förtydligas även att den rapporteringsskyldige genom sitt kontrollsystem ska säkerställa att de förnybara bränslen och återvunna kolbränslen som omfattas av rapporteringsskyldigheten i 1 § är att anse som hållbara. Skyldigheten omfattar därmed även den som inte är uppgiftsskyldig enligt 1 e § första stycket. Ingen ändring i sak avses.

De delar av hittillsvarande *tredje stycket* som handlar om granskarens kontroll och vad granskningen ska innehålla tas bort. Med stöd av fjärde stycket kan motsvarande bestämmelser tas in i förordning. Innehållet i hittillsvarande fjärde stycket flyttas till tredje stycket.

1 b § Den som är rapporteringsskyldig ska till tillsynsmyndigheten ge in en beskrivning av sitt kontrollsystem tillsammans med den oberoende granskarens intyg.

Tillsynsmyndigheten ska i ett särskilt beslut fastställa om den rapporteringsskyldiges kontrollsystem uppfyller kraven enligt 1 a § (hållbarhetsbesked).

Ett hållbarhetsbesked gäller tills vidare men ska omprövas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om *omprövning och styrkande av hållbarhet hos förnybara bränslen och återvunna kolbränslen*.

I paragrafen finns bestämmelser om hållbarhetsbesked och omprövning. Ändringarna görs eftersom hållbarhetskriterierna även ska gälla för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen. Övervägandena finns i avsnitt 4.3, 4.4 och 4.11.

Upplysningsbestämmelsen i hittillsvarande 1 b § fjärde stycket slopas. I *fjärde stycket* (hittillsvarande femte stycket) införs ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om omprövning av hållbarhetsbesked. Med stöd av bemyndigandet kan föreskrifter om i vilka situationer omprövning kan ske meddelas. Därutöver ändras biodrivmedel och biobränslen till förnybara bränslen och återvunna kolbränslen. Definitioner av termerna finns i 1 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen.

Återkallelse av hållbarhetsbesked

1 d § Ett hållbarhetsbesked ska återkallas helt eller delvis av tillsynsmyndigheten om

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de *förnybara bränslen och återvunna kolbränslen* som omfattas av *hållbarhetsbeskedet* inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de *förnybara bränslen och återvunna kolbränslen* som omfattas av *hållbarhetsbeskedet* inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

3. det är uppenbart att de *förnybara bränslen och återvunna kolbränslen* som omfattas av *hållbarhetsbeskedet* inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet följs.

Ett hållbarhetsbesked får även återkallas om rapporteringsskyldigheten har upphört.

Ett hållbarhetsbesked får inte återkallas om felet är ringa.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

I paragrafen finns bestämmelser om återkallelse av hållbarhetsbesked. Ändringarna görs bl.a. eftersom hållbarhetskriterierna även ska gälla för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen. Övervägandena finns i avsnitt 4.9.

I *första stycket* ändras biodrivmedel och biobränslen till förnybara bränslen och återvunna kolbränslen. Definitioner av termerna finns i 1 kap. 2 §, se kommentaren till den paragrafen.

Första stycket omarbetas även så att bedömningen av om ett hållbarhetsbesked ska återkallas helt eller delvis ska avse de bränslen som omfattas av hållbarhetsbeskedet och inte de bränslen som rapporteras enligt 1 e §. Aktörer som frivilligt ansökt om hållbarhetsbesked enligt 1 § första stycket 8 är inte uppgiftsskyldiga enligt 1 e § första stycket och rapporterar

inte några bränslen. Genom ändringen är det möjligt för tillsynsmyndigheten att återkalla hållbarhetsbeskedet helt eller delvis även i de fallen.

Att ett biodrivmedel eller biobränsle omfattas av ett hållbarhetsbesked är en förutsättning i flera andra författningar, se bl.a. 7 kap. 3 c § lagen (1994:1776) om skatt på energi och 2 kap. 4 § lagen (2011:1200) om elcertifikat. För rapporteringsskyldiga aktörer avses ingen skillnad gentemot hittillsvarande reglering. Hur bedömningen av om kriterierna för återkallelse är uppfyllda ska göras framgår av tidigare förarbeten (se prop. 2010/11:152 s. 37 och 38).

En återkallelse får enligt *tredje stycket* inte ske om felet är ringa. Stycket ändras språkligt.

Uppgiftsskyldighet

1 e § Den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–7 ska lämna uppgifter

1. för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag,
2. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413, och
3. om sådana mängder *förnybara bränslen* som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket 1.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldigheten att lämna uppgifter och om undantag från den skyldigheten, och
2. att den som är rapporteringsskyldig ska informera konsumenter om vilken typ av biobränsle som används i den yrkesmässiga verksamheten och om bränslets geografiska ursprung.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 4.3, 4.4 och 4.5.

Första stycket första och tredje punkterna ändras så att även den som är rapporteringsskyldig för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung blir uppgiftsskyldig, se kommentaren till 1 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av andra stycket 1 meddela föreskrifter om vilka uppgifter som ska rapporteras och om undantag från uppgiftsskyldigheten.

Kravet i *första stycket andra punkten* på att uppgifter ska lämnas för rapportering till den unionsdatabas som inrättas enligt förnybartdirektivet flyttas till en ny paragraf, 1 f §. Hänvisningen till förnybartdirektivet görs också statisk.

1 f § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om skyldighet att rapportera uppgifter till den unionsdatabas som avses i artikel 31a i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001, i lydelsen i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

Paragrafen är ny. Den motsvarar delar av hittillsvarande 1 e § första stycket 2 (prop. 2020/21:185 s. 71). Paragrafen genomför artikel 31a i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.8.

Med stöd av bemyndigandet kan föreskrifter meddelas om rapportering av uppgifter till den unionsdatabas som inrättas enligt förnybartdirektivet.

Unionsdatabasen ska göra det möjligt att spåra förnybara flytande och gasformiga bränslen och återvunna kolbränslen. De ekonomiska aktörer som berörs ska föra in uppgifter i databasen om de transaktioner som har gjorts och om hållbarhetsegenskaperna hos de berörda bränslena, inklusive växthusgasutsläpp under livscykeln. För gasformiga förnybara bränslen som matas in på det sammankopplade europeiska gasnätet ska de ekonomiska aktörerna lämna uppgifter om ekonomiska transaktioner och relevanta hållbarhetsuppgifter som växthusgasutsläpp fram till den punkt där gasen matas in på gasnätet. Bränsleleverantörer ska också föra in uppgifter som gör det möjligt att kontrollera efterlevnaden av krav om bl.a. minimiandelen förnybar energi i transportsektorn. Kretsen av rapporteringsskyldiga beror dels på unionsdatabasens utformning, dels på om omfattningen av de uppgifter som ska ingå i unionsdatabasen utökas till att också inkludera relevanta uppgifter från produktionsplatsen eller insamlingsstället för den råvara som används för bränsleproduktionen. De föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigandet kommer att ange dels vilka uppgifter som ska rapporteras, dels vilka som ska rapportera uppgifterna.

3 a kap. Anläggningsbesked

2 a § För ett gasformigt biobränsle som avses i 6 a kap. 2 c § första stycket lagen (1994:1776) om skatt på energi ska kontrollsystemet visa att bränslet inte är framställt av livsmedels- eller fodergrödor.

Första stycket gäller också för ett biodrivmedel som läggs till grund för avdrag enligt 7 kap. 4 § samma lag.

Paragrafen anger förutsättningar för att gasformiga biobränslen och biodrivmedel ska kunna få ett anläggningsbesked.

Andra stycket ändras på så sätt att orden ”eller gasformigt biobränsle” tas bort. Möjligheten till skatteavdrag enligt 7 kap. 4 § lagen om skatt på energi gäller inte för gasformiga biobränslen utan bara för gasformiga biodrivmedel. Ingen ändring i sak är avsedd.

4 kap. Tillsyn

4 § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara underlag för att styrka uppgifter för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag.*

Paragrafen, som är ny, gör det möjligt för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara visst underlag. Övervägandena finns i avsnitt 4.10.

Med stöd av bemyndigandet kan föreskrifter meddelas om vilket underlag som ska sparas och under hur lång tid det ska sparas. Det underlag som avses är sådant som har betydelse för att den rapporteringsskyldige ska kunna styrka att förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen uppfyller hållbarhetskriterierna. Det kan t.ex. vara underlag om

växthusgasberäkningar, avtal med leverantörer eller resultatet från stickprov som den rapporteringsskyldige har genomfört.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Användning eller leverans av sådana förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen som en rapporteringsskyldig hade i lager vid ikraftträdandet, eller före ikraftträdandet hade avtalat om att köpa för leverans före den 1 januari 2026, ska inte medföra att ett hållbarhetsbesked återkallas eller inte beviljas, om inte detsamma hade gällt enligt äldre bestämmelser.

Övervägandena finns i avsnitt 9.1 och 9.2.

Enligt *första punkten* träder ändringarna i kraft den 1 juli 2025.

Andra punkten innebär att de nya reglerna inte ska utgöra grund för återkallelse av befintliga hållbarhetsbesked. De ska inte heller hindra tillsynsmyndigheten från att besluta om hållbarhetsbesked för den som inte har ett sådant besked, eller som behöver utöka ett befintligt hållbarhetsbesked till att omfatta fler typer av förnybara bränslen eller till att även omfatta återvunna kolbränslen. För biodrivmedel och biobränslen som omfattas av övergångsbestämmelsen ska hållbarhetskriterierna enligt äldre föreskrifter gälla.

I 3 kap. 1 d § regleras i vilka fall ett hållbarhetsbesked ska återkallas. I 3 kap. 1 b § finns bestämmelser om bl.a. beslut om hållbarhetsbesked.

När det gäller leverans av förnybara bränslen tar övergångsbestämmelsen bara sikte på avtal om leveranser före den 1 januari 2026. Det innebär att avtal med senare leveransdatum måste anpassas så att det säkerställs att de nya hållbarhetskriterier som införs genom lagändringarna uppfylls. Bestämmelser om kontrollsystem som ska säkerställa att hållbarhetskriterierna uppfylls finns i 3 kap. 1 a §.

11.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2026. Syftet är att genomföra de delar av artikel 29.10 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybartdirektivet) som ska tillämpas först från och med detta datum.

2 kap. Hållbarhetskriterier

2 § För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används
 - a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller
 - b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

I paragrafen finns krav på minskade utsläpp av växthusgaser när fasta biobränslen används för produktion av el, värme och kyla. Paragrafen genomför artikel 29.10 första stycket g i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

I *andra punkten* införs ett utsläppskrav även på bränslen som används i anläggningar som tagits i drift före den 1 januari 2021. Paragrafen görs även om redaktionellt.

3 § För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen inte omfattas av 2 b, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

- a) har tagits i drift före den 1 januari 2021 och har varit i drift i minst 15 år,

- b) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

- c) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

I paragrafen finns krav på minskade utsläpp av växthusgaser när gasformiga biobränslen används för produktion av el, värme och kyla. Paragrafen genomför artikel 29.10 första stycket g och h i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Första punkten ändras så att hänvisning görs till *andra punkten b* i stället för till *andra punkten a*, eftersom punktlistan i *andra punkten* görs om.

Punktlistan i *andra punkten* görs om så att hittillsvarande *andra punkten a* blir *andra punkten b* och hittillsvarande *andra punkten b* blir *andra punkten c*. Ingen ändring i sak är avsedd.

Genom *andra punkten a* införs krav för anläggningar som har tagits i drift före den 1 januari 2021 och har varit i drift i minst 15 år. Det följer av 1 kap. 3 § att endast gasformiga biobränslen som används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt behöver uppfylla hållbarhetskriterierna, om inte någon frivilligt har ansökt om hållbarhetsbesked för bränslet. Genom punkten genomförs delar av artikel 29.10 första stycket g och h i förnybartdirektivet.

11.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen

Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2030. Syftet är att genomföra de delar av artikel 29.10 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybartdirektivet) som ska tillämpas först från och med detta datum.

2 kap. Hållbarhetskriterier

2 § För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

1. har tagits i drift före den 21 november 2023 och har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, eller

2. har tagits i drift efter den 20 november 2023.

I paragrafen finns krav på minskade utsläpp av växthusgaser när fasta biobränslen används för produktion av el, värme och kyla. Paragrafen genomför artikel 29.10 första stycket d och e (delvis) och g i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Paragrafen görs om redaktionellt.

Paragrafen ändras genom att kravet på minskade utsläpp av växthusgaser för de anläggningar som omfattas av hittillsvarande första stycket 1 höjs från 70 procent till 80 procent. Dessa anläggningar omfattas av den nya första punkten (jfr delar av artikel 29.10 första stycket e i förnybartdirektivet). Första punkten omfattar även de anläggningar som anges i hittillsvarande första stycket 2 a. Villkoret att anläggningen ska ha varit i drift i minst 15 år för att omfattas av kravet på minskade utsläpp av växthusgaser med minst 80 procent tas bort (jfr delar av artikel 29.10 första stycket g i förnybartdirektivet). Andra punkten motsvarar hittillsvarande första stycket 2 b.

3 § För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i mindre än 15 år, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år,

b) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år,

c) har tagits i drift före den 21 november 2023 och har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, eller

d) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

I paragrafen finns krav på minskade utsläpp av växthusgaser när gasformiga biobränslen används för produktion av el, värme och kyla. Paragrafen genomför artikel 29.10 första stycket d–h i förnybartdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 4.6.

Första punkten inskränks till att gälla för anläggningar som varit i drift i mindre än 15 år och som har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt (jfr delar av artikel 29.10 första stycket e i förnybartdirektivet).

Andra punkten a inskränks till att endast gälla anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt. Punkten genomför delar av artikel 29.10 första stycket h i förnybartdirektivet.

Bränslen som används i anläggningar med högre effekt än så ska nu uppfylla kravet om 80 procents utsläppsminskning oavsett hur länge anläggningen har varit i drift. Detta framgår av den nya *andra punkten c*. Punkten genomför delar av artikel 29.20 första stycket punkterna e och g. Hittillsvarande andra punkten c flyttas till den nya *andra punkten d*.

11.6 Förslaget till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Ordförklaringar

2 § I denna lag avses med

alternativt bränsle: ett bränsle avsett för motordrift som inte är bensen eller dieselbränsle och som inte till övervägande del har sitt ursprung i råolja,

bensen: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan,

biodrivmedel: ett flytande bränsle som framställs av biomassa och som används för motordrift,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 45 i förordning (EG) nr 2031/2001,

drivmedel: ett bränsle som är avsett för motordrift eller energi i annan form som också är avsedd för motordrift,

drivmedelsleverantör: den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi,

sommar: tiden

– från och med den 16 maj till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

– från och med den 1 maj till och med den 15 september i övriga Sverige, och

vinter: tiden

– från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

– från och med den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige.

I övrigt har ord och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

Paragrafen innehåller förklaringar av ord och uttryck som används i lagen. I *första stycket* ändras definitionen av biodrivmedel och definitionen av koldioxidekvivalent tas bort. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Definitionen av biodrivmedel överensstämmer i huvudsak med definitionen i artikel 2.9 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensen och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG (bränslekvalitetsdirektivet). Till skillnad från definitionen i direktivet anges dock att bränslet ska användas för motordrift, som utöver transportändamål bl.a. inkluderar användning i arbetsmaskiner som traktorer och skogsmaskiner.

Uttrycket vätskeformiga bränslen ersätts av flytande bränslen. Ingen ändring i sak avses.

Vidare ändras definitionen så att den inte längre avser gasformiga bränslen.

Definitionen av koldioxidequivall tas bort, eftersom de paragrafer där uttrycket förekommer antingen upphävs eller ändras på så sätt att uttrycket utgår (21, 22 och 27 §§).

Dieselbränsle i miljöklass 1

8 § För klassificering i miljöklass 1 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetanindexet ska vara lägst 50,
2. cetantalet ska vara lägst 51,0, om bränslet omfattas av nr 2710 19 41 i Kombinerade nomenklaturen (KN-nr) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87,
3. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara lägst 800,0 och högst 830,0 kilogram per kubikmeter,
4. destillationen ska innebära att begynnelsekokpunkten är lägst 180 grader Celsius och att minst 95 volymprocent har förångats vid 340,0 grader Celsius,
5. aromatiska kolväten får förekomma med högst 5 volymprocent,
6. polycykliska aromatiska kolväten får inte förekomma i någon mätbar mängd enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 2, eller motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar,
7. svavel får förekomma med högst 10,0 milligram per kilogram,
8. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 7,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019, utgåva 1, eller motsvarande, och
9. metylcyklopentadienylmangantrikarbonyl (MMT) får förekomma med högst 2 milligram mangan per liter.

I paragrafen anges specifikationen för dieselbränsle i miljöklass 1. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

I *åttonde punkten* uppdateras hänvisningen till svensk standard till den senast gällande versionen. *Sjätte* och *åttonde punkterna* ändras också för att det tydligare ska framgå att standarder som motsvarar de standarder som räknas upp i paragrafen är likvärdiga med dem.

Dieselbränsle i miljöklass 2

9 § För klassificering i miljöklass 2 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetanindexet ska vara lägst 47,
2. aromatiska kolväten får förekomma med högst 20 volymprocent,
3. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 0,1 volymprocent enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 2, eller motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar, och
4. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 2–4 och 7–9.

I paragrafen anges specifikationen för dieselbränsle i miljöklass 2. I den *tredje punkten* görs en språklig justering för att det tydligare ska framgå att standarder som motsvarar standarden som nämns i paragrafen är likvärdiga med den, jfr 8 §.

Dieselbränsle i miljöklass 3

10 § För klassificering i miljöklass 3 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetantalet ska vara lägst 51,0,

2. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara högst 845,0 kilogram per kubikmeter,
3. destillationen ska innebära att minst 95 volymprocent har förångats vid 360,0 grader Celsius,
4. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst 8,0 procent av bränslets massa enligt Svensk Standard SS-EN 12916, utgåva 2,
5. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 10,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019, utgåva 1, eller motsvarande, och
6. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 7 och 9.

I paragrafen anges specifikationen för dieselbränsle i miljöklass 3. Paragrafen genomför bilaga II till bränslekvalitetsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

En ny *femte punkt* införs som innebär att inblandningen av fettsyrametylester (fame) får vara högst 10,0 volymprocent. Enligt hittillsvarande femte punktens hänvisning till 8 § 8 var den högsta tillåtna inblandningen av fame densamma som i dieselbränsle miljöklass 1, dvs. 7,0 volymprocent. Fame ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019, utgåva 1, eller i en annan standard som motsvarar den svenska.

Hittillsvarande femte punkten omnumreras och blir *sjätte punkten*. Hänvisningen till att dieselbränsle miljöklass 3 ska uppfylla 8 § 8, som reglerar den högsta tillåtna inblandningen av fame, tas bort.

Tillgång till dieselbränsle med högst 7 volymprocent fettsyrametylestrar

17 a § *Den som tillverkar ett dieselbränsle eller yrkesmässigt för in ett dieselbränsle till Sverige ska se till att det på marknaden finns tillgång till dieselbränsle med högst 7,0 volymprocent fettsyrametylestrar.*

I paragrafen, som är ny, införs en skyldighet för den som tillverkar eller importerar dieselbränsle att se till att det finns tillgång till viss diesel på marknaden. Paragrafen genomför artikel 4.1 andra stycket i bränslekvalitetsdirektivet. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

Paragrafen säkerställer att det fortfarande finns tillgång till diesel med högst 7,0 volymprocent fame på marknaden. Någon detaljreglering av hur kravet närmare ska utformas finns inte i lagen. Sådan reglering kan vid behov ske genom föreskrifter med stöd av bemyndigandet i 22 § första stycket 5.

Utsläppsrapport

20 § En drivmedelsleverantör ska i en utsläppsrapport till den myndighet som regeringen bestämmer en gång per år lämna uppgifter om de levererade drivmedlens

1. typ,
2. volym,
3. energimängd,
4. innehåll,
5. ursprung, och
6. utsläpp av växthusgaser från hela livscykeln.

I paragrafen regleras en skyldighet för drivmedelsleverantörer att lämna en utsläppsrapport med vissa uppgifter till den myndighet som regeringen bestämmer. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Paragrafen ändras genom att *sjätte punkten*, som avser uppgifter om inköpsställe, tas bort. Hittillsvarande sjunde punkten omnumreras och blir sjätte punkten.

Rätt att meddela föreskrifter

22 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som bedriver verksamhet med att tillhandahålla ett flytande eller gasformigt drivmedel, eller i en sådan verksamhet tillhandahåller el som drivmedel, att informera konsumenter om

a) drivmedlets utsläpp av växthusgaser och andra förhållanden som har betydelse för att bedöma drivmedlets miljöpåverkan, och

b) hur stor andel biodrivmedel som en bensin eller ett dieselbränsle har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

3. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolvmotorer i luftfartyg,

4. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

5. skyldigheten enligt 17 och 17 a §§ att se till att det finns tillgång till sådan bensin och sådant dieselbränsle som avses i de paragraferna,

6. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

7. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporterings-skyldigheten, och

8. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Av lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn framgår att föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 får meddelas.

I paragrafen föreskrivs att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela vissa föreskrifter. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Hittillsvarande tredje och nionde punkterna tas bort, till följd av att 21 § om krav på drivmedelsleverantörer att minska utsläppen av växthusgaser från levererade drivmedel upphävs.

Femte punkten ändras genom att en hänvisning till nya 17 a § förs in. Ändringen innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer också får meddela föreskrifter om skyldigheten för den som tillverkar eller yrkesmässigt för in ett dieselbränsle till Sverige att se till att det finns tillgång till ett dieselbränsle med högst sju volymprocent fame på den svenska marknaden.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av *sjunde punkten* meddela föreskrifter om hur utsläppen ska beräknas vid rapportering av utsläpp av växthusgaser i en utsläppsrapport. Hittillsvarande *fjärde–tione punkterna* omnumreras.

Prövning av förseningsavgift

29 § Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift.

Betalning av förseningsavgift

30 § En förseningsavgift ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Avgifterna tillfaller staten.

31 § Om en förseningsavgift inte betalas i rätt tid, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

32 § En förseningsavgift faller bort om den inte har verkställts inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften fick laga kraft.

I 29–32 §§ finns bestämmelser om prövning av avgifter och avgifternas betalning. Paragraferna ändras så att de endast avser prövning och betalning av förseningsavgift, som en följd av att bestämmelserna om utsläppsavgift i 27 och 28 §§ upphävs.

I 31 § *andra stycket* anges inte längre att fordran vid indrivning får verkställas enligt utskökningsbalken. Det följer direkt av utskökningsbalken att verkställighet får ske på grund av en förvaltningsmyndighets beslut, om beslutet är överklagbart (3 kap. 1 § första stycket 6 a och 20 §). Beslut enligt drivmedelslagen är överklagbara (35 § drivmedelslagen). Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Bestämmelsen i 20 § i den nya lydelsen tillämpas första gången för den utsläppsrapport som avser kalenderåret 2025.

3. Den upphävda bestämmelsen i 21 § om skyldighet för en drivmedelsleverantör att se till att utsläpp av växthusgaser uppgår till högst en viss nivå tillämpas inte för kalenderåret 2025.

4. I övrigt gäller äldre föreskrifter fortfarande för drivmedel som har levererats före ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 9.1 och 9.4.

Enligt *första punkten* träder ändringarna i kraft den 1 juli 2025.

Andra punkten innebär att den skyldighet för drivmedelsleverantör att se till att utsläpp av växthusgaser uppgår till högst en viss nivå som upphävs den 1 juli 2025 inte tillämpas under kalenderåret. Däremot ska den utsläppsrapport som lämnas enligt 20 § fortfarande omfatta uppgifter om de levererade drivmedlens utsläpp av växthusgaser från hela livsrytten.

Tredje punkten innebär att uppgifter om levererade bränslens inköpsställe inte behöver lämnas för kalenderåret 2025 trots att lagen träder i kraft den 1 juli 2025.

Fjärde punkten innebär att de upphävda bestämmelserna fortsätter att gälla för drivmedel som levererats före 2025. En drivmedelsleverantör som inte har minskat utsläppen av växthusgaser från levererade drivmedel i den utsträckning som krävs enligt de upphävda reglerna ska därmed betala en utsläppsavgift, om det inte finns synnerliga skäl för att helt eller delvis befria leverantören från avgiften.

11.7 Förslaget till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

2 kap. Tilldelning av elcertifikat

Särskilda krav för el som produceras med biobränsle

4 § När el produceras med flytande, fasta eller gasformiga biobränslen, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen*.

För fasta och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast om bränslena används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Av paragrafen framgår att den som använder biobränslen för att producera el i anläggningar av en viss storlek endast får tilldelas elcertifikat om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen om hållbarhetskriterier för vissa bränslen. Paragrafen ändras med anledning av att fasta biobränslen ska omfattas av hållbarhetskriterierna. Övervägandena finns i avsnitt 5.

I *första stycket* görs en följdändring med anledning av att rubriken till lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen ändras.

Fasta och gasformiga biobränslen som används för elproduktion omfattas endast av kravet på hållbarhetsbesked om anläggningen där de används är av en viss storlek. *Andra stycket* ändras med anledning av att gränsen som anger vilken lägsta sammanlagda installerade tillförda effekt som anläggningen ska ha sänks, se kommentaren till 1 kap. 3 § lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen.

11.8 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel

Lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel får en ny rubrik. Flygfotogen omfattas inte längre av lagen. Orden ”vissa fossila drivmedel” ersätts därför med ”bensin och diesel”.

Lagens innehåll

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om en skyldighet att minska växthusgasutsläppen från bensin och diesel.

I paragrafen anges lagens syfte. Paragrafen ändras med anledning av att flygfotogen inte längre omfattas av lagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Ord och uttryck

2 § I denna lag betyder

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59,

biodrivmedel: ett *flytande* bränsle som framställs av biomassa och som används för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

diesel: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 19 41 eller 2710 19 45,

koldioxidekvivalent: den mängd växthusgas som medför en lika stor klimatpåverkan som ett kilogram koldioxid,

KN-nr: nummer i Kombinerade nomenklaturen enligt kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om gemensamma tulltaxan,

reduktionsplikt: en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv per energienhet från reduktionspliktigt drivmedel *med en viss procentsats*,

reduktionspliktigt drivmedel: ett drivmedel som innehåller högst 98 volymprocent biodrivmedel och som skattskyldighet har inträtt för enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi, om drivmedlet är

1. bensin som inte

a) används av Försvarmakten eller *en motsvarande utländsk myndighet, eller*
b) är en alkylatbensin enligt 5 § drivmedelslagen (2011:319), *eller*

2. diesel som inte

a) används av Försvarmakten eller *en motsvarande utländsk myndighet, eller*
b) har försetts med märk- eller färgämnen enligt 2 kap. 8 § lagen om skatt på energi,

reduktionspliktig energimängd: den energimängd som motsvarar volymen reduktionspliktigt drivmedel under ett kalenderår,

växthusgas: koldioxid, metan och dikväveoxid.

I paragrafen definieras ord och uttryck som används i lagen. Övervägandena finns i avsnitt 6.1, 6.3 och 6.4.

I definitionen av biodrivmedel ersätts ordet vätskeformiga av ordet flytande och orden är avsett ersätts med ordet används. Ingen ändring i sak avses.

Definitionen av flygfotogen slopas och flygfotogen tas bort från definitionen av reduktionspliktigt drivmedel, eftersom flygfotogen inte längre omfattas av lagen.

Definitionen av reduktionsplikt kortas. Hur reduktionsplikten ska uppfyllas anges i stället i den nya 5 a §. Den procentsats som avses anges i 5 §.

Definitionen av reduktionspliktigt drivmedel ändras på så sätt att bensin och diesel som används av en utländsk myndighet som motsvarar Försvarmakten inte ska anses vara sådana drivmedel.

5 § Den som har reduktionsplikt för bensin eller diesel ska för varje kalenderår se till att utsläppen av växthusgaser från den reduktionspliktiga energimängden av sådana bränslen understiger utsläppen från motsvarande energimängd fossil bensin eller fossil diesel med minst den procentsats som anges nedan för respektive drivmedel:

År	Bensin	Diesel
2020	4,2	21
2021	6	26
2022	7,8	30,5
2023	7,8	30,5
2024	6	6
2025	10	10
2026	10	10
2027	10	10
2028	10	10
2029	10	10
2030	10	10

I paragrafen anges vad reduktionsplikten för bensin och diesel ska vara för olika år. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.

Reduktionsplikten höjs för 2025 och 2026. Nya reduktionsnivåer införs för 2027–2030.

5 a § *Reduktionsplikten ska uppfyllas genom*

- 1. inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel, eller*
- 2. leverans av fossilfri el från en publik laddningsstation.*

För bensin ska minst 6 procentenheter av den procentsats som anges i 5 § uppnås genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel.

I paragrafen, som är ny, anges hur reduktionsplikten ska uppfyllas. Den motsvarar delvis hittillsvarande definition av reduktionsplikt i 2 §. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *första stycket* anges att reduktionsplikten kan uppfyllas på två sätt. Den *första punkten* motsvarar delvis hittillsvarande definition av reduktionsplikt i 2 §. Ingen ändring i sak är avsedd. I *andra punkten* anges att leverans av el fossilfri el från en publik laddningsstation kan användas för att uppfylla reduktionsplikten. Uttrycket publik laddningsstation behandlas i kommentaren till 6 §.

I *andra stycket* anges att 6 procentenheter av den procentsats för utsläppsminskning som enligt 5 § gäller för bensin ska uppnås genom

inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel. Det är alltså inte möjligt att uppfylla denna del av reduktionsplikten genom leverans av fossilfri el.

En reduktionspliktig aktör som blandat in förnybara eller fossilfria drivmedel i bensin och på sätt minskat utsläppen med exempelvis 5 procentenheter har därmed inte uppfyllt reduktionsplikten för bensin, även om denne också levererar el som ger en utsläppsminskning på 5 procentenheter eller mer. En reduktionspliktsavgift kan då tas ut enligt 10 § för den del av det särskilda kravet på hur reduktionsplikten för bensin ska uppnås som inte har uppfyllts (1 procentenhet).

Utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer

6 § *Den som inte har reduktionsplikt och som under ett kalenderår har minskat utsläppen av växthusgaser genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får överlåta utsläppsminskningen till någon annan som därefter får använda den för att uppfylla sin reduktionsplikt för samma kalenderår.*

En utsläppsminskning som har överlåtits enligt första stycket får inte användas för att uppfylla kravet i 5 a § andra stycket.

I paragrafen, som är ny, anges hur utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningspunkter får överlåtas till någon annan som därefter använder utsläppsminskningen för att uppfylla sin reduktionsplikt. Paragrafen genomför artikel 25.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (förnybart-direktivet). Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *första stycket* föreskrivs att den som inte har reduktionsplikt får överlåta utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningspunkter till någon annan som har reduktionsplikt. Att den som har reduktionsplikt får använda sådana utsläppsminskningar för att uppfylla sin egen reduktionsplikt framgår av 5 a § första stycket 2. Att den som har reduktionsplikt och som har ett överskott av utsläppsminskningar får överlåta dem till någon annan som har reduktionsplikt framgår av 7 §, se kommentaren till den paragrafen.

Det är som utgångspunkt operatören av en laddningsstation som får tillgodoräkna sig en utsläppsminskning. Vem som ska anses vara operatör av en laddningsstation kommer att framgå av föreskrifter som meddelas med stöd av 15 §. En laddningsstation är en fysisk anläggning för laddning av elfordon som består av en eller flera laddningspunkter. Med laddningspunkt avses ett fast eller mobilt gränssnitt, via eller utan anslutning till elnät, som möjliggör överföring av el till ett elfordon och som, även om den kan ha ett eller flera anslutningsdon för att passa olika typer av anslutningsdon, kan ladda endast ett elfordon åt gången, och som utesluter anordningar med en uteffekt på högst 3,7 kilowatt vars primära syfte inte är laddning av elfordon, se artikel 2 andra stycket 14 d i förnybart-direktivet och artikel 2.48 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU.

En laddningsstation anses som publik om den är tillgänglig för allmänheten. Det kan t.ex. vara offentligt ägda och privatägda laddnings-

stationer som är placerade utmed motor- och landsvägar, i allmänna parkeringshus eller vid drivmedelsstationer, restauranger, köpcentrum och infartsparkeringar. En laddningsstation som är placerad på privat mark bör anses vara tillgänglig för allmänheten även när tillträdet är begränsat till en viss allmän användargrupp, t.ex. kunder. Laddningsstationer för bildelningssystem bör anses vara tillgängliga för allmänheten endast om de uttryckligen ger tillträde till andra användare. Laddningsstationer som är placerade på privat mark och till vilka tillträdet är begränsat till en begränsad, bestämd personkrets, t.ex. parkeringsplatser i kontorsbyggnader som endast anställda eller behöriga personer har tillträde till, bör inte anses vara publika, se skäl 11 till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804.

Enligt *andra stycket* får de utsläppsminskningar som överläts inte användas för att uppfylla hela reduktionsplikten för bensen. För att reduktionsplikten för bensen ska anses vara uppfylld måste minst 6 procentenheter av den procentsats som enligt 5 § gäller för bensen uppnås genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel, se kommentaren till 5 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt 15 § 2 meddela föreskrifter om beräkning av energimängden fossilfri el som har levererats från publika laddningspunkter.

Utsläppsminskningar utöver vad som krävs

7 § Den som har reduktionsplikt och har minskat utsläppen för ett visst drivmedel på det sätt som anges i denna lag och mer än vad som krävs enligt 5 § får använda överskottet för att uppfylla reduktionsplikten eller överlåta överskottet till någon annan som därefter får använda det för att uppfylla sin reduktionsplikt.

Ett överskott som har uppstått genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel i diesel eller genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får inte användas för att uppfylla kravet i 5 a § andra stycket.

I paragrafen anges hur överskott av utsläppsminskningar som avser bensen eller diesel får användas för att uppfylla en reduktionsplikt. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I *första stycket* tas hänvisningen till hittillsvarande 5 a § om reduktionsplikt för flygfotogen bort, eftersom flygfotogen inte längre omfattas av lagen. För att ett överskott ska uppkomma ska utsläppen ha minskat med mer än vad som krävs enligt lagen. För att ett överskott ska uppkomma för bensen krävs därmed att utsläppen har minskat med mer än vad som anges i 5 § och att utsläppsminskningen till viss del har uppkommit genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel enligt 5 a § andra stycket.

Andra stycket omarbetas till följd av att flygfotogen inte längre omfattas av lagen och att det i 5 a § första stycket 2 införs en möjlighet att uppfylla reduktionsplikten genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer. Ett överskott som uppstått genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel i diesel eller som uppkommit genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får inte användas för att uppfylla hela reduktionsplikten för bensen. För att reduktionsplikten för bensen ska anses vara uppfylld måste minst 6 procentenheter av den procentsats som enligt 5 § gäller för bensen uppnås genom inblandning av

förnybara eller andra fossilfria drivmedel. Den som är reduktionspliktig för bensen kan köpa utsläppsminskningar som avser diesel eller el för att uppfylla delar av reduktionsplikten för bensen även om inte det särskilda kravet i 5 a § andra stycket är uppfyllt, men tillsynsmyndigheten kan då ta ut en reduktionspliktsavgift för den utsläppsminskning som saknas för att uppfylla det särskilda kravet, se kommentaren till 5 a §.

Det hittillsvarande tredje stycket flyttas till nya 7 a §.

7 a § Ett överskott får användas enligt 7 § om det har uppkommit samma kalenderår.

Regeringen får meddela föreskrifter om att ett överskott får användas enligt 7 § även om det har uppkommit kalenderåret dessförinnan.

I paragrafen, som är ny, anges hur ett överskott enligt 7 § får användas. Den motsvarar hittillsvarande 7 § tredje stycket. Ändringarna är endast redaktionella.

Redovisning av reduktionsplikt

8 § Den som har reduktionsplikt ska varje år redovisa till tillsynsmyndigheten i vilken utsträckning och hur reduktionsplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Överlåtelse och förvärv av en utsläppsminskning ska framgå av redovisningen.

I paragrafen regleras hur reduktionsplikten ska redovisas. Paragrafen berörs i avsnitt 6.2.

Paragrafen ändras så att det inte längre anges att redovisning ska ske vid föreskriven tidpunkt. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § första stycket 1 regeringsformen meddela verkställighetsföreskrifter om när uppgifterna ska redovisas.

Redovisning för den som inte har reduktionsplikt

8 a § *Den som har överlåtutsläppsminskningar enligt 6 § ska till tillsynsmyndigheten år redovisa leveranser av fossilfri el från publika laddningsstationer och överlåtelser av utsläppsminskningar.*

I paragrafen, som är ny, anges att den som inte har reduktionsplikt och som har överlåtutsläppsminskningar från leverans av el från publika laddningsstationer ska redovisa det till tillsynsmyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Att den som har reduktionsplikt ska redovisa motsvarande uppgifter framgår av 8 §. Regeringen kan med stöd av 8 kap. 7 § första stycket 1 regeringsformen meddela verkställighetsföreskrifter om när uppgifterna ska redovisas. Av sådana föreskrifter kan det framgå vid vilken tidpunkt som redovisningen ska ske. Föreskrifter om vilken period som redovisningen ska avse kan meddelas med stöd av 15 § 4.

Indrivning

11 § Om en förseningsavgift eller en reduktionspliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning, ska avgiften lämnas för indrivning.

I paragrafen regleras hur försenings- och reduktionspliktsavgifter får drivas in. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

I paragrafen anges inte längre att fordran vid indrivning får verkställas enligt utsökningsbalken. Det följer direkt av 3 kap. 1 § första stycket 6 a och 20 § utsökningsbalken att myndighetens beslut får verkställas när de vunnit laga kraft, eftersom sådana beslut får överklagas (se 17 §).

Skyldighet att spara uppgifter

12 § Den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i *sju* år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

I paragrafen föreskrivs att den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara vissa uppgifter. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.

Paragrafen ändras på det sättet att uppgifterna ska sparas i *sju* år i stället för tio år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

Tillsyn

13 § Den som har eller har haft reduktionsplikt *eller som har överlåtit utsläppsminskningar enligt 6 §* ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

I paragrafen föreskrivs en skyldighet att lämna upplysningar och handlingar till tillsynsmyndigheten. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Paragrafen ändras så att den även omfattar den som har överlåtit utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer.

Bemyndiganden

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur reduktionsplikten ska uppfyllas,
2. beräkning av den reduktionspliktiga energimängden *och energimängden fossilfri el som har levererats från publika laddningsstationer*,
3. beräkning av växthusgasutsläpp och koldioxidekvivalenter,
4. redovisning av reduktionsplikt *och överlåtelser av utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer*, och
5. *vem som ska anses leverera fossilfri el från publika laddningsstationer.*

I paragrafen finns bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter i vissa frågor. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Bemyndigandena i *andra* och *fjärde punkterna* utökas med anledning av att reduktionsplikten även kan uppfyllas genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer. Med stöd av *fjärde punkten* kan bl.a. föreskrifter antas om vilken period som redovisningen ska avse.

Genom den nya *femte punkten* får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vem som får tillgodoräkna sig en utsläppsminskning som uppstått till följd av leverans av fossilfri el från en publik laddningsstation.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.
2. Den upphävda 5 a § om reduktionsplikt för flygfotogen tillämpas inte för kalenderåret 2025.
3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för reduktionsplikt för flygfotogen för tiden före den 1 januari 2025.
4. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för reduktionsplikt för diesel och bensen för tiden före ikraftträdandet.
5. För perioden januari–juni 2025 ska reduktionsplikten redovisas separat vid rapportering enligt 8 §.
6. I fråga om leverans av fossilfri el från en publik laddningsstation tillämpas den nya 5 a § endast på el som levererats efter ikraftträdandet.

Övervägandena finns i avsnitt 9.1 och 9.3.

Enligt *första punkten* träder ändringarna i kraft den 1 juli 2025.

Enligt *andra punkten* ska 5 a §, som upphävs den 1 juli 2025, inte tillämpas för kalenderåret 2025. Reduktionsplikten behöver alltså inte uppfyllas för 2025. Nya krav finns i stället i förordningen (EU) 2023/2405 om säkerställande av lika villkor för hållbar lufttransport.

Enligt *tredje punkten* ska tidigare bestämmelser om reduktionsplikt för flygfotogen gälla för reduktionsplikt som avser tiden före den 1 januari 2025. Det innebär bl.a. att den som innan dess haft reduktionsplikt för flygfotogen ska redovisa hur reduktionsplikten har uppfyllts. Om rapporteringen sker för sent eller om den reduktionspliktige inte har uppfyllt reduktionsplikten är bestämmelserna om förseningsavgift och reduktionspliktsavgift tillämpliga.

I *fjärde punkten* anges att äldre föreskrifter gäller för reduktionsplikt för diesel och bensen för tiden innan ikraftträdandet. Det innebär bl.a. att reduktionsnivån på 6 procent ska gälla under perioden januari–juni 2025.

Enligt *femte punkten* ska reduktionsplikten för bensen och diesel för perioden januari–juni 2025 redovisas separat vid rapportering enligt 8 §. Det innebär att det också sker en separat redovisning av perioden juli–december 2025.

Enligt *sjätte punkten* ska den nya 5 a § i fråga om leverans av fossilfri el från en publik laddningsstation tillämpas endast på el som levererats efter ikraftträdandet. Det innebär att el som levererats före ikraftträdandet inte får användas för att uppfylla reduktionsplikten.

Reduktionsplikten ska uppfyllas per kalenderår. Om det uppstår ett överskott av utsläppsminskningar från leverans av el under perioden juli–december 2025 får överskottet användas för att täcka upp ett underskott av utsläppsminskningar som uppstått under januari–juni 2025.

2023/2413

31.10.2023

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV (EU) 2023/2413

av den 18 oktober 2023

om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 114, 192.1 och 194.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttranden ⁽¹⁾,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Inom ramen för den europeiska gröna given, som anges i kommissionens meddelande av den 11 december 2019 (*den europeiska gröna given*), fastställdes i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 ⁽⁴⁾ målet om klimatneutralitet i unionen senast 2050 och ett mellanliggande mål att minska nettoutsläppen av växthusgaser med minst 55 % jämfört med 1990 års nivåer senast 2030. Unionens klimatneutralitetsmål kräver en rättvis energiomställning där inget territorium och ingen medborgare hamnar på efterkälken, en ökad energieffektivitet och betydligt högre andelar energi från förnybara energikällor i ett integrerat energisystem.
- (2) Förnybar energi spelar en avgörande roll för att uppnå dessa mål, med tanke på att energisektorn för närvarande står för mer än 75 % av de totala utsläppen av växthusgaser i unionen. Genom att minska dessa utsläpp av växthusgaser kan förnybar energi också bidra till att ta itu med utmaningar relaterade till miljön, till exempel. förlust av biologisk mångfald, och till att minska föroreningarna i linje med målen i kommissionens meddelande av den 12 maj 2021, med titeln *Vägen till en frisk planet för alla - EU-handlingsplan: Med sikte på nollförorening av luft, vatten och mark*. Den gröna omställningen till en ekonomi baserad på förnybar energi kommer att bidra till uppnåendet av målen i Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/591 ⁽⁵⁾, som också syftar till att skydda, återställa och förbättra miljötillståndet genom att bland annat stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald. Det faktum att förnybar energi minskar exponeringen för priscocker jämfört med fossila bränslen kan ge förnybar energi en central roll när det gäller att bekämpa energifattigdom. Förnybar energi kan också medföra stora samhällsekonomiska fördelar, skapa nya arbetstillfällen och främja det lokala näringslivet, samtidigt som den växande inhemska och globala efterfrågan på teknik för förnybar energi tillgodoses.

⁽¹⁾ EUT C 152, 6.4.2022, s. 127 och EUT C 443, 22.11.2022, s. 145.

⁽²⁾ EUT C 301, 5.8.2022, s. 184.

⁽³⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 september 2023 (ännu inte offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 9 oktober 2023.

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets beslut (EU) 2022/591 av den 6 april 2022 om ett allmänt miljöhandlingsprogram för unionen till 2030 (EUT L 114, 12.4.2022, s. 22).

- (3) I Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽⁶⁾ fastställs ett bindande övergripande unionsmål om att minst 32 % av unionens slutliga energianvändning (brutto) ska utgöras av energi från förnybara energikällor senast 2030. Enligt klimatmålsplanen för 2030 i kommissionens meddelande av den 17 september 2020 *Höjning av Europas klimatambition för 2030 – Investering i en klimatneutral framtid till förmån för våra medborgare* skulle andelen förnybar energi i den slutliga energianvändningen (brutto) behöva öka till 40 % senast 2030 för att unionens mål om minskade växthusgasutsläpp ska kunna uppnås. I detta sammanhang föreslog kommissionen i juli 2021, som en del av paketet om den europeiska gröna given och för att uppnå minst 40 %, att andelen förnybar energi i energimixen ska vara dubbelt så stor 2030 jämfört med 2020.
- (4) Den allmänna situationen till följd av Rysslands invasion av Ukraina och effekterna av covid-19-pandemin har lett till stigande energipriser i hela unionen, vilket belyser behovet av att påskynda energieffektiviseringen och öka användningen av förnybar energi i unionen. För att uppnå det långsiktiga målet om ett energisystem som är oberoende av tredjeländer bör unionen fokusera på att påskynda den gröna omställningen och säkerställa en utsläppsminskande energipolitik som minskar beroendet av importerade fossila bränslen och främjar rättvisa och överkomliga priser för unionens medborgare och företag inom alla ekonomiska sektorer.
- (5) Kommissionens meddelande om planen REPowerEU av den 18 maj 2022 (*REPowerEU-planen*) syftar till att göra unionen oberoende av ryska fossila bränslen i god tid före 2030. I det meddelandet föreskrivs en tidigareläggning för utbyggd vind- och solenergi, med snabbare genomsnittlig utbyggnadstakt för sådan energi och för ytterligare kapacitet i form av förnybar energi fram till 2030 för att möjliggöra ökad produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Där finns också en uppmaning till medlagstiftarna att överväga att upprätta ett högre eller tidigare mål för en ökad andel förnybar energi i energimixen. I detta sammanhang är det lämpligt att höja det övergripande unionsmålet för förnybar energi till 42,5 % för att avsevärt påskynda den nuvarande takten i utbyggnaden av förnybar energi och på så sätt påskynda utfasningen av unionens beroende av ryska fossila bränslen genom att öka tillgången på säker och hållbar energi till överkomliga priser i unionen. Utöver denna obligatoriska nivå bör medlemsstaterna sträva efter att gemensamt uppnå ett övergripande unionsmål på 45 % förnybar energi i enlighet med meddelandet om REPowerEU-planen.
- (6) Målen för förnybara energikällor bör gå hand i hand med kompletterande insatser för utfasning av fossila bränslen baserade på andra icke-fossila energikällor för att uppnå klimatneutralitet senast 2050. Medlemsstaterna bör kunna kombinera olika icke-fossila energikällor för att uppnå unionens mål om klimatneutralitet senast 2050, med beaktande av deras specifika nationella omständigheter och energiförsörjningens struktur. För att uppnå detta mål bör utbyggnaden av förnybar energi inom ramen för det höjda bindande övergripande unionsmålet integreras i kompletterande insatser för utfasning av fossila bränslen som inbegriper utveckling av andra icke-fossila energikällor som medlemsstaterna beslutar att arbeta med.
- (7) Innovation är en nyckelfaktor för den förnybara energins konkurrenskraft. Den strategiska EU-planen för energiteknik, som anges i kommissionens meddelande av den 15 september 2015 *Mot en integrerad strategisk plan för energiteknik: Att påskynda omvandlingen av det europeiska energisystemet (SET-planen)* syftar till att främja omställningen till ett klimatneutralt energisystem genom åtgärder inom forskning och innovation som riktar sig till hela innovationskedjan, från forskning till marknadsspridning. Medlemsstaterna uppmanas att i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner, som lämnas in enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 ⁽⁷⁾, fastställa nationella målsättningar och finansieringsmål för offentlig, och i förekommande fall privat, forskning och innovation som rör energiunionen, i lämpliga fall inbegripet, en tidsram för när målen bör vara uppnådda; sådana mål ska återspegla prioriteringarna i strategin för energiunionen, som anges i kommissionens meddelande av den 25 februari 2015 *En ramstrategi för en motståndskraftig energiunion med en*

⁽⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1999 av den 11 december 2018 om styrningen av energiunionen och av klimatåtgärder samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 663/2009 och (EG) nr 715/2009, Europaparlamentets och rådets direktiv 94/22/EG, 98/70/EG, 2009/31/EG, 2009/73/EG, 2010/31/EU, 2012/27/EU och 2013/30/EU samt rådets direktiv 2009/119/EG och (EU) 2015/652 och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 525/2013 (EUT L 328, 21.12.2018, s. 1).

framåtblickande klimatpolitik, och, i relevanta fall, i SET-planen. För att komplettera sina nationella målsättningar och finansieringsmål, för att främja produktionen av förnybar energi från innovativ teknik för förnybar energi och för att säkra fortsatt unionsledarskap inom forskning och utveckling avseende innovativ teknik för förnybar energi bör varje medlemsstat fastställa ett vägledande mål för innovativ teknik för förnybar energi på minst 5 % av den nyligen installerade kapaciteten för förnybar energi senast 2030.

- (8) I enlighet med artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 ⁽⁸⁾, och i linje med kommissionens rekommendation (EU) 2021/1749 ⁽⁹⁾, bör medlemsstaterna ha ett integrerat synsätt genom att främja den mest energieffektiva förnybara källan per sektor och tillämpning samt genom att främja systemeffektivitet, så att minsta möjliga energi behövs för varje given ekonomisk aktivitet.
- (9) De ändringar som fastställs i detta direktiv är även avsedda att stödja uppnåendet av unionens mål om en årlig produktion på 35 miljarder kubikmeter hållbar biometan senast 2030, som fastställs i arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar av den 18 maj 2022 som medföljer planen för REPowerEU, med titeln *Implementing the REPowerEU Action Plan: Investment needs, hydrogen accelerator and achieving the bio-methane targets* (Genomförande av REPowerEU-planen: investeringsbehov, accelerator för vätgas och uppnående av målen för biometan), och därigenom stödja försörjningstryggheten och unionens klimatambitioner.
- (10) Det finns en växande insikt om behovet av att anpassa bioenergipolitiken till principen om kaskadanvändning av biomassa. Syftet med denna princip är att uppnå resurseffektivitet vid användning av biomassa genom att när så är möjligt prioritera användning av biomassa som material framför användning av biomassa för energiändamål, och på så sätt öka den mängd biomassa som finns tillgänglig inom systemet. En sådan anpassning är avsedd att säkerställa rättvis tillgång till marknaden för biomassaråvaror för att utveckla innovativa biobaserade lösningar med högt mervärde och en hållbar cirkulär bioekonomi. När medlemsstaterna utarbetar stödssystem för bioenergi bör de därför ta hänsyn till tillgänglig hållbar försörjning av biomassa för energianvändning och annan användning och underhållet av de nationella kolsänkorna i skogen och skogsekosystemen, liksom principen om den cirkulära ekonomin, principen om kaskadanvändning av biomassa och den avfallshierarki som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG ⁽¹⁰⁾. I linje med principen om kaskadanvändning av biomassa bör träbiomassa användas utifrån sitt högsta ekonomiska och miljömässiga mervärde, i följande prioriteringsordning: träbaserade produkter, förlängning av träbaserade produkters livslängd, återanvändning, återvinning, bioenergi och bortskaffande. När det inte är ekonomiskt lönsamt eller lämpligt från miljösynpunkt att använda träbiomassa på annat sätt, bidrar energiåtervinning till minskad energiproduktion från icke-förnybara källor. Medlemsstaternas stödssystem för bioenergi bör därför inriktas på sådana råvaror för vilka marknadskonkurrensen med materialsektorerna är liten och vars anskaffning anses vara positiv för både klimatet och den biologiska mångfalden, för att undvika negativa incitament till ohållbara produktionskedjor för bioenergi, i enlighet med vad som identifierades i kommissionens gemensamma forskningscentrums rapport från 2021 med titeln *The use of woody biomass for energy production in the EU* (Användning av träbiomassa för energiproduktion i EU).

När åtgärder genomförs för att säkerställa att principen om kaskadanvändning av biomassa tillämpas är det samtidigt nödvändigt att erkänna de specifika nationella förhållanden som vägleder medlemsstaterna vid utformningen av stödprogrammen. Medlemsstaterna bör få avvika från den principen under vederbörligen motiverade omständigheter, till exempel när detta krävs för att trygga energiförsörjningen, som vid särskilt kalla förhållanden. Medlemsstaterna bör också få avvika från den principen om det inte finns några industrier eller bearbetningsanläggningar som kan skapa något högre mervärde av användningen av vissa råvaror inom ett geografiskt område. I sådana fall kan det hända att transporter utanför detta område för sådan användning inte är motiverade ur ekonomisk eller miljömässig synvinkel. Medlemsstaterna bör anmäla sådana avvikelser till kommissionen. Medlemsstaterna bör inte bevilja direkt ekonomiskt stöd till produktion av energi från sågtimmer, fanértimmer, rundvirke av industriqualität, stubbar och rötter. I detta direktiv anses inte skatteförmåner utgöra direkt ekonomiskt stöd. Förebyggande, återanvändning och materialåtervinning av avfall bör prioriteras. Medlemsstaterna bör undvika

⁽⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791, av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (EUT L 231, 20.9.2023, s. 1).

⁽⁹⁾ Kommissionens rekommendation (EU) 2021/1749 av den 28 september 2021 om energieffektivitet först: från princip till praktik – Riktlinjer och exempel för att genomföra principen i beslutsprocessen inom och utanför energisektorn (EUT L 350, 4.10.2021, s. 9).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008, s. 3).

att skapa stödsystem som skulle motverka målen om avfallsbehandling och som skulle medföra att materialåtervinningsbart avfall inte används effektivt. För att säkerställa en effektivare användning av bioenergi bör medlemsstaterna inte heller bevilja nytt stöd eller förnya stöd till kraftverk som enbart producerar el, såvida inte anläggningarna är belägna i regioner med särskild status i fråga om användning när det gäller deras omställning från fossila bränslen eller i de yttersta randområdena enligt artikel 349 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) eller använder avskiljning och lagring av koldioxid.

- (11) Den snabba tillväxten av och den ökande kostnadskonkurrenskraften hos produktion av förnybar el kan användas för att tillgodose en allt större andel av efterfrågan på energi, till exempel genom värmepumpar för uppvärmning av byggnader eller för lågtemperaturprocesser inom industrin, elfordon för transport eller elektriska ugnar i vissa industrier. Förnybar el kan också användas för att producera syntetiska bränslen för användning inom transportsektorer där det är svårt att minska koldioxidutsläppen, såsom luft- och sjötransport. En ram för elektrifiering måste möjliggöra en robust och effektiv samordning och utvidga marknadsmekanismerna för att matcha både utbud och efterfrågan i tid och rum, stimulera till investeringar i flexibilitet och bidra till integrering av stora andelar intermittent produktion av förnybar energi. Medlemsstaterna bör därför säkerställa att utbyggnaden av förnybar el fortsätter att öka i tillräcklig takt för att tillgodose den ökande efterfrågan. För detta ändamål bör medlemsstaterna inrätta en ram som omfattar marknadskompatibla mekanismer för att övervinna de återstående hindren för införande av säkra och adekvata elsystem som lämpar sig för en stor andel förnybar energi, samt lagringsanläggningar som är helt integrerade i elsystemet. Med hjälp av den ramen bör särskilt återstående hinder undanröjas, inbegripet sådana som inte är av ekonomisk art, såsom myndigheters otillräckliga digitala resurser och personalresurser för att behandla ett ökande antal tillståndsansökningar.
- (12) Vid beräkningen av andelen förnybar energi i en medlemsstat bör förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung räknas i den sektor där de används (el, värme och kyla, eller transport). För att undvika dubbelräkning bör den förnybara el som används för att producera dessa bränslen inte räknas. Det skulle leda till en harmonisering av redovisningsreglerna för dessa bränslen i direktiv (EU) 2018/2001, oavsett om de räknas med i det övergripande målet för förnybar energi eller i något delmål. Det skulle också göra det möjligt att räkna den energi som faktiskt används, med beaktande av energiförluster i processen för att producera dessa bränslen. Dessutom skulle det göra det möjligt att räkna med förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som importeras till och används i unionen. Medlemsstaterna bör tillåtas att via särskilda samarbetsavtal komma överens om att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används i en given medlemsstat ska räknas in i andelen slutlig användning (brutto) av energi från förnybara energikällor i den medlemsstat där de producerades. När sådana avtal ingås uppmuntras medlemsstaterna, om inte annat överenskommits, att räkna in de förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som produceras i en annan medlemsstat än de medlemsstater där de används enligt följande: upp till 70 % av volymen i det land där de används och upp till 30 % av volymen i det land där de produceras. Avtalen mellan medlemsstater kan ha formen av ett särskilt samarbetsavtal som ingås via unionens plattform för utveckling av förnybar energi, som lanserades den 29 november 2021.
- (13) Samarbete mellan medlemsstaterna för att främja förnybar energi kan ske i form av statistiska överföringar, stödsystem eller gemensamma projekt. Det möjliggör en kostnadseffektiv utbyggnad av förnybar energi i hela Europa och bidrar till marknadsintegration. Trots sin potential har samarbetet mellan medlemsstaterna varit mycket begränsat, vilket har lett till otillfredsställande resultat när det gäller att effektivisera ökningen av den förnybara energin. Medlemsstaterna bör därför åläggas att inrätta en samarbetsram för gemensamma projekt senast 2025. Inom denna ram bör medlemsstaterna eftersträva att inrätta minst två gemensamma projekt senast 2030. Dessutom bör medlemsstater vars årliga elanvändning överstiger 100 TWh eftersträva att inrätta ett tredje gemensamt projekt senast 2033. Projekt som finansieras med nationella bidrag inom ramen för unionens finansieringsmekanism för förnybar energi, som inrättats genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1294 ⁽¹¹⁾, skulle uppfylla denna skyldighet för berörda medlemsstater.

⁽¹¹⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1294 av den 15 september 2020 om unionens finansieringsmekanism för förnybar energi (EUT L 303, 17.9.2020, s. 1).

- (14) I sitt meddelande av den 19 november 2020 med titeln *En EU-strategi för utnyttja potentialen i havsbaserad förnybar energi för en klimatneutral framtid* ställde kommissionen upp ett ambitiöst mål på 300 GW havsbaserad vindkraft och 40 GW havsenergi i alla unionens havsområden senast 2050. För att säkerställa denna stora förändring kommer medlemsstaterna att behöva samarbeta över gränserna på havsområdesnivå. Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 ⁽¹²⁾ ska medlemsstaterna ingå icke-bindande avtal om att samarbeta om mål för produktion av havsbaserad förnybar energi som ska byggas ut i varje havsområde fram till 2050, med mellanliggande mål för 2030 och 2040. Att offentliggöra information om de volymer havsbaserad förnybar energi som medlemsstaterna avser att uppnå genom anbudsförfaranden ökar transparensen och förutsägbarheten för investerare och stöder uppnåendet av målen för produktion av havsbaserad förnybar energi. Havsplanering är ett mycket viktigt verktyg för att säkerställa samexistens mellan olika havsnärningar. Projekt för havsbaserad förnybar energi behöver tilldelas utrymme i havsplaner för att göra det möjligt att planera på lång sikt, bedöma effekterna av dessa projekt för havsbaserad förnybar energi och säkerställa allmänhetens acceptans av den planerade utbyggnaden. Att låta gemenskaper för förnybar energi delta i gemensamma projekt om havsbaserad förnybar energi är ytterligare ett sätt att öka allmänhetens acceptans.
- (15) Marknaden för avtal om köp av förnybar el växer snabbt och erbjuder en kompletterande ingång till marknaden för förnybar produktion, utöver medlemsstaternas stödsystem eller direktförsäljning på grossistemarknaden. Samtidigt är marknaden för avtal om köp av förnybar el fortfarande begränsad till ett litet antal medlemsstater och stora företag, och betydande administrativa, tekniska och finansiella hinder kvarstår inom stora delar av unionsmarknaden. De befintliga åtgärder som föreskrivs i artikel 15 i direktiv (EU) 2018/2001 för att uppmuntra till användning av avtal om köp av förnybar el bör därför stärkas ytterligare genom att undersöka hur kreditgarantier kan användas för att minska de finansiella riskerna med sådana avtal, med beaktande av att dessa garantier, om de är offentliga, inte bör tränga ut privat finansiering. Dessutom bör åtgärder till stöd för avtal om köp av förnybar el utvidgas till att omfatta avtal om köp av andra former av förnybar energi, i förekommande fall inbegripet avtal om köp av förnybar värme och kyla. Kommissionen bör i detta sammanhang analysera hindren för långsiktiga avtal om köp av förnybar energi, särskilt hinder för införandet av gränsöverskridande avtal om köp av förnybar energi, och utfärda riktlinjer om avlägsnande av dessa hinder.
- (16) Administrativa tillståndsförfaranden kan behöva göras smidigare för att undanröja onödiga administrativa bördor när det gäller att inrätta projekt för förnybar energi och relaterade projekt för nätinфраstruktur. Inom två år från detta direktivs ikraftträdande och på grundval av de integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporterna som lämnats in enligt artikel 17 i förordning (EU) 2018/1999 bör kommissionen överväga om det behövs ytterligare åtgärder för att ytterligare stödja medlemsstaterna i genomförandet av de bestämmelser i direktiv (EU) 2018/2001 som reglerar tillståndsförfaranden, inbegripet med hänsyn till kravet att den kontaktpunkt som fastställs eller utses enligt artikel 16 i det direktivet ska säkerställa att tidsfristerna för tillståndsförfarandena i det direktivet iakttas. Sådana ytterligare åtgärder bör kunna inkludera vägledande nyckelprestationsindikatorer för bland annat längden på tillståndsförfaranden avseende projekt för förnybar energi som är belägna inom och utanför accelerationsområden för förnybar energi.
- (17) Byggnader har en stor outnyttjad potential att bidra till minskningen av växthusgasutsläppen i unionen på ett verkningsfullt sätt. När det gäller uppvärmning och kylning i byggnader kommer en utfasning av fossila bränslen genom en ökad andel förnybar energi att bli nödvändig för att ambitionen enligt förordning (EU) 2021/1119 att uppnå unionens mål om klimatneutralitet ska uppfyllas. Framstegen när det gäller användning av förnybar energi för uppvärmning och kylning har dock stagnerat under det senaste årtiondet, och de bygger till stor del på ökad användning av biomassa. Om det inte fastställs vägledande andelar förnybar energi i byggnader kommer det inte att vara möjligt att följa framsteg och identifiera flaskhalsar i fråga om användningen av förnybar energi. Att fastställa vägledande andelar förnybar energi i byggnader ger investerare en långsiktig signal, inbegripet för perioden omedelbart efter 2030. Därför bör vägledande andelar för användning i byggnader av förnybar energi som

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energinfrastruktur, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 (EUT L 152, 3.6.2022, s. 45).

producerats på plats eller i närheten eller som tagits från nätet, fastställas för att vägleda och uppmuntra medlemsstaternas insatser för att utnyttja potentialen i att använda och producera förnybar energi i byggnader, uppmuntra utveckling av teknik som producerar förnybar energi och bidrar till att sådan teknik integreras effektivt i energisystemet, samtidigt som detta skapar säkerhet för investerare och engagemang på lokal nivå och bidrar till systemeffektivitet. Smart och innovativ teknik som bidrar till systemeffektivitet bör också främjas när så är lämpligt. Med avseende på beräkningen av de vägledande andelarna bör medlemsstaterna vid fastställandet av andelen förnybar el som tas från nätet och används i byggnader använda den genomsnittliga andelen förnybar el som levererats på deras territorium under de två föregående åren.

- (18) Unionens vägledande andel förnybar energi inom byggsektorn som ska uppnås senast 2030 utgör en nödvändig milstolpe för att säkerställa utfasningen av fossila bränslen i unionens byggnadsbestånd senast 2050 och kompletterar regelverket för energieffektivitet och byggnaders energiprestanda. Den är av grundläggande vikt för att möjliggöra en smidig och kostnadseffektiv utfasning av fossila bränslen i byggnader och säkerställa att de ersätts med förnybar energi. Den vägledande andelen förnybar energi i byggsektorn kompletterar regelverket för byggnader enligt unionsrätten om byggnaders energiprestanda genom att säkerställa att teknik, anordningar och infrastruktur för förnybar energi, inbegripet effektiv fjärrvärme och fjärrkyla, i god tid har tillräcklig kapacitet för att ersätta fossila bränslen i byggnader och för att säkerställa tillgången på säker och tillförlitlig förnybar energiförsörjning för nära-nollenergibyggnader senast 2030. Den vägledande andelen förnybar energi i byggsektorn främjar också investeringar i förnybar energi i långsiktiga nationella strategier och planer för renovering av byggnader och gör det möjligt att fasa ut fossila bränslen i byggnader. Vidare utgör den vägledande andelen förnybar energi i byggsektorn en viktig ytterligare indikator för att främja utvecklingen eller moderniseringen av effektiva nät för fjärrvärme och fjärrkyla, och kompletterar därmed både det vägledande målet för fjärrvärme och fjärrkyla enligt artikel 24 i direktiv (EU) 2018/2001 och kravet att säkerställa att förnybar energi samt spillvärme och spillkyla från effektiva system för fjärrvärme och fjärrkyla finns tillgängliga för att bidra till att täcka den totala årliga primärenergianvändningen i nya eller renoverade byggnader. Denna vägledande andel förnybar energi i byggsektorn är också nödvändig för att säkerställa att den årliga ökningen av förnybar värme och kyla enligt artikel 23 i direktiv (EU) 2018/2001 uppnås på ett kostnadseffektivt sätt.
- (19) Med tanke på den stora energianvändningen i bostäder och i kommersiella och offentliga byggnader skulle de befintliga definitionerna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 ⁽¹³⁾ kunna användas vid beräkningen av den nationella andelen energi från förnybara källor i byggnader för att minimera den administrativa bördan, samtidigt som framsteg säkerställs när det gäller förverkligandet av unionens vägledande andel förnybar energi inom byggsektorn senast 2030.
- (20) Långdragna administrativa tillståndsförfaranden är ett av de största hindren för investeringar i projekt för förnybar energi och tillhörande infrastruktur. Bland dessa hinder ingår bland annat de komplexa tillämpliga reglerna om val av plats och administrativa godkännanden av sådana projekt, en komplex och långdragen bedömning av sådana projekts miljöpåverkan och tillhörande energinät och problem rörande nätanslutning, begränsningar i fråga om anpassning av tekniska specifikationer under tillståndsförfarandet samt tillståndsbeviljande myndigheters eller nätoperatörers problem rörande tillgång till personal. För att påskynda utbyggnaden av sådana projekt är det nödvändigt att anta regler som skulle förenkla och förkorta tillståndsförfarandena, med beaktande av allmänhetens breda acceptans för utbyggnaden av förnybar energi.
- (21) Kraven och de administrativa tillståndsförfarandena för godkännande av verk för förnybar energi förenklas i direktiv (EU) 2018/2001 genom att regler införs om organisering av och maximal tid för den administrativa delen av tillståndsförfarandet för projekt för förnybar energi, som omfattar alla relevanta tillstånd för att bygga, uppgradera och driva verk för förnybar energi, och för anslutning av sådana verk till nätet.

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1099/2008 av den 22 oktober 2008 om energistatistik (EUT L 304, 14.11.2008, s. 1).

- (22) Att ytterligare förenkla och förkorta de administrativa tillståndsförfarandena för verk för förnybar energi, inbegripet verk som kombinerar olika förnybara energikällor, värmepumpar, samlokaliserad energilagring, inbegripet anläggningar för elenergi och värmeenergi, samt tillgångar som krävs för anslutning av sådana verk och värmepumpar och sådan lagring till nätet och för att integrera förnybar energi i nät för värme och kyla på ett samordnat och harmoniserat sätt, är nödvändigt för att säkerställa att unionen uppnår sina ambitiösa klimat- och energimål för 2030 och målet om klimatneutralitet senast 2050, samtidigt som hänsyn tas till den europeiska gröna given princip om att inte vålla skada och utan att det påverkar den interna fördelningen av befogenheter inom medlemsstaterna.
- (23) Införandet av kortare och tydliga tidsfrister för beslut som ska fattas av de myndigheter som är behöriga att bevilja tillstånd för anläggningar för förnybar energi på grundval av en fullständig ansökan är avsett att påskynda utbyggnaden av projekt för förnybar energi. Den tid det tar att bygga verk för förnybar energi och deras nätanslutningar bör inte räknas med i dessa tidsfrister, utom om den sammanfaller med andra administrativa steg i tillståndsförfarandet. Det är dock lämpligt att göra åtskillnad mellan projekt belägna i områden som är särskilt lämpade för utbyggnad av projekt för förnybar energi med avseende på vilka tidsfrister kan förenklas, nämligen accelerationsområden för förnybar energi, och projekt utanför sådana områden. Särdragen hos projekt för havsbaserad förnybar energi bör beaktas när de tidsfristerna fastställs.
- (24) Några av de vanligaste problemen för exploatörer av projekt för förnybar energi är de komplexa och långdragna förfaranden för administration, tillståndsgivning och nätanslutning som finns på nationell eller regional nivå samt brist på tillräcklig personal och teknisk expertis vid tillståndsmyndigheter för att bedöma de föreslagna projektens miljöpåverkan. Det är därför lämpligt att förenkla vissa miljörelaterade aspekter av tillståndsförfarandena för projekt för förnybar energi.
- (25) Medlemsstater bör stödja en snabbare utbyggnad av projekt för förnybar energi genom att i samordning med lokala och regionala myndigheter genomföra en samordnad kartläggning av användningen av förnybar energi och av tillhörande infrastruktur. Medlemsstaterna bör identifiera de landområden, områden ovan och under jord och havs- och inlandsvattensområden som är nödvändiga för att uppföra verk för förnybar energi och tillhörande infrastruktur så att de åtminstone kan uppfylla sina nationella bidrag till det reviderade totala mål för förnybar energi för 2030 som fastställs i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001 och till stöd för uppnåendet av målet om klimatneutralitet senast 2050, i enlighet med förordning (EU) 2021/1119. Medlemsstaterna bör få använda befintliga dokument för fysisk planering för att identifiera dessa områden. Medlemsstaterna bör säkerställa att sådana områden återspeglar deras uppskattade utvecklingsbanor och totala planerade installerade kapacitet och bör identifiera särskilda områden för de olika typerna av teknik för förnybar energi som föreskrivs i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner, som lämnats in i enlighet med artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999. Vid identifieringen av de landområden, de områden ovan och under jord och de havs- och inlandsvattensområden som krävs bör särskild hänsyn tas till tillgången på energi från förnybara källor och den potential som de olika land- och havsområdena erbjuder för produktion av förnybar energi med de olika typerna av teknik, den beräknade efterfrågan på energi, med beaktande av energi- och systemeffektivitet, totalt och i medlemsstatens olika regioner, samt tillgången på relevant energiinfrastruktur, energilagring och andra flexibilitetsverktyg, med beaktande av den kapacitet som behövs för att hantera den ökande mängden förnybar energi samt miljökänsligheten i enlighet med bilaga III till Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU ⁽¹⁴⁾.
- (26) Medlemsstaterna bör, som en undergrupp till sådana områden, utse särskilda landområden (inbegripet ytor ovan och under jord) och havs- eller inlandsvattensområden som accelerationsområden för förnybar energi. Dessa områden bör vara särskilt lämpliga för att utveckla projekt för förnybar energi, med åtskillnad mellan olika typer av teknik, på grundval av att utbyggnaden av den specifika typen av förnybar energikälla inte förväntas ha någon betydande miljöpåverkan. När medlemsstaterna utser accelerationsområden för förnybar energi bör de undvika skyddade områden och överväga restaureringsplaner och lämpliga skyddsåtgärder. Medlemsstaterna bör kunna utse accelerationsområden för förnybar energi som är specifika för en eller flera typer av verk för förnybar energi och bör ange vilken eller vilka typer av energi från förnybara källor som lämpar sig för produktion i varje accelerationsområde för förnybar energiproduktion. Medlemsstaterna bör utse sådana accelerationsområden för

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1).

förnybar energi för minst en teknik och bör besluta om storleken på sådana accelerationsområden för förnybar energi med hänsyn till särdragen och kraven för den eller de typer av teknik för vilka de inrättar accelerationsområden för förnybar energi. När medlemsstaterna gör detta bör de sträva efter att dessa områdens sammanlagda storlek blir betydande och att de bidrar till att uppnå de mål som fastställs i direktiv (EU) 2018/2001.

- (27) Begränsningar i användningen av land, inlandsvatten och hav kan minskas genom att området används för både produktion av förnybar energi och andra syften (till exempel livsmedelsproduktion eller skydd eller restaurering av natur). I detta sammanhang är fysisk planering ett mycket viktigt verktyg för att i ett tidigt skede identifiera och styra synergier när det gäller användning av land, inlandsvatten och hav. Medlemsstaterna bör undersöka, möjliggöra och främja en mångsidig användning av de områden som identifieras genom antagna åtgärder som rör fysisk planering. I detta syfte bör medlemsstaterna vid behov underlätta förändringar av mark- och havsanvändning, förutsatt att de olika verksamheterna och aktiviteterna är förenliga med varandra och kan samexistera.
- (28) I Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG ⁽¹⁵⁾ fastställs att miljöbedömningar är ett viktigt verktyg för att inkludera miljöhänsyn i arbetet med att utarbeta och anta planer och program. Medlemsstaterna bör, som en del av arbetet med att utse accelerationsområden för förnybar energi, utarbeta en eller flera planer som omfattar utseendet av accelerationsområden förnybar energi samt tillämpliga regler och skyddsåtgärder för projekt belägna i varje sådant område. Medlemsstaterna bör kunna utarbeta en enda plan för alla accelerationsområden för förnybar energi och all teknik för förnybar energi, eller tekniskspecifika planer där ett eller flera accelerationsområden för förnybar energi utses. Varje plan bör bli föremål för en miljöbedömning som utförs enligt direktiv 2001/42/EG för att bedöma effekterna av varje teknik för förnybar energi på de relevanta områden som utses i den planen. Att i detta syfte genomföra en miljöbedömning enligt det direktivet skulle göra det möjligt för medlemsstaterna att ha en mer integrerad och effektiv planeringsstrategi, att säkerställa att allmänheten deltar på ett tidigt stadium och att ta hänsyn till miljöaspekter i ett tidigt skede av planeringsprocessen på strategisk nivå. Detta skulle bidra till en snabbare och effektivare utbyggnad av olika förnybara energikällor samtidigt som den negativa miljöpåverkan av dessa projekt skulle minimeras. Dessa miljöbedömningar bör omfatta gränsöverskridande samråd mellan medlemsstaterna om det är sannolikt att planen kommer att medföra en betydande negativ inverkan på miljön i en annan medlemsstat.
- (29) Efter det att de planer som utser accelerationsområden för förnybar energi har antagits bör medlemsstaterna övervaka huruvida genomförandet av planer och program har en betydande negativ påverkan på miljön, bland annat i syfte att i ett tidigt skede identifiera en oförutsedd negativ påverkan och för att kunna vidta lämpliga avhjälpande åtgärder i enlighet med direktiv 2001/42/EG.
- (30) För att öka allmänhetens acceptans av projekt för förnybar energi bör medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att främja lokalt deltagande i projekt för förnybar energi. Bestämmelserna i Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europas konvention om tillgång till information, allmänhetens deltagande i beslutsprocesser och tillgång till rättslig prövning i miljöfrågor ⁽¹⁶⁾, undertecknad i Århus den 25 juni 1998, särskilt bestämmelserna om allmänhetens deltagande och tillgång till rättslig prövning, fortsätter att vara tillämpliga.
- (31) För att effektivisera förfarandet för utseende av accelerationsområden för förnybar energi och undvika dubbel miljöbedömning av ett och samma område bör det vara möjligt för medlemsstaterna att förklara sådana områden som i nationell rätt redan har utsetts som områden som lämpar sig för en påskyndad utbyggnad av teknik för förnybar energi som accelerationsområden för förnybar energi. Sådana förklaringar bör omfattas av vissa miljövillkor som säkerställer en hög miljöskyddsnivå. Möjligheten att utse accelerationsområden för förnybar energi i befintlig planering bör vara tidsbegränsad för att säkerställa att det inte äventyrar standardförfarandet för utseende av accelerationsområden för förnybar energi. Projekt belägna i befintliga nationellt utsedda områden i skyddade områden som inte kan förklaras som accelerationsområden för förnybar energi, bör fortsätta att drivas enligt samma villkor som gällde för inrättandet.

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30).

⁽¹⁶⁾ EUT L 124, 17.5.2005, s. 4.

- (32) Accelerationsområdena för förnybar energi bör, tillsammans med befintliga verk för förnybar energi, framtida verk för förnybar energi utanför dessa områden och samarbetsmekanismer, syfta till att säkerställa att produktionen av förnybar energi kommer att vara tillräcklig för att medlemsstaternas ska uppnå sina bidrag till det övergripande unionsmål för förnybar energi som fastställs i artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001. Medlemsstaterna bör bibehålla möjligheten att bevilja tillstånd för projekt utanför sådana områden.
- (33) I accelerationsområdena för förnybar energi bör projekt för förnybar energi som överensstämmer med de regler och åtgärder som fastställs i de planer som utarbetats av medlemsstaterna omfattas av en presumtion om att de inte har någon betydande inverkan på miljön. Därför bör sådana projekt undantas från skyldigheten att genomföra en specifik miljökonsekvensbedömning på projektnivå i den mening som avses i direktiv 2011/92/EU, som dock inte ska tillämpas på projekt där medlemsstaten har beslutat att kräva en miljökonsekvensbedömning i sin nationella obligatoriska förteckning över projekt och projekt som kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat eller där en medlemsstat som kan antas komma att utsättas i betydande grad begär att det inte ska tillämpas. Skyldigheterna enligt konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang ⁽¹⁷⁾, som undertecknades i Esbo den 25 februari 1991, bör fortsätta att gälla för medlemsstater om projektet kan antas få betydande gränsöverskridande inverkan i ett tredjeland.
- (34) De skyldigheter som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ⁽¹⁸⁾ fortsätter att gälla för vattenkraftverk, inbegripet när en medlemsstat beslutar att utse accelerationsområden för förnybar energi rörande vattenkraft i syfte att säkerställa att en potentiell negativ effekt på den eller de berörda vattenförekomsterna är motiverade och att alla relevanta skyddsåtgärder genomförs.
- (35) Utseendet av accelerationsområden för förnybar energi bör möjliggöra förutsägbarhet och förenklade administrativa tillståndsförfaranden för verk för förnybar energi och samlokaliserad energilagring samt anslutning av sådana verk och sådan lagring till nätet. I synnerhet bör projekt i accelerationsområden för förnybar energi omfattas av påskyndade administrativa tillståndsförfaranden, inbegripet ett tyst medgivande om den behöriga myndigheten inte svarar inom den fastställda tidsfristen för ett visst mellanliggande administrativt steg, såvida inte det specifika projektet är föremål för en miljökonsekvensbedömning eller principen om administrativt tyst medgivande inte existerar i den berörda medlemsstatens nationella rätt. Dessa projekt bör också gynnas av tydliga tidsfrister och rättssäkerhet när det gäller förfarandets förväntade resultat av tillståndsförfarandet. När en ansökan om projekt i ett accelerationsområde för förnybar energiproduktion har lämnats in bör medlemsstaterna genomföra en snabb granskningsprocess i syfte att fastställa om det är högst sannolikt att projektet kommer att ge upphov till en betydande oförutsedd negativ påverkan med hänsyn till miljöns känslighet i det geografiska område där projektet är lokaliserat och som inte identifierades vid den miljöbedömning av planerna med utsedda accelerationsområden för förnybar energi som genomförts enligt direktiv 2001/42/EG, och om något av dessa projekt omfattas av artikel 7 i direktiv 2011/92/EU på grundval av att det kan antas ha en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat eller på grundval av en begäran från en medlemsstat som kan antas komma att utsättas i betydande grad. För en sådan granskningsprocess bör den behöriga myndigheten kunna begära att sökanden tillhandahåller ytterligare tillgänglig information utan att kräva en ny bedömning eller insamling av uppgifter.

Alla projekt i accelerationsområden för förnybar energi som uppfyller de regler och åtgärder som fastställs i de planer som medlemsstaterna utarbetat bör anses vara godkända efter en sådan granskningsprocess. Under förutsättning att medlemsstaterna har tydliga bevis för att anse att det föreligger en hög sannolikhet för att ett visst projekt kommer att medföra en sådan betydande oförutsedd negativ påverkan bör medlemsstaterna, efter en sådan granskningsprocess, underställa projektet en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU och, om så är relevant, en bedömning enligt rådets direktiv 92/43/EEG ⁽¹⁹⁾. Medlemsstaterna bör ange skälen för sina beslut att underställa projekt sådana bedömningar innan bedömningarna utförs. Sådana bedömningar bör utföras inom sex månader från besluten med möjlighet till förlängning av tidsfristen på grund av extraordinära omständigheter. Medlemsstaterna bör ges möjlighet att införa undantag från skyldigheten att utföra sådana bedömningar för vind- och solcellsprojekt under befogade omständigheter, eftersom sådana projekt förväntas stå för en stor del av den

⁽¹⁷⁾ EGT L 104, 24.4.1992, s. 7.

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

förnybara elen senast 2030. I ett sådant fall bör projektexploatören, för att hantera denna betydande oförutsedda negativa påverkan som identifierats under granskningsprocessen vidta proportionerliga skyddsåtgärder eller, om sådana inte finns tillgängliga, kompensationsåtgärder, som kan vara i form av ekonomisk kompensation, om andra proportionella kompensationsåtgärder inte finns tillgängliga..

- (36) Med hänsyn till behovet av att påskynda utbyggnaden av energi från förnybara källor bör utseendet av accelerationsområden för förnybar energi inte hindra det pågående och framtida inrättandet av projekt för förnybar energi i alla områden som är tillgängliga för utbyggnad av förnybar energi. Sådana projekt bör även i fortsättningen omfattas av skyldigheten att genomföra en särskild miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU och bör omfattas av de tillståndsförfaranden som är tillämpliga för projekt för förnybar energi utanför accelerationsområden för förnybar energi. För att påskynda tillståndsförfarandet i den omfattning som krävs för att uppnå det mål för förnybar energi som fastställs i direktiv (EU) 2018/2001 bör även de tillståndsförfaranden som är tillämpliga på projekt utanför accelerationsområden för förnybar energi förenklas och effektiviseras genom att tydliga maximala tidsfrister införs för alla steg i tillståndsförfarandet, inklusive för projektspecifika särskilda miljöbedömningar.
- (37) Uppförande och drift av verk för förnybar energi kan leda till sidoeffekter i form av dödande eller störning av fåglar och andra arter som är skyddade enligt direktiv 92/43/EEG eller enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG⁽²⁰⁾. Sådant dödande eller sådan störning av skyddade arter bör dock inte anses avsiktliga i den mening som avses i de direktiven om projektet för uppförande och drift av dessa verk för förnybar energi föreskriver lämpliga skyddsåtgärder för att undvika sådant dödande, förhindra störningar, bedöma sådana åtgärders ändamålsenlighet genom lämplig övervakning och, mot bakgrund av den information som samlats in, vidta de ytterligare åtgärder som krävs för att säkerställa att inga betydande negativa följder uppstår för de berörda arternas populationer.
- (38) Utöver uppförandet av nya verk för förnybar energi har uppgradering av befintliga kraftverk för förnybar energi betydande potential att bidra till att målen för förnybar energi uppnås. Eftersom de befintliga kraftverken för förnybar energi till största delen finns på platser med betydande potential för förnybara energikällor kan uppgradering säkerställa fortsatt användning av dessa anläggningar samtidigt som behovet av att utse nya platser för projekt för förnybar energi minskar. Uppgradering omfattar ytterligare fördelar, till exempel den befintliga nätanslutningen, en sannolikt högre grad av acceptans bland allmänheten och kännedom om miljöpåverkan.
- (39) Genom direktiv (EU) 2018/2001 införs förenklade tillståndsförfaranden för uppgradering. För att tillgodose det ökande behovet av uppgradering av befintliga kraftverk för förnybar energi och för att dra full nytta av de fördelar som de erbjuder, är det lämpligt att införa ett ännu kortare tillståndsförfarande för uppgradering av kraftverk för förnybar energi i accelerationsområden för förnybar energi, inklusive en kortare granskningsprocess. För uppgradering av befintliga kraftverk för förnybar energi utanför accelerationsområden för förnybar energi bör medlemsstaterna säkerställa ett förenklat och snabbt tillståndsförfarande som inte överstiger ett år, samtidigt som hänsyn tas till den europeiska gröna given princip om att inte vålla skada.
- (40) För att ytterligare främja och påskynda uppgraderingen av befintliga kraftverk för förnybar energi bör ett förenklat tillståndsförfarande för nätanslutningar inrättas för uppgraderingar som leder till en begränsad ökning av den totala kapaciteten i jämförelse med det ursprungliga projektet. Uppgraderingen av projekt för förnybar energi medför ändringar eller utvidgningar av befintliga projekt i olika grad. Tillståndsförfarandet, inbegripet miljöbedömningar och granskningar, för uppgradering av projekt för förnybar energi bör begränsas till de potentiella effekterna av ändringen eller utvidgningen jämfört med det ursprungliga projektet.

⁽²⁰⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7).

- (41) Genom att uppgradera en solenergianläggning kan en ökning av dess effektivitet och kapacitet uppnås utan att den för den skull tar större ytor i anspråk. En uppgraderad anläggning har således ingen annan inverkan på miljön än den ursprungliga anläggningen, förutsatt att uppgraderingen inte medför en utvidgning av det område som används och anläggningen även fortsättningsvis uppfyller de ursprungliga miljöskyddsåtgärderna.
- (42) Installation av solenergiutrustning, och tillhörande samlokaliserad energilagring samt anslutning av sådan utrustning och lagring till nätet, i befintliga eller framtida konstgjorda konstruktioner, utom konstgjorda vattenytor, som skapats för andra ändamål än solenergiproduktion eller energilagring, till exempel tak, parkeringsplatser, vägar och järnvägar, ger vanligtvis inte upphov till problem med miljöpåverkan eller konkurrerande användning av området. Dessa installationer bör därför kunna omfattas av kortare tillståndsförfaranden och undantas från skyldigheten att utföra en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU, samtidigt som medlemsstaterna bör kunna ta hänsyn till särskilda omständigheter som rör skyddet av det kulturella eller historiska arvet, nationella försvarsintressen eller säkerhetsskäl. Anläggningar för egenanvändning, inbegripet för kollektiva egenanvändare såsom lokala energigemenskaper, bidrar också till att minska den totala efterfrågan på naturgas, öka systemets resiliens och uppnå unionens mål för förnybar energi. Installation av solenergiutrustning med en kapacitet på mindre än 100 kW, inbegripet installationer hos egenanvändare av förnybar energi, kommer sannolikt inte att medföra någon betydande negativ påverkan på miljön eller nätet och ger inte upphov till några säkerhetsproblem. Dessutom kräver små installationer i allmänhet inte någon utbyggnad av kapaciteten vid nätanslutningspunkten. Med hänsyn till de omedelbara positiva effekterna av denna typ av anläggningar för konsumenterna och med tanke på deras begränsade potentiella effekter på miljön är det lämpligt att ytterligare effektivisera det tillståndsförfarande som är tillämpligt på dem, förutsatt att de inte överskrider den befintliga kapaciteten för anslutning till distributionsnätet, genom att införa konceptet administrativ positiv tystnad i de relevanta tillståndsförfarandena för att främja och påskynda utbyggnaden av dessa anläggningar och för att kunna dra nytta av dem på kort sikt. Medlemsstaterna bör på grundval av sina interna begränsningar ha rätt att tillämpa ett tröskelvärde som är lägre än 100 kW, förutsatt att tröskelvärdet fortfarande är högre än 10,8 kW.
- (43) Värmepumpar är en viktig teknik för produktion av förnybar värme och kyla från omgivningsenergi, inbegripet från avloppsreningsverk, och geotermisk energi. Värmepumpar gör det också möjligt att använda spillvärme och spillkyla. Snabb utbyggnad av värmepumpar som använder underutnyttjade förnybara energikällor såsom omgivningsenergi eller geotermisk energi liksom spillvärme från industri- och tjänstesektorn, inbegripet datacentraler, gör det möjligt att ersätta värmepannor för naturgas och andra fossila bränslen med en förnybar uppvärmningslösning, samtidigt som energieffektiviteten ökas. Detta kommer att påskynda minskningen av användningen av gas för uppvärmning, både i byggnader och inom industrin. För att påskynda installation och användning av värmepumpar är det lämpligt att införa riktade kortare tillståndsförfaranden för sådana anläggningar, inbegripet ett förenklat tillståndsförfarande för anslutning av mindre värmepumpar till elnätet i fall då det inte finns några farhågor om säkerheten, inga ytterligare arbeten behövs för nätanslutningar och det inte finns någon teknisk inkompatibilitet mellan systemkomponenterna, såvida inte nationell rätt saknar krav på ett sådant tillståndsförfarande. Tack vare snabbare och enklare installation av värmepumpar är den ökade användningen av förnybar energi för uppvärmningsändamål, som står för nästan hälften av unionens energianvändning, avsedd att bidra till försörjningstryggheten och att hantera ett svårare läge på marknaden.
- (44) Vid tillämpning av relevant unionsrätt på miljöområdet bör medlemsstaterna – vid de bedömningar från fall till fall som krävs för att fastställa om ett verk för förnybar energi, anslutningen av den anläggningen till nätet, det tillhörande nätet i sig eller lagringstillgångarna är av ett allt överskuggande allmänintresse i ett visst fall – presumera att dessa verk för förnybar energi och deras tillhörande infrastruktur är av ett allt överskuggande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet, utom när det finns tydliga bevis för att dessa projekt har en betydande negativ miljöpåverkan som inte kan begränsas eller kompenseras, eller om medlemsstaterna beslutar att begränsa tillämpningen av denna presumtion under vederbörligen motiverade och särskilda omständigheter, till exempel av skäl som rör nationellt försvar. Att sådana verk för förnybar energi anses vara av ett allt överskuggande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet gör det möjligt för sådana projekt att omfattas av en förenklad bedömning.

- (45) För att säkerställa ett smidigt och ändamålsenligt genomförande av bestämmelserna i detta direktiv stöder kommissionen medlemsstaterna genom instrumentet för tekniskt stöd som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/240 ⁽²¹⁾, som tillhandahåller skräddarsydd teknisk expertis för att utforma och genomföra reformer, inbegripet sådana som ökar användningen av energi från förnybara energikällor, främjar bättre integrering i energisystemet, identifierar vissa områden som särskilt lämpliga för uppförande av verk för förnybar energi och förenklar reglerna för godkännande- och tillståndsförfaranden för verk för förnybar energi. Det tekniska stödet kan gälla till exempel stärkt administrativ kapacitet, harmoniserade rättsliga ramar och utbyte av relevant bästa praxis, såsom möjliggörande och främjande av mångsidig användning.
- (46) Energiinfrastruktur måste finnas på plats för att stödja en betydande ökning av produktionen av förnybar energi. Medlemsstaterna bör kunna utse särskilda infrastrukturområden där genomförandet av nät- eller lagringsprojekt som krävs för att integrera förnybar energi i elsystemet inte förväntas få betydande miljöpåverkan, där sådan påverkan vederbörligen kan begränsas, eller, om detta inte är möjligt, kompenseras. Infrastrukturprojekt i sådana områden får omfattas av förenklade miljöbedömningar. Om medlemsstaterna beslutar att inte utse sådana områden fortsätter de bedömningar och regler som är tillämpliga enligt unionens miljö rätt att tillämpas. Medlemsstaterna bör, som en del av arbetet med att utse infrastrukturområden, inbegripet genom nationell lagstiftning, utarbeta en eller flera planer som omfattar identifiering av områden och tillämpliga regler och skyddsåtgärder för projekt i varje infrastrukturområde. Planerna bör tydligt ange det särskilda områdets räckvidd och vilken typ av infrastrukturprojekt som omfattas. Varje plan bör bli föremål för en miljöbedömning enligt direktiv 2001/42/EG för att bedöma effekterna av varje typ av projekt på de berörda utsedda områdena. Nätprojekt i sådana särskilda infrastrukturområden bör i möjligaste mån undvikas i Natura 2000-områden och områden som utsetts inom ramen för nationella skyddssystem för bevarande av natur och biologisk mångfald, utom om det, på grund av nätprojektens särdrag, saknas proportionella alternativ till sådana projekt. När medlemsstaterna bedömer proportionaliteten bör de ta hänsyn till behovet av att säkerställa projektets ekonomiska bärkraft och genomförbarhet samt ett effektivt och påskyndat genomförande i syfte att säkerställa att den ytterligare kapacitet för produktion av förnybar energi som åstadkoms kan integreras snabbt i energisystemet, eller om det redan finns olika slags infrastrukturprojekt i det specifika Natura 2000-området eller det skyddade området, vilket skulle kunna göra det möjligt att kombinera olika infrastrukturprojekt i ett område för lägre miljöpåverkan.

Särskilda planer för lagringsprojekt bör alltid utesluta Natura 2000-områden, då begränsningarna är färre vad gäller deras lokalisering. I sådana områden bör medlemsstaterna, under befogade omständigheter, inbegripet när detta behövs för att påskynda nätutbyggnaden till stöd för utbyggnaden av förnybar energi så att klimatmålen och målen för förnybar energi kan uppnås, kunna införa undantag från vissa bedömningsskyldigheter som fastställs i unionens miljö rätt på vissa villkor. Om medlemsstaterna beslutar att utnyttja sådana undantag bör de specifika projekten omfattas av en förenklad granskningsprocess liknande den granskningsprocess som föreskrivs för accelerationsområden för förnybar energi, som bör baseras på befintliga data. En begäran från den behöriga myndigheten om att lämna ytterligare tillgänglig information bör inte kräva en ny bedömning eller insamling av uppgifter. Om en sådan granskningsprocess identifierar projekt som med stor sannolikhet kommer att ge upphov till en betydande oförutsedd negativ påverkan bör den behöriga myndigheten säkerställa tillämpningen av lämpliga och proportionerliga skyddsåtgärder eller, i avsaknad av sådana, kompensationsåtgärder. I händelse av kompensationsåtgärder kan projektutvecklingen fortsätta medan kompensationsåtgärder fastställs.

- (47) Bristen på kvalificerade arbetstagare, särskilt installatörer och konstruktörer av värme- och kylsystem som drivs med förnybar energi, fördröjer ersättningen av värmesystem som bygger på fossila bränslen med system som bygger på energi från förnybara energikällor och utgör ett betydande hinder för integreringen av förnybar energi i byggnader, industri och jordbruk. Medlemsstaterna bör samarbeta med arbetsmarknadens parter och gemenskaper för förnybar energi för att förutse vilka färdigheter som kommer att behövas. Ett tillräckligt antal högklassiga och ändamålsenliga strategier för kompetensutveckling och omskolning och utbildningsprogram och certifieringssystem som säkerställer korrekt installation och tillförlitlig drift av ett brett spektrum av värme- och kylsystem och

⁽²¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/240 av den 10 februari 2021 om inrättande av ett instrument för tekniskt stöd (EUT L 57, 18.2.2021, s. 1).

lagringsteknik, samt laddningspunkter för elfordon, baserade på förnybar energi, bör göras tillgängliga och utformas så att sådana utbildningsprogram och certifieringssystem lockar till sig deltagare. Medlemsstaterna bör överväga vilka åtgärder som bör vidtas för att locka till sig grupper som för närvarande är underrepresenterade på de berörda yrkesområdena. En förteckning över utbildade och certifierade installatörer bör offentliggöras för att säkerställa konsumenternas förtroende och enkel tillgång till skräddarsydda installatörs- och konstruktörsfärdigheter genom vilka korrekt installation och drift av förnybar värme och kyla kan garanteras.

- (48) Ursprungsgarantier är ett viktigt verktyg för konsumentinformation och för fortsatt användning av avtal om köp av förnybar energi. Det bör därför säkerställas att utfärdande av, handel med samt överföring och användning av ursprungsgarantier kan ske i ett enhetligt system med intyg som standardiserats på lämpligt sätt och som erkänns ömsesidigt i hela unionen. För att ge tillgång till lämpliga styrkande bevis för personer som ingår avtal om köp av förnybar energi bör det dessutom säkerställas att alla tillhörande ursprungsgarantier kan överföras till köparen. Med ett mer flexibelt energisystem och ökande konsumentefterfrågan krävs mer innovativa, digitala, tekniskt avancerade och tillförlitliga verktyg för att stödja och dokumentera den ökande produktionen av förnybar energi. För att underlätta digital innovation på detta område bör medlemsstaterna, när så är lämpligt, göra det möjligt att utfärda ursprungsgarantier i fraktioner och med en tidsstämpel som ligger närmare realtid. Med hänsyn till behovet av att förbättra konsumentinflytandet och bidra till en högre andel förnybar energi i gasförsörjningen bör medlemsstaterna kräva att gasleverantörer som informerar slutkonsumenterna om sin energimix använder ursprungsgarantier.
- (49) Utvecklingen av infrastruktur för fjärrvärme- och fjärrkylnät bör intensifieras och styras i riktning mot att utnyttja ett bredare spektrum av förnybara källor till värme och kyla på ett effektivt och flexibelt sätt för att öka användningen av förnybar energi och fördjupa integreringen av energisystem. Det är därför lämpligt att uppdatera förteckningen över förnybara energikällor som näten för fjärrvärme och fjärrkyla i allt högre grad bör kunna utnyttja och att kräva att värmeenergilagring ska integreras som en källa till flexibilitet, ökad energieffektivitet och mer kostnadseffektiv drift.
- (50) Eftersom över 30 miljoner elfordon förväntas vara i bruk i unionen 2030 är det nödvändigt att säkerställa att de fullt ut kan bidra till systemintegreringen av förnybar el och därmed göra det möjligt att öka andelen förnybar el på ett kostnadsoptimalt sätt. Elfordonens potential att använda förnybar el i tider då tillgången är riklig och mata in den tillbaka i ett nät när det råder brist på el måste utnyttjas fullt ut och bidra till systemintegreringen av intermittent förnybar el samtidigt som en trygg och tillförlitlig elförsörjning säkerställs. Det är därför lämpligt att införa särskilda åtgärder rörande elfordon samt information om förnybar energi och om hur och när informationen kan tillgås, som kompletterar åtgärderna i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2023/1804 ⁽²²⁾ och (EU) 2023/1542 ⁽²³⁾.
- (51) Enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 ⁽²⁴⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 ⁽²⁵⁾ ska medlemsstaterna tillåta och främja deltagande för efterfrågeflexibilitet genom aggregering samt i tillämpliga fall ombesörja avtal med dynamiska elpriser till slutkunder. För att tillåta efterfrågeflexibilitet att lättare kunna ge ytterligare incitament till grön el måste den baseras inte bara på dynamiska priser utan också på signaler om den faktiska spridningen av grön el i systemet. Det är därför nödvändigt att, genom spridning av särskild information, förbättra de signaler som konsumenter och marknadsaktörer får om andelen förnybar el och intensiteten av växthusgasutsläpp från den levererade elen. Konsumtionsmönstren kan sedan justeras på grundval av spridningen av förnybar energi och förekomsten av koldioxidfri el, i kombination med en justering som görs på grundval av prissignaler. Detta tjänar målet att ytterligare stödja införandet av innovativa affärsmodeller och digitala

⁽²²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU (EUT L 234, 22.9.2023, s. 1).

⁽²³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG (EUT L 191, 28.7.2023, s. 1).

⁽²⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 14.6.2019, s. 54).

⁽²⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

lösningar, genom vilka det skulle vara möjligt att koppla konsumtionen till nivån av förnybar energin i elnätet och därigenom ge incitament till rätt nätinvesteringar som grund för omställningen till ren energi.

- (52) För att flexibilitets- och balanseringstjänster från aggregeringen av decentraliserade lagringstillgångar ska kunna utvecklas på ett konkurrenskraftigt sätt bör tillgång i realtid till grundläggande batteriinformation såsom hälsotillstånd, laddningsstatus, kapacitet och effektbörvärde tillhandahållas på icke-diskriminerande villkor, i enlighet med relevanta dataskyddsregler och utan kostnad för ägarna eller användarna av batterierna och de enheter som agerar på deras vägnar, såsom förvaltare av byggnaders energisystem, leverantörer av rörlighetstjänster och andra aktörer på elmarknaden. Det är därför lämpligt att införa åtgärder som tillgodoser behovet av tillgång till sådana uppgifter för att underlätta integreringen av batterier för hemmabruk och elfordon, som ett komplement till bestämmelserna om tillgång till batteriuppgifter för att underlätta behandling för ändrad användning av batterier i förordning (EU) 2023/1542. Bestämmelserna om tillgång till batteriuppgifter för elfordon bör gälla utöver alla bestämmelser i unionsrätten om typgodkännande av fordon.
- (53) Det ökande antalet elfordon på väg och järnväg och till sjöss, och inom andra transportsätt, kommer att kräva att laddningen optimeras och styrs på ett sätt som inte orsakar överbelastning och som drar full nytta av tillgången på förnybar el och låga elpriser i systemet. Där smart och dubbelriktad laddning skulle bidra till att ytterligare öka spridningen av förnybar el för elfordonsparker inom transportsektorn och i elsystemet i allmänhet bör en sådan funktion också göras tillgänglig. Med hänsyn till laddningspunkternas långa livslängd bör kraven för laddningsinfrastruktur uppdateras på ett sätt som tillgodoser framtida behov och inte leder till negativa inläsnings effekter för utvecklingen av teknik och tjänster.
- (54) Laddningspunkter där elfordon vanligen parkeras under längre perioder, till exempel på grund av bosättning eller arbete, är mycket relevanta för integreringen av energisystem. Smarta, och i lämpliga fall dubbelriktade, laddningsfunktioner måste därför säkerställas. I det avseendet är driften av normal laddningsinfrastruktur som inte är allmänt tillgänglig särskilt viktig för integreringen av elfordon i elsystemet eftersom den är belägen där elfordon parkeras upprepade gånger under lång tid, till exempel i byggnader med begränsat tillträde, personalparkeringsplatser eller parkeringsplatser som hyrs ut till fysiska eller juridiska personer.
- (55) Efterfrågeflexibilitet är avgörande för att möjliggöra smart laddning av elfordon och därigenom möjliggöra en effektiv integrering av elfordon i elnätet, vilket kommer att vara avgörande för utfasningen av fossila bränslen i transportsektorn och för att underlätta integreringen av energisystemet. Dessutom bör medlemsstaterna, när så är relevant, uppmuntra initiativ som främjar efterfrågeflexibilitet genom driftskompatibilitet och datautbyte för värme- och kylsystem, värmeenergilagringssystem och andra relevanta energirelaterade anordningar.
- (56) Användare av elfordon som ingår avtal med leverantörer av elektromobilitetstjänster och aktörer på elmarknaden bör ha rätt att få information och förklaringar om hur avtalsvillkoren kommer att påverka användningen av deras fordon och batteriets hälsotillstånd. Leverantörer av elektromobilitetstjänster och aktörer på elmarknaden bör tydligt förklara för användare av elfordon hur de kommer att få ersättning för de flexibilitets-, balanserings- och lagringstjänster som tillhandahålls elsystemet och elmarknaden genom användningen av deras elfordon. Användare av elfordon måste också säkra sina konsumenträttigheter när de ingår sådana avtal, särskilt när det gäller skyddet av deras personuppgifter, såsom lokalisering och körvanor, i samband med användningen av deras fordon. Elfordonsanvändarnas preferenser när det gäller den typ av el som köps för att användas i deras elfordon, liksom andra preferenser, kan också omfattas av sådana avtal. Av dessa skäl är det viktigt att säkerställa att den laddningsinfrastruktur som tas i bruk används så effektivt som möjligt. För att öka konsumenternas förtroende för e-mobilitet är det mycket viktigt att användare av elfordon kan använda sitt abonnemang vid flera laddningspunkter. Detta gör det

också möjligt för elfordonsanvändarens tjänsteleverantör att på bästa sätt integrera elfordonet i elsystemet, genom förutsägbar planering och incitament som bygger på användarens preferenser. Det är också i linje med principerna om ett konsumentcentrerat och prosumentbaserat energisystem och rätten för elfordonsanvändare att som slutanvändare välja leverantör enligt bestämmelserna i direktiv (EU) 2019/944.

- (57) Decentraliserade lagringstillgångar, såsom batterier för hemmabruk och batterier i elfordon, har potential att erbjuda betydande flexibilitets- och balanseringstjänster till nätet genom aggregering. För att underlätta utvecklingen av sådana anordningar och tjänster bör reglerna om anslutning och drift av lagringstillgångar, såsom tariffer, åtagandetider och anslutningsspecifikationer, utformas på ett sätt som inte hämmar potentialen hos alla lagringstillgångar, inbegripet små och mobila sådana och andra anordningar, exempelvis värmepumpar, solcellspaneler och värmelagring, att erbjuda systemet flexibilitets- och balanseringstjänster och bidra till ytterligare spridning av förnybar el, jämfört med större, stationära lagringstillgångar. Utöver de allmänna bestämmelserna om undvikande av marknadsskimming i förordning (EU) 2019/943 och direktiv (EU) 2019/944 bör specifika krav införas för att utifrån ett helhetsperspektiv hantera deltagandet av dessa tillgångar och avlägsna alla återstående hinder för att frigöra sådana tillgångars potential att bidra till utfasningen av fossila bränslen i elsystemet och ge konsumenterna egenmakt att delta i energiomställningen.
- (58) Som en allmän princip bör medlemsstaterna säkerställa lika villkor för små decentraliserade system för elproduktion och lagring, inbegripet genom batterier och elfordon, så att de kan delta på elmarknaderna, bland annat genom hantering av överbelastning och tillhandahållande av flexibilitets- och balanseringstjänster på ett icke-diskriminerande sätt jämfört med andra elproduktions- och lagringssystem, och utan en oproportionerlig administrativ börda eller regelbörda. Medlemsstaterna bör uppmuntra egenanvändare och gemenskaper för förnybar energi att aktivt delta på dessa elmarknader genom att tillhandahålla flexibilitetstjänster genom efterfrågeflexibilitet och lagring, bland annat genom batterier och elfordon.
- (59) Industrin står för 25 % av unionens energianvändning och är en stor konsument av uppvärmning och kylning, som för närvarande försörjs till 91 % med fossila bränslen. 50 % av efterfrågan på värme och kyla avser dock låg temperatur (< 200 °C) för vilken det finns kostnadseffektiva alternativ med förnybar energi, bland annat genom elektrifiering och direkt användning av förnybar energi. Dessutom använder industrin icke-förnybara källor som råmaterial för att tillverka produkter som stål eller kemikalier. Dagens beslut om industriinvesteringar kommer att avgöra vilka framtida industriprocesser och energialternativ som industrin kan överväga, så det är viktigt att dessa investeringsbeslut är framtidssäkrade och att strandade tillgångar undviks. Därför bör riktmärken införas för att tillhandahålla industrin incitament att övergå till produktionsprocesser som bygger på förnybar energi och som inte bara drivs av förnybar energi utan även använder förnybara råvaror såsom förnybart väte. Medlemsstaterna bör främja elektrifieringen av industriella processer där så är möjligt, till exempel för lågtemperaturvärme inom industrin. Dessutom bör medlemsstaterna främja användningen av en gemensam metod för produkter som är märkta som framställda helt eller delvis med hjälp av förnybar energi eller med förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som råvara, med beaktande av unionens befintliga metoder för produktmärkning och initiativ för hållbara produkter. Med hjälp av denna kan bedrägliga metoder undvikas och konsumenternas förtroende ökas. Med tanke på att konsumenterna föredrar produkter som bidrar till miljö- och klimatförändringsmålen skulle den stimulera efterfrågan på dessa produkter på marknaden.
- (60) För att minska unionens beroende av fossila bränslen och import av fossila bränslen bör kommissionen utarbeta en unionsstrategi för importerad och inhemsk vätgas på grundval av uppgifter som medlemsstaterna rapporterat.

- (61) Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung kan användas för energiändamål, men också för andra ändamål än energi, såsom råmaterial inom branscher som stålindustrin eller kemiindustrin. Användningen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung för båda ändamålen utnyttjar deras fulla potential att ersätta fossila bränslen som råmaterial och att minska utsläppen av växthusgaser inom industriprocesser som är svåra att elektrifiera, och sådan användning bör därför ingå i ett mål för användningen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Nationella åtgärder för att främja användningen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inom sådana industrisektorer som är svåra att elektrifiera bör inte leda till ökade nettoföroreningar till följd av ökad efterfrågan på elproduktion som tillgodoses av de mest förorenande fossila bränslena, såsom kol, diesel, brunkol, torv och oljeskiffer. Förbrukningen av vätgas i industriella processer där vätgasen produceras som en biprodukt eller härrör från en biprodukt som är svår att ersätta med förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung bör undantas från ovannämnda mål. Vätgas som används för att producera drivmedel omfattas av transportmålen för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.
- (62) I unionens vätgasstrategi, såsom anges i kommissionens meddelande av den 8 juli 2020 med titeln *En vätgasstrategi för ett klimatneutralt Europa*, erkänns den roll som befintliga vätgasproduktionsanläggningar som byggts om för att minska sina växthusgasutsläpp spelar för uppnåendet av den höjda klimatambitionen för 2030. Mot bakgrund av den strategin, och inom ramen för den ansökningsomgång för projekt som anordnas av unionens innovationsfond som har inrättats genom artikel 10a.8 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG ⁽²⁶⁾, har aktörer som är tidigt ute fattat investeringsbeslut att bygga om befintliga vätgasproduktionsanläggningar på grundval av teknik för ångreforming av metan i syfte att fasa ut fossila bränslen i vätgasproduktionen. Vid beräkningen av nämnaren i bidraget från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för slutenergirelaterade och icke-energirelaterade ändamål inom industrin bör vätgas som produceras i produktionsanläggningar som byggts om på grundval av teknik för ångreforming av metan inte beaktas, för vilken ett kommissionsbeslut om beviljande av bidrag inom ramen för innovationsfonden har offentliggjorts före dagen då detta direktiv träder i kraft och som uppnår en genomsnittlig minskning av växthusgasutsläppen på 70 % på årsbasis.
- (63) Det bör även noteras att det för vissa befintliga anläggningar för integrerad produktion av ammoniak kan vara förenat med särskilda utmaningar att ersätta vätgas producerad genom ångreforming av metan. Det skulle kräva ombyggnad av sådana produktionsanläggningar, vilket skulle kräva en ansenlig ansträngning från medlemsstaterna beroende på de specifika nationella omständigheterna och medlemsstaternas energiförsörjningsstruktur.
- (64) För att uppnå unionens mål att bli klimatneutral senast 2050 och fasa ut fossila bränslen i unionens industri bör medlemsstaterna kunna kombinera användningen av icke-fossila energikällor och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inom ramen för sina specifika nationella omständigheter och sin energimix. I detta sammanhang bör medlemsstaterna kunna sänka målet för användning av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inom industrisektorn, förutsatt att de använder en begränsad andel vätgas eller derivat av vätgas som produceras från fossila bränslen och att de är på rätt kurs mot sitt förväntade nationella bidrag i enlighet med formeln i bilaga II till förordning (EU) 2018/1999.
- (65) Att öka ambitionerna inom värme- och kylsektorn är avgörande för att uppnå det övergripande målet för förnybar energi, med tanke på att uppvärmning och kylning utgör ungefär hälften av unionens energianvändning och omfattar ett brett spektrum av slutliga användningsområden och teknik inom byggnader, industri samt fjärrvärme och fjärrkyla. För att påskynda ökningen av förnybar energi inom värme- och kylsektorn bör en årlig ökning med ett minsta antal procentenheter på medlemsstatsnivå göras bindande för alla medlemsstater. Den minsta bindande, årliga genomsnittliga ökning med 0,8 procentenheter mellan 2021 och 2025 och med 1,1 procentenheter mellan 2026 och 2030 inom värme- och kylsektorn som är tillämplig för alla medlemsstater bör kompletteras med ytterligare vägledande ökning eller tilläggsatser som beräknas specifikt för varje medlemsstat för att nå en genomsnittlig ökning på 1,8 procentenheter på unionsnivå. Dessa ytterligare vägledande, medlemsstatsspecifika ökning eller tillägg syftar till att omfördela de ytterligare insatser som krävs för att uppnå önskad nivå för förnybar energi 2030 mellan medlemsstaterna på grundval av bruttonationalprodukt och kostnadseffektivitet och

⁽²⁶⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/87/EG av den 13 oktober 2003 om ett system för handel med utsläppsrätter för växthusgaser inom gemenskapen och om ändring av rådets direktiv 96/61/EG (EUT L 275, 25.10.2003, s. 32).

till att vägleda medlemsstaterna gällande vad som kan vara en tillräcklig nivå av förnybar energi som ska användas i den sektorn. Medlemsstaterna bör, i enlighet med principen om energieffektivitet först, genomföra en bedömning av sin potential när det gäller energi från förnybara energikällor inom värme- och kylsektorn och av användningen av spillvärme och spillkyla. Medlemsstaterna bör genomföra två eller flera åtgärder som är upptagna på förteckningen för att främja en ökning av andelen förnybar energi inom uppvärmning och kylning. Vid antagande och genomförande av de åtgärderna bör medlemsstaterna säkerställa att de åtgärderna är tillgängliga för alla konsumenter, särskilt konsumenter i låginkomsthushåll eller utsatta hushåll.

- (66) För att säkerställa att den ökade betydelsen av fjärrvärme och fjärrkyla går hand i hand med bättre information till konsumenterna är det lämpligt att förtydliga och skärpa insynen vad avser andelen förnybar energi i system för fjärrvärme och fjärrkyla och deras energieffektivitet.
- (67) Moderna effektiva system för fjärrvärme och fjärrkyla som bygger på förnybar energi har visat sin potential att tillhandahålla kostnadseffektiva lösningar för integrering av förnybar energi, ökad energieffektivitet och integrering av energisystem, samtidigt som den övergripande minskningen av koldioxidutsläpp i värme- och kylsektorn underlättas. För att säkerställa att denna potential utnyttjas bör den årliga ökningen av förnybar energi eller spillvärme och spillkyla inom fjärrvärme och fjärrkyla höjas från 1 till 2,2 procentenheter utan att ändra ökningens preliminära karaktär, som återspeglar den ojämna utvecklingen av denna typ av nät inom unionen.
- (68) För att återspegla den ökade betydelsen av fjärrvärme och fjärrkyla och behovet av att styra utvecklingen av dessa nät i riktning mot en integrering av mer förnybar energi är det lämpligt att uppmuntra systemansvariga för system för fjärrvärme eller fjärrkyla att ansluta tredjepartsleverantörer av förnybar energi och spillvärme och spillkyla till fjärrvärme- eller fjärrkylsystem över 25 MW.
- (69) Värme- och kylsystem, särskilt system för fjärrvärme och fjärrkyla, bidrar i allt högre grad till balanseringen av elnätet genom att skapa ytterligare efterfrågan på intermittent förnybar el, till exempel från vind och sol, när det finns gott om sådan förnybar el och den är billig och produktionen annars skulle ha begränsats. Sådan balans kan uppnås genom användning av högeffektiva eldrivna värme- och kylgeneratorer, såsom värmepumpar, särskilt när dessa värme- och kylgeneratorer är kopplade till värmelagring med stor kapacitet, särskilt inom fjärrvärme och fjärrkyla eller inom individuell uppvärmning, där det inte finns stordriftsfördelar och systemeffektivitet för fjärrvärme och fjärrkyla. Fördelen med värmepumpar är tvåfaldig eftersom de, för det första, väsentligen ökar energieffektiviteten, vilket leder till en avsevärd besparing av energi och kostnader för konsumenterna, och, för det andra, integrerar förnybar energi genom att möjliggöra en ökad användning av geotermisk energi och omgivningsenergi. För att ytterligare stimulera användningen av förnybar el för uppvärmning, kylning och värmelagring, särskilt genom utbyggnad av värmepumpar, bör medlemsstaterna få räkna in förnybar el som driver dessa värme- och kylgeneratorer, inbegripet värmepumpar, i den bindande och vägledande årliga ökningen av förnybar energi inom uppvärmning och kylning samt fjärrvärme och fjärrkyla.
- (70) Spillvärme och spillkyla underutnyttjas trots att de är allmänt tillgängliga, vilket leder till slöseri med resurser, lägre energieffektivitet i de nationella energisystemen och högre energianvändning än nödvändigt i unionen. Förutsatt att det levereras från effektiv fjärrvärme och fjärrkylnät, är det lämpligt att tillåta att spillvärme och spillkyla delvis räknas in vid fullgörande av målen för förnybar energi i byggnader, industri samt uppvärmning och kylning och helt räknas in vid fullgörande av målen för fjärrvärme och fjärrkyla. Detta skulle göra det möjligt att utnyttja synergier mellan förnybar energi och spillvärme och spillkyla i fjärrvärme- och fjärrkylnät genom att öka de ekonomiska motiven att investera i modernisering och utveckling av dessa nät. Mer specifikt bör inkludering av spillvärme i riktmärket för förnybar energi inom industrin vara godtagbart endast för spillvärme eller spillkyla som levereras via en fjärrvärme- och fjärrkylsaktör från en annan industrianläggning eller en annan byggnad, varigenom det säkerställs att en sådan aktör har värme- eller kylförsörjning som sin huvudsakliga verksamhet och den spillvärme som räknas in tydligt skiljs åt från inre spillvärme som tas till vara inom samma eller relaterade företag eller byggnader.

- (71) För att säkerställa att fjärrvärme och fjärrkyla deltar fullt ut i integreringen av energisektorn är det nödvändigt att utvidga samarbetet med systemansvariga för eldistributionssystem till systemansvariga för överföringssystem och att bredda samarbetet till planering av nätinvesteringar och till marknaderna för att bättre utnyttja potentialen hos fjärrvärme och fjärrkyla för att tillhandahålla flexibilitetstjänster på elmarknaderna. Ytterligare samarbete med gasnätoperatörer, inbegripet vätgasnät och andra energinät, bör också göras möjligt för att säkerställa en bredare integration av energibärare och att de används så kostnadseffektivt som möjligt. Krav på närmare samordning mellan systemansvariga för fjärrvärme och fjärrkyla, industri- och tjänstesektorn och lokala myndigheter skulle dessutom kunna underlätta den dialog och det samarbete som krävs för att utnyttja kostnadseffektivitetspotentialen hos spillvärme och spillkyla genom system för fjärrvärme och fjärrkyla.
- (72) Användningen av förnybara bränslen och förnybar el inom transportsektorn kan bidra till minskade koldioxidutsläpp i unionens transportsektor på ett kostnadseffektivt sätt och förbättra bland annat energidiversifieringen inom denna sektor och samtidigt främja innovation, ekonomisk tillväxt och sysselsättning i unionen och minska beroendet av energiimport. För att uppnå det skärpta mål för minskade växthusgasutsläpp som fastställts genom förordning (EU) 2021/1119 bör andelen förnybar energi som levereras till alla transportsätt i unionen höjas. Att låta medlemsstaterna välja mellan ett transportmål uttryckt som ett mål för minskning av växthusgasintensiteten eller ett mål uttryckt som en andel av användningen av förnybar energi ger medlemsstaterna en lämplig grad av flexibilitet att utforma sin strategi för minskade koldioxidutsläpp inom transportsektorn. Dessutom skulle införandet av ett kombinerat energibaserat mål för avancerade biodrivmedel och biogas och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, inbegripet en minimiandel för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, säkerställa en ökad användning av förnybara bränslen med minsta miljöpåverkan inom transportsätt som är svåra att elektrifiera, såsom sjöfart och luftfart. För att snabbstarta bränsleomställningen inom sjöfarten bör medlemsstater med kusthamnar sträva efter att säkerställa att andelen förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung av den totala mängd energi som levereras till sjöfartssektorn är minst 1,2 % från och med år 2030. Uppnåendet av dessa mål bör säkerställas genom skyldigheter för bränsleleverantörer samt genom andra åtgärder som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2023/1805⁽²⁷⁾ och (EU) 2023/2405⁽²⁸⁾. Särskilda skyldigheter för leverantörer av flygbränsle bör fastställas endast enligt förordning (EU) 2023/2405.
- (73) För att uppmuntra användningen av utbudet av förnybara bränslen i sektorn för internationell bunkring, där det är svårt att fasa ut fossila bränslen, bör förnybara bränslen som levereras för internationell bunkring inkluderas i den slutliga användningen av energi från förnybara energikällor inom transportsektorn vid beräkningen av transportmålen, och följaktligen bör bränslen som levereras för internationell bunkring inkluderas i den slutliga användningen av energikällor inom transportsektorn. Sjöfart står dock för en stor andel av den slutliga energianvändningen (brutto) för vissa medlemsstater. Med hänsyn till de nuvarande tekniska och rättsliga begränsningar som förhindrar kommersiell användning av biodrivmedel inom sjöfarten är det lämpligt att genom undantag från kravet att inbegripa all energi som levereras till sjöfarten, i syfte att beräkna särskilda transportmål, tillåta medlemsstaterna sätta ett tak för energi som levereras för sjötransporter på 13 % av sin slutliga energianvändning (brutto) i en medlemsstat. För medlemsstater där den slutliga energianvändningen (brutto) inom sjötransportsektorn är oproportionerligt hög, det vill säga mer än en tredjedel av den i väg- och järnvägstransportsektorerna, bör taket vara 5 %. Vid beräkningen av det övergripande målet för förnybar energi bör man med beaktande av särdragen för internationell bunkring när det gäller de bränslen som levereras dit emellertid bara inkludera dessa i en medlemsstats slutliga energianvändning (brutto) om de är förnybara.

⁽²⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1805 av den 13 september 2023 om användning av förnybara och koldioxidsnåla bränslen för sjötransport och om ändring av direktiv 2009/16/EG (EUT L 234, 22.9.2023, s. 48).

⁽²⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/2405 av den 18 oktober 2023 om säkerställande av lika villkor för hållbar lufttransport (ReFuelEU Aviation) (OJ L, 2023/2405, 31.10.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2405/oj>).

- (74) Elektromobilitet kommer att spela en viktig roll för minskade koldioxidutsläpp i transportsektorn. För att främja den fortsatta utvecklingen av elektromobilitet bör medlemsstaterna inrätta en kreditmekanism som gör det möjligt för operatörer av laddningspunkter som är tillgängliga för allmänheten att genom att tillhandahålla förnybar el bidra till fullgörandet av den skyldighet som medlemsstaterna har infört för bränsleleverantörer. Medlemsstaterna bör kunna inkludera privata laddningspunkter i den kreditmekanismen om det kan påvisas att den förnybara el som levereras till dessa privata laddningspunkter endast tillhandahålls elfordon. Samtidigt som el inom transportsektorn stöds genom en sådan mekanism är det viktigt att medlemsstaterna fortsätter att hålla en hög ambitionsnivå för utfasningen av fossila bränslen i sin mix av flytande bränslen, framför allt i transportsektorer där det är svårt att fasa ut fossila bränslen, såsom sjöfart och luftfart, där direkt elektrifiering är mycket svårare.
- (75) Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, inbegripet vätgas, kan användas som råvara eller energikälla för industriella och kemiska processer och inom sjöfart och luftfart, för utfasning av fossila bränslen i sektorer där direkt elektrifiering inte är tekniskt möjlig eller konkurrenskraftig. De kan också användas för energilagring för att om nödvändigt balansera energisystemet, och spelar därmed en viktig roll för integrering av energisystem.
- (76) Unionens politik för förnybar energi syftar till att bidra till uppnåendet av unionens mål för begränsning av klimatförändringar med avseende på att minska utsläppen av växthusgaser. För att uppnå det målet är det viktigt att även bidra till bredare miljömål, särskilt förebyggande av förlust av biologisk mångfald, där den indirekta ändring av markanvändningen som hänger samman med produktionen av vissa biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen har en negativ inverkan. Att bidra till dessa klimat- och miljömål utgör en viktig och långvarig generationsöverskridande angelägenhet för unionens medborgare och unionslagstiftarna. Unionen bör sålunda främja dessa bränslen i mängder som åstadkommer balans mellan den nödvändiga ambitionen och behovet av att undvika att bidra till direkt eller indirekt förändrad markanvändning. Det sätt på vilket målet för transportsektorn beräknas bör inte påverka de gränser som fastställts för hur vissa bränslen som framställs av livsmedels- och fodergrödor å ena sidan och bränslen med hög risk för indirekt ändring av markanvändning å andra sidan räknas in med avseende på det målet. För att inte skapa incitament att använda biodrivmedel och biogas som produceras från livsmedels- och fodergrödor inom transportsektorn, och med beaktande av den inverkan som kriget mot Ukraina har på livsmedels- och fodertillgången, bör dessutom medlemsstaterna även i fortsättningen kunna välja om biodrivmedel och biogas som produceras från livsmedels- och fodergrödor ska räknas in med avseende på målet för transportsektorn eller inte. Om de inte räknar in dem bör medlemsstaterna välja att minska det energibaserade målet eller sänka målet för minskning av växthusgasintensiteten i enlighet med detta, förutsatt att biodrivmedel som produceras från livsmedels- och fodergrödor minskar växthusgasutsläppen med 50 %, vilket motsvarar de typiska värden som anges i en bilaga till detta direktiv för minskningen av växthusgasutsläpp från de mest relevanta produktionskedjorna för biodrivmedel som produceras från livsmedels- och fodergrödor samt den minimitröskel för minskningar av växthusgasutsläpp som är tillämplig på de flesta anläggningar som producerar sådana biodrivmedel.
- (77) För att säkerställa att en ökande mängd växthusgasutsläpp sparas in genom användningen av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen och för att hantera potentiella indirekta effekter av främjandet av sådana bränslen, såsom avskogning, bör kommissionen se över nivån på den maximala andelen av det globala produktionsområdets genomsnittliga årliga utvidgning till mark med stora kollager på grundval av objektiva och vetenskapligt baserade kriterier och med beaktande av unionens klimatrelaterade mål och åtaganden, och bör, när så är nödvändigt, föreslå ett nytt tröskelvärde på grundval av resultaten av översynen. Vidare bör kommissionen bedöma möjligheten att utforma en påskyndad utvecklingsbana för att fasa ut sådana bränslens bidrag till målen för förnybar energi, för att maximera minskningen av växthusgasutsläppen.
- (78) Att fastställa målet för transportsektorn som ett mål för minskning av växthusgasintensiteten gör det nödvändigt att tillhandahålla en metod som tar hänsyn till att olika typer av energi från förnybara källor minskar utsläppen av växthusgaser i olika mängd och därför bidrar till ett visst mål på olika sätt. Förnybar el bör anses ge nollutsläpp av växthusgaser, vilket innebär att den minskar utsläppen av växthusgaser med 100 % jämfört med el som produceras från fossila bränslen. Detta kommer att skapa incitament för användning av förnybar el, eftersom det är osannolikt att så stora minskningar av växthusgasutsläpp skulle kunna uppnås med förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen. Elektrifiering som bygger på förnybara energikällor skulle därför bli det effektivaste sättet att

minska koldioxidutsläppen från vägtransporter. För att dessutom främja användningen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inom transportsätten luftfart och sjöfart, som är svåra att elektrifiera, är det lämpligt att införa en multiplikator för bränslen som levereras inom dessa transportsätt när de räknas med i de specifika målen för dessa bränslen.

- (79) Direkt elektrifiering av slutanvändarsektorer, inbegripet transportsektorn, bidrar till systemeffektiviteten och underlättar övergången till ett energisystem som bygger på förnybar energi. Den är således i sig ett effektivt sätt att minska utsläppen av växthusgaser. Det är därför inte nödvändigt att skapa en ram för additionalitet som specifikt ska tillämpas på förnybar el som levereras till elfordon inom transportsektorn. Vidare kan solenergidrivna elfordon lämna ett avgörande bidrag till utfasningen av fossila bränslen i den europeiska transportsektorn.
- (80) Eftersom förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska räknas som förnybar energi oavsett i vilken sektor de används, bör reglerna för att fastställa deras förnybara karaktär när de produceras från el, vilka endast var tillämpliga på dessa bränslen när de användes inom transportsektorn, utvidgas till att omfatta alla förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, oavsett i vilken sektor de används.
- (81) Förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung är viktiga för att öka andelen förnybar energi i sektorer som förväntas förlita sig på gasformiga och flytande bränslen på lång sikt, inbegripet för industriell användning och tunga transporter. Senast den 1 juli 2028 bör kommissionen bedöma effekterna av den metod som fastställer när el som används för produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung kan anses vara helt förnybar, inbegripet effekten av additionalitet och tidsmässig och geografisk korrelation avseende produktionskostnaderna, minskningen av växthusgasutsläpp och energisystemet, och bör lämna in en rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten bör särskilt behöva bedöma konsekvenserna i fråga om hur tillgängliga och ekonomiskt överkomliga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung är för industri- och transportsektorerna och i fråga om unionens förmåga att uppnå sina mål för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, med beaktande av unionsstrategin för importerad och inhemsk vätgas, och samtidigt minimera ökningen av växthusgasutsläppen i elsektorn och i energisystemet i stort. Om det i rapporten konstateras att metoden inte säkerställer tillräcklig tillgänglighet och ekonomisk överkomlighet och inte väsentligen bidrar till minskade växthusgasutsläpp, integrering av energisystem och uppnående av unionens mål för 2030 för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, bör kommissionen se över unionsmetoden och vid behov anta en delegerad akt för att ändra metoden och göra nödvändiga justeringar av kriterierna i syfte att underlätta utbyggnaden av vätgasindustrin.
- (82) För att säkerställa högre miljöeffektivitet i unionens hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp för fasta biomassabränslen i anläggningar som producerar värme, el och kyla bör minimitröskeln för att tillämpa dessa kriterier sänkas från nuvarande 20 MW till 7,5 MW.
- (83) Direktiv (EU) 2018/2001 stärkte ramen för hållbar bioenergi och minskade växthusgasutsläppen genom att fastställa kriterier för alla slutanvändarsektorer. I direktivet fastställdes särskilda regler för biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från skogsbiomassa, vilket kräver hållbar skördeverksamhet och redovisning av utsläpp som orsakas av ändrad markanvändning. I överensstämmelse med målen om att bevara den biologiska mångfalden och förhindra förstörelse av livsmiljöer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 92/43/EEG, direktiv 2000/60/EG, direktiv 2008/56/EG⁽²⁹⁾ och direktiv 2009/147/EG, är det nödvändigt att uppnå det ökade skyddet av livsmiljöer som är särskilt kolrika och har särskilt stor biologisk mångfald, såsom urskog och gammal skog, skogar med stor biologisk mångfald, gräsmarker, torvmarker och hedmarker. Därför bör undantag och begränsningar införas för anskaffning av skogsbiomassa från dessa områden, i linje med strategin för biodrivmedel,

⁽²⁹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/56/EG av den 17 juni 2008 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektiv om en marin strategi) (EUT L 164, 25.6.2008, s. 19).

flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från agrobiomassa, utom när den riskbaserade metoden föreskriver nödvändiga undantag och begränsningar och operatörerna ger nödvändiga försäkringar. Dessutom bör kriterierna för minskade växthusgasutsläpp, med lämpliga övergångsperioder av skäl som rör investeringssäkerhet, även gradvis gälla för befintliga biomassabaserade anläggningar, för att säkerställa att produktionen av bioenergi i alla sådana anläggningar leder till minskade växthusgasutsläpp jämfört med energi som produceras från fossila bränslen.

- (84) Hållbarhetskriterierna avseende skörd av skogsbiomassa bör specificeras ytterligare, i linje med principerna för hållbart skogsbruk. Dessa specifikationer bör syfta till att stärka och förtydliga den riskbaserade metoden för skogsbiomassa, samtidigt som medlemsstaterna får proportionerliga bestämmelser som möjliggör riktade anpassningar för metoder som kan vara lokalt lämpliga.
- (85) Medlemsstaterna bör säkerställa att deras användning av skogsbiomassa för energiproduktion är förenlig med deras skyldigheter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841⁽³⁰⁾. För detta ändamål bör medlemsstaterna göra framåtblickande bedömningar och genomföra nödvändiga åtgärder som kompletterar deras befintliga skyldigheter enligt förordning (EU) 2018/1999.
- (86) Med hänsyn till de yttersta randområdenas särskilda situation, som avses i artikel 349 i EUF-fördraget och som i energisektorn kännetecknas av isolering, begränsat utbud och beroende av fossila bränslen, bör det föreskrivas att det undantag som ger medlemsstaterna möjlighet att anta särskilda kriterier för att säkerställa berättigande till ekonomiskt stöd för användning av vissa biomassabränslen i dessa områden även ska omfatta flytande biobränslen och biodrivmedel. Alla särskilda kriterier bör vara objektivt motiverade av skäl som avser det berörda yttersta randområdets energiberoende samt säkerställandet av en smidig övergång till hållbarhetskriterierna, energieffektivitetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i det berörda yttersta randområdet i enlighet med direktiv (EU) 2018/2001.
- (87) Unionen är fast besluten att förbättra den miljömässiga, ekonomiska och sociala hållbarheten i produktionen av biomassabränsle. Detta direktiv kompletterar andra unionslagstiftningsakter, särskilt lagstiftningsakter om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet, som fastställer krav på tillbörlig aktsamhet i värdekedjan med avseende på negativa effekter för de mänskliga rättigheterna eller miljön.
- (88) För att minska den administrativa bördan för producenter av förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen och för medlemsstater där kommissionen genom en genomförandeakt har erkänt att frivilliga eller nationella system ger belägg för eller tillhandahåller korrekta uppgifter om efterlevnad av hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp samt andra krav som fastställs i ändringsbestämmelserna som anges i detta direktiv, bör medlemsstaterna godta resultaten av certifieringar utfärdade av system som omfattas av kommissionens erkännande. För att minska bördan för små anläggningar bör medlemsstaterna kunna få inrätta en förenklad frivillig kontrollmekanism för anläggningar med en sammanlagd tillförd effekt på mellan 7,5 MW och 20 MW.
- (89) För att minska riskerna och bättre förebygga bedrägerier i leveranskedjorna för bioenergi och återvunna kolbaserade bränslen föreskriver direktiv (EU) 2018/2001 värdefulla tillägg när det gäller insyn, spårbarhet och tillsyn. I detta sammanhang syftar den unionsdatabas som ska inrättas av kommissionen till att göra det möjligt att spåra flytande och gasformiga förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen. Databasens räckvidd bör utvidgas från transportsektorn till att omfatta alla andra slutanvändarsektorer där sådana bränslen används. En sådan utvidgning är tänkt att på ett avgörande sätt bidra till en omfattande övervakning av produktionen och konsumtionen av dessa bränslen och minska riskerna för dubbelräkning eller oriktigheter längs de leveranskedjor som omfattas av unionsdatabasen. För att undvika risken för dubbla anspråk på samma förnybara gas bör dessutom en ursprungsgaranti som utfärdats för varje leverans av förnybar gas som registrerats i databasen annulleras. Denna databas bör göras tillgänglig för allmänheten på ett öppet, transparent och användarvänligt sätt, samtidigt som principerna om skydd av privata och kommersiellt känsliga uppgifter respekteras. Kommissionen bör offentliggöra

⁽³⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU (EUT L 156, 19.6.2018, s. 1).

årliga rapporter om den information som rapporteras i unionsdatabasen, inbegripet mängden av samt det geografiska ursprunget och råvarutypen för biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen. Kommissionen och medlemsstaterna bör sträva efter att länka samman unionsdatabasen och befintliga nationella databaser för att möjliggöra en smidig övergång och databasernas dubbelriktning. Som ett komplement till den förstärkningen av öppenheten och spårbarheten för enskilda leveranser av råvaror och bränslen i leveranskedjan innebär den nyligen antagna kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/996⁽³¹⁾ en skärpning av revisionskraven för certifieringsorganen och en utökning av befogenheterna för offentlig tillsyn av certifieringsorganen, inbegripet en möjlighet för behöriga myndigheter att få tillgång till ekonomiska aktörers handlingar och lokaler vid sina tillsynskontroller. Därigenom har integriteten i ramen för kontroll i direktiv (EU) 2018/2001 stärkts avsevärt genom att certifieringsorganens och unionsdatabasens granskning har kompletterats med kontroll- och tillsynskapacitet vid medlemsstaternas behöriga myndigheter. Det rekommenderas starkt att båda möjligheterna till offentlig tillsyn utnyttjas.

- (90) Kommissionen och medlemsstaterna bör kontinuerligt anpassa sig till bästa administrativa praxis och vidta alla lämpliga åtgärder för att förenkla genomförandet av direktiv (EU) 2018/2001, och således minska efterlevnads-kostnaderna för inblandade aktörer och berörda sektorer.
- (91) Lämpliga bestämmelser om bedrägeribekämpning måste fastställas, särskilt när det gäller användningen av avfallsbaserade råvaror eller biomassa som konstaterats medföra hög risk för indirekt förändrad markanvändning. Eftersom det är nödvändigt att upptäcka och förebygga bedrägerier för att förhindra illojal konkurrens och ohejdad avskogning, inbegripet i tredjeländer, bör ett krav på fullständig och certifierad spårbarhet av dessa råvaror införas.
- (92) Direktiv (EU) 2018/2001 bör därför ändras i enlighet med detta.
- (93) I förordning (EU) 2018/1999 görs flera hänvisningar till det bindande målet på unionsnivå om minst 32 % för andelen förnybar energi som används i unionen 2030. Eftersom detta mål måste höjas för att effektivt bidra till ambitionen att minska utsläppen av växthusgaser med 55 % fram till 2030, bör dessa hänvisningar ändras. Eventuella ytterligare planerings- och rapporteringskrav kommer inte att skapa något nytt planerings- och rapporteringssystem, utan bör omfattas av den befintliga ramen för planering och rapportering enligt den förordningen.
- (94) Tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG⁽³²⁾ bör ändras för att undvika en överlappning när det gäller regleringsmässiga krav i fråga om målen för minskade koldioxidutsläpp från transportsektorn och för anpassning till direktiv (EU) 2018/2001.
- (95) Definitionerna i direktiv 98/70/EG bör anpassas till dem som fastställs i direktiv (EU) 2018/2001 för att undvika att olika definitioner tillämpas enligt dessa två rättsakter.
- (96) Skyldigheterna avseende minskning av växthusgasutsläpp och användning av biodrivmedel i direktiv 98/70/EG bör utgå för att rationalisera och undvika överlappande reglering när det gäller de skärpta krav på minskade koldioxidutsläpp från transportsektorn som föreskrivs i direktiv (EU) 2018/2001.
- (97) De skyldigheter avseende övervakningen av och rapporteringen om minskningar av växthusgasutsläpp som fastställs i direktiv 98/70/EG bör utgå för att undvika överlappande reglering av rapporteringsskyldigheter.

⁽³¹⁾ Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/996 av den 14 juni 2022 om regler för att verifiera hållbarhet och kriterier för minskade växthusgasutsläpp och kriterier för låg risk för indirekt ändring av markanvändning (EUT L 168, 27.6.2022, s. 1).

⁽³²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG av den 13 oktober 1998 om kvaliteten på bensin och dieselbränslen och om ändring av rådets direktiv 93/12/EEG (EGT L 350, 28.12.1998, s. 58).

- (98) Rådets direktiv (EU) 2015/652 ⁽³³⁾, som innehåller närmare regler för ett enhetligt genomförande av artikel 7a i direktiv 98/70/EG, bör upphävas, eftersom det blir obsolet genom att artikel 7a i direktiv 98/70/EG upphävs genom det här direktivet.
- (99) När det gäller biobaserade komponenter i dieselbränsle begränsar hänvisningen i direktiv 98/70/EG till dieselbränsle B7, det vill säga dieselbränsle med en halt av upp till 7 % fettsyrametylestrar (FAME), tillgängliga alternativ för att uppnå högre mål för inblandning av biodrivmedel enligt direktiv (EU) 2018/2001. Detta beror på att nästan hela unionens försörjning av dieselbränsle redan är av kategori B7. Den maximala andelen biobaserade komponenter bör därför ökas från 7 % till 10 %. För att upprätthålla marknadstillväxten för B10, det vill säga dieselbränsle som innehåller upp till 10 % FAME, krävs en unionstäckande B7-skyddsnivå på 7 % FAME i dieselbränsle på grund av den betydande andel icke B10-kompatibla fordon som förväntas finnas i fordonsparken senast 2030. Detta bör återspeglas i artikel 4.1 andra stycket i direktiv 98/70/EG.
- (100) Övergångsbestämmelser bör möjliggöra en fortsatt datainsamling under ordnade former och ett uppfyllande av rapporteringsskyldigheterna med avseende på de artiklar i direktiv 98/70/EG som utgår genom det här direktivet.
- (101) Eftersom målen för detta direktiv, nämligen minskade utsläpp av växthusgaser, minskat energiberoende och lägre energipriser, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna utan snarare, på grund av åtgärdens omfattning, kan uppnås bättre på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (102) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen av den 28 september 2011 från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument ⁽³⁴⁾ har medlemsstaterna åtagit sig att, när det är motiverat, låta anmälan av införlivandeåtgärder åtföljas av ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. När det gäller detta direktiv anser lagstiftarna att översändandet av sådana dokument är motiverat, särskilt till följd av domstolens dom i målet kommissionen mot Belgien ⁽³⁵⁾ (mål C-543/17).
- (103) För att kompensera för den regelbörda som införs genom detta direktiv för medborgare, förvaltningar och företag bör kommissionen se över regelverket inom de berörda sektorerna i linje med principen ”en in, en ut”, i enlighet med kommissionens meddelande av den 29 april 2021 med titeln *Bättre lagstiftning: Samarbete för att skapa bättre lagar*.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av direktiv (EU) 2018/2001

Direktiv (EU) 2018/2001 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 2 ska andra stycket ändras på följande sätt:

a) Led 1 ska ersättas med följande:

”1. *energi från förnybara energikällor eller förnybar energi*: energi från förnybara, icke-fossila energikällor, det vill säga vindenergi, solenergi (termisk solenergi och fotovoltaisk solenergi) och geotermisk energi, osmotisk energi, omgivningsenergi, tidvattensenergi, vågenergi och annan havsenergi, vattenkraft, biomassa, deponigas, gas från avloppsreningsverk samt biogas.

⁽³³⁾ Rådets direktiv (EU) 2015/652 av den 20 april 2015 om fastställande av beräkningsmetoder och rapporteringskrav i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 98/70/EG om kvaliteten på bensin och dieselbränslen (EUT L 107, 25.4.2015, s. 26).

⁽³⁴⁾ EUT C 369, 17.12.2011, s. 14.

⁽³⁵⁾ Domstolens dom av den 8 juli 2019, kommissionen mot Belgien, C-543/17, ECLI: EU: C:2019:573.

1a. *rundvirke av industriktvalitet*: sågtimmer, fanértimmer, massaved (i rund form eller kluven) samt allt annat rundvirke som är lämpligt för industriändamål, utom rundvirke vars egenskaper, såsom art, dimensioner, raket och kvisttätet, gör det olämpligt för industriell användning, såsom det definieras och vederbörliken motiveras av medlemsstaterna enligt relevanta skogliga och marknadsmässiga förutsättningar.”

b) Led 4 ska ersättas med följande:

”4. *slutlig energiandvändning (brutto)*: energiprodukter som för energiändamål levereras till industrin, transportsektorn, hushållen, tjänstesektorn, inklusive offentliga tjänster, jordbruket, skogsbruket och fiskerinäringen, användning av el och värme inom energisektorn i samband med produktion av el och värme, samt förluster av el och värme vid distribution och överföring.”

c) Följande led ska införas:

”9a. *accelerationsområde för förnybar energi*: en särskild plats eller ett särskilt område, på land, till havs eller på inlandsvatten, som av en medlemsstat har utsetts som särskilt lämplig eller lämpligt för uppförande av verk för förnybar energi.

9b. *solenergiutrustning*: utrustning som omvandlar solenergi till värmeenergi eller elektrisk energi, särskilt solvärme- och solcellsutrustning.”

d) Följande led ska införas:

”14a. *elområde*: ett elområde enligt definitionen i artikel 2.65 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 (*).

14b. *innovativ teknik för förnybar energi*: teknik för produktion av förnybar energi som på åtminstone ett sätt förbättrar jämförbar aktuell teknik för förnybar energi eller som gör det möjligt att utnyttja teknik för förnybar energi som inte är fullt kommersialiserad eller som inbegriper en tydlig risknivå.

14c. *smart mätarsystem*: ett smart mätarsystem enligt definitionen i artikel 2.23 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/944 (**).

14d. *laddningspunkt*: en laddningspunkt enligt definitionen i artikel 2.48 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 (***).

14e. *marknadsaktör*: en marknadsaktör enligt definitionen i artikel 2.25 i förordning (EU) 2019/943.

14f. *elmarknad*: elmarknader enligt definitionen i artikel 2.9 i direktiv (EU) 2019/944.

14g. *batteri för hemmabruk*: ett fristående uppladdningsbart batteri med en nominell kapacitet på mer än 2 kWh som är lämpligt att installera och använda i en bostadsmiljö.

14h. *elfordonsbatteri*: elfordonsbatteri enligt definitionen i artikel 3.1.14 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 (****).

14i. *industribatteri*: ett industribatteri enligt definitionen i artikel 3.1.13 i förordning (EU) 2023/1542.

14j. *hälsotillstånd*: hälsotillstånd enligt definitionen i artikel 3.1.28 i förordning (EU) 2023/1542

14k. *laddningsstatus*: laddningsstatus enligt definitionen i artikel 3.1.27 i förordning (EU) 2023/1542

- 14l. *effektbörvärde*: den dynamiska information som finns i batteriets styrsystem och som anger vilka effektinställningar batteriet optimalt bör ha under en uppladdning eller urladdning för att dess hälsotillstånd och operativa användning ska optimeras.
- 14m. *smart laddning*: en laddningsfunktion där intensiteten på den elektricitet som överförs till batteriet justeras dynamiskt, baserat på information som tas emot genom elektronisk kommunikation.
- 14n. *tillsynsmyndighet*: en tillsynsmyndighet enligt definitionen i artikel 2.2 i direktiv (EU) 2019/943.
- 14o. *dubbelriktad laddning*: dubbelriktad laddning enligt definitionen i artikel 2.11 i förordning (EU) 2023/1804.
- 14p. *normal laddningspunkt*: en normal laddningspunkt enligt definitionen i artikel 2.37 i förordning (EU) 2023/1804.
- 14q. *avtal om köp av förnybar energi*: ett avtal enligt vilket en fysisk eller juridisk person avtalar om att köpa förnybar energi direkt från en producent, vilket omfattar, men inte är begränsat till, avtal om köp av förnybar el och avtal om köp av förnybar värme och kyla”.

- (*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EUT L 158, 14.6.2019, s. 54).
- (**) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).
- (***) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1804 av den 13 september 2023 om utbyggnad av infrastruktur för alternativa drivmedel och om upphävande av direktiv 2014/94/EU (EUT L 234, 22.9.2023, s. 1).
- (****) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 av den 12 juli 2023 om batterier och förbrukade batterier, om ändring av direktiv 2008/98/EG och förordning (EU) 2019/1020 och om upphävande av direktiv 2006/66/EG (EUT L 191, 28.7.2023, s. 1).

e) Följande led ska införas:

- ”18a. *industri*: företag och produkter som omfattas av avdelningarna B, C och F och av avdelning J huvudgrupp 63 i den statistiska näringsgrensindelningen (Nace REV.2), enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 (*).
- 18b. *icke-energirelaterat ändamål*: användning av bränslen som råmaterial i en industriprocess i stället för användning av bränslen för energiproduktion.

- (*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden (EUT L 393, 30.12.2006, s. 1).”

f) Följande led ska införas:

- ”22a. *förnybara bränslen*: biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.
- 22b. *energieffektivitet först*: energieffektivitet först enligt definitionen i artikel 2.18 i förordning (EU) 2018/1999.”

g) Led 36 ska ersättas med följande:

- ”36. *förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung*: flytande och gasformiga bränslen vilkas energiinnehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa.”

h) Följande led ska införas:

- "44a. *skogsplantage*: planterad skog enligt definitionen i artikel 2.11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1115 (*).
- 44b. *osmotisk energi*: energi som skapas naturligt genom skillnaden i salthalt mellan två vätskor, såsom sötvatten och saltvatten.
- 44c. *systemeffektivitet*: val av energieffektiva lösningar om de också möjliggör en kostnadseffektiv utvecklingsbana för utfasning av fossila bränslen, ytterligare flexibilitet och en effektiv resursanvändning.
- 44d. *samlokaliserad energilagring*: en energilagransanläggning kombinerad med en anläggning som producerar förnybar energi, vilka är anslutna till samma nätanslutningspunkt.
- 44e. *solenergidrivet elfordon*: ett motorfordon försett med ett framdrivningssystem som innehåller enbart icke-perifera elektriska maskiner som energiomvandlare med ett elektriskt uppladdningsbart energilagringssystem, som kan laddas externt, och även försett med fordonsintegrerade solcellspaneler.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1115 av den 31 maj 2023 om tillhandahållande på unionsmarknaden och export från unionen av vissa råvaror och produkter som är förknippade med avskogning och skogsförstörelse och om upphävande av förordning (EU) nr 995/2010 (EUT L 150, 9.6.2023, s. 206)."

2. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Medlemsstaterna ska gemensamt säkerställa att andelen energi från förnybara energikällor i unionens slutliga energianvändning (brutto) år 2030 är minst 42,5 %.

Medlemsstaterna ska gemensamt sträva efter att öka andelen energi från förnybara energikällor i unionens slutliga energianvändning (brutto) år 2030 till minst 45 %.

Medlemsstaterna ska fastställa ett vägledande mål för innovativ teknik för förnybar energi på minst 5 % av nyinstallerad kapacitet för förnybar energi senast 2030."

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

"3. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att energi från biomassa produceras på ett sätt som minimerar otillbörliga snedvridande effekter på marknaden för biomassaråvaror och en negativ effekt på den biologiska mångfalden, miljön och klimatet. För detta ändamål ska de ta hänsyn till avfallshierarkin enligt artikel 4 i direktiv 2008/98/EG och säkerställa tillämpningen av principen om kaskadanvändning av biomassa, med fokus på stödssystem och med vederbörlig hänsyn till nationella särdrag.

Medlemsstaterna ska utforma stödssystem för energi från biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen på ett sätt som inte ger incitament till ohållbara produktionskedjor och inte snedvrider konkurrensen med materialsektorerna, för att säkerställa att träbiomassa används utifrån sitt högsta ekonomiska och miljömässiga mervärde i prioriteringsordningen

- a) träbaserade produkter,
- b) förlängning av träbaserade produkters livslängd,
- c) återanvändning,
- d) återvinning,
- e) bioenergi, och
- f) bortskaffande.

3a. Medlemsstaterna får avvika från den princip om kaskadanvändning av biomassa som avses i punkt 3 där det behövs för att trygga energiförsörjningen. Medlemsstaterna får också avvika från den principen där den lokala industrin i kvantitativt eller tekniskt hänseende inte kan använda skogsbiomassa utifrån ett ekonomiskt och miljömässigt mervärde som är högre än energiproduktion, för råvaror från

- a) nödvändig skogsförvaltningsverksamhet som syftar till att säkerställa förkommersiell gallring eller som utförs i enlighet med nationell rätt om förebyggande av okontrollerade skogsbränder i högriskområden,
- b) förtida avverkning till följd av dokumenterade naturliga störningar, eller
- c) avverkning av vissa skogar vars egenskaper inte är lämpade för lokala bearbetningsanläggningar.

3b. Medlemsstaterna ska, högst en gång om året, till kommissionen lämna en sammanfattning av avvikelserna från principen om kaskadanvändning av biomassa enligt punkt 3, tillsammans med skälen för sådana avvikelser och en angivelse av det geografiska område på vilket de är tillämpliga. Kommissionen ska offentliggöra de meddelanden som mottagits och får utfärda ett offentligt yttrande om vilket som helst av dem.

3c. Medlemsstaterna ska inte bevilja direkt ekonomiskt stöd för

- a) användning av sågtimmer, fanértimmer, rundvirke av industrikvalitet, stubbar och rötter för att producera energi,
- b) produktion av förnybar energi vid förbränning av avfall, om inte skyldigheterna avseende separat insamling i direktiv 2008/98/EG har uppfyllts.

3d. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 3, ska medlemsstaterna inte bevilja något nytt stöd eller förnya något stöd för produktion av el från skogsbiomassa i anläggningar som enbart producerar el, såvida inte sådan el uppfyller minst ett av följande villkor:

- a) Den produceras i en region som identifierats i en territoriell plan för en rättvis omställning som fastställts i enlighet med artikel 11 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 (*) på grund av dess beroende av fasta fossila bränslen, och den uppfyller de relevanta kraven i artikel 29.11 i detta direktiv.
- b) Den produceras med hjälp av avskiljning och lagring av koldioxid från biomassa och uppfyller kraven i artikel 29.11 andra stycket.
- c) Den produceras i något av de yttersta randområdena enligt artikel 349 i EUF-fördraget, under en begränsad period med målet att i största möjliga utsträckning fasa ut användningen av skogsbiomassa utan att det påverkar tillgången till säker och trygg energiförsörjning.

Senast 2027 ska kommissionen offentliggöra en rapport om effekterna av medlemsstaternas stödssystem för biomassa, inbegripet om den biologiska mångfalden, klimatet och miljön, och eventuella snedvridningar av marknaden, och den ska bedöma möjligheten till ytterligare begränsningar när det gäller stödssystem för biomassa.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1056 av den 24 juni 2021 om inrättande av Fonden för en rättvis omställning (EUT L 231, 30.6.2021, s. 1)."

- c) Följande punkt ska införas:

"4a. Medlemsstaterna ska inrätta en ram, som får inbegripa stödssystem och åtgärder som underlättar användningen av avtal om köp av förnybar el, som möjliggör utbyggnad av förnybar el på en nivå som är förenlig med medlemsstatens nationella bidrag enligt punkt 2 i denna artikel och i en takt som är förenlig med de vägledande utvecklingsbanor som avses i artikel 4 a.2 i förordning (EU) 2018/1999. Den ramen ska särskilt ta itu med de kvarstående hindren för en hög andel av försörjning med förnybar el, inbegripet de som är relaterade till tillståndsförfaranden, och för utveckling av nödvändig infrastruktur för överföring, distribution och lagring, inbegripet samlokaliserad energilagring. Vid utformningen av denna ram ska medlemsstaterna beakta den ytterligare förnybara el som krävs för att tillgodose efterfrågan inom transport-, industri-, bygg-, värme- och

kylsektorerna och för att producera förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Medlemsstaterna får i de integrerade nationella energi- och klimatplaner som de lämnar in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och i de integrerade nationella energi- och klimatplaners lägesrapporter som de lämnar in enligt artikel 17 i den förordningen inkludera en sammanfattning av styrmedel och åtgärder inom ramen respektive en bedömning av genomförandet av dessa.”

3. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska andra stycket ersättas med följande:

”Avseende första stycket a, b eller c ska gas och el från förnybara energikällor bara räknas med i ett av alternativen vid beräkningen av den slutliga energianvändningen (brutto) från förnybara energikällor.

Energi som produceras från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska räknas in i den sektor – el, uppvärmning, kylning eller transport – där den används.

Utan att det påverkar tillämpningen av tredje stycket får medlemsstaterna, via särskilda samarbetsavtal, komma överens om att alla eller en del av de förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används i en medlemsstat ska räknas in i andelen slutlig energianvändning (brutto) från förnybara energikällor i den medlemsstat där dessa bränslen produceras. För att övervaka att samma förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inte räknas med i både den medlemsstat där de produceras och i den medlemsstat där de används och för att registrera den mängd som räknas med, ska medlemsstaterna underrätta kommissionen om sådana samarbetsavtal. Ett sådant samarbetsavtal ska inkludera mängden förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som ska räknas totalt och för varje medlemsstat samt den dag då samarbetsavtalet ska börja löpa.”

b) I punkt 2 ska första stycket ersättas med följande:

”2. Vid tillämpning av punkt 1 första stycket a ska den slutliga elanvändningen (brutto) från förnybara energikällor beräknas som mängden el producerad i en medlemsstat från förnybara energikällor, inbegripet produktionen av el från egenanvändare av förnybar energi och gemenskaper för förnybar energi och el från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, med undantag av elproduktion från pumpkraftverk som använder vatten som tidigare pumpats upp och den el som används för att producera förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.”

c) I punkt 4 ska led a ersättas med följande:

”a) Den slutliga användningen av energi från förnybara energikällor inom transportsektorn beräknas som summan av alla biodrivmedel, all biogas och alla förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används inom transportsektorn. Detta ska även omfatta förnybara bränslen som levereras till internationell bunkring.”

4. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

a) Följande punkt ska införas:

”1a. Senast den 31 december 2025 ska varje medlemsstat komma överens om att inrätta en samarbetsram för gemensamma projekt med en eller flera andra medlemsstater för produktion av förnybar energi enligt följande:

a) Senast den 31 december 2030 ska medlemsstaterna sträva efter att enas om att inrätta minst två gemensamma projekt.

b) Senast den 31 december 2033 ska medlemsstater med en årlig elanvändning på mer än 100 TWh sträva efter att enas om att inrätta ett tredje gemensamt projekt.

Identifieringen av gemensamma projekt för havsbaserad förnybar energi ska överensstämma med de behov som identifierats i de strategiska utvecklingsplaner på hög nivå för integrerade havsbaserade nät för varje havsområde som avses i artikel 14.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 (*) och den unionsomfattande tioåriga nätutvecklingsplan som avses i artikel 30.1 b i förordning (EU) 2019/943, men får gå utöver dessa behov och får inbegripa lokala och regionala myndigheter och privata företag.

Medlemsstaterna ska arbeta för en rättvis fördelning av kostnader och fördelar med gemensamma projekt. Medlemsstaterna ska för detta ändamål beakta alla relevanta kostnader för och fördelar med gemensamma projekt i det relevanta samarbetsavtalet.

Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om sådana samarbetsavtal, inbegripet den dag då de gemensamma projekten förväntas börja löpa. De projekt som finansieras med nationella bidrag inom ramen för unionens finansieringsmekanism för förnybar energi inrättad genom kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1294 (**) ska anses uppfylla skyldigheterna enligt första stycket för de medlemsstater som deltar.

- (*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/869 av den 30 maj 2022 om riktlinjer för transeuropeisk energiinfrastruktur, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2009, (EU) 2019/942 och (EU) 2019/943 och direktiven 2009/73/EG och (EU) 2019/944, och om upphävande av förordning (EU) nr 347/2013 (EUT L 152, 3.6.2022, s. 45).
- (**) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2020/1294 av den 15 september 2020 om unionens finansieringsmekanism för förnybar energi (EUT L 303, 17.9.2020, s. 1)."

b) Följande punkt ska införas:

"7a. På grundval av de vägledande målen för produktion av havsbaserad förnybar energi som ska byggas ut inom varje havsområde, fastställda i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) 2022/869, ska de berörda medlemsstaterna offentliggöra information om de volymer av havsbaserad förnybar energi som de planerar att uppnå genom anbudsförfaranden, med beaktande av den tekniska och ekonomiska genomförbarheten för nätinfrastrukturen och den verksamhet som redan äger rum. Medlemsstaterna ska sträva efter att avsätta utrymme för projekt för havsbaserad förnybar energi i sina havsplaner, med beaktande av de verksamheter som redan äger rum i de berörda områdena. För att underlätta tillståndsgivning för gemensamma projekt för havsbaserad förnybar energi ska medlemsstaterna minska komplexiteten och öka effektiviteten och insynen i tillståndsprocessen, förbättra samarbetet sinsemellan och, när så är lämpligt, inrätta en gemensam kontaktpunkt. För att förbättra allmänhetens acceptans får medlemsstaterna inkludera gemenskaper för förnybar energi i gemensamma projekt för havsbaserad förnybar energi."

5. Artikel 15 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 första stycket ska ersättas med följande:

"1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella regler för godkännande, certifiering och licensiering som gäller för verk med tillhörande nät för överföring och distribution, som producerar el, värme eller kyla från förnybara energikällor, för processen att omvandla biomassa till biodrivmedel, flytande biobränslen, biomassabränslen eller andra energiprodukter, och för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung är proportionella och nödvändiga och bidrar till tillämpningen av principen om energieffektivitet först."

b) Punkterna 2 och 3 ska ersättas med följande:

"2. Medlemsstaterna ska exakt definiera tekniska specifikationer som ska uppfyllas av utrustning och system för energi från förnybara energikällor för att de ska omfattas av stödsystemen och kunna komma i fråga för offentlig upphandling. Om det finns harmoniserade eller europeiska standarder, till exempel tekniska referenssystem fastställda av europeiska standardiseringsorgan, ska de tekniska specifikationerna utformas enligt de standarderna. Företrädare ska ges åt harmoniserade standarder till vilka hänvisningar har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* till stöd för unionsrätten, inbegripet Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 (*) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG (**). I avsaknad av sådana ska andra harmoniserade standarder och europeiska standarder användas, i den ordningen. De tekniska specifikationerna ska inte föreskriva var utrustningen och systemen ska certifieras och ska inte utgöra ett hinder för den inre marknadens funktion.

2a. Medlemsstaterna ska främja provning av innovativ teknik för förnybar energi för att producera, dela och lagra förnybar energi genom pilotprojekt i en verklig miljö under en begränsad period, i enlighet med tillämplig unionsrätt och åtföljt av lämpliga skyddsåtgärder för att säkerställa en säker drift av energisystemet och undvika oproportionerliga konsekvenser för den inre marknadens funktion, under tillsyn av en behörig myndighet.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras behöriga myndigheter på nationell, regional och lokal nivå inkluderar bestämmelser om integrering och utbyggnad av förnybar energi, inbegripet om egenanvändning av förnybar energi och gemenskaper för förnybar energi, och om användning av oundviklig spillvärme och spillkyla vid planering, inbegripet tidiga stadier av fysisk planering, utformning, byggande och renovering av stadsinfrastruktur, industri-, handels- eller bostadsområden samt energi- och transportinfrastruktur, inbegripet nät för el, fjärrvärme och fjärrkyla, naturgas och alternativa bränslen. Medlemsstaterna ska särskilt uppmuntra lokala och regionala administrativa organ att vid planeringen av stadsinfrastruktur, när så är lämpligt, inkludera värme och kyla från förnybara energikällor och att samråda med nätoperatörer för att återspegla den inverkan som program för energieffektivitet och efterfrågefleksibilitet liksom särskilda bestämmelser om egenanvändning av förnybar energi och gemenskaper för förnybar energi har på nätoperatörernas infrastrukturutvecklingsplaner.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/1369 av den 4 juli 2017 om fastställande av en ram för energimärkning och om upphävande av direktiv 2010/30/EU (EUT L 198, 28.7.2017, s. 1).

(**) Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/125/EG av den 21 oktober 2009 om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energirelaterade produkter (EUT L 285, 31.10.2009, s. 10)."

c) Punkterna 4 – 7 ska utgå.

d) Punkt 8 ska ersättas med följande:

"8. Medlemsstaterna ska bedöma de rättsliga och administrativa hindren för långsiktiga avtal om köp av förnybar energi och ska undanröja obefogade hinder för och främja användning av sådana avtal, inbegripet genom att undersöka hur de ekonomiska riskerna förknippade med dem kan minskas, särskilt genom användning av kreditgarantier. Medlemsstaterna ska säkerställa att dessa avtal inte är föremål för oproportionella eller diskriminerande förfaranden eller avgifter, och att eventuella tillhörande ursprungsgarantier kan överföras till köparen av den förnybara energin enligt avtalet om köp av förnybar energi.

Medlemsstaterna ska beskriva sina åtgärder och styrmedel för att främja användningen av avtal om köp av förnybar energi i de integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnas in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och i de integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in enligt artikel 17 i den förordningen. De ska i dessa lägesrapporter också ange den förnybara elproduktion som stöds av avtal om köp av förnybar energi.

Efter den bedömning som avses i första stycket ska kommissionen analysera hindren för långsiktiga avtal om köp av förnybar energi och i synnerhet för användningen av gränsöverskridande avtal om köp av förnybar energi och utfärda vägledning för att undanröja dessa hinder.

"9. Senast den 21 november 2025 ska kommissionen överväga om det behövs ytterligare åtgärder för att stödja medlemsstaterna i genomförandet av de artiklar som reglerar tillståndsförfarandena som föreskrivs i detta direktiv, inbegripet genom att ta fram vägledande nyckelprestationsindikatorer."

6. Följande artiklar ska införas:

"Artikel 15a

Integrering av förnybar energi i byggnader

1. För att främja produktion och användning av förnybar energi i byggsektorn ska varje medlemsstat fastställa en vägledande nationell andel förnybar energi som produceras på plats eller i närheten liksom förnybar energi som tas från nätet i den slutliga energianvändningen i sin byggsektor 2030 och som är förenlig med ett vägledande mål på minst 49 % energi från förnybara energikällor i byggsektorn i unionens slutliga energianvändning i byggnader 2030. Varje medlemsstat ska inkludera sin vägledande nationella andel i de integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 samt information om hur den planerar att uppnå den.

2. Medlemsstaterna får räkna in spillvärme och spillkyla i den vägledande nationella andel som avses i punkt 1 med upp till 20 % av den andelen. Om de beslutar att göra det ska den vägledande nationella andelen höjas med hälften av den procentenheter spillvärme och spillkyla som räknas in i den andelen.

3. Medlemsstaterna ska införa lämpliga åtgärder i sina nationella föreskrifter och byggregler och, i tillämpliga fall, i sina stödsystem, för att öka andelen el och uppvärmning och kylning från förnybara energikällor, både som producerats på plats eller i närheten liksom förnybar energi som tas från nätet, i byggnadsbeståndet. Sådana åtgärder kan inbegripa nationella åtgärder till förmån för avsevärda öknings av egenanvändningen av förnybar energi, gemenskaper för förnybar energi, lokal energilagring, smart laddning och dubbelriktad laddning, andra flexibilitets-tjänster, såsom efterfrågeflexibilitet, och i kombination med energieffektiviseringar avseende kraftvärme och större renoveringar som ökar antalet nära-nollenergibyggnader och byggnader som går längre än minimikraven avseende energiprestanda i enlighet som föreskrivs i artikel 4 i direktiv 2010/31/EU.

För att uppnå den vägledande andel förnybar energi som föreskrivs i punkt 1 ska medlemsstaterna i sina nationella föreskrifter och byggregler och, i tillämpliga fall, i sina stödsystem eller på andra sätt som har motsvarande verkan kräva att miniminivåer av energi från förnybara energikällor, både som producerats på plats eller i närheten och som hämtats från nätet, används i nya byggnader och i befintliga byggnader som genomgår betydande renoveringar eller där värmesystem förnyas, i enlighet med direktiv 2010/31/EU och förutsatt att detta är ekonomiskt, tekniskt och funktionellt genomförbart. Medlemsstaterna ska möjliggöra att dessa miniminivåer uppnås genom, bland annat, ett effektivt system för fjärrvärme och fjärrkyla.

För befintliga byggnader ska första stycket vara tillämpligt på väpnade styrkor endast i den utsträckning som tillämpningen av det inte strider mot karaktären av och huvudsyftet med de väpnade styrkornas verksamhet, och med undantag för materiel som används endast för militära ändamål.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att offentliga byggnader på nationell, regional och lokal nivå föregår med gott exempel när det gäller andelen förnybar energi som används, i enlighet med artikel 9 i direktiv 2010/31/EU och artikel 5 i direktiv 2012/27/EU. Medlemsstaterna får möjliggöra att denna skyldighet fullgörs genom att föreskriva att taken på offentliga eller blandade privat-offentliga byggnader ska användas av tredje part för anläggningar som producerar energi från förnybara energikällor.

5. När det anses relevant får medlemsstaterna främja samarbete mellan lokala myndigheter och gemenskaper för förnybar energi inom byggsektorn, särskilt genom användning av offentlig upphandling.

6. För att uppnå den vägledande andel förnybar energi som anges i punkt 1 ska medlemsstaterna främja användningen av system och utrustning för förnybar värme och kyla och de får främja innovativ teknik, såsom smarta system och smart utrustning för värme och kyla som drivs med förnybar el, i tillämpliga fall tillsammans med smart förvaltning av energianvändning i byggnader. För detta ändamål ska medlemsstaterna använda alla lämpliga åtgärder, verktyg och incitament, inbegripet energietiketter som utarbetats enligt förordning (EU) 2017/1369, energicertifikat som fastställts enligt artikel 11 i direktiv 2010/31/EU och andra lämpliga certifikat eller standarder som tagits fram på unionsnivå eller nationell nivå, och de ska säkerställa att lämplig information och rådgivning ges om förnybara, mycket energieffektiva alternativ samt om vilka finansieringsinstrument och stimulansåtgärder som finns tillgängliga för att främja ett ökat utbyte av gamla värmesystem och ökad omställning till lösningar som baseras på förnybar energi.

Artikel 15b

Kartläggning av områden som krävs för nationella bidrag till det övergripande unionsmålet för 2030 för förnybara energikällor

1. Senast den 21 maj 2025 ska medlemsstaterna utföra en samordnad kartläggning för utbyggnaden av förnybar energi på sitt territorium för att identifiera den inhemska potentialen och de tillgängliga landområden (både ovan och under jord), havs- eller inlandsvattenområden som är nödvändiga för att uppföra verk för förnybar energi och tillhörande infrastruktur, såsom nät och lagringsanläggningar, inklusive värmelagring, som krävs för att de minst ska kunna uppfylla sina nationella bidrag till det övergripande unionsmål för 2030 för förnybar energi som fastställs i artikel 3.1 i detta direktiv. För detta ändamål får medlemsstaterna använda eller bygga vidare på sina befintliga dokument eller planer för fysisk planering, inbegripet havsplaner som upprättas enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU (*). Medlemsstaterna ska säkerställa samordning mellan alla relevanta nationella, regionala och lokala myndigheter och enheter, inbegripet nätoperatörer, vid kartläggningen av de nödvändiga områdena, i lämpliga fall.

Medlemsstaterna ska säkerställa att sådana områden, inbegripet befintliga verk för förnybar energi och samarbetsmekanismer, står i proportion till de uppskattade utvecklingsbanor och den totala planerade installerade kapacitet per teknik för förnybar energi som anges i deras nationella energi- och klimatplaner som överlämnas enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999.

2. Vid identifieringen av de områden som avses i punkt 1 ska medlemsstaterna särskilt beakta följande:

- a) Tillgången till energi från förnybara källor och potentialen för produktion av förnybar energi med de olika typerna av teknik på dessa landområden (både ovan och under jord), havs- eller inlandsvattenområden.
- b) Den förväntade efterfrågan på energi, med beaktande av potentiell aktiv efterfrågefleksibilitet, förväntade effektivitetsvinster och förväntad integrering av energisystem.
- c) Tillgången till relevant energiinfrastruktur, inbegripet nät, lagring och andra flexibilitetsverktyg, eller potentialen att skapa eller uppgradera sådan nätinфраstruktur och lagring.

3. Medlemsstaterna ska främja en mångsidig användning av de områden som avses i punkt 1. Projekt för förnybar energi ska vara förenliga med befintlig användning av dessa områden.

4. Medlemsstaterna ska regelbundet se över och vid behov uppdatera de områden som avses i punkt 1 i denna artikel, särskilt i samband med uppdateringarna av deras nationella energi- och klimatplaner som lämnas in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999.

Artikel 15c

Accelerationsområden för förnybar energi

1. Senast den 21 februari 2026 ska medlemsstaterna säkerställa att behöriga myndigheter antar en eller flera planer i vilka utses, som en undergrupp till de områden som avses i artikel 15b.1, accelerationsområden för förnybar energi från en eller flera typer av förnybara energikällor. Medlemsstaterna får undanta förbränningsanläggningar för biomassa och vattenkraftverk. I de planerna ska behöriga myndigheter göra följande:

- a) Utse tillräckligt homogena land-, inlandsvatten- och havsområden där utbyggnaden av en eller flera specifika typer av förnybara energikällor inte förväntas ha några betydande miljöeffekter med hänsyn till det valda områdets särdrag och samtidigt:
- i) prioritera konstgjorda och bebyggda ytor, till exempel tak och husfasader, transportinfrastruktur och dess omedelbara omgivning, parkeringsplatser, bondgårdar, avfallsanläggningar, industriområden, gruvor, konstgjorda inlandsvattenförekomster, sjöar eller dammar och, om så är lämpligt, anläggningar för rening av avloppsvatten från tätbebyggelse samt skadad mark som inte kan användas för jordbruk,
 - ii) utesluta Natura 2000-områden och områden som utsetts inom ramen för nationella skyddssystem för bevarande av natur och biologisk mångfald, viktiga flyttvägar för fåglar och marina däggdjur samt andra platser som identifieras på grundval av känslighetskartor och de verktyg som avses i led iii, med undantag för konstgjorda och bebyggda ytor i dessa områden, till exempel tak, parkeringsplatser eller transportinfrastruktur,
 - iii) använda alla lämpliga och proportionella verktyg och dataset för att identifiera de områden där verken för förnybar energi inte kommer att ha någon betydande miljöpåverkan, inbegripet kartläggning av vilda djurs och växters känslighet, med beaktande av de data som finns tillgängliga inom ramen för utvecklingen av ett sammanhängande Natura 2000-nät när det gäller såväl livsmiljötyper och arter enligt rådets direktiv 92/43/EEG ⁽²⁾* som fåglar och områden som skyddas enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG ⁽³⁾.*
- b) Fastställa lämpliga regler för accelerationsområdena för förnybar energi om ändamålsenliga skyddsåtgärder som ska antas i fråga om uppförande av verk för förnybar energi och samlokalisering samt tillgångar som krävs för anslutning av sådana verk och sådan lagring till nätet, i syfte att undvika den negativa miljöpåverkan som kan uppstå eller, där detta inte är möjligt, avsevärt minska den, i lämpliga fall med säkerställande av att lämpliga skyddsåtgärder tillämpas på ett proportionellt sätt och i god tid för att säkerställa att de skyldigheter som fastställs i artiklarna 6.2 och 12.1 i direktiv 92/43/EEG, artikel 5 i direktiv 2009/147/EEG och artikel 4.1 a i) i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG fullgörs och för att undvika försämring och uppnå god ekologisk status eller god ekologisk potential i enlighet med artikel 4.1 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG ⁽⁴⁾*.

De regler som avses i första stycket b ska vara inriktade på särdragen hos varje identifierat accelerationsområde för förnybar energiproduktion, på den eller de typer av teknik för förnybar energi som ska användas i respektive område och på den identifierade miljöpåverkan.

Efterlevnad av de regler som avses i första stycket b i denna punkt och de enskilda projektens genomförande av lämpliga skyddsåtgärder ska medföra en presumtion om att projekten inte bryter mot de bestämmelserna, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 16a.4 och 16a.5 i det här direktivet. Medlemsstaterna får tillåta att nya skyddsåtgärder, vars syfte är att så mycket som möjligt förhindra dödande eller störning av arter som skyddas enligt direktiven 92/43/EEG och 2009/147/EG eller eventuella annan miljöpåverkan, och vars ändamålsenlighet inte har provats i stor skala, används för ett eller flera pilotprojekt under en begränsad tidsperiod, förutsatt att sådana skyddsåtgärders ändamålsenlighet noggrant övervakas och att lämpliga åtgärder omedelbart vidtas om de inte visar sig vara ändamålsenliga.

Behöriga myndigheter ska i planerna som utser accelerationsområden för förnybar energi enligt första stycket förklara den bedömning som gjorts för att identifiera varje utsett accelerationsområde för förnybar energiproduktion på grundval av de kriterier som anges i första stycket a och för att identifiera lämpliga skyddsåtgärder.

2. De planer som utser accelerationsområden för förnybar energi ska innan de antas bli föremål för en miljöbedömning enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG ⁽⁵⁾* och, om det är sannolikt att de kommer att påverka på Natura 2000-områden på ett betydande sätt, en lämplig bedömning enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG.

3. Medlemsstaterna ska besluta om storleken på accelerationsområden för förnybar energi med hänsyn till särdragen och kraven för den eller de typer av teknik för vilka de inrättar accelerationsområden för förnybar energi. Samtidigt som medlemsstaterna behåller rätten att besluta om dessa områdens storlek ska de sträva efter att säkerställa att dessa områdens sammanlagda storlek är betydande och att de bidrar till att uppnå de mål som fastställs i detta direktiv. De planer som utser accelerationsområden för förnybar energi som avses i punkt 1 första stycket i denna artikel ska göras allmänt tillgängliga och ska ses över regelbundet när så är lämpligt, framför allt i samband med uppdateringen av de integrerade nationella energi- och klimatplanerna som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999.

4. Senast den 21 maj 2024 får medlemsstaterna som accelerationsområden för förnybar energi förklara särskilda områden som redan har utsetts som områden som lämpar sig för en påskyndad utbyggnad av en eller flera typer av teknik för förnybar energi, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:

- a) Dessa områden ligger utanför Natura 2000-områden, områden som utsetts inom ramen för nationella skyddssystem för bevarande av natur och biologisk mångfald och identifierade flyttvägar för fåglar.
- b) Planerna för identifiering av sådana områden har varit föremål för en strategisk miljöbedömning enligt villkoren i direktiv 2001/42/EG och, när så är lämpligt, en bedömning enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG.
- c) Vid projekten i sådana områden tillämpas lämpliga och proportionella regler och åtgärder för att hantera den negativa miljöpåverkan som kan uppstå.

5. De behöriga myndigheterna ska tillämpa de tillståndsförfaranden och tidsfrister som avses i artikel 16a på enskilda projekt inom accelerationsområden för förnybar energi.

Artikel 15d

Allmänhetens deltagande

1. Medlemsstaterna ska säkerställa allmänhetens deltagande i de planer som utser accelerationsområden för förnybar energi enligt artikel 15c.1 första stycket, i enlighet med artikel 6 i direktiv 2001/42/EG, inbegripet identifiera den allmänhet som påverkas eller sannolikt kommer att påverkas.

2. Medlemsstaterna ska främja allmänhetens acceptans av projekt för förnybar energi genom att direkt och indirekt involvera lokalsamhällen i projekten.

Artikel 15e

Områden för nät- och lagringsinfrastruktur som krävs för att integrera förnybar energi i elsystemet

1. Medlemsstaterna får anta en eller flera planer för att utse särskilda infrastrukturområden för utveckling av nät- och lagringsprojekt som krävs för att integrera förnybar energi i elsystemet, om en sådan utveckling inte förväntas medföra en betydande miljöpåverkan, eller om en sådan påverkan vederbörligen kan begränsas eller, om detta inte är möjligt, kompenseras. Syftet med sådana områden ska vara att stödja och komplettera accelerationsområdena för förnybar energi. Dessa planer ska

- a) när det gäller nätprojekt, undvika Natura 2000-områden och områden som utsetts inom ramen för nationella skyddssystem för bevarande av natur och biologisk mångfald, såvida det inte saknas proportionella alternativ för deras utbyggnad, med beaktande av områdets mål,

- b) när det gäller lagringsprojekt, utesluta Natura 2000-områden och områden som utsetts inom ramen för nationella skyddssystem,
- c) säkerställa synergier med utseendet av accelerationsområden för förnybar energi,
- d) vara föremål för en miljöbedömning enligt direktiv 2001/42/EG och, när så är tillämpligt, en bedömning enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG, och
- e) fastställa lämpliga och proportionella regler, inbegripet om proportionella skyddsåtgärder som ska antas för utveckling av nät- och lagringsprojekt i syfte att undvika en negativ påverkan på miljön som kan uppstå, eller när det inte är möjligt att undvika en sådan påverkan, att avsevärt minska den.

Vid utarbetandet av sådana planer ska medlemsstaterna samråda med de berörda infrastruktursystemansvariga.

2. Genom undantag från artiklarna 2.1 och 4.2 samt punkt 20 i bilaga I och punkt 3 b i bilaga II till Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU (*) och genom undantag från artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG får medlemsstaterna, under befogade omständigheter, inbegripet när detta behövs för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi för att uppnå klimatmålen och målen för förnybar energi, undanta nät- och lagringsprojekt som krävs för att integrera förnybar energi i elsystemet från miljökonsekvensbedömningen enligt artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU, från bedömningen av deras konsekvenser för Natura 2000-områden enligt artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG och från bedömningen av deras konsekvenser för artskyddet enligt artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG och enligt artikel 5 i direktiv 2009/147/EG, under förutsättning att nät eller lagringsprojektet är beläget i ett särskilt infrastrukturuområde som utsetts i enlighet med punkt 1 i den här artikeln och att det uppfyller de regler som fastställts i enlighet med punkt 1 e i den här artikeln, inbegripet om proportionella riskreduceringsåtgärder som ska antas. Medlemsstaterna får också bevilja sådana undantag avseende infrastrukturuområden som utsetts före den 20 november 2023 om de var föremål för en miljöbedömning enligt direktiv 2001/42/EG. Sådana undantag får inte vara tillämpliga på projekt som kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat, eller där en medlemsstat som kan komma att utsättas i betydande grad begär att det inte ska tillämpas, enligt vad som föreskrivs i artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

3. Om en medlemsstat undantar nät- och lagringsprojekt enligt punkt 2 i denna artikel från de bedömningar som avses i den punkten ska de behöriga myndigheterna i den medlemsstaten genomföra en granskningsprocess av projekt som är belägna i särskilda infrastrukturuområden. En sådan granskningsprocess ska baseras på befintliga data från miljöbedömningen enligt direktiv 2001/42/EG. Den behöriga myndigheten får begära att sökanden lämnar ytterligare tillgänglig information. Granskningsprocessen ska slutföras inom 30 dagar. Den ska syfta till att fastställa om det föreligger hög sannolikhet för att något av dessa projekt kommer att ge upphov till en betydande oförutsedd negativ påverkan med hänsyn till miljöns känslighet i det geografiska område där projektet är beläget och som inte identifierades vid den miljöbedömning av de planer som utser särskilda infrastrukturuområden och som genomförts enligt direktiv 2001/42/EG och, i relevanta fall, direktiv 92/43/EEG.

4. Om granskningsprocessen visar att det föreligger hög sannolikhet för att ett projekt kommer att ge upphov till betydande oförutsedda negativa effekter som avses i punkt 3 ska den behöriga myndigheten, på grundval av befintliga uppgifter, säkerställa att lämpliga och proportionella skyddsåtgärder vidtas för att hantera de effekterna. Där det inte är möjligt att tillämpa sådana skyddsåtgärder ska den behöriga myndigheten säkerställa att operatören vidtar lämpliga kompensationsåtgärder för att hantera dessa effekter, vilket, om andra proportionella kompensationsåtgärder inte är tillgängliga, kan ske i form av en ekonomisk ersättning för artskyddsprogram i syfte att säkerställa eller förbättra bevarandestatusen för de berörda arterna.

5. Om integreringen av förnybar energi i elsystemet kräver ett projekt för att förstärka nätinfrastrukturen i eller utanför särskilda infrastrukturområden, och ett sådant projekt är föremål för en granskningsprocess enligt punkt 3 i denna artikel, för ett fastställande av huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning eller för en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4 i direktiv 2011/92/EU, ska en sådan granskningsprocess, ett sådant fastställande eller en sådan miljökonsekvensbedömning begränsas till de potentiella effekterna av ändringen eller utvidgningen jämfört med den ursprungliga nätinfrastrukturen.

^{(1)*} Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/89/EU av den 23 juli 2014 om upprättandet av en ram för havsplanering (EUT L 257, 28.8.2014, s. 135).

^{(2)*} Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

^{(3)*} Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (EUT L 20, 26.1.2010, s. 7).

^{(4)*} Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG av den 23 oktober 2000 om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på vattenpolitikens område (EGT L 327, 22.12.2000, s. 1).

^{(5)*} Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/42/EG av den 27 juni 2001 om bedömning av vissa planers och programs miljöpåverkan (EGT L 197, 21.7.2001, s. 30).

^{(6)*} Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/92/EU av den 13 december 2011 om bedömning av inverkan på miljön av vissa offentliga och privata projekt (EUT L 26, 28.1.2012, s. 1)."

7. Artikel 16 ska ersättas med följande:

"Artikel 16

Tillståndsförfarandets huvudprinciper och organisation

1. Tillståndsförfarandet ska omfatta alla relevanta administrativa tillstånd för uppförande, uppgradering och drift av verk för förnybar energi, inbegripet sådana som kombinerar olika förnybara energikällor, värmepumpar och samlokaliserad energilagring, inbegripet anläggningar för el och värme, samt tillgångar som krävs för anslutning av sådana verk och värmepumpar och sådan lagring till nätet och, när så krävs, för att integrera förnybar energi i värme- och kylnät, inbegripet tillstånd för nätanslutning och miljöbedömningar. Tillståndsförfarandet ska omfatta alla administrativa steg, från bekräftelsen av tillståndsansökans fullständighet i enlighet med punkt 2 till den eller de relevanta behöriga myndigheternas meddelande om det slutliga beslutet om tillståndsförfarandets resultat.

2. Den behöriga myndigheten ska bekräfta ansökans fullständighet inom 30 dagar från det att ansökan om tillstånd mottagits när det gäller verk för förnybar energi i accelerationsområden för förnybar energi och inom 45 dagar efter det att ansökan om tillstånd mottagits när det gäller verk för förnybar energi utanför accelerationsområden eller, om sökanden inte har skickat all den information som krävs för att behandla ansökan, begära att sökanden lämnar in en fullständig ansökan utan onödigt dröjsmål. Den dag då den behöriga myndigheten bekräftar ansökans fullständighet ska utgöra startdatum för tillståndsförfarandet.

3. Medlemsstaterna ska inrätta eller utse en eller flera kontaktpunkter. Dessa kontaktpunkter ska, på begäran av sökanden, tillhandahålla vägledning och underlätta för sökanden under hela det administrativa ansöknings- och tillståndsförfarandet. Sökanden ska inte behöva kontakta mer än en kontaktpunkt under hela förfarandet. Kontaktpunkten ska vägleda sökanden genom den administrativa ansökningsdelen av tillståndsförfarandet, inbegripet de delar som rör miljöskydd, på ett transparent sätt fram till dess att behörig myndighet i tillståndsförfarandets slutskede fattar ett eller flera beslut, förse sökanden med all nödvändig information och, när så är lämpligt, involvera andra administrativa myndigheter. Kontaktpunkten ska säkerställa att tidsfristerna för tillståndsförfarandena i detta direktiv respekteras. Sökande ska ha rätt att lämna in relevanta handlingar i digital form. Senast den 21 november 2025 ska medlemsstaterna säkerställa att alla förfaranden genomförs i elektroniskt format.

4. Kontaktpunkten ska tillhandahålla en handbok om förfarandet för exploatörer av verk för förnybar energi, och ska tillhandahålla denna information online, och även tydligt rikta sig till småskaliga projekt för förnybar energi, projekt som avser egenanvändare av förnybar energi och gemenskaper för förnybar energi. Informationen online ska ange den kontaktpunkt som är relevant för den aktuella ansökan. Om medlemsstaten har mer än en kontaktpunkt ska informationen online ange den kontaktpunkt som är relevant för den aktuella ansökan.

5. Medlemsstaterna ska säkerställa att sökande och allmänheten lätt har tillgång till enkla förfaranden för tvistlösning avseende tillståndsförfarandet och beviljandet av tillstånd att uppföra och driva verk för förnybar energi, inbegripet i tillämpliga fall alternativa tvistlösningsmekanismer.

6. Medlemsstaterna ska säkerställa att administrativa och rättsliga överklaganden i samband med ett projekt för utveckling av ett verk för förnybar energi, anslutningen av det verket till nätet och de tillgångar som krävs för utvecklingen av de energiinfrastrukturnät som behövs för att integrera energi från förnybara energikällor i energisystemet, inbegripet överklaganden som rör miljöaspekter, är föremål för det snabbaste administrativa och rättsliga förfarande som finns tillgängligt på relevant nationell, regional och lokal nivå.

7. Medlemsstaterna ska tillhandahålla tillräckliga resurser för att säkerställa kvalificerad personal, kompetenshöjning och omskolning vid sina behöriga myndigheter i linje med den planerade installerade produktionskapacitet för förnybar energi som föreskrivs i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999. Medlemsstaterna ska bistå regionala och lokala myndigheter för att underlätta tillståndsförfarandet.

8. Utom när det sammanfaller med andra administrativa steg i tillståndsförfarandet ska följande inte räknas med i längden på tillståndsförfarandet:

- a) Den tid under vilken verken för förnybar energi, deras nätanslutningar och – i syfte att säkerställa nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet – tillhörande nödvändig nätinфраstruktur uppförs eller uppgraderas.
- b) Tiden för de administrativa steg som krävs för de betydande uppgraderingar av nätet som är nödvändiga för att säkerställa nätets stabilitet, tillförlitlighet och säkerhet.
- c) Tiden för överklaganden och rättsmedel, andra domstolsförfaranden eller alternativa tvistlösningsmekanismer, inbegripet förfaranden för klagomål samt överklaganden och rättsmedel utanför domstol.

9. De beslut som följer av ovannämnda tillståndsförfaranden ska göras tillgängliga för allmänheten i enlighet med tillämplig rätt.

Artikel 16a

Tillståndsförfarande för accelerationsområden för förnybar energi

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det tillståndsförfarande som avses i artikel 16.1 inte pågår längre än tolv månader för projekt för förnybar energi i accelerationsområden för förnybar energi. För projekt för havsbaserad förnybar energi får emellertid inte tillståndsförfarandet pågå längre än två år. När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, får medlemsstaterna förlänga endera av dessa perioder med högst sex månader. Medlemsstaterna ska tydligt informera projektexploatören om de exceptionella omständigheter som motiverar en sådan förlängning.

2. Tillståndsförfarandet för uppgradering av kraftverk för förnybar energi, för nya anläggningar med en elkapacitet på mindre än 150 kW, för samlokaliserad energilagring, inbegripet anläggningar för el och värme, samt för anslutningen av dem till nätet, när de är belägna i accelerationsområden för förnybar energi, får inte pågå längre än sex månader. För projekt för havsbaserad vindkraft får emellertid inte tillståndsförfarandet pågå längre än tolv

månader. När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, såsom tvingande säkerhetsrelaterade skäl där uppgraderingsprojektet har en påtaglig effekt på elnätet eller på anläggningens ursprungliga kapacitet, storlek eller prestanda, får medlemsstaterna förlänga perioden på sex månader med högst tre månader och perioden på tolv månader för projekt för havsbaserad vindkraft med upp till sex månader. Medlemsstaterna ska tydligt informera projektexploatören om de exceptionella omständigheter som motiverar en sådan förlängning.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av punkterna 4 och 5 i den här artikeln, och genom undantag från artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EU och punkterna 3 a, b, d, h och 6 c, för sig eller jämförda med punkt 13 a, i bilaga II till det direktivet, med avseende på projekt för förnybar energi, ska nya ansökningar för verk för förnybar energi, inbegripet verk som kombinerar olika typer av teknik för förnybar energi och uppgradering av kraftverk för förnybar energi i utsedda accelerationsområden för förnybar energi för den relevanta tekniken och samlokalisering av energilagring, samt anslutningen av sådana verk och sådan lagring till nätet, undantas från kravet på att genomföra en särskild miljökonsekvensbedömning enligt artikel 2.1 i direktiv 2011/92/EU, förutsatt att dessa projekt är förenliga med artikel 15c.1 b i det här direktivet. Det undantaget får inte tillämpas på projekt som kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat, eller om en medlemsstat som kan komma att utsättas i betydande grad begär att det inte ska tillämpas, enligt artikel 7 i direktiv 2011/92/EU.

Genom undantag från artikel 6.3 i direktiv 92/43/EEG ska de verk för förnybar energi som avses i första stycket i den här punkten inte bli föremål för en bedömning av konsekvenserna för Natura 2000-områden, förutsatt att dessa projekt för förnybar energi är förenliga med de regler och åtgärder som fastställts i enlighet med artikel 15c.1 b i det här direktivet.

4. Medlemsstaternas behöriga myndigheter ska genomföra en granskningsprocess av de ansökningar som avses i punkt 3 i denna artikel. En sådan granskningsprocess ska syfta till att fastställa om det föreligger hög sannolikhet för att något av dessa projekt kommer att ge upphov till en betydande oförutsedd negativ påverkan med hänsyn till miljöns känslighet i det geografiska område där projektet är beläget och som inte identifierades vid den miljöbedömning av planerna som utser accelerationsområden för förnybar energi enligt artikel 15c.1 första stycket i det här direktivet som utförts enligt direktiv 2001/42/EG och, när så är relevant, direktiv 92/43/EEG. En sådan granskningsprocess ska också syfta till att fastställa om något av dessa projekt för förnybar energi omfattas av tillämpningsområdet för artikel 7 i direktiv 2011/92/EU eftersom det kan antas medföra en betydande inverkan på miljön i en annan medlemsstat eller eftersom en medlemsstat som kan komma att utsättas i betydande grad begär det.

För en sådan granskningsprocess ska projektexploatören tillhandahålla information om särdragen hos projektet för förnybar energi särskilt, om dess efterlevnad av de regler och åtgärder som identifierats enligt artikel 15c.1 b för det specifika accelerationsområdet för förnybar energi och om eventuella ytterligare åtgärder som vidtagits av projektexploatören och hur dessa åtgärder hanterar miljöeffekter. Den behöriga myndigheten får begära att projektexploatören lämnar ytterligare tillgänglig information. Granskningsprocessen avseende ansökningar om nya verk för förnybar energi ska slutföras inom 45 dagar från den dag då tillräcklig information som är nödvändig för det ändamålet lämnades in. Vid ansökningar om anläggningar med en elkapacitet på mindre än 150 kW och vid nya ansökningar om uppgradering av kraftverk för förnybar energi ska granskningsprocessen slutföras inom 30 dagar.

5. Efter granskningsprocessen ska de ansökningar som avses i punkt 3 i denna artikel godkännas ur ett miljöperspektiv utan att det krävs något uttryckligt beslut från den behöriga myndigheten, såvida inte den behöriga myndigheten antar ett administrativt beslut, med angivande av skäl som är vederbörligen grundade på tydliga bevis, enligt vilket ett visst projekt högst sannolikt kommer att ge upphov till betydande oförutsedda negativa effekter med hänsyn till miljöns känslighet i det geografiska område där projektet är beläget och som inte kan begränsas genom de åtgärder som anges i planerna som utser accelerationsområden för förnybar energi, eller som föreslås av projektexploatören. Sådana beslut ska göras allmänt tillgängliga. Sådana projekt för förnybar energi ska bli föremål för en miljökonsekvensbedömning enligt direktiv 2011/92/EU och, i tillämpliga fall, en bedömning enligt direktiv 92/43/EEG, som ska utföras inom sex månader från det administrativa beslutet som identifierar en hög sannolikhet för betydande oförutsedda negativa effekter. När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, får perioden på sex månader förlängas med högst sex månader.

Om det föreligger befogade omständigheter, inbegripet när det behövs för att påskynda utbyggnaden av förnybar energi för att uppnå klimatmålen och målen för förnybar energi, får medlemsstaterna undanta vind- och solcellsprojekt från sådana bedömningar.

Om medlemsstaterna undantar vind- och solcellsprojekt från dessa bedömningar ska operatören vidta proportionella skyddsåtgärder eller, om sådana skyddsåtgärder inte är tillgängliga, kompensationsåtgärder, som, i avsaknad av andra tillgängliga proportionella kompensationsåtgärder, får vara i form av ekonomisk ersättning, för att hantera eventuella negativa effekter. När dessa negativa effekter påverkar artskyddet ska operatören betala en ekonomisk ersättning till artskyddsprogram under den tid som verket för produktion av förnybar energi är i drift i syfte att säkerställa eller förbättra bevarandestatusen för de berörda arterna.

6. I tillståndsförfarandet som avses i punkterna 1 och 2 ska medlemsstaterna säkerställa att ett uteblivet svar från den berörda behöriga myndigheten inom den fastställda tidsfristen leder till att de specifika mellanliggande administrativa stegen ska betraktas som godkända, utom när det specifika projektet för förnybar energi är föremål för en miljökonsekvensbedömning enligt punkt 5 eller när principen om administrativt tyst medgivande inte finns i det nationella rättssystemet i den berörda medlemsstaten. Denna punkt ska inte tillämpas på slutliga beslut om tillståndsförfarandets resultat, vilka ska vara uttryckliga. Alla beslut i förfarandet ska göras tillgängliga för allmänheten.

Artikel 16b

Tillståndsförfarande utanför accelerationsområden för förnybar energi

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det tillståndsförfarande som avses i artikel 16.1 inte pågår längre än två år för projekt för förnybar energi belägna utanför accelerationsområden för förnybar energi. För projekt för havsbaserad förnybar energi får inte tillståndsförfarandet pågå längre än tre år. När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, inbegripet när dessa kräver längre perioder för bedömningar enligt tillämplig unionsmiljörätt, får medlemsstaterna förlänga endera av dessa perioder med högst sex månader. Medlemsstaterna ska tydligt informera projektexploatören om de exceptionella omständigheter som motiverar en sådan förlängning.

2. Om en miljöbedömning krävs enligt direktiv 2011/92/EU eller 92/43/EEG ska den utföras i ett enda förfarande som omfattar alla relevanta bedömningar för ett visst projekt för förnybar energi. När en sådan miljökonsekvensbedömning krävs ska den behöriga myndigheten, med beaktande av den information som lämnats av projektexploatören, avge ett yttrande om omfattningen av och detaljnivån för den information som projektexploatören ska lämna i miljökonsekvensbeskrivningen, vars omfattning inte får utökas därefter. Om nödvändiga skyddsåtgärder har vidtagits i ett projekt för förnybar energi ska dödande eller störning av de arter som skyddas enligt artikel 12.1 i direktiv 92/43/EEG och artikel 5 i direktiv 2009/147/EG inte betraktas som avsiktligt. Medlemsstaterna får tillåta att nya skyddsåtgärder, vars syfte är att så mycket som möjligt förhindra dödande eller störning av arter som skyddas enligt direktiven 92/43/EEG och 2009/147/EG eller eventuella andra miljöeffekter, och vars ändamålsenlighet inte har provats i stor skala, används för ett eller flera pilotprojekt under en begränsad tidsperiod, förutsatt att sådana skyddsåtgärders ändamålsenlighet noga övervakas och att lämpliga åtgärder omedelbart vidtas om de inte visar sig vara ändamålsenliga.

Tillståndsförfarandet för uppgradering av kraftverk för förnybar energi, för nya anläggningar med en elkapacitet på mindre än 150 kW och för samlokaliserad energilagring samt för anslutningar av sådana kraftverk och anläggningar och sådan lagring till nätet utanför accelerationsområden för förnybar energi får inte pågå längre än tolv månader, inbegripet med hänsyn till eventuella miljöbedömningar när så krävs enligt relevant rätt. För projekt för havsbaserad förnybar energi, får emellertid inte tillståndsförfarandet pågå längre än två år. När det är vederbörligen motiverat på grund av exceptionella omständigheter, får medlemsstaterna förlänga endera av dessa perioder med högst tre månader. Medlemsstaterna ska tydligt informera projektexploatören om de exceptionella omständigheter som motiverar en sådan förlängning.

*Artikel 16c***Påskyndat tillståndsförfarande för uppgradering**

1. Om uppgraderingen av ett kraftverk för förnybar energi inte leder till en större kapacitetsökning för kraftverket för förnybar energi än 15 %, och utan att det påverkar en sådan eventuell bedömning av potentiella miljökonsekvenser som krävs enligt punkt 2, ska medlemsstaterna säkerställa att tillståndsförfarandet för anslutning till överförings- eller distributionsnätet inte överstiger tre månader efter ansökan till den relevanta enheten, utom om det finns berättigade farhågor avseende säkerheten eller om systemkomponenterna är tekniskt inkompatibla.
2. Om uppgraderingen av ett kraftverk för förnybar energi är föremål för den granskningsprocess som föreskrivs i artikel 16a.4, för ett fastställande av huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning eller för en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4 i direktiv 2011/92/EU, ska en sådan granskningsprocess, ett sådant fastställande eller en sådan miljökonsekvensbedömning begränsas till de potentiella effekterna till följd av en ändring eller utvidgning jämfört med det ursprungliga projektet.
3. Om uppgraderingen av en solenergianläggning inte medför att ytterligare områden används och uppfyller de tillämpliga miljörelaterade skyddsåtgärder som fastställts för den ursprungliga solenergianläggningen, ska projektet undantas från eventuella tillämpliga krav att genomföra en granskningsprocess enligt artikel 16a.4, att fastställa huruvida projektet kräver en miljökonsekvensbedömning, eller att göra en miljökonsekvensbedömning enligt artikel 4 i direktiv 2011/92/EU.

*Artikel 16d***Tillståndsförfarande för installation av solenergiutrustning**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det tillståndsförfarande som avses i artikel 16.1 för installation av solenergiutrustning och samlokaliserad energilagring – inklusive solenergiinstallationer som är integrerade i byggnader – i befintliga eller framtida konstgjorda konstruktioner, med undantag för konstgjorda vattenytor, inte pågår längre än tre månader, förutsatt att det primära syftet med sådana konstgjorda konstruktioner inte är solenergiproduktion eller energilagring. Genom undantag från artikel 4.2 i direktiv 2011/92/EU samt punkt 3 a och b, för sig eller jämförda med punkt 13 a, i bilaga II till det direktivet ska sådan installation av solenergiutrustning i tillämpliga fall undantas från kravet på att göra en särskild miljökonsekvensbedömning enligt artikel 2.1 i det direktivet.

Medlemsstaterna får undanta vissa områden eller konstruktioner från tillämpningen av första stycket i syfte att skydda det kulturella eller historiska arvet eller nationella försvarsintressen, eller av säkerhetsskäl.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsförfarandet för installation av solenergiutrustning med en kapacitet på högst 100 kW, inbegripet för egenanvändare av förnybar energi och gemenskaper för förnybar energi, inte pågår längre än en månad. Uteblivet svar från de behöriga myndigheterna eller enheterna inom den fastställda tidsfristen efter det att en fullständig ansökan har lämnats in ska leda till att tillståndet anses vara beviljat, förutsatt att solenergiutrustningens kapacitet inte överskrider befintlig kapacitet för anslutning till distributionsnätet.

Om tillämpningen av tröskelvärde i första stycket leder till en betydande administrativ börda eller till begränsningar av elnätstriften får medlemsstaterna tillämpa ett lägre tröskelvärde som dock ska vara högre än 10,8 kW.

*Artikel 16e***Påskyndad utbyggnad av värmepumpar**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att tillståndsförfarandet för installation av värmepumpar under 50 MW inte pågår längre än en månad. För jord- och bergvärmepumpar får dock tillståndsförfarandet inte pågå längre än tre månader.

2. Förutsatt att inga berättigade farhågor om säkerheten finns, såvida inte ytterligare arbeten för nätanslutningar behövs eller systemkomponenterna är tekniskt inkompatibla, ska medlemsstaterna inom två veckor efter anmälan till den relevanta enheten säkerställa att tillstånd för anslutningar till överförings- eller distributionsnätet utfärdas för

- a) värmepumpar med en elkapacitet på upp till 12 kW, och
- b) värmepumpar med en elkapacitet på upp till 50 kW som installeras av en egenanvändare av förnybar energi, förutsatt att egenanvändarens anläggning för produktion av förnybar el har en elkapacitet som uppgår till minst 60 % av värmepumpens elkapacitet.

3. Medlemsstaterna får utesluta vissa områden eller konstruktioner från tillämpningen av punkterna 1 och 2 i syfte att skydda kulturellt eller historiskt arv, nationella försvarsintressen eller av säkerhetsskäl.

4. Alla beslut som följer av de tillståndsförfaranden som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska göras allmänt tillgängliga i enlighet med tillämplig rätt.

Artikel 16f

Ett allt överskuggande allmänintresse

Senast den 21 februari 2024 och fram till dess att klimatneutralitet uppnås ska medlemsstaterna säkerställa att, inom ramen för tillståndsförfarandet, planering, uppförande och drift av verk för förnybar energi, anslutning av sådana verk till nätet, det tillhörande nätet i sig och lagringstillgångar i samband med tillståndsförfarandet presumeras vara av ett allt överskuggande allmänintresse och av vikt för människors hälsa och säkerhet vid avvägning av olika rättsliga intressen i enskilda fall i samband med tillämpning av artiklarna 6.4 och 16.1 c i direktiv 92/43/EEG, artikel 4.7 i direktiv 2000/60/EG och artikel 9.1 a i direktiv 2009/147/EG. Medlemsstaterna får under vederbörligen motiverade och särskilda omständigheter begränsa tillämpningen av denna artikel till vissa delar av sina territorier eller vissa typer av teknik eller till projekt med vissa tekniska egenskaper, i enlighet med prioriteringarna i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999. Medlemsstaterna ska informera kommissionen om sådana begränsningar tillsammans med skälen för dessa.”

8. Artikel 18.3 och 18.4 ska ersättas med följande:

”3. Medlemsstaterna ska säkerställa att deras certifieringssystem eller motsvarande kvalifikationssystem finns tillgängliga för installatörer och konstruktörer av alla slags värme- och kylsystem med förnybar energi i byggnader, industri och jordbruk, för installatörer av solcellssystem, inbegripet energilagring, och för installatörer av laddningspunkter som möjliggör efterfrågefleksibilitet. Dessa system får i förekommande fall ta hänsyn till befintliga system och strukturer och ska baseras på kriterierna i bilaga IV. Medlemsstaterna ska erkänna den certifiering som andra medlemsstater utfärdat i enlighet med dessa kriterier.

Medlemsstaterna ska inrätta en ram för att säkerställa att ett tillräckligt antal utbildade och kvalificerade installatörer av den teknik som avses i första stycket kan bidra till den ökning av förnybar energi som krävs för att uppnå de mål som fastställs i detta direktiv.

För att uppnå ett sådant tillräckligt antal installatörer och konstruktörer ska medlemsstaterna säkerställa att det finns ett tillräckligt utbud av utbildningsprogram som leder till certifiering eller kvalifikationer som omfattar teknik för förnybar värme och kyla, solcellssystem, inbegripet energilagring, laddningspunkter som möjliggör efterfrågefleksibilitet och de senaste innovativa lösningarna i dessa avseenden, förutsatt att de är kompatibla med deras certifieringssystem eller motsvarande kvalifikationssystem. Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att främja deltagande i sådana utbildningsprogram, särskilt för små och medelstora företag och egenföretagare. Medlemsstaterna får införa frivilliga avtal med relevanta teknikleverantörer och teknikförsäljare för att utbilda ett tillräckligt antal installatörer, vilket får baseras på uppskattningar av försäljningen, i de senaste innovativa lösningarna och teknik på marknaden.

Om medlemsstaterna konstaterar att det föreligger en betydande skillnad mellan det antal utbildade och kvalificerade installatörer som står till förfogande och det antal som behövs ska de vidta åtgärder för att åtgärda denna skillnad.

4. Medlemsstaterna ska ge allmänheten tillgång till information om de certifieringssystem eller motsvarande kvalifikationssystem som avses i punkt 3. Medlemsstaterna ska också, på ett öppet och lättillgängligt sätt, ge allmänheten tillgång till en regelbundet uppdaterad förteckning över installatörer som är certifierade eller kvalificerade i enlighet med punkt 3.”

9. Artikel 19 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska därför säkerställa att en ursprungsgaranti utfärdas efter begäran från en producent av energi från förnybara energikällor, inbegripet gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung såsom vätgas, såvida inte medlemsstaterna, med avseende på redovisning av ursprungsgarantiernas marknadsvärde, beslutar att inte utfärda en sådan ursprungsgaranti till en producent som erhåller ekonomiskt stöd från ett stödsystem. Medlemsstaterna får ombesörja att ursprungsgarantier utfärdas för energi från icke-förnybara energikällor. Utfärdandet av ursprungsgarantier får förutsätta en lägsta kapacitetsgräns. Standardstorleken för en ursprungsgaranti ska vara 1 MWh. När så är lämpligt får en sådan standardstorlek delas upp i fraktioner, förutsatt att varje fraktion är en multipel av 1 Wh. Endast en ursprungsgaranti ska utfärdas för varje energienhet som produceras.”

ii) Följande stycke ska införas efter andra stycket:

”Förenklade registreringsförfaranden och sänkta registreringsavgifter ska införas för små anläggningar på mindre än 50 kW och för gemenskaper förnybar energi.”

iii) I fjärde stycket ska led c ersättas med följande:

”c) Ursprungsgarantierna utfärdas inte direkt till producenten, utan till en leverantör eller konsument som köper energin antingen i ett konkurrensutsatt förfarande eller med stöd av ett långfristigt avtal om köp av förnybar el.”

b) Punkterna 3 och 4 ska ersättas med följande:

”3. Vid tillämpning av punkt 1 ska ursprungsgarantier gälla för transaktioner i tolv månader från produktionen av den relevanta energienheten. Medlemsstaterna ska säkerställa att alla ursprungsgarantier som inte har annullerats upphör att gälla senast 18 månader efter produktionen av energienheten. Medlemsstaterna ska inkludera ursprungsgarantier som upphört att gälla i beräkningen av den kvarstående energimixen.

4. För det offentliggörande som avses i punkterna 8 och 13 ska medlemsstaterna säkerställa att energiföretag annullerar ursprungsgarantier senast sex månader från det att ursprungsgarantin har upphört att gälla. Dessutom ska medlemsstaterna senast den 21 maj 2025 säkerställa att uppgifterna om deras kvarstående energimix offentliggörs årligen.”

c) I punkt 7 ska led a ersättas med följande:

”a) den energikälla energin produceras från samt produktionens start- och slutdatum, som kan anges på följande sätt:

i) När det gäller förnybar gas, inbegripet gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, och förnybar värme och kyla, med intervall på en timme eller delar av en timme.

ii) När det gäller förnybar el, i enlighet med avräkningsperioden för obalanser enligt definitionen i artikel 2.15 i förordning (EU) 2019/943.”

d) I punkt 8 ska följande stycken införas efter första stycket:

”Om gas levereras från ett vätgas- eller naturgasnät, inbegripet gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och biometan, ska leverantören visa slutkonsumenterna hur stor andel eller mängd energi från förnybara energikällor som ingår i leverantörens energimix vid tillämpningen av bilaga I till direktiv 2009/73/EC. Leverantören ska göra detta genom ursprungsgarantier, utom

- a) för den andel av energimixen som motsvarar kommersiella erbjudanden som inte kan spåras, i förekommande fall, för vilken leverantören får använda den kvarstående energimixen, eller
- b) i fall där medlemsstaterna beslutar att inte utfärda ursprungsgarantier till en producent som erhåller ekonomiskt stöd från ett stödssystem.

När en kund använder gas från ett vätgas- eller naturgasnät, inklusive gasformiga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och biometan, enligt vad som visas i leverantörens kommersiella erbjudande, ska medlemsstaterna säkerställa att de annullerade ursprungsgarantierna motsvarar nätets relevanta egenskaper.”

- e) Punkt 13 ska ersättas med följande:

”13. Kommissionen ska senast den 31 december 2025 anta en rapport med en bedömning av alternativen för införandet av en unionsomfattande miljömärkning för att främja användningen av förnybar energi producerad i nya anläggningar. Leverantörer ska använda informationen i ursprungsgarantierna för att visa att kraven för en sådan miljömärkning är uppfyllda.

13a. Kommissionen ska övervaka hur systemet med ursprungsgarantier fungerar och senast den 30 juni 2025 bedöma balansen mellan tillgång och efterfrågan avseende ursprungsgarantier på marknaden och, i händelse av obalans, fastställa relevanta faktorer som påverkar tillgången och efterfrågan.”

- 10. Artikel 20.3 ska ersättas med följande:

”3. Medlemsstaterna ska, i relevanta fall och i enlighet med bedömningen i deras integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och i enlighet med bilaga I till den förordningen avseende nödvändigheten av att bygga ny infrastruktur för fjärrvärme och fjärrkyla som produceras från förnybara energikällor för att uppnå det övergripande unionsmål som fastställs i artikel 3.1 i det här direktivet, vidta nödvändiga åtgärder för att utveckla en infrastruktur för fjärrvärme och fjärrkyla som lämpar sig för att främja produktion av värme och kyla från förnybara källor, såsom termisk solenergi, solcellsenergi, värmepumpar som drivs av förnybar el med användning av omgivningsenergi och geotermisk energi, annan teknik för geotermisk energi, biomassa, biogas, flytande biobränslen, spillvärme och spillkyla, i kombination med värmeenergilagring, system för efterfrågefleksibilitet och el för uppvärmning av anläggningar.”

- 11. Följande artikel ska införas som artikel 20a:

”Artikel 20a

Underlättande av systemintegrering av förnybar el

1. Medlemsstaterna ska kräva att systemansvariga för överföringssystem och, om uppgifterna är tillgängliga för dem, systemansvariga för distributionssystemen inom landets territorium tillgängliggör information om andelen förnybar el och andelen växthusgasutsläpp i den levererade elen i varje elområde, så exakt som möjligt med intervall som motsvarar frekvensen för avräkning på marknaden men på högst en timme, med prognoser om sådana finns tillgängliga. Medlemsstaterna ska säkerställa att systemansvariga för distributionssystemen har tillgång till nödvändiga uppgifter. Om systemansvariga för distributionssystemen enligt nationell rätt inte har tillgång till alla nödvändiga uppgifter ska de tillämpa det befintliga datarapporteringssystemet inom det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el, i enlighet med bestämmelserna i direktiv (EU) 2019/944. Medlemsstaterna ska ge incitament till uppdateringar av smarta nät så att nätbalansen kan övervakas bättre och realtidsuppgifter tillgängliggöras.

Om det tekniskt är möjligt ska systemansvariga för distributionssystemen även tillgängliggöra anonymiserade och aggregerade uppgifter om potentialen för efterfrågefleksibilitet och om den förnybara el som produceras och matas in i nätet av egenanvändare och gemenskaper för förnybar energi.

2. De uppgifter som avses i punkt 1 ska tillgängliggöras digitalt på ett sätt som säkerställer driftskompatibilitet på grundval av harmoniserade dataformat och standardiserade dataset för att kunna användas på ett icke-diskriminerande sätt av elmarknadens aktörer, aggregatorer, konsumenter och slutanvändare och läsas med hjälp av apparater för elektronisk kommunikation såsom smarta mätarsystem, laddningspunkter för elfordon, värme- och kylsystem och system för energiförvaltning av byggnader.

3. Utöver kraven som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2023/1542 ska medlemsstaterna säkerställa att tillverkare av batterier för hemmabruk och industribatterier möjliggör tillgång i realtid till grundläggande information om batterihanteringssystemet, inbegripet batterikapacitet, hälsotillstånd, laddningsstatus och effektbörvärde, för batteriägare och batterianvändare samt för tredje parter som genom uttryckligt medgivande agerar på ägarnas och användarnas vägnar, såsom byggnadsenergiförvaltningsföretag och aktörer på elmarknaden, på icke-diskriminerande villkor, kostnadsfritt och i enlighet med dataskyddsregler.

Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att kräva att fordonstillverkarna i realtid tillgängliggör fordonsdata om batteriets hälsotillstånd, batteriets laddningsstatus, batteriets effektbörvärde, batterikapacitet samt, när så är lämpligt, geografisk position för elfordon för ägare och användare av elfordon samt för tredje parter som agerar på ägarnas och användarnas vägnar, såsom aktörer på elmarknaden och leverantörer av elektromobilitetstjänster, på icke-diskriminerande villkor och kostnadsfritt, i enlighet med dataskyddsregler och utöver ytterligare krav med hänsyn till typgodkännande och marknadstillsyn som fastställs i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 (*).

4. Utöver kraven som fastställs i förordning (EU) 2023/1804 ska medlemsstaterna eller deras utsedda behöriga myndigheter säkerställa att nya och ersatta normala laddningspunkter som inte är tillgängliga för allmänheten och som installerats på deras territorium kan stödja smarta laddningsfunktioner och, när så är lämpligt, gränssnittet med smarta mätarsystem, när dessa tagits i bruk av medlemsstaterna, samt dubbelriktade laddningsfunktioner i enlighet med kraven i artikel 15.3 och 15.4 i den förordningen.

5. Utöver de krav som fastställs i förordning (EU) 2019/943 och direktiv (EU) 2019/944 ska medlemsstaterna säkerställa att det nationella regelverket medger deltagande på elmarknaderna, inbegripet hantering av överbelastning och tillhandahållande av flexibilitets- och balanseringstjänster, för små eller mobila system såsom batterier för hemmabruk och elfordon och andra små decentraliserade energiresurser, inbegripet genom aggregering. För detta ändamål ska medlemsstaterna i nära samarbete med samtliga marknadsaktörer och tillsynsmyndigheter fastställa tekniska krav för deltagande på elmarknaderna på grundval av de tekniska egenskaperna hos dessa system.

Medlemsstaterna ska erbjuda lika villkor och icke-diskriminerande deltagande i elmarknaderna för små decentraliserade energitillgångar eller mobila energisystem.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/858 av den 30 maj 2018 om godkännande av och marknadskontroll över motorfordon och släpfordon till dessa fordon samt av system, komponenter och separata tekniska enheter som är avsedda för sådana fordon, om ändring av förordningarna (EG) nr 715/2007 och (EG) nr 595/2009 samt om upphävande av direktiv 2007/46/EG (EUT L 151, 14.6.2018, s. 1)."

12. Följande artiklar ska införas:

"Artikel 22a

Integrering av förnybar energi i industrin

1. Medlemsstaterna ska sträva efter att öka andelen förnybara energikällor i den mängd energikällor som används för slutenergiändamål och icke-energiorelaterade ändamål inom industrisektorn med en vägledande ökning på minst 1,6 procentenheter som årligt genomsnitt beräknat för perioderna 2021–2025 och 2026–2030.

Medlemsstaterna får räkna in spillvärme och spillkyla i de genomsnittliga årliga ökningarna som anges i första stycket upp till maximalt 0,4 procentenheter, förutsatt att spillvärmerna och spillkylan levereras genom effektiv fjärrvärme och fjärrkyla, med undantag av nät som levererar värme endast till en byggnad och fall där all värmeenergi uteslutande används på plats och värmeenergin inte säljs. Om de beslutar att göra detta ska den genomsnittliga årliga ökning som anges i första stycket höjas med hälften av den inräknade spillvärmerna och spillkylan i procentenheter.

Medlemsstaterna ska inkludera de styrmedel och åtgärder som planeras och som vidtagits för att uppnå en sådan vägledande ökning i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnas in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in enligt artikel 17 i den förordningen.

När elektrifiering anses vara en kostnadseffektiv lösning ska dessa styrmedel och åtgärder främja elektrifiering av industriprocesser baserad på förnybar energi. Dessa styrmedel och åtgärder ska syfta till att skapa gynnsamma marknadsvillkor för tillgången på ekonomiskt bärkraftiga och tekniskt genomförbara förnybara energialternativ för att ersätta fossila bränslen som används för industriell uppvärmning i syfte att minska användningen av fossila bränslen som används för uppvärmning där temperaturen är lägre än 200 °C. När medlemsstaterna antar dessa styrmedel och åtgärder ska de ta hänsyn till principen om energieffektivitet först, till ändamålsenlighet och till internationell konkurrenskraft och behovet av att hantera rättsliga, administrativa och ekonomiska hinder.

Medlemsstaterna ska säkerställa att bidraget från de förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för slutenergirelaterade och icke-energirelaterade ändamål ska vara minst 42 % av det väte som används för slutenergirelaterade och icke-energirelaterade ändamål i industrin senast 2030 och 60 % senast 2035. För beräkningen av den procentsatsen ska följande formel tillämpas:

- a) Vid beräkningen av nämnaren ska energiinnehållet i vätgas för slutenergirelaterade och icke-energirelaterade ändamål beaktas, med undantag för
 - i) vätgas som används som mellanprodukt för produktion av konventionella drivmedel och biodrivmedel,
 - ii) vätgas som produceras genom avlägsnande av koldioxid i industriell restgas och som används för att ersätta den specifika gas som den produceras från,
 - iii) vätgas som produceras som en biprodukt eller som härrör från biprodukter i industrianläggningar.
- b) Vid beräkningen av täljaren ska energiinnehållet i de förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används inom industri sektorn för slutenergirelaterade och icke-energirelaterade ändamål beaktas, med undantag för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används som mellanprodukter för produktion av konventionella drivmedel och biodrivmedel.
- c) Vid beräkningen av täljaren och nämnaren ska de värden för energiinnehållet i bränslen som anges i bilaga III användas.

Vid tillämpningen av femte stycket c i denna punkt ska medlemsstaterna, för att fastställa energiinnehållet i bränslen som inte ingår i bilaga III, använda de relevanta europeiska standarderna för bestämning av värmevärden för bränslen eller där ingen europeisk standard har antagits i detta syfte relevanta ISO-standarder

2. Medlemsstaterna ska främja frivilliga märkningssystem för industriprodukter som påstås vara producerade med förnybar energi och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung. Dessa frivilliga märkningssystem ska ange procentandelen förnybar energi eller förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används vid anskaffning och förbearbetning av råmaterial, tillverkning och distribution, beräknat på grundval av de metoder som fastställs i antingen kommissionens rekommendation (EU) 2021/2279 (*) eller i ISO 14067:2018.

3. Medlemsstaterna ska rapportera den mängd förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som de förväntar sig att importera och exportera i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och i sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in enligt artikel 17 i den förordningen. På grundval av denna rapportering ska kommissionen utarbeta en unionsstrategi för importerad och inhemsk vätgas i syfte att främja en europeisk vätgasmarknad liksom inhemsk vätgasproduktion inom unionen och stödja genomförandet av detta direktiv och uppnåendet av de mål som fastställs i direktivet,

samtidigt som vederbörlig hänsyn tas till försörjningstryggheten och unionens strategiska oberoende på energiområdet och lika villkor på den globala vätgasmarknaden. Medlemsstaterna ska i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och i sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnats in enligt artikel 17 i den förordningen ange hur de avser att bidra till den strategin.

Artikel 22b

Villkor för minskat mål för användningen av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung i industrisektorn

1. En medlemsstat får minska bidraget från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för slutenergirelaterade och icke-energirelaterade ändamål enligt artikel 22a.1 femte stycket med 20 % år 2030, förutsatt att
 - a) medlemsstaten är på god väg att uppnå sitt nationella bidrag till det bindande övergripande unionsmål som fastställs i artikel 3.1 första stycket motsvarande minst dess förväntade nationella bidrag i enlighet med den formel som avses i bilaga II till förordning (EU) 2018/1999, och
 - b) andelen vätgas, eller derivat av vätgas, producerat av fossila bränslen som används i den medlemsstaten är högst 23 % år 2030 och högst 20 % år 2035.

Om något av dessa villkor inte är uppfyllt ska den minskning som avses i första stycket upphöra att tillämpas.

2. Om en medlemsstat tillämpar den minskning som avses i punkt 1 ska den underrätta kommissionen om detta, tillsammans med dess integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnas in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och som en del av dess integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in enligt artikel 17 i den förordningen. Underrättelsen ska innehålla information om den uppdaterade andelen förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och alla relevanta uppgifter som visar att villkoren som anges i punkt 1 a och b i den här artikeln är uppfyllda.

Kommissionen ska övervaka situationen i de medlemsstater som omfattas av en minskning i syfte att kontrollera att de villkor som anges i punkt 1 a och b fortlöpande uppfylls.

(*) Kommissionens rekommendation (EU) 2021/2279 av den 15 december 2021 om användningen av metoder för produkters miljöavtryck för att mäta och kommunicera produkters och organisationers miljöprestanda utifrån ett livscykelperspektiv (EUT L 471, 30.12.2021, s. 1)."

13. Artikel 23 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. I syfte att främja användningen av förnybar energi inom värme- och kylsektorn ska varje medlemsstat öka andelen förnybar energi i den sektorn med minst 0,8 procentenheter som årligt genomsnitt beräknat för perioden 2021–2025 och med minst 1,1 procentenheter som årligt genomsnitt beräknat för perioden 2026–2030 med utgångspunkt i andelen förnybar energi inom värme- och kylsektorn 2020, uttryckt i nationell andel av den slutliga energianvändningen (brutto) och beräknat i enlighet med den metod som anges i artikel 7.

Medlemsstaterna får räkna in spillvärme och spillkyla i de genomsnittliga årliga ökningarna som avses i första stycket med upp till högst 0,4 procentenheter. Om de beslutar att göra detta ska den genomsnittliga årliga ökningen höjas med hälften av den inräknade spillvärmens och spillkylans i procentenheter, upp till en övre gräns på 1,0 procentenheter för perioden 2021–2025 och på 1,3 procentenheter för perioden 2026–2030.

Medlemsstaterna ska informera kommissionen om sin avsikt att tillgodoräkna spillvärme och spillkyla samt den uppskattade mängden i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som överlämnas enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999. Utöver årliga ökningar med det minimivärde i procentenheter som avses i första stycket i denna punkt ska varje medlemsstat sträva efter att öka andelen förnybar energi i sin värme- och kylsektor med det ytterligare vägledande värde i procentenheter som anges i bilaga Ia till detta direktiv.

Medlemsstaterna får räkna in förnybar el som används för uppvärmning och kylning i den genomsnittliga årliga ökning som anges i första stycket, upp till en gräns på 0,4 procentenheter, förutsatt att värme- och kylgeneratorerens effektivitet är högre än 100 %. Om de beslutar att göra detta ska den genomsnittliga årliga ökningen höjas med hälften av den förnybara elen uttryckt i procentenheter, upp till en övre gräns på 1,0 procentenheter för perioden 2021–2025 och på 1,3 procentenheter för perioden 2026–2030.

Medlemsstaterna ska informera kommissionen om sin avsikt att räkna in förnybar el som används för uppvärmning och kylning från värme- och kylgeneratorer som har en effektivitet som överstiger 100 % i den årliga ökning som anges i första stycket i denna punkt. Medlemsstaterna ska i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnas in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 inkludera den uppskattade kapaciteten för förnybar el hos värme- och kylgeneratorer som har en effektivitet som överstiger 100 %. Medlemsstaterna ska i sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in i enlighet med artikel 17 i den förordningen inkludera den mängd förnybar el som används för uppvärmning och kylning från värme- och kylgeneratorer som har en effektivitet som överstiger 100 %.

1a. Med avseende på beräkningen av andelen förnybar el som används för uppvärmning och kylning vid tillämpningen av punkt 1 ska medlemsstaterna använda den genomsnittliga andelen förnybar el som levererats på deras territorium under de två föregående åren.

1b. Medlemsstaterna ska göra en bedömning av sin potential vad gäller energi från förnybara energikällor och användningen av spillvärme och spillkyla inom värme- och kylsektorn, inbegripet, när så är lämpligt, en analys av områden som är lämpliga för utbyggnad med låg ekologisk risk och av potentialen för småskaliga hushållsprojekt. Vid den bedömningen ska det övervägas vilka ekonomiskt genomförbara tekniker det finns för industri- och hushållsanvändning i syfte att fastställa milstolpar och åtgärder för att öka användningen av förnybar energi inom uppvärmning och kylning och, när så är lämpligt, användningen av spillvärme och spillkyla genom fjärrvärme och fjärrkyla i syfte att fastställa en långsiktig nationell strategi för att minska växthusgasutsläppen och luftföroreningarna från uppvärmning och kylning. Den bedömningen ska göras i enlighet med principen om energieffektivitet först och ingå i de integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 och ska åtfölja den heltäckande bedömning av värme och kyla som krävs enligt artikel 14.1 i direktiv 2012/27/EU.”

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Inledningsfrasen ska ersättas med följande:

”Vid tillämpning av punkt 1 i denna artikel ska följande gälla för varje medlemsstat vid dess beräkning av andelen förnybar energi inom värme- och kylsektorn och den genomsnittliga årliga ökning som avses i den punkten, inbegripet den ytterligare vägledande ökning som anges i bilaga Ia:”

ii) Led a ska utgå.

iii) Följande stycke ska läggas till:

”Medlemsstaterna ska särskilt informera ägare av eller hyresgäster i byggnader samt små och medelstora företag om kostnadseffektiva åtgärder och finansieringsinstrument för att förbättra användningen av förnybar energi i värme- och kylsystem. Medlemsstaterna ska tillhandahålla denna information med hjälp av tillgängliga och transparenta rådgivningsverktyg.”.

c) Punkt 4 ska ersättas med följande:

"4. För att nå den genomsnittliga årliga ökning som avses i punkt 1 första stycket ska medlemsstaterna sträva efter att genomföra minst två av följande åtgärder:

- a) Fysisk inblandning av förnybar energi eller spillvärme och spillkyla i de energikällor och bränslen som levereras för värme och kyla.
- b) Installation av högeffektiva system för uppvärmning och kylning med förnybar energi i byggnader, anslutning av byggnader till effektiva system för fjärrvärme- och fjärrkyla eller användning av förnybar energi eller spillvärme och spillkyla i industriella uppvärmnings- och kylningsprocesser.
- c) Åtgärder som omfattas av säljbara certifikat som styrker efterlevnaden av skyldigheten i punkt 1 första stycket genom stöd till installeringsåtgärder enligt led b i denna punkt, som genomförs av en annan ekonomisk aktör såsom en självständig installatör av teknik för förnybar energi eller ett energitjänsteföretag som tillhandahåller installationstjänster på området förnybar energi.
- d) Kapacitetsuppbyggnad för nationella, regionala och lokala myndigheter för att kartlägga den lokala potentialen för förnybar värme och kyla, samt för att planera, genomföra och ge råd om projekt och infrastrukturer med förnybar energi.
- e) Inrättande av ramar för riskreducering för att minska kapitalkostnaderna för projekt dels för förnybar värme och kyla, dels för spillvärme och spillkyla, bland annat genom att möjliggöra sammanslagning av mindre projekt och på ett mer helhetsbetonat sätt koppla sådana projekt till andra energieffektivitets- och byggnadsrenoveringsåtgärder.
- f) Främjande av avtal om köp av förnybar värme och kyla för företagskunder och små kollektiva konsumenter.
- g) Planerade system för ersättning av fossila uppvärmningskällor och av uppvärmningssystem som är inkompatibla med förnybara energikällor, eller system för utfasning av fossila bränslen med milstolpar.
- h) Krav på lokal och regional nivå vad beträffar planering av förnybar värme, vilket omfattar kylning.
- i) Främjande av produktion av biogas och dess inmatning i gasnätet i stället för att den används för elproduktion.
- j) Åtgärder för att främja integreringen av värmeenergilagringsteknik i värme- och kylsystem.
- k) Främjande av fjärrvärme- och fjärrkylnät baserade på förnybar energi, särskilt i gemenskaper för förnybar energi, bland annat genom regleringsåtgärder, finansieringsarrangemang och stöd.
- l) Andra politiska åtgärder med motsvarande verkan, däribland skatteåtgärder, stödsystem eller andra ekonomiska incitament som bidrar till installation av utrustning för förnybar värme och kyla och utveckling av energinät som tillhandahåller förnybar energi för uppvärmning och kylning av byggnader och inom industrin.

Vid antagande och genomförande av de åtgärderna ska medlemsstaterna säkerställa att de är tillgängliga för alla konsumenter, särskilt konsumenter i låginkomsthushåll eller utsatta hushåll, som annars inte skulle ha tillräckligt startkapital för att kunna dra nytta av dem."

14. Artikel 24 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Medlemsstaterna ska säkerställa att information om energiprestanda och andelen förnybar energi i deras system för fjärrvärme och fjärrkyla tillhandahålls slutkonsumenterna på ett lättillgängligt sätt, exempelvis på fakturor eller på leverantörernas webbplatser och på begäran. Informationen om andelen förnybar energi ska uttryckas åtminstone som en procentandel av den slutliga energianvändningen (brutto) inom värme och kyla som tilldelats kunderna inom ett givet system för fjärrvärme och fjärrkyla, inbegripet information om hur mycket energi som använts för att leverera en enhet värme till kunden eller slutanvändaren."

b) Punkterna 4 och 5 ska ersättas med följande:

"4. Medlemsstaterna ska sträva efter att öka andelen energi från förnybara energikällor och från spillvärme och spillkyla inom fjärrvärme och fjärrkyla med en vägledande siffra på 2,2 procentenheter som ett årligt genomsnitt beräknat för perioden 2021–2030, med utgångspunkt i andelen energi från förnybara energikällor och från spillvärme och spillkyla inom fjärrvärme och fjärrkyla 2020, och ska i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 fastställa de åtgärder som är nödvändiga för att åstadkomma detta. Andelen förnybar energi ska uttryckas som andelen slutlig energianvändning (brutto) inom fjärrvärme och fjärrkyla anpassad till normala klimatförhållanden.

Medlemsstaterna får räkna in förnybar el som används för fjärrvärme och fjärrkyla i den årliga genomsnittliga ökningen som anges i första stycket.

Medlemsstaterna ska informera kommissionen om sin avsikt att räkna in förnybar el som används för fjärrvärme och fjärrkyla i den årliga ökningen som anges i första stycket i denna punkt. Medlemsstaterna ska i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnas in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999 inkludera den uppskattade kapaciteten för förnybar el för fjärrvärme och fjärrkyla. Medlemsstaterna ska i sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in enligt artikel 17 i den förordningen inkludera den mängd förnybar el som används för fjärrvärme och fjärrkyla.

4a. Med avseende på beräkningen av andelen förnybar el som används för fjärrvärme och fjärrkyla vid tillämpningen av punkt 4 ska medlemsstaterna använda den genomsnittliga andelen förnybar el som levererats på deras territorium under de två föregående åren.

Medlemsstater med en andel energi från förnybara energikällor och från spillvärme och spillkyla inom fjärrvärme och fjärrkyla som överstiger 60 % får räkna sådana andelar som fullgörande av den genomsnittliga årliga ökningen som avses i punkt 4 första stycket. Medlemsstater med en andel energi från förnybara energikällor och från spillvärme och spillkyla inom fjärrvärme och fjärrkyla som överstiger 50 % men uppgår till högst 60 % får räkna sådana andelar som fullgörande av hälften av den genomsnittliga årliga ökningen som avses i punkt 4 första stycket.

Medlemsstaterna ska fastställa nödvändiga åtgärder för att genomföra den genomsnittliga årliga ökningen som avses i punkt 4 första stycket i denna artikel i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999.

4b. Medlemsstaterna ska säkerställa att systemansvariga för system för fjärrvärme eller fjärrkyla med en kapacitet över 25 MWt uppmuntras att ansluta tredjepartsleverantörer av energi från förnybara energikällor och från spillvärme och spillkyla eller uppmuntras att erbjuda att ansluta och att köpa värme eller kyla som produceras från förnybara energikällor och från spillvärme och spillkyla från tredjepartsleverantörer på grundval av icke-diskriminerande kriterier som fastställs av den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten när sådana systemansvariga behöver genomföra ett eller flera av följande alternativ:

- a) Tillgodose efterfrågan från nya kunder.
- b) Ersätta befintlig produktionskapacitet för värme eller kyla.
- c) Utöka befintlig produktionskapacitet för värme eller kyla.

5. Medlemsstaterna får tillåta att en systemansvarig för ett system för fjärrvärme eller fjärrkyla vägrar att ansluta och köpa värme eller kyla från en tredjepartsleverantör i någon av följande situationer:

- a) Systemet saknar nödvändig kapacitet på grund av andra leveranser av värme eller kyla från förnybara energikällor eller av spillvärme och spillkyla.

- b) Den värme eller kyla som levereras av tredjepartsleverantören uppfyller inte de tekniska parametrar som krävs för anslutning och för att säkerställa en tillförlitlig och säker drift av systemet för fjärrvärme och fjärrkyla.
- c) Den systemansvariga kan visa att tillträdet skulle leda till alltför stora kostnadsökningar för värme eller kyla för slutkunderna jämfört med kostnaden för att använda den huvudsakliga lokala värme- eller kylförsörjning som den förnybara energikällan eller spillvärmens och spillkylan skulle konkurrera med.
- d) Den systemansvarigas system är ett effektivt system för fjärrvärme och fjärrkyla.

Medlemsstaterna ska, när en systemansvarig för ett fjärrvärme- eller fjärrkylsystem vägrar att ansluta en leverantör av värme eller kyla enligt första stycket, säkerställa att information om skälen för vägran, samt om de villkor som skulle behöva uppfyllas och de åtgärder som skulle behöva vidtas i systemet för att möjliggöra anslutning, lämnas av den systemansvariga till den behöriga myndigheten. Medlemsstaterna ska säkerställa att det finns ett lämpligt förfarande för att åtgärda omotiverade avslag.

6. Medlemsstaterna ska vid behov inrätta en ram för samordning mellan systemansvariga för system för fjärrvärme och fjärrkyla och potentiella källor till spillvärme och spillkyla i industrin och tjänstesektorn för att underlätta användningen av spillvärme och spillkyla. Denna samordningsram ska säkerställa en dialog om användningen av spillvärme och spillkyla som i synnerhet omfattar följande:

- a) Systemansvariga för system för fjärrvärme och fjärrkyla.
 - b) Företag inom industrin och tjänstesektorn som producerar spillvärme och spillkyla som ekonomiskt kan återvinnas via system för fjärrvärme och fjärrkyla, såsom datacentraler, industrianläggningar, stora kommersiella byggnader, energilagransanläggningar och kollektivtrafik.
 - c) Lokala myndigheter med ansvar för planering och godkännande av energiinfrastrukturer.
 - d) Vetenskapliga experter som arbetar med den senaste tekniken inom system för fjärrvärme och fjärrkyla.
 - e) Gemenskaper för förnybar energi som är involverade i uppvärmning och kylning.”
- c) Punkterna 8, 9 och 10 ska ersättas med följande:

”8. Medlemsstaterna ska upprätta en ram enligt vilken ansvariga för eldistributionssystem minst vart fjärde år, i samarbete med systemansvariga för system för fjärrvärme och fjärrkyla inom deras respektive områden, utvärderar vilken potential systemen för fjärrvärme och fjärrkyla har att tillhandahålla balanseringstjänster och andra systemtjänster, inbegripet efterfrågefleksibilitet och värmelagring av överskottsel från förnybara energikällor, och huruvida användningen av den fastställda potentialen skulle bli mer resurs- och kostnadseffektiv än alternativa lösningar.

Medlemsstaterna ska säkerställa att systemansvariga för överförings- och distributionssystem för el tar vederbörlig hänsyn till resultaten av den utvärdering som krävs enligt första stycket vid nätplanering, nätinvesteringar och infrastrukturutveckling på sina respektive territorier.

Medlemsstaterna ska underlätta samordningen mellan systemansvariga för system för fjärrvärme och fjärrkyla och systemansvariga för överförings- och distributionssystem för el för att säkerställa att balanserings-, lagrings- och andra flexibilitetstjänster, såsom efterfrågefleksibilitet, som tillhandahålls av systemansvariga för system för fjärrvärme och fjärrkyla kan delta på deras elmarknader.

Medlemsstaterna får utvidga bedömnings- och samordningskraven enligt första och tredje styckena till att omfatta systemansvariga för överförings- och distributionssystem för gas, inbegripet vätgasnät och andra energinät.

9. Medlemsstaterna ska säkerställa att konsumenternas rättigheter och reglerna för drift av system för fjärrvärme och fjärrkyla enligt denna artikel är klart definierade och offentligt tillgängliga och att de behöriga myndigheterna ser till att de efterlevs.

10. En medlemsstat ska inte vara skyldig att tillämpa punkterna 2–9 om minst ett av följande villkor är uppfyllt:

- a) Dess andel fjärrvärme och fjärrkyla den 24 december 2018 utgjorde högst 2 % av andelen slutlig energianvändning (brutto) inom värme och kyla.
- b) Dess andel fjärrvärme och fjärrkyla ökar till över 2 % av andelen slutlig energianvändning (brutto) inom värme och kyla den 24 december 2018 genom utveckling av ny effektiv fjärrvärme och fjärrkyla på grundval av dess integrerade nationella energi- och klimatplan som lämnas in enligt artiklarna 3 och 14 i enlighet med förordning (EU) 2018/1999 och den bedömning som avses i artikel 23.1b i detta direktiv.
- c) 90 % av den slutliga energianvändningen (brutto) i system för fjärrvärme och fjärrkyla sker i effektiva system för fjärrvärme och fjärrkyla."

15. Artikel 25 ska ersättas med följande:

"Artikel 25

Ökning av förnybar energi och minskning av växthusgasintensiteten i transportsektorn

1. Varje medlemsstat ska fastställa en skyldighet för bränsleleverantörer att säkerställa att

- a) den mängd förnybara bränslen och förnybar el som levereras till transportsektorn leder till en
 - i) andel förnybar energi i den slutliga energianvändningen i transportsektorn på minst 29 % senast 2030, eller
 - ii) minskning av växthusgasintensiteten med minst 14,5 % fram till 2030, jämfört med det referensvärde som anges i artikel 27.1 b, i enlighet med en vägledande utvecklingsbana som fastställs av medlemsstaten,
- b) andelen avancerade biodrivmedel och biogas som produceras från de bränsleråvaror som förtecknas i del A i bilaga IX, i kombination med andelen förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, av den energi som levereras till transportsektorn är minst 1 % 2025 och 5,5 % 2030, varav en andel på minst 1 procentenhet kommer från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung 2030.

Medlemsstaterna uppmuntras att fastställa differentierade mål för avancerade biodrivmedel och biogas som produceras från de bränsleråvaror som förtecknas i del A i bilaga IX samt förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung på nationell nivå för att fullgöra den skyldighet som anges i första stycket b i denna punkt på så sätt att utvecklingen av båda bränslena främjas och expanderar.

Medlemsstater med kusthamnar ska sträva efter att säkerställa att andelen förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung av den totala mängd energi som levereras till sjöfartssektorn är minst 1,2 % från år 2030.

Medlemsstaterna ska, i sina integrerade nationella energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in enligt artikel 17 i förordning (EU) 2018/1999, rapportera om andelen förnybar energi i den slutliga energianvändningen i transportsektorn, inklusive sjöfarten, samt om minskningen av deras växthusgasintensitet.

Om förteckningen över bränsleråvaror i del A i bilaga IX ändras i enlighet med artikel 28.6 får medlemsstaterna på motsvarande sätt öka sin minimiandel avancerade biodrivmedel och biogas som produceras från dessa bränsleråvaror av den energi som levereras till transportsektorn.

2. Vid beräkningen av de mål som avses i punkt 1 första stycket a och de andelar som avses i punkt 1 första stycket b
- a) ska medlemsstaterna beakta förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung även när de används som mellanprodukter för produktion av
 - i) konventionella drivmedel, eller
 - ii) biodrivmedel, förutsatt att den minskning av växthusgasutsläppen som uppnås genom användning av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung inte tillgodoräknas vid beräkningen av de minskade växthusgasutsläppen för biodrivmedel,
 - b) får medlemsstaterna beakta biogas som matas in i den nationella infrastrukturen för överföring och distribution av gas.
3. Vid beräkningen av de mål som anges i punkt 1 första stycket a får medlemsstaterna beakta återvunna kolbaserade bränslen.

När medlemsstaterna utformar skyldigheten för bränsleleverantörer får de

- a) undanta bränsleleverantörer som levererar bränsle i form av el eller förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung från skyldigheten att uppfylla minimiandelen avancerade biodrivmedel och biogas som produceras från de bränsleråvaror som förtecknas i del A i bilaga IX, med avseende på dessa bränslen,
 - b) utforma skyldigheten i form av åtgärder som är inriktade på volymer, energiinnehåll eller växthusgasutsläpp,
 - c) skilja mellan olika energibärare,
 - d) skilja mellan sjötransportsektorn och andra sektorer.
4. Medlemsstaterna ska inrätta en mekanism som gör det möjligt för bränsleleverantörer på deras territorium att utbyta krediter för leverans av förnybar energi till transportsektorn. Ekonomiska aktörer som levererar el från förnybara energikällor till elfordon via offentliga laddningspunkter ska få krediter, oavsett om de ekonomiska aktörerna omfattas av den skyldighet som medlemsstaten har fastställt för bränsleleverantörer, och får sälja dessa krediter till bränsleleverantörer, som ska ha rätt att använda krediterna för att fullgöra den skyldighet som anges i punkt 1 första stycket. Medlemsstaterna får inkludera privata laddningspunkter i den mekanismen, förutsatt att det kan påvisas att förnybar el som levereras till dessa privata laddningspunkter endast tillhandahålls elfordon."

16. Artikel 26 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

- i) Första stycket ska ersättas med följande:

"1. För beräkningen av en medlemsstats slutliga energianvändning (brutto) från förnybara energikällor som avses i artikel 7 och av den minimiandel förnybar energi och det mål för minskningen av växthusgasintensiteten som avses i artikel 25.1 första stycket a ska andelen biodrivmedel och flytande biobränslen, samt andelen biomassabränslen som används inom transportsektorn, om de framställs ur livsmedels- och fodergrödor, vara högst en procentenhet högre än andelen sådana drivmedel och bränslen i den slutliga energianvändningen inom transportsektorn i den medlemsstaten 2020 och högst uppgå till 7 % av den slutliga energianvändningen inom transportsektorn i den medlemsstaten."

- ii) Fjärde stycket ska ersättas med följande:

"Om andelen biodrivmedel och flytande biobränslen, samt andelen biomassabränslen som konsumeras inom transportsektorn, som framställs ur livsmedels- och fodergrödor i en medlemsstat begränsas till en andel som är lägre än 7 %, eller om en medlemsstat beslutar att begränsa andelen ytterligare, får den medlemsstaten på motsvarande sätt minska den minimiandel förnybar energi eller det mål för minskningen av växthusgasintensiteten som avses i artikel 25.1 första stycket a, med beaktande av det bidrag till minimiandelen förnybar energi eller till minskningen av växthusgasutsläpp som dessa drivmedel och bränslen skulle ha haft. Med avseende på målet för minskningen av växthusgasintensiteten ska medlemsstaterna anse att dessa drivmedel och bränslen minskar växthusgasutsläppen med 50 %."

b) Punkt 2 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ersättas med följande:

"2. För beräkningen av en medlemsstats slutliga användning (brutto) av energi från förnybara energikällor som avses i artikel 7 och den minimiandel förnybar energi och det mål för minskningen av växthusgasintensiteten som avses i artikel 25.1 första stycket a, ska andelen flytande biobränslen och biomassabränslen som framställs ur livsmedels- och fodergrödor med hög risk för indirekt ändrad markanvändning och fodergrödor för vilka en betydande utvidgning av produktionsområdet till mark med stora kollager observeras, inte överstiga användningsnivån av sådana bränslen i den medlemsstaten år 2019, såvida de inte är certifierade som biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen med låg risk för indirekt ändrad markanvändning enligt denna punkt."

ii) Femte stycket ska ersättas med följande:

"Kommissionen ska senast den 1 september 2023 se över de kriterier som fastställs i den delegerade akt som avses i fjärde stycket i denna punkt på grundval av bästa tillgängliga vetenskapliga data och anta delegerade akter i enlighet med artikel 35 för att ändra dessa kriterier, när så är lämpligt, och för att komplettera detta direktiv genom att inbegripa en utvecklingsbana mot en gradvis minskning av bidraget till det övergripande unionsmål som fastställs i artikel 3.1 och till den minimiandel förnybar energi och det mål för minskningen av växthusgasintensiteten som avses i artikel 25.1 första stycket a från biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen med hög risk för indirekt ändring av markanvändning vilka produceras från bränsleråvaror för vilka en betydande utvidgning av produktionen till mark med stora kollager observeras. Den översynen ska baseras på en reviderad version av den rapport om utvidgningen av bränsleråvaror som lämnats in i enlighet med tredje stycket i denna punkt. Den rapporten ska särskilt innehålla en bedömning av om den maximala andelen av det globala produktionsområdets genomsnittliga årliga utvidgning till mark med stora kollager bör få ett lägre tröskelvärde på grundval av objektiva och vetenskapligt baserade kriterier och med beaktande av unionens klimatrelaterade mål och åtaganden.

När så är lämpligt ska kommissionen ändra de kriterier som fastställs i den delegerade akten som avses i fjärde stycket på grundval av resultaten av den bedömning som avses i femte stycket. Kommissionen ska fortsätta att vart tredje år efter antagandet av den delegerade akt som avses i fjärde stycket se över de uppgifter som ligger till grund för den delegerade akten. Kommissionen ska vid behov uppdatera den delegerade akten mot bakgrund av ändrade omständigheter och de senaste tillgängliga vetenskapliga rönen."

17. Artikel 27 ska ersättas med följande:

"Artikel 27

Beräkningsregler inom transportsektorn och för oavsett deras slutanvändning

1. Vid beräkningen av den minskning av växthusgasintensiteten som avses i artikel 25.1 första stycket led a iii ska följande regler tillämpas:

a) De minskade utsläppen av växthusgaser ska beräknas enligt följande:

- i) För biodrivmedel och biogas, genom att den mängd av dessa bränslen som levereras till alla transportsätt multipliceras med de växthusgasutsläppsminskningar som fastställts i enlighet med artikel 31.
- ii) För förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbaserade bränslen, genom att den mängd av dessa bränslen som levereras till alla transportsätt multipliceras med deras minskade växthusgasutsläpp, fastställda i enlighet med delegerade akter som antagits enligt artikel 29a.3.
- iii) För förnybar el, genom att den mängd förnybar el som levereras till alla transportsätt multipliceras med de totala utsläppen från den fossila motsvarigheten, ECF(e), enligt bilaga V.

- b) Den referensnivå som avses i artikel 25.1 första stycket a ii ska till och med den 31 december 2030 beräknas genom att den energimängd som levereras till transportsektorn multipliceras med de totala utsläppen från den fossila motsvarigheten, EF(t), enligt bilaga V, den referensnivå som avses i artikel 25.1 första stycket a ii ska från och med den 1 januari 2031 vara summan av
- i) den mängd bränslen som levereras till alla transportsätt, multiplicerad med de totala utsläppen från den fossila motsvarigheten, EF(t), enligt bilaga V,
 - ii) den mängd el som levereras till alla transportsätt, multiplicerad med de totala utsläppen från den fossila motsvarigheten, ECF(e), enligt bilaga V.
- c) Vid beräkningen av de relevanta energimängderna ska följande regler gälla:
- i) För att fastställa mängden energi som levereras till transportsektorn ska de värden för energiinnehåll i drivmedel som anges i bilaga III användas.
 - ii) För att fastställa energiinnehållet i drivmedel som inte ingår i bilaga III ska medlemsstaterna använda de relevanta europeiska standarderna för bestämning av värmevärden för bränslen eller där ingen europeisk standard har antagits i detta syfte relevanta ISO-standarder.
 - iii) Den mängd förnybar el som levereras till transportsektorn fastställs genom att den mängd el som levereras till den sektorn multipliceras med den genomsnittliga andelen förnybar el som levererats på medlemsstatens territorium under de två föregående åren om inte el erhålls från en direkt anslutning till en anläggning som producerar förnybar el och levereras till transportsektorn i vilket fall den ska fullt ut räknas som förnybar och el som genereras av ett solenergidrivet elfordon och används för fordonets egen användning får fullt ut räknas som förnybar.
 - iv) Andelen biodrivmedel och biogas som produceras från de bränsleråvaror som förtecknas i del B i bilaga IX av energiinnehållet i bränslen och el som levereras till transportsektorn ska, utom i Cypern och Malta, begränsas till 1,7 %.
- d) Minskningen av växthusgasintensiteten genom användning av förnybar energi fastställs genom att minskningen av växthusgasutsläppen från användningen av biodrivmedel, biogas, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och förnybar el som levereras till alla transportsätt divideras med referensscenariot; medlemsstaterna får beakta återvunna kolbaserade bränslen.

Medlemsstaterna får, om det är motiverat, höja det gränsvärde som anges i första stycket c iv) i denna punkt, med beaktande av tillgången på bränsleråvaror som förtecknas i del B i bilaga IX. Varje sådan höjning ska anmälas till kommissionen tillsammans med skälen för detta och ska underställas kommissionens godkännande.

2. Vid beräkningen av de minimiandelar som avses i artikel 25.1 första stycket a i och b ska följande regler tillämpas:

- a) Vid beräkningen av nämnaren, det vill säga mängden energi som används inom transportsektorn, ska alla bränslen och all el som levereras till transportsektorn beaktas.
- b) Vid beräkningen av täljaren, dvs. den mängd energi från förnybara energikällor som används inom transportsektorn vid tillämpningen av artikel 25.1 första stycket, ska energiinnehållet i alla typer av energi från förnybara energikällor som levereras till alla transportsätt, inklusive till internationell bunkring, på varje medlemsstats territorium beaktas. Medlemsstaterna får beakta återvunna kolbaserade bränslen.
- c) Andelen biodrivmedel och biogas som produceras från de bränsleråvaror som förtecknas i bilaga IX och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska anses vara två gånger så stor som sitt energiinnehåll.

- d) Andelen förnybar el ska anses vara fyra gånger så stor som sitt energiinnehåll när den levereras till vägfordon och får anses vara 1,5 gånger så stor som sitt energiinnehåll när den levereras till järnvägstransport.
- e) Andelen avancerade biodrivmedel och biogas som produceras från de råvaror som förtecknas i del A i bilaga IX och som levereras för transportsätten luftfart och sjöfart ska anses vara 1,2 gånger så stor som deras energiinnehåll, och andelen förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som levereras för transportsätten luftfart och sjöfart ska anses vara 1,5 gånger så stor som deras energiinnehåll.
- f) Andelen biodrivmedel och biogas som produceras från de bränsleråvaror som förtecknas i del B i bilaga IX av energiinnehållet i bränslen och el som levereras till transportsektorn ska, utom i Cypern och Malta, begränsas till 1,7 %.
- g) För att fastställa mängden energi som levereras till transportsektorn ska de värden för energiinnehåll i drivmedel som anges i bilaga III användas.
- h) För att fastställa energiinnehållet i drivmedel som inte ingår i bilaga III ska medlemsstaterna använda de relevanta europeiska standarderna för bestämning av värmevärden för bränslen, eller när ingen europeisk standard har antagits i detta syfte relevanta ISO-standarder.
- i) Den mängd förnybar el som levereras till transportsektorn ska fastställas genom att den mängd el som levereras till den sektorn multipliceras med den genomsnittliga andelen förnybar el som levererats på medlemsstatens territorium under de två föregående åren om inte el erhålls från en direkt anslutning till en anläggning som producerar förnybar el och levereras till transportsektorn i vilket fall den elen fullt ut ska räknas som förnybar och el som genereras av ett solenergidrivet elfordon och används för fordonets egen användning får fullt ut räknas som förnybar.

Medlemsstaterna får, i motiverade fall, höja det gränsvärde som anges i första stycket f i denna punkt, med beaktande av tillgången på bränsleråvaror som förtecknas i del B i bilaga IX. Varje sådan höjning ska anmälas till kommissionen tillsammans med skälen för detta och ska underställas kommissionens godkännande.

3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 35 för att ändra detta direktiv genom att anpassa gränsvärdet för andelen biodrivmedel och biogas som produceras från de bränsleråvaror som förtecknas i del B i bilaga IX på grundval av en bedömning av bränsleråvarans tillgänglighet. Gränsvärdet ska vara minst 1,7 %. Om kommissionen antar en sådan delegerad akt ska det gränsvärde som anges i den även tillämpas på medlemsstater som fått godkännande från kommissionen att höja gränsvärdet i enlighet med punkt 1 andra stycket eller punkt 2 andra stycket i den här artikeln efter en övergångsperiod på fem år, utan att det påverkar medlemsstatens rätt att tillämpa det nya gränsvärdet tidigare. Medlemsstaterna får ansöka om ett nytt godkännande från kommissionen att höja det gränsvärde som fastställts i den delegerade akten i enlighet med punkt 1 andra stycket eller punkt 2 andra stycket i den här artikeln.

4. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 35 för att ändra detta direktiv genom att anpassa drivmedel och deras energiinnehåll som anges i bilaga III i enlighet med den tekniska och vetenskapliga utvecklingen.

5. För beräkningarna enligt punkt 1 första stycket b och punkt 2 första stycket a ska den mängd energi som levereras till sjötransportsektorn, i förhållande till den medlemsstatens slutliga energianvändning (brutto), anses uppgå till högst 13 %. För Cypern och Malta ska den mängd energi som används inom sjötransportsektorn, i förhållande till de medlemsstaternas respektive slutliga energianvändning (brutto), anses uppgå till högst 5 %. Denna punkt ska tillämpas till och med den 31 december 2030.

6. När el används för produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, antingen direkt eller för produktion av mellanprodukter, ska den genomsnittliga andelen el från förnybara energikällor i produktionslandet, uppmätt två år före året i fråga, användas för att fastställa andelen förnybar energi.

El som fås genom en direkt anslutning till en anläggning som producerar förnybar el får dock fullt ut räknas som förnybar när den används för produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, förutsatt att anläggningen

- a) tas i drift efter eller samtidigt som anläggningen för produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, och
- b) inte är ansluten till elnätet eller är ansluten till elnätet, men bevis kan tillhandahållas att den berörda elen har levererats utan att el har tagits från nätet.

El som tagits från nätet får fullt ut räknas som förnybar förutsatt att elen har producerats uteslutande från förnybara energikällor och de förnybara egenskaperna och andra lämpliga kriterier har påvisats, varvid det ska säkerställas att tillgodoräknande för denna els förnybara egenskaper endast görs en gång och endast i en slutanvändningssektor.

Kommissionen ska senast den 31 december 2021 anta en delegerad akt i enlighet med artikel 35 för att komplettera detta direktiv genom att fastställa en unionsmetod med närmare regler genom vilka ekonomiska aktörer ska uppfylla de krav som fastställs i andra och tredje styckena i denna punkt.

Kommissionen ska senast den 1 juli 2028 lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet med en bedömning av konsekvenserna av den unionsmetod som fastställts i enlighet med fjärde stycket, inklusive konsekvenserna av additionalitet och tidsmässig och geografisk korrelation, för produktionskostnaderna, minskningen av växthusgasutsläppen och energisystemen.

Kommissionens rapport ska särskilt bedöma konsekvenserna i fråga om hur tillgängliga och ekonomiskt överkomliga förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung är för industri och transportsektorerna och i fråga om unionens förmåga att uppnå sina mål för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung, med beaktande av unionsstrategin för importerad och inhemsk vätgas i enlighet med artikel 22a, och samtidigt minimera ökningen av växthusgasutsläppen i elsektorn och i energisystemet i stort. Om det i rapporten konstateras att kraven inte säkerställer tillräcklig tillgänglighet och ekonomisk överkomlighet för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung för industri och transportsektorerna och inte väsentligen bidrar till minskade växthusgasutsläpp, integrering av energisystem och uppnående av unionens mål för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung till 2030, ska kommissionen se över unionsmetoden och när så är lämpligt anta en delegerad akt i enlighet med artikel 35 för att ändra metoden och göra nödvändiga justeringar av de kriterier som fastställs i andra och tredje styckena i denna punkt i syfte att underlätta utbyggnaden av vätgasindustrin.”

18. Artikel 28 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkterna 2, 3 och 4 ska utgå.
- b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Senast den 30 juni 2024 ska kommissionen anta delegerade akter i enlighet med artikel 35 för att komplettera detta direktiv genom att specificera metoden för att fastställa den andel biodrivmedel och biogas för transport som härrör från biomassa som bearbetas med fossila bränslen i en gemensam process.”

- c) Punkt 7 ska ersättas med följande:

”7. Kommissionen ska senast den 31 december 2025, inom ramen för en bedömning vartannat år av framstegen enligt förordning (EU) 2018/1999, bedöma om den skyldighet avseende avancerade biodrivmedel och biogas som produceras från råvaror som förtecknas i del A i bilaga IX till detta direktiv som föreskrivs i artikel 25.1 första stycket b i detta direktiv på ett ändamålsenligt sätt främjar innovation och säkerställer minskade växthusgasutsläpp inom transportsektorn. Kommissionen ska även, i den bedömningen, analysera om tillämpningen av den här artikeln på ett ändamålsenligt sätt leder till att dubbelräkning av förnybar energi undviks.

Kommissionen ska, om så är lämpligt, lägga fram ett förslag om ändring av den skyldighet avseende avancerade biodrivmedel och biogas som produceras från råvaror som förtecknas i del A i bilaga IX som föreskrivs i artikel 25.1 första stycket b.”

19. Artikel 29 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket ska led a ersättas med följande:

”a) Bidrag till medlemsstaternas andel energi från förnybara energikällor och de mål som avses i artiklarna 3.1, 15a.1, 22a.1, 23.1, 24.4 och 25.1 i detta direktiv.”

ii) Andra stycket ska ersättas med följande:

”Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från avfall och restprodukter, utom restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske och skogsbruk, behöver emellertid endast uppfylla kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i punkt 10 för att beaktas för de syften som avses i första stycket a, b och c i den här punkten. Vid användning av blandat avfall får medlemsstaterna ålägga operatörerna att tillämpa system för sortering av blandat avfall som syftar till att avlägsna fossila material. Detta stycke ska även tillämpas på avfall och restprodukter som först bearbetas till en produkt innan den bearbetas ytterligare till biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen.”

iii) Fjärde stycket ska ersättas med följande:

”Biomassabränslen ska uppfylla de hållbarhetskriterier och de kriterier för minskade växthusgasutsläpp som fastställs i punkterna 2–7 och 10 om de används

a) när det gäller fasta biomassabränslen: i anläggningar som producerar el, värme eller kyla med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 MW,

b) när det gäller gasformiga biomassabränslen: i anläggningar som producerar el, värme och kyla med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 MW,

c) när det gäller anläggningar som producerar gasformiga biomassabränslen, med följande genomsnittliga flöde av biometan:

i) Över 200 m³ metanekvivalenter/h, mätt vid standardförhållanden för temperatur och tryck närmare bestämt 0 °C och ett atmosfärtryck på 1 bar.

ii) Om biogasen består av en blandning av metan och annan icke-brännbar gas, när det gäller flödet av biometan: det tröskelvärde som anges i led i, i proportion till den volymetriska andelen metan i blandningen.

Medlemsstaterna får tillämpa hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp på anläggningar med lägre sammanlagd installerad tillförd effekt eller flöde av biometan.”

b) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen producerade från agrobiomassa som beaktas för de syften som avses i punkt 1 första stycket a, b och c får inte framställas av råvaror från mark som har stort värde för den biologiska mångfalden, dvs. mark vars status i januari 2008 eller därefter utgjordes av något av följande, oberoende av om marken fortfarande har denna status:

a) Urskog och annan trädbevuxen mark, det vill säga skog och annan trädbevuxen mark med inhemska arter, där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte störts i betydande utsträckning, och gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns.

- b) Skog och annan trädbevuxen mark med stor biologisk mångfald som är rik på arter och inte skadad och som den relevanta behöriga myndigheten har konstaterat ha stor biologisk mångfald, om det inte tillhandahålls bevis för att produktionen av dessa råvaror varit oskadlig ur naturskyddssynvinkel.
- c) Områden som utsetts
 - i) i lag eller av den relevanta behöriga myndigheten för naturskyddssyften, om det inte finns belägg för att råvaruproduktionen varit oskadlig ur naturskyddssynvinkel, eller
 - ii) för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter som är erkända i internationella avtal eller ingår i förteckningar som utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen, förutsatt att de erkänts i enlighet med artikel 30.4 första stycket, om det inte finns belägg för att råvaruproduktionen varit oskadlig ur naturskyddssynvinkel.
- d) Gräsmark med stor biologisk mångfald, omfattande mer än en hektar, som är
 - i) naturlig, det vill säga gräsmark som skulle förbli gräsmark i avsaknad av mänsklig verksamhet och som bibehåller den naturliga artsammansättningen och ekologiska särdrag och processer, eller
 - ii) icke naturlig, dvs. gräsmark som skulle upphöra att vara gräsmark i avsaknad av mänsklig verksamhet och som är rik på arter och inte skadad och som den relevanta behöriga myndigheten har konstaterat ha stor biologisk mångfald, om det inte finns belägg för att skörd av råvaran är nödvändig för att bevara markens status som gräsmark med stor biologisk mångfald, eller
- e) hedmark.

Om villkoren i punkt 6 a vi och vii inte är uppfyllda ska första stycket i den här punkten, utom led c, även tillämpas på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från skogsbiomassa.

Kommissionen får anta genomförandeakter för att närmare specificera kriterier för att avgöra vilken gräsmark som ska omfattas av första stycket d i den här punkten. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.3.”

- c) I punkt 4 ska följande stycke läggas till:

”Om villkoren i punkt 6 a vi och vii inte är uppfyllda ska första stycket i denna punkt, utom leden b och c, och andra stycket i denna punkt även tillämpas på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från skogsbiomassa.”

- d) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen producerade från agrobiomassa som beaktas för de syften som anges i punkt 1 första stycket a, b och c ska inte framställas från råvaror som erhålls från mark som var torvmark i januari 2008, såvida inte bevis kan tillhandahållas för att odling och skörd av dessa råvaror inte medför dränering av tidigare odikad mark. Om villkoren i punkt 6 a vi och vii inte är uppfyllda ska det här stycket även tillämpas på biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen som produceras från skogsbiomassa.”

- e) Punkt 6 ska ändras på följande sätt:

- i) I led a ska leden iii och iv ersättas med följande:

”iii) arealer som enligt internationell eller nationell rätt eller av relevant behörig myndighet utsetts för naturskyddsändamål, inbegripet sådana arealer på våtmarker, gräsmarker, hedmarker och torvmarker, skyddas i syfte att bevara den biologiska mångfalden och förhindra förstörelse av livsmiljöer,

- iv) det vid skörden tas hänsyn till att markens beskaffenhet och biologisk mångfald ska bevaras i enlighet med principerna för hållbart skogsbruk, i syfte att förhindra negativ påverkan, på ett sätt som undviker skörd av stubbar och rötter, försämring av urskog, och av gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns, eller omvandling av den till skogsplantage samt skörd på känslig mark, och att skörden är förenlig med tröskelvärdena för stora kalavverkningar enligt definitionen i det land där skogen finns och med lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för extraktion av död ved och att skörden är i överensstämmelse med krav på användning av avverkningssystem som minimerar negativ påverkan på markens beskaffenhet, inbegripet packning, och på biologisk mångfald och livsmiljöer.”.

ii) I led a ska följande led läggas till:

- ”vi) skogar där skogsbiomassan skördas inte härrör från mark som har den status som avses i punkt 3 a, b, d och e, punkt 4 a och punkt 5, på samma villkor för fastställande av markens status som anges i dessa punkter, och
- vii) anläggningar som producerar biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassa-bränslen från skogsbiomassa inför de granskningar som ska göras enligt artikel 30.3 utfärdar en försäkran, understödd av interna processer på företagsnivå, om att skogsbiomassan inte tagits från sådan mark som avses i led vi i detta stycke.”

iii) I led b ska leden iii och iv ersättas med följande:

- ”iii) arealer som enligt internationell eller nationell rätt eller av relevant behörig myndighet utsetts för naturskyddsändamål, inklusive sådana arealer på våtmarker, gräsmarker, hedmarker och torvmarker, skyddas i syfte att bevara den biologiska mångfalden och förhindra förstörelse av livsmiljöer, såvida inte bevis kan tillhandahållas för att skörd av råvarorna inte inverkar negativt på dessa naturskyddsändamål,
- iv) det vid skörden tas hänsyn till att markens beskaffenhet och biologisk mångfald ska bevaras i enlighet med principerna för hållbart skogsbruk, i syfte att förhindra negativ påverkan, på ett sätt som undviker skörd av stubbar och rötter, försämring av urskog, och av gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns, eller omvandling av den till skogsplantage samt skörd på känslig mark, att skörden är förenlig med tröskelvärdena för stora kalavverkningar enligt definitionen i det land där skogen finns och med lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för extraktion av död ved och att skörden är i överensstämmelse med krav på användning av avverkningssystem som minimerar negativ påverkan på markens beskaffenhet, inbegripet packning, och på biologisk mångfald och livsmiljöer, och”.

f) Följande punkter ska införas:

7a. Produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassa-bränslen från inhemsk skogsbiomassa ska vara förenlig med medlemsstaternas åtaganden och mål som fastställs i artikel 4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 (*) och med de styrmedel och åtgärder som medlemsstaterna beskriver i sina integrerade nationella energi- och klimatplaner, som lämnats in enligt artiklarna 3 och 14 i förordning (EU) 2018/1999.

7b. Som en del av sin slutliga uppdaterade integrerade nationella energi- och klimatplan, som ska lämnas in senast den 30 juni 2024 enligt artikel 14.2 i förordning (EU) 2018/1999, ska medlemsstaterna inkludera allt det följande:

- a) En bedömning av det inhemska utbudet av skogsbiomassa som är tillgänglig för energiändamål i enlighet med kriterierna i den här artikeln.
- b) En bedömning av om den planerade användningen av skogsbiomassa för energiproduktion är förenlig med medlemsstaternas mål och budgetar för 2026–2030 som fastställs i artikel 4 i förordning (EU) 2018/841.

- c) En beskrivning av de nationella åtgärder och styrmedel som ska säkerställa förenlighet med dessa mål och budgetar.

Medlemsstaterna ska rapportera till kommissionen om de åtgärder och styrmedel som avses i första stycket c i denna punkt, som en del av sina energi- och klimatlägesrapporter som lämnas in vartannat år enligt artikel 17 i förordning (EU) 2018/1999.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/841 av den 30 maj 2018 om inbegripande av utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk i ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030 och om ändring av förordning (EU) nr 525/2013 och beslut nr 529/2013/EU (EUT L 156, 19.6.2018, s. 1)."

- g) I punkt 10 första stycket ska led d ersättas med följande:

- "d) för produktion av el, värme och kyla från biomassabränslen som används i anläggningar där driften inletts efter den 20 november 2023: minst 80 %,
- e) för produktion av el, värme och kyla från biomassabränslen som används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 MW där driften inletts mellan den 1 januari 2021 och den 20 november 2023: minst 70 % till och med den 31 december 2029 och minst 80 % från och med den 1 januari 2030,
- f) för produktion av el, värme och kyla från gasformiga biomassabränslen som används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på högst 10 MW där driften inletts mellan den 1 januari 2021 och den 20 november 2023: minst 70 % innan anläggningarna varit i drift i 15 år och minst 80 % när de varit i drift i 15 år,
- g) för produktion av el, värme och kyla från biomassabränslen som används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 MW där driften inletts före den 1 januari 2021: minst 80 % när anläggningarna varit i drift i 15 år, dock tidigast från och med den 1 januari 2026 och senast från och med den 31 december 2029,
- h) för produktion av el, värme och kyla från gasformiga biomassabränslen som används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på högst 10 MW där driften inletts före den 1 januari 2021: minst 80 % när de varit i drift i 15 år, dock tidigast från och med den 1 januari 2026."

- h) I punkt 13 ska leden a och b ersättas med följande:

- "a) anläggningar belägna i ett av de yttersta randområdena enligt artikel 349 i EUF-fördraget, i den mån sådana anläggningar producerar el, värme eller kyla från biomassabränslen samt flytande biobränslen eller producerar biodrivmedel, och
- b) biomassabränslen och flytande biobränslen som används i de anläggningar som avses i led a i detta stycke, och biodrivmedel som produceras i de anläggningarna, oberoende av biomassans ursprungsort, förutsatt att dessa kriterier är objektivt motiverade på grund av att de syftar till att, för detta yttersta randområde, säkerställa tillgång till säker och trygg energi och en smidig infasning av de kriterier som fastställs i punkterna 2–7, 10 och 11 i denna artikel och därigenom ge incitament till omställningen från fossila bränslen till hållbara biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen."

- i) Följande punkt ska läggas till:

"15. Senast fram till och med den 31 december 2030 får energi från biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassabränslen också beaktas för de syften som avses i punkt 1 första stycket a, b och c i denna artikel, om

- a) stöd beviljades före den 20 november 2023 i enlighet med de hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp som anges i artikel 29 i den version som var i kraft den 29 september 2020, och

- b) stödet beviljades i form av ett långsiktigt stöd för vilket ett fast belopp fastställts i början av stödperioden, under förutsättning att det finns en korrigeringsmekanism för att säkerställa att ingen överkompensation förekommer.”

20. Följande artikel ska införas:

”Artikel 29a

Kriterier för minskade växthusgasutsläpp för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbaserade bränslen

1. Energi från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung ska räknas in i medlemsstaternas andel förnybar energi och de mål som avses i artiklarna 3.1, 15a.1, 22a.1, 23.1, 24.4 och 25.1 endast om minskningen av växthusgasutsläppen genom användning av dessa bränslen är minst 70 %.
2. Energi från återvunna kolbaserade bränslen får tillgodoräknas när det gäller de mål som avses i artikel 25.1 första stycket a endast om minskningen av växthusgasutsläppen genom användning av dessa bränslen är minst 70 %.
3. Kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 35 för att komplettera detta direktiv genom att specificera metoden för att utvärdera minskningen av växthusgasutsläpp från förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och från återvunna kolbaserade bränslen. Metoden ska säkerställa att kredit för utsläpp som undvikits inte ges för koldioxid från fossila energikällor vars avskiljning redan har medfört en utsläppskredit enligt andra rättsliga bestämmelser. Metoden ska omfatta växthusgasutsläppen under hela livscykeln och beakta indirekta utsläpp som uppstår vid avledning av oelastiska insatsvaror såsom avfall som används för produktion av återvunna kolbaserade bränslen.”

21. Artikel 30 ska ändras på följande sätt:

- a) I punkt 1 första stycket ska inledningen ersättas med följande:

”1. I de fall förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen ska räknas in med avseende på de mål som anges i artiklarna 3.1, 15a.1, 22a.1, 23.1, 24.4 och 25.1, ska medlemsstaterna kräva att de ekonomiska aktörerna via obligatoriska oberoende och transparenta granskningar, i enlighet med den genomförandeakt som antagits enligt punkt 8 i den här artikeln, visar att de hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp som fastställs i artikel 29.2–29.7 och 29.10 och i artikel 29a.1 och 29a.2 för förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen har uppfyllts. För detta ändamål ska de kräva att de ekonomiska aktörerna använder ett massbalanssystem som”.

- b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Om ett parti bearbetas ska informationen om hållbarhetsegenskaperna och egenskaperna vad gäller minskade växthusgasutsläpp anpassas och tilldelas produkterna i enlighet med följande regler:

- a) När bearbetningen av ett råvaruparti endast ger en produkt som är avsedd för framställning av biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung eller återvunna kolbaserade bränslen, ska partiets storlek och de berörda kvantiteterna av hållbarhetsegenskaper och egenskaper som gäller minskade utsläpp av växthusgaser anpassas genom tillämpning av en omräkningsfaktor som anger förhållandet mellan massan av den produkt som är avsedd för sådan framställning och massan av den råvara som kommer in i processen.
- b) När bearbetningen av ett råvaruparti ger mer än en produkt som är avsedd för framställning av biodrivmedel, flytande biobränslen eller biomassabränslen, förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung eller återvunna kolbaserade bränslen, ska för varje produkt en separat omräkningsfaktor tillämpas och en separat massbalans användas”.

- c) I punkt 3 ska första och andra styckena ersättas med följande:

"Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att säkerställa att de ekonomiska aktörerna tillhandahåller tillförlitlig information vad gäller efterlevnaden av hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i artikel 29.2 – 29.7 och 29.10 och i artikel 29a.1 och 29a.2, och att de ekonomiska aktörerna på begäran gör de uppgifter som låg till grund för informationen tillgängliga för den berörda medlemsstaten. Medlemsstaterna ska kräva att de ekonomiska aktörerna ser till att informationen genomgår en tillfredsställande oberoende granskning och att de tillhandahåller bevis på att detta har gjorts. För efterlevnad av artikel 29.3 a, b, d och e, artikel 29.4 a, artikel 29.5, artikel 29.6 a och artikel 29.7 a får första- eller andrapartsgranskning användas upp till skogsbiomassans första samlingspunkt. Granskningen ska kontrollera att de system som de ekonomiska aktörerna använder är korrekta, tillförlitliga och skyddade mot bedrägerier, inklusive kontroll av att råvarorna inte avsiktligt ändrats eller tagits ur bruk så att partiet eller en del av det kunde bli avfall eller restprodukt. Granskningen ska också innehålla en utvärdering av provtagningens frekvens och den metod som använts för den samt av uppgifternas tillförlitlighet.

De skyldigheter som fastställs i denna punkt ska tillämpas oberoende av om de förnybara bränslena och de återvunna kolbaserade bränslena produceras inom eller importeras till unionen. Aktuell, lättillgänglig och användarvänlig information om geografiskt ursprung och typ av bränsleråvara när det gäller biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassa-bränslen per bränsleleverantör ska göras tillgänglig för konsumenter på operatörers, leverantörers eller berörda behöriga myndigheters webbplatser och ska uppdateras årligen."

- d) I punkt 4 ska första stycket ersättas med följande:

"4. Kommissionen får besluta att frivilliga nationella eller internationella system med normer för produktion av förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen tillhandahåller de tillförlitliga uppgifter om minskade växthusgasutsläpp som krävs för de syften som anges i artikel 29.10 och i artikel 29a.1 och 29a.2, visar efterlevnad av artiklarna 27.6 och 31a.5 eller visar att leveranserna av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassa-bränslen uppfyller hållbarhetskriterierna i artikel 29.2 – 29.7. När operatörer visar att de kriterier som fastställs i artikel 29.6 och 29.7 är uppfyllda får de lägga fram de bevis som krävs direkt på nivå för försörjningsområde. Kommissionen får erkänna skyddsområden för sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter som erkänns genom internationella avtal eller ingår i förteckningar som utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen med avseende på tillämpning av artikel 29.3 första stycket c ii."

- e) Punkt 6 ska ersättas med följande:

"6. Medlemsstaterna får inrätta nationella system där efterlevnaden av hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp enligt artiklarna artikel 29.2–29.7 och 29.10 och artikel 29a.1 och 29a.2, i enlighet med den metod som utvecklats enligt artikel 29a.3, kontrolleras genom hela spårbarhetskedjan, med deltagande av behöriga myndigheter. Dessa system får också användas för att kontrollera att den information som de ekonomiska aktörerna lägger in i unionsdatabasen är korrekt och fullständig, för att påvisa efterlevnad av artikel 27.6 och för certifiering av biodrivmedel, flytande biobränslen och biomassa-bränslen med låg risk för indirekt ändring av markanvändning.

En medlemsstat får anmäla sitt nationella system till kommissionen. Kommissionen ska prioritera bedömningen av ett sådant system för att underlätta ömsesidigt bilateralt och multilateralt erkännande av dessa system. Kommissionen får genom genomförandeakter besluta om ett på så sätt anmält nationellt system uppfyller de villkor som fastställs i detta direktiv. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.3.

Där kommissionen beslutar att det nationella systemet följer de villkor som fastställs i detta direktiv får andra system som erkänts av kommissionen i enlighet med denna artikel inte vägra ömsesidigt erkännande av den medlemsstatens nationella system när det gäller kontrollen av att de kriterier enligt vilka det har erkänts av kommissionen är uppfyllda.

För anläggningar som producerar el, värme och kyla med en sammanlagd installerad tillförd effekt på mellan 7,5 och 20 MW får medlemsstaterna inrätta förenklade nationella kontrollsystem för att säkerställa att hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i artikel 29.2–29.7 och 29.10 är uppfyllda. För samma anläggningar ska de genomförandeakter som föreskrivs i punkt 8 i den här artikeln fastställa enhetliga villkor för förenklade frivilliga kontrollsystem för att säkerställa att hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i artikel 29.2–29.7 och 29.10 är uppfyllda.”

f) I punkt 9 ska första stycket ersättas med följande:

”9. Om en ekonomisk aktör lägger fram bevis eller uppgifter som erhållits i enlighet med ett system som varit föremål för ett beslut enligt punkt 4 eller 6, får en medlemsstat inte kräva att den ekonomiska aktören tillhandahåller ytterligare bevis på överensstämmelse med de delar som täcks av systemet och för vilka systemet har erkänts av kommissionen.”

g) Punkt 10 ska ersättas med följande:

”10. På begäran av en medlemsstat, vilken kan baseras på en begäran från en ekonomisk aktör, ska kommissionen, baserat på alla tillgängliga bevis, undersöka huruvida de hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp som fastställs i artikel 29.2–29.7 och 29.10 och i artikel 29a.1 och 29a.2 har uppfyllts med avseende på en källa till förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen.

Inom sex månader från mottagandet av en sådan begäran ska kommissionen genom genomförandeakter besluta om den berörda medlemsstaten antingen får

- a) beakta förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen från den källan med avseende på de syften som anges i artikel 29.1 första stycket a, b och c, eller
- b) genom undantag från punkt 9 kräva att leverantörerna av källan till förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen tillhandahåller ytterligare bevis på överensstämmelse med dessa hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp och dessa tröskelvärden för minskade växthusgasutsläpp.

De genomförandeakter som avses i andra stycket i denna punkt ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 34.3.”

22. Följande artikel ska införas:

”Artikel 31a

Unionsdatabas

1. Senast den 21 november 2024 ska kommissionen säkerställa att en unionsdatabas inrättas som gör det möjligt att spåra flytande och gasformiga förnybara bränslen och återvunna kolbaserade bränslen (unionsdatabasen).

2. Medlemsstaterna ska kräva att de berörda ekonomiska aktörerna i god tid för in korrekta uppgifter i unionsdatabasen om de transaktioner som gjorts och om hållbarhetsegenskaperna hos de bränslen som är föremål för dessa transaktioner, inbegripet deras växthusgasutsläpp under hela livscykeln, från produktionsplatsen till den tidpunkt då de släpps ut på marknaden i unionen. I syfte att föra in uppgifter i unionsdatabasen ska det sammanlänkade gassystemet anses utgöra ett enda massbalanssystem. Uppgifter om inmatning och uttag av förnybara gasformiga bränslen ska tillhandahållas i unionsdatabasen. Uppgifter om huruvida stöd har tillhandahållits till produktion av ett visst parti med bränsle, samt i så fall om typen av stödsystem, ska också införas i unionsdatabasen. Dessa uppgifter får föras in i unionsdatabasen via nationella databaser.

När så är lämpligt i syfte att förbättra spårbarheten för uppgifter längs hela leveranskedjan ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 35 för att komplettera detta direkt genom att ytterligare utvidga omfattningen av de uppgifter som ska ingå i unionsdatabasen till att omfatta relevanta uppgifter från produktionsplatsen eller insamlingsstället för den råvara som används för bränsleproduktionen.

Medlemsstaterna ska kräva att bränsleleverantörerna för in de uppgifter som krävs i unionsdatabasen för att kontrollera efterlevnaden av kraven i artikel 25.1 första stycket.

Trots vad som sägs i första, andra och tredje styckena ska de ekonomiska aktörerna, när det gäller gasformiga bränslen som matas in i den sammanlänkade unionsgasinfrastrukturen, i fall medlemsstaten beslutar att komplettera ett massbalanssystem med ett system med ursprungsgarantier, föra in information om de transaktioner som gjorts och om hållbarhetsegenskaperna samt andra relevanta uppgifter såsom bränslenas växthusgasutsläpp fram till platsen för inmatning i den sammanlänkade gasinfrastrukturen.

3. Medlemsstaterna ska ha tillgång till unionsdatabasen för övervakning och för verifiering av uppgifter.
4. När ursprungsgarantier har utfärdats för produktion av ett parti förnybar gas, ska medlemsstaterna säkerställa att de ursprungsgarantierna överförs till unionsdatabasen vid den tidpunkt då ett parti förnybar gas registreras i unionsdatabasen och att de annulleras efter det att partiet av förnybar gas tagits ut ur den sammanlänkade unionsgasinfrastrukturen. När sådana ursprungsgarantier har överförts ska de inte vara säljbara utanför unionsdatabasen.
5. Medlemsstaterna ska i sitt nationella regelverk säkerställa att det verifieras att de uppgifter som de ekonomiska aktörerna för in i databasen är korrekta och fullständiga, till exempel genom att använda certifieringsorgan inom ramen för frivilliga eller nationella system som erkänts av kommissionen enligt artikel 30.4, 30.5 och 30.6 och som får kompletteras med ett system för ursprungsgarantier.

Sådana frivilliga eller nationella system får använda uppgiftssystem från tredje part som mellanhänder för att samla in uppgifterna, förutsatt att sådan användning har anmälts till kommissionen.

Varje medlemsstat får använda redan befintliga nationella databaser som är anpassade till och kopplade till unionsdatabasen via gränssnitt eller inrätta en nationell databas som kan användas av ekonomiska aktörer som ett verktyg för att samla in och deklarerar uppgifter och för att föra in dessa uppgifter i, och överföra dessa uppgifter till, unionsdatabasen, förutsatt att

- a) den nationella databasen är förenlig med unionsdatabasen, inbegripet när det gäller dataöverföringens aktualitet, de överförda datamängdernas typologi och protokollen för datakvalitet och kontroll av data;
- b) medlemsstaterna säkerställer att de uppgifter som förs in i den nationella databasen omedelbart överförs till unionsdatabasen.

Medlemsstaterna får inrätta nationella databaser i enlighet med nationell rätt eller praxis, till exempel för att beakta strängare nationella krav, vad avser hållbarhetskriterier. Sådana nationella databaser får inte hindra den allmänna spårbarheten för hållbara leveranser av råvaror eller bränslen som ska föras in i unionsdatabasen i enlighet med detta direktiv.

Verifieringen av kvaliteten på de uppgifter som förts in i unionsdatabasen via nationella databaser, hållbarhetsegenskaperna hos de bränslen som är kopplade till dessa uppgifter samt det slutgiltiga godkännandet av transaktionerna ska endast utföras genom unionsdatabasen. Uppgifternas korrekthet och fullständighet ska verifieras i enlighet med kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/996 (*). De får kontrolleras av certifieringsorgan.

Medlemsstaterna ska i detalj underrätta kommissionen om funktionerna i sin nationella databas. Efter denna underrättelse ska kommissionen bedöma om den nationella databasen uppfyller de krav som fastställs i tredje stycket. Om så inte är fallet får kommissionen kräva att medlemsstaterna vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa att kraven uppfylls.

6. De aggregerade uppgifterna från unionsdatabasen ska göras allmänt tillgängliga, med vederbörlig hänsyn tagen till skyddet av kommersiellt känslig information, och hållas aktuella. Kommissionen ska offentliggöra och göra allmänt tillgängliga årliga rapporter om de uppgifter som finns i unionsdatabasen, inbegripet bränslenas mängd, geografiska ursprung och råvarutyp.

(*) Kommissionens genomförandeförordning (EU) 2022/996 av den 14 juni 2022 om regler för att verifiera hållbarhet och kriterier för minskade växthusgasutsläpp och kriterier för låg risk för indirekt ändring av markanvändning (EUT L 168, 27.6.2022, s. 1)."

23. Artikel 33 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 ska ändras på följande sätt:

i) Första stycket ska ersättas med följande:

"3. Senast den 31 december 2027 ska kommissionen vid behov lägga fram ett lagstiftningsförslag om en rättslig ram för främjande av energi från förnybara energikällor för perioden efter 2030."

ii) Följande stycke ska läggas till:

"När kommissionen utarbetar det lagstiftningsförslag som avses i första stycket i denna punkt ska den i lämpliga fall beakta

- a) råden från det europeiska vetenskapliga rådgivande organet för klimatförändringar, som inrättats enligt artikel 10a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 401/2009 (*),
- b) unionens beräknade vägledande växthusgasbudget enligt vad som anges i artikel 4.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 (**),
- c) de integrerade nationella energi- och klimatplaner som ska lämnas in av medlemsstaterna senast den 30 juni 2024 enligt artikel 14.2 i förordning (EU) 2018/1999,
- d) erfarenheterna från genomförandet av detta direktiv, bland annat dess hållbarhetskriterier och kriterier för minskade växthusgasutsläpp, och
- e) den tekniska utvecklingen inom energi från förnybara energikällor.

(*) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 401/2009 av den 23 april 2009 om Europeiska miljöbyrån och Europeiska nätverket för miljöinformation och miljöövervakning (EUT L 126, 21.5.2009, s. 13).

(**) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1119 av den 30 juni 2021 om inrättande av en ram för att uppnå klimatneutralitet och om ändring av förordningarna (EG) nr 401/2009 och (EU) 2018/1999 (europeisk klimatlag) (EUT L 243, 9.7.2021, s. 1)."

b) Följande punkt ska införas:

"3a. Kommissionen ska bedöma tillämpningen av de skyldigheter som fastställs i artikel 29.7a och 29.7b och deras konsekvenser för säkerställandet av hållbarhet för biodrivmedel, flytande bibränslen och biomassa-bränslen."

24. Artikel 35 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

"2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artikel 8.3 andra stycket, artikel 26.2 fjärde stycket, artikel 26.2 femte stycket, artikel 27.3, och 27.4, artikel 27.6 fjärde stycket, artikel 28.5, artikel 28.6 andra stycket, artikel 29a.3, artikel 31.5 andra stycket och artikel 31a.2 andra stycket ges till kommissionen för en period på fem år från och med den 20 november 2023. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av perioden på fem år. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga."

b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

"4. Den delegering av befogenhet som avses i artikel 7.3 femte stycket, artikel 8.3 andra stycket, artikel 26.2 fjärde stycket, artikel 26.2 femte stycket, artikel 27.3 och 27.4, artikel 27.6 fjärde stycket, artikel 28.5, artikel 28.6 andra stycket, artikel 29a.3, artikel 31.5 och artikel 31a.2 andra stycket får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft."

c) Punkt 7 ska ersättas med följande:

"7. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 7.3 femte stycket, 8.3 andra stycket, artikel 26.2 fjärde stycket, artikel 26.2 femte stycket, artikel 27.3 och 27.4, artikel 27.6 fjärde stycket, artikel 28.5, artikel 28.6 andra stycket, artikel 29a.3, artikel 31.5 eller artikel 31a.2 andra stycket ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period på två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ."

25. Bilagorna ska ändras i enlighet med bilagorna till detta direktiv.

Artikel 2

Ändringar av förordning (EU) 2018/1999

Förordning (EU) 2018/1999 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) Led 11 ska ersättas med följande:

"11. unionens energi- och klimatmål för 2030: det unionsomfattande bindande målet enligt artikel 4.1 i förordning (EU) 2021/1119 om att minska växthusgasutsläppen fram till 2030, unionens bindande mål för förnybar energi 2030 enligt artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001, målet på unionsnivå om att förbättra energieffektiviteten fram till 2030 enligt artikel 4.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 (*) samt elsammanlänkningsmålet på 15 % för 2030 eller eventuella senare mål för 2030 i detta avseende som Europeiska rådet, eller Europaparlamentet och rådet, enas om."

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955 (EUT L 231, 20.9.2023, s. 1)."

b) I led 20 ska led b ersättas med följande:

”b) i samband med kommissionens rekommendationer utgående från bedömningen enligt artikel 29.1 b med avseende på energi från förnybara energikällor, en medlemsstats tidiga genomförande av sitt bidrag till unionens bindande mål för förnybar energi 2030 enligt artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001 mätt i förhållande till medlemsstatens nationella referenspunkter för förnybar energi.”.

2. I artikel 4 ska led a 2 ersättas med följande:

”2. Vad gäller förnybar energi:

För att uppnå unionens bindande mål för förnybar energi för 2030 enligt artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001, ett bidrag till detta mål när det gäller medlemsstatens andel energi från förnybara energikällor i den slutliga energianvändningen (brutto) år 2030, med en vägledande utvecklingsbana för detta bidrag från 2021 och framåt. Senast 2022 ska den vägledande utvecklingsbanan nå en referenspunkt på minst 18 % av den totala ökningen av andelen energi från förnybara energikällor, uttryckt som skillnaden mellan den ifrågavarande medlemsstatens bindande nationella mål för 2020 och dess bidrag till målet för 2030. Senast 2025 ska den vägledande utvecklingsbanan nå en referenspunkt på minst 43 % av den totala ökningen av andelen energi från förnybara energikällor, uttryckt som skillnaden mellan den ifrågavarande medlemsstatens bindande nationella mål för 2020 och dess bidrag till målet för 2030. Senast 2027 ska den vägledande utvecklingsbanan nå en referenspunkt på minst 65 % av den totala ökningen av andelen energi från förnybara energikällor, uttryckt som skillnaden mellan den ifrågavarande medlemsstatens bindande nationella mål för 2020 och dess bidrag till målet för 2030.

Senast 2030 ska den vägledande utvecklingsbanan nå åtminstone medlemsstatens planerade bidrag. Om en medlemsstat väntar sig att den kommer att överträffa sitt bindande nationella mål för 2020 får dess vägledande utvecklingsbana inledas på den nivå som den planeras uppnå. Medlemsstaternas vägledande utvecklingsbanor ska tillsammans nå upp till unionens referenspunkter åren 2022, 2025 och 2027 och till unionens bindande mål för förnybar energi för 2030 enligt artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001. Vid sidan om sitt bidrag till unionens mål och sin vägledande utvecklingsbana vid tillämpningen av denna förordning står det varje medlemsstat fritt att ange högre ambitioner för nationella politiska ändamål.”

3. Artikel 5.2 ska ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska gemensamt säkerställa att deras sammanlagda bidrag uppgår till minst unionens bindande mål för förnybar energi för 2030 enligt artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001.”.

4. Artikel 29.2 ska ersättas med följande:

”2. På området förnybar energi ska kommissionen, som en del av den bedömning som avses i punkt 1, bedöma hur andelen energi från förnybara energikällor av unionens slutliga energianvändning (brutto) har utvecklats på grundval av en vägledande utvecklingsbana för unionen som börjar från 20 % år 2020, når referenspunkter på minst 18 % år 2022, 43 % år 2025 och 65 % år 2027 av den totala ökningen av andelen energi från förnybara energikällor, uttryckt som skillnaden mellan unionens mål för förnybar energi för 2020 och unionens mål för förnybar energi för 2030, och når unionens bindande mål för förnybar energi för 2030 enligt artikel 3.1 i direktiv (EU) 2018/2001.”

Artikel 3

Ändringar av direktiv 98/70/EG

Direktiv 98/70/EG ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1 ska ersättas med följande:

*”Artikel 1***Tillämpningsområde**

I detta direktiv fastställs, när det gäller vägfordon, och mobila maskiner som inte används för vägtransporter (inbegripet fartyg på inre vattenvägar när de inte är till sjöss), jordbruks- och skogsbrukstraktorer samt fritidsbåtar när de inte är till sjöss, hälso- och miljöbaserade tekniska specifikationer för bränslen som är avsedda för motorer med styrd tändning och kompressionständning, med beaktande av de tekniska kraven på sådana motorer.”

2. Artikel 2.8 och 2.9 ska ersättas med följande:

”8. *leverantör*: bränsleleverantör enligt definitionen i artikel 2 andra stycket led 38 i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 (*).

9. *biodrivmedel*: biodrivmedel enligt definitionen i artikel 2 andra stycket led 33 i direktiv (EU) 2018/2001.

(*) Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).”

3. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

- a) I punkt 1 ska andra stycket ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska ålägga leverantörerna att säkerställa att diesel med en halt av fettsyrametylester (Fame) upp till 7 % släpps ut på marknaden.”

- b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska säkerställa att den högsta tillåtna svavelhalten i gasoljor avsedda att användas i mobila maskiner som inte används för vägtransport (inklusive fartyg på inre vattenvägar) och i jord- och skogsbruksmaskiner samt fritidsbåtar är 10 mg/kg. Medlemsstaterna ska säkerställa att andra flytande bränslen än sådana gasoljor får användas i fartyg på inre vattenvägar och i fritidsbåtar endast om bränslenas svavelhalt inte överstiger den högsta tillåtna svavelhalten i gasoljorna.”

4. Artiklarna 7a–7e ska utgå.

5. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

- a) I punkt 1 ska leden g, h, i och k utgå.

- b) Punkt 2 ska utgå.

6. Bilagorna I, II, IV och V ska ändras i enlighet med bilaga II till detta direktiv.

*Artikel 4***Övergångsbestämmelser**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de uppgifter som samlas in och rapporteras till den myndighet som medlemsstaten utsett för år 2023 eller en del av dessa i enlighet med artikel 7a.1 tredje stycket och artikel 7a.7 i direktiv 98/70/EG, som utgår genom artikel 3.4 i det här direktivet, överlämnas till kommissionen.

2. Kommissionen ska inkludera de uppgifter som avses i punkt 1 i denna artikel i varje rapport som den är skyldig att lämna enligt direktiv 98/70/EG.

*Artikel 5***Införande**

1. Medlemsstaterna ska senast den 21 maj 2025 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv.

Genom undantag från första stycket i denna punkt ska medlemsstaterna senast den 1 juli 2024 sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa artikel 1.6, med hänsyn till artikel 15e i direktiv (EU) 2018/2001, och artikel 1.7, med hänsyn till artiklarna 16, 16b, 16c, 16d, 16e och 16f i det direktivet.

De ska genast underrätta kommissionen om dessa bestämmelser.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. De ska även innehålla en uppgift om att hänvisningar i befintliga lagar och andra författningar till de direktiv som upphävs genom det här direktivet ska anses som hänvisningar som ändras av det här direktivet. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om texten till de centrala bestämmelser i nationell rätt som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 6

Upphävande

Rådets direktiv (EU) 2015/652 ska upphöra att gälla med verkan från och med den 1 januari 2025.

Artikel 7

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 18 oktober 2023.

På Europaparlamentets vägnar

R. METSOLA

Ordförande

På rådets vägnar

J. M. ALBARES BUENO

Ordförande

BILAGA I

Bilagorna till direktiv (EU) 2018/2001 ska ändras på följande sätt:

1. I bilaga I ska den sista raden i tabellen utgå.
2. Följande bilaga ska införas:

"BILAGA IA

ANDEL ENERGI AV NATIONELL UPPVÄRMING OCH KYLNING SOM KOMMER FRÅN ENERGI FRÅN FÖRNYBARA ENERGIKÄLLOR I SLUTLIG ENERGIANVÄNDNING (BRUTTO) 2020–2030

	Ytterligare tillägg till artikel 23.1 (i procentenheter) för perioden 2021–2025 (*)	Ytterligare tillägg till artikel 23.1 (i procentenheter) för perioden 2026–2030 (**)	Resultaterande andelar, inklusive tillägg, utan spillvärme och spillkyla (i procentenheter)
Belgien	1,0	0,7	1,8
Bulgarien	0,7	0,4	1,5
Tjeckien	0,8	0,5	1,6
Danmark	1,2	1,1	1,6
Tyskland	1,0	0,7	1,8
Estland	1,3	1,2	1,7
Irland	2,3	2,0	3,1
Grekland	1,3	1,0	2,1
Spanien	0,9	0,6	1,7
Frankrike	1,3	1,0	2,1
Kroatien	0,8	0,5	1,6
Italien	1,1	0,8	1,9
Cypern	0,8	0,5	1,6
Lettland	0,7	0,6	1,1
Litauen	1,7	1,6	2,1
Luxemburg	2,3	2,0	3,1
Ungern	0,9	0,6	1,7
Malta	0,8	0,5	1,6
Nederländerna	1,1	0,8	1,9
Österrike	1,0	0,7	1,8
Polen	0,8	0,5	1,6
Portugal	0,7	0,4	1,5
Rumänien	0,8	0,5	1,6

	Ytterligare tillägg till artikel 23.1 (i procentenheter) för perioden 2021–2025 (*)	Ytterligare tillägg till artikel 23.1 (i procentenheter) för perioden 2026–2030 (**)	Resulterande andelar, inklusive tillägg, utan spillvärme och spillkyla (i procentenheter)
Slovenien	0,8	0,5	1,6
Slovakien	0,8	0,5	1,6
Finland	0,6	0,5	1,0
Sverige	0,7	0,7	0,7

(*) Flexibiliteterna i artikel 23.2 b och c, om de har beaktats vid beräkningen av tillägg och resulterande andelar.

(**) Flexibiliteterna i artikel 23.2 b och c, om de har beaktats vid beräkningen av tillägg och resulterande andelar.”

3. Bilaga III ska ersättas med följande:

”BILAGA III

ENERGIINNEHÅLL I BRÄNSLEN

Bränsle	Energiinnehåll per viktenhet (effektivt värmevärde, MJ/kg)	Energiinnehåll per volymenhet (effektivt värmevärde, MJ/liter)
BRÄNSLEN FRÅN BIOMASSA OCH/ELLER BEARBETNING AV BIOMASSA		
Biopropan	46	24
Ren vegetabilisk olja (olja som framställs av oljeväxter genom pressning, extraktion eller liknande metoder, oraffinerad eller raffinerad men kemiskt oförändrad)	37	34
Biodiesel – fettsyrametylester (metylester som framställs från olja med biomassa som ursprung)	37	33
Biodiesel – fettsyraetylester (etylester som framställs från olja med biomassa som ursprung)	38	34
Biogas som kan renas till naturgaskvalitet	50	—
Vätebehandlad olja (termokemiskt behandlad med väte) med biomassa som ursprung, att användas som ersättning för diesel	44	34
Vätebehandlad olja (termokemiskt behandlad med väte) med biomassa som ursprung, att användas som ersättning för bensen	45	30
Vätebehandlad olja (termokemiskt behandlad med väte) med biomassa som ursprung, att användas som ersättning för flygbränsle	44	34
Vätebehandlad olja (termokemiskt behandlad med väte) med biomassa som ursprung, att användas som ersättning för gasol	46	24

Bränsle	Energiinnehåll per vikt enhet (effektivt värmevärde, MJ/kg)	Energiinnehåll per volym enhet (effektivt värmevärde, MJ/liter)
Samprocessad olja (behandlad i ett raffinaderi, samtidigt med fossila bränslen) med biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung, att användas som ersättning för diesel	43	36
Samprocessad olja (behandlad i ett raffinaderi, samtidigt med fossila bränslen) med biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung, att användas som ersättning för bensin	44	32
Samprocessad olja (behandlad i ett raffinaderi, samtidigt med fossila bränslen) med biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung, att användas som ersättning för flygbränsle	43	33
Samprocessad olja (behandlad i ett raffinaderi, samtidigt med fossila bränslen) med biomassa eller pyrolyserad biomassa som ursprung, att användas som ersättning för gasol	46	23
FÖRNYBARA BRÄNSLEN SOM KAN FRAMSTÄLLAS FRÅN OLIKA FÖRNYBARA ENERGIKÄLLOR, INKLUSIVE BIOMASSA		
Metanol från förnybara energikällor	20	16
Etanol från förnybara energikällor	27	21
Propanol från förnybara energikällor	31	25
Butanol från förnybara energikällor	33	27
Fischer-Tropsch-diesel (ett syntetiskt kolväte eller en blandning av syntetiska kolväten, att användas som ersättning för diesel)	44	34
Fischer-Tropsch-bensin (ett syntetiskt kolväte eller en blandning av syntetiska kolväten som framställs från biomassa, att användas som ersättning för bensin)	44	33
Fischer-Tropsch-flygbränsle (ett syntetiskt kolväte eller en blandning av syntetiska kolväten som framställs från biomassa, att användas som ersättning för flygbränsle)	44	33
Fischer-Tropsch-motorgas (ett syntetiskt kolväte eller en blandning av syntetiska kolväten, att användas som ersättning för gasol)	46	24
Dimetyleter (DME)	28	19
Väte från förnybara energikällor	120	—
ETBE (etyltertiärbutyleter som framställs med etanol som råvara)	36 (varav 33 % från förnybara energikällor)	27 (varav 33 % från förnybara energikällor)

Bränsle	Energiinnehåll per vikt (effektivt värmevärde, MJ/kg)	Energiinnehåll per volym (effektivt värmevärde, MJ/liter)
MTBE (metyltertiärbutyleter som framställs med metanol som råvara)	35 (varav 22 % från förnybara energikällor)	26 (varav 22 % från förnybara energikällor)
TAAE (tert-amyletyleter som framställs med etanol som råvara)	38 (varav 29 % från förnybara energikällor)	29 (varav 29 % från förnybara energikällor)
TAME (tert-amylmetyleter som framställs med metanol som råvara)	36 (varav 18 % från förnybara energikällor)	28 (varav 18 % från förnybara energikällor)
THxEE (tert-hexyletyleter som framställs med etanol som råvara)	38 (varav 25 % från förnybara energikällor)	30 (varav 25 % från förnybara energikällor)
THxME (tert-hexylmetyleter som framställs med metanol som råvara)	38 (varav 14 % från förnybara energikällor)	30 (varav 14 % från förnybara energikällor)
ICKE-FÖRNYBARA BRÄNSLEN		
Bensin	43	32
Diesel	43	36
Flygbränsle	43	34
Väte från icke-förnybara källor	120	—”.

4. Bilaga IV ska ändras på följande sätt:

a) Titeln ska ersättas med följande:

”UTBILDNING OCH CERTIFIERING AV INSTALLATÖRER OCH KONSTRUKTÖRER AV ANLÄGGNINGAR FÖR FÖRNYBAR ENERGI”.

b) Den inledande meningen och punkterna 1, 2 och 3 ska ersättas med följande:

”De certifieringssystem, eller motsvarande kvalificeringssystem, och utbildningsprogram som avses i artikel 18.3 ska grundas på följande kriterier:

1. Certifieringsprocessen, eller motsvarande kvalificeringsprocess, ska vara transparent och tydligt beskriven av medlemsstaten eller av det administrativa organ som medlemsstaten utsett.
- 1a. De certifikat som utfärdas av certifieringsorgan ska vara tydligt definierade och lätta att identifiera för arbetstagare och yrkesutövare som ansöker om certifiering.
- 1b. Certifieringsprocessen ska göra det möjligt för installatörer att förvärva nödvändiga teoretiska och praktiska kunskaper och garantera att de förfogar över de färdigheter som krävs för att installera anläggningar av hög kvalitet som fungerar tillförlitligt.
2. Installatörer av system som använder energi från biomassa, värmepumpar, ytnära jordvärme, solceller och solfångare, inklusive energilagring, och laddningspunkter ska certifieras genom ett ackrediterat utbildningsprogram eller av en ackrediterad utbildningsleverantör eller genom motsvarande kvalificeringssystem.
3. Ackrediteringen av utbildningsprogrammet eller utbildningsleverantören ska göras av medlemsstaterna eller av det administrativa organ som dessa utsett. Det ackrediterande organet ska säkerställa att de utbildningsprogram, inklusive kompetenshöjnings- och omskolningsprogram, som utbildningsleverantören tillhandahåller är inkluderande och har såväl kontinuitet som regional eller nationell täckning.

Utbildningsleverantören ska ha lämplig teknisk utrustning för att ge praktisk utbildning, inklusive tillräcklig laboratorieutrustning eller liknande.

Utbildningsleverantören ska, utöver den grundläggande utbildningen, erbjuda kortare kompetensutvecklings- och kompetenshöjningskurser som anordnas i utbildningsmoduler som gör det möjligt för installatörer och konstruktörer att lägga till nya kompetenser och att bredda och diversifiera sina färdigheter inom flera olika typer av teknik och kombinationer av dessa. Utbildningsleverantören ska säkerställa att utbildningen anpassas till ny teknik för förnybar energi rörande byggnader, industri och jordbruk. Utbildningsleverantören ska erkänna förvärvade relevanta färdigheter.

Utbildningsprogrammen och utbildningsmodulerna ska utformas så att de möjliggör livslångt lärande om anläggningar för förnybar energi och är förenliga med yrkesutbildning för förstagångsarbetsökande och vuxna som söker omskolning eller nytt arbete.

Utbildningsprogrammen ska utformas så att förvärvande av kvalifikationer som omfattar olika typer av teknik och lösningar underlättas och begränsad specialisering inom ett visst märke eller en viss teknik undviks. Utbildningsleverantören kan vara tillverkaren av utrustningen eller systemet, institut eller organisationer."

c) Punkt 5 ska ersättas med följande:

"5. Utbildningen ska avslutas med ett prov, och de deltagare som klarar provet ska få ett intyg eller en kvalificering. Provet ska innehålla en praktisk bedömning av installering av värmepannor eller kaminer som eldas med biomassa, värmepumpar, ytnära jordvärme, solceller eller solfångare, inklusive energilagring, eller laddningspunkter, så att efterfrågefleksibilitet möjliggörs."

d) I punkt 6 ska led c ändras på följande sätt:

i) Inledningen ska ersättas med följande:

"c) Den teoretiska delen av utbildningen för installatörer av värmepumpar bör ge en överblick över marknadsläget för värmepumpar och täcka geotermiska energikällor och jord- och bergvärme i olika regioner, identifiering av jord- och bergarter med avseende på värmeledningsförmåga, bestämmelser om utnyttjande av geotermiska energikällor, möjligheter att använda värmepumpar i byggnader och fastställande av vilket värmepumpssystem som är lämpligast, kunskap om deras tekniska krav, säkerhet, luftfiltrering, sammankoppling med värmekällan och systemets utformning samt integrering med energilagringssystem, även i kombination med solenergiinstallationer. Utbildningen bör också ge goda kunskaper om samtliga europeiska standarder för värmepumpar samt om tillämplig nationell rätt och unionsrätt. Installatören bör ha följande nyckelkompetenser:"

ii) Led iii ska ersättas med följande:

"iii) Förmåga att välja och dimensionera komponenter i typiska installationssituationer, inbegripet bestämning av standardvärden för värmelasten i olika byggnader och för varmvattenproduktion på grundval av energianvändningen, beräkning av värmepumpens kapacitet utifrån värmelasten för varmvattenproduktion och byggnadens lagringsmassa samt i händelse av diskontinuerlig strömförsörjning, samt fastställande av energilagringssystem, bland annat via komponenterna till ackumulatortanken och tankens volym och integrering av ett extra värmesystem.

iv) Förståelse av genomförbarhets- och konstruktionsstudier.

v) Förståelse av borrhning, när det gäller geotermiska värmepumpar."

e) I punkt 6 ska led d ändras på följande sätt:

i) Inledningen ska ersättas med följande:

"d) Den teoretiska delen av utbildningen för installatörer av solceller och solfångare bör ge en överblick över marknadsläget för solenergiprodukter samt kostnads- och lönsamhetskalkyler och täcka ekologiska aspekter, komponenter, egenskaper hos och dimensionering av solenergisystem, val av rätt system och dimensionering av komponenter, beräkning av värmeefterfrågan, valmöjligheter i fråga om integrering av energilagringssystem, brandskydd och därtill kopplade stöd och subventioner samt utformning, installation och underhåll av solceller och solfångare. Utbildningen bör också ge goda kunskaper om samtliga europeiska standarder för teknik och certifiering, till exempel Solar Keymark, samt om tillämplig nationell rätt och unionsrätt. Installatören bör ha följande nyckelkompetenser:"

ii) Led ii ska ersättas med följande:

"ii) Förmåga att identifiera sådana system och komponenter som utmärker aktiva och passiva system, inklusive den mekaniska konstruktionen, och att bestämma komponenternas läge och systemets utformning och sammansättning samt valmöjligheterna i fråga om integrering av energilagringssystem, även i kombination med laddningspunkter."

5. I bilaga V ska del C ändras på följande sätt:

a) Punkt 6 ska ersättas med följande:

"6. I den beräkning som avses i punkt 1 a ska minskade växthusgasutsläpp genom förbättrade jordbruksmetoder, e_{sca} , såsom övergång till begränsad jordbearbetning eller direkt sådd, förbättrade grödor och förbättrat växelbruk, användning av täckgrödor, inklusive hantering av restprodukter från jordbruk och användning av organiska jordförbättringsmedel, såsom kompost och rötresten från fermentering av gödsel, beaktas endast om de inte riskerar att inverka negativt på den biologiska mångfalden. Dessutom ska det tillhandahållas pålitliga och kontrollerbara bevis för att inlagringen av kol i marken har ökat, eller för att det är rimligt att förvänta sig att den har ökat under den period då de berörda råvarorna odlades, samtidigt som hänsyn tas till utsläppen om dessa metoder leder till ökad användning av gödningsmedel och bekämpningsmedel (*).

(*) Mätningar av kol i marken kan utgöra sådana bevis, till exempel om det görs en första mätning före odlingen och därpå följande regelbundna mätningar med flera års mellanrum. I sådana fall skulle ökningen av kol i marken, innan det andra mätresultatet finns tillgängligt, beräknas på grundval av representativa experiment eller markmodeller. Från och med den andra mätningen skulle mätningarna utgöra grunden för att bestämma huruvida det skett en ökning av kol i marken och ökningens eventuella omfattning."

b) Punkt 15 ska ersättas med följande:

"15. Minskade utsläpp genom avskiljning och ersättning av koldioxid, e_{ccp} , ska vara direkt relaterade till den produktion av biodrivmedel eller flytande biobränslen till vilken de tillskrivs och ska begränsas till utsläpp som undviks genom avskiljning av koldioxid vars kol kommer från biomassa och som används för att ersätta koldioxid av fossilt ursprung vid produktionen av kommersiella varor och tjänster före den 1 januari 2036."

c) Punkt 18 ska ersättas med följande:

"18. Vid beräkningen i punkt 17 ska de utsläpp som fördelas bestå av $e_{cc} + e_l + e_{sca}$ + de fraktioner av e_p , e_{td} , e_{ccs} och e_{ccp} som äger rum till och med det processteg där en samprodukt bildas. Om samprodukter redan har fått en sådan tilldelning i samband med ett tidigare processteg i livscykeln, ska i detta syfte fraktionen av de utsläpp som i det senaste sådana processteget kopplats till den mellanliggande bränsleprodukten användas i stället för de totala utsläppen. När det gäller biodrivmedel och flytande biobränslen ska alla samprodukter som inte omfattas av punkt 17 tas med i denna beräkning.

Samprodukter med negativt energiinnehåll ska vid beräkningen anses ha energiinnehållet noll.

Som allmän regel ska avfall och restprodukter, inklusive allt avfall och alla restprodukter som ingår i bilaga IX, anses ha värdet noll när det gäller växthusgasutsläppen över en livscykel, fram till dess att dessa material samlas in, oberoende av om de bearbetas till mellanliggande produkter innan de omvandlas till slutprodukten.

När det gäller biobränslen som produceras i andra raffinaderier än den kombination av bearbetningsanläggningar med pannor eller kraftvärmeenheter som tillhandahåller värme och/eller el till bearbetningsanläggningen, ska den enhet som analyseras för den beräkning som avses i punkt 17 utgöras av raffinaderiet."

6. I bilaga VI ska del B ändras på följande sätt:

a) Punkt 6 ska ersättas med följande:

"6. I den beräkning som avses i punkt 1 a ska minskade växthusgasutsläpp genom förbättrade jordbruksmetoder, e_{sca} , såsom övergång till begränsad jordbearbetning eller direkt sådd, förbättrade grödor och förbättrat växelbruk, användning av täckgrödor, inklusive hantering av restprodukter från jordbruk och användning av organiska jordförbättringsmedel, såsom kompost och rötresten från fermentering av gödsel, beaktas endast om de inte riskerar att inverka negativt på den biologiska mångfalden. Dessutom ska det tillhandahållas pålitliga och kontrollerbara bevis för att inlagringen av kol i marken har ökat, eller för att det är rimligt att förvänta sig att den har ökat under den period då de berörda råvarorna odlades, samtidigt som hänsyn tas till utsläppen om dessa metoder leder till ökad användning av gödningsmedel och bekämpningsmedel (*).

(*) Mätningar av kol i marken kan utgöra sådana bevis, till exempel om det görs en första mätning före odlingen och därpå följande regelbundna mätningar med flera års mellanrum. I sådana fall skulle ökningen av kol i marken, innan det andra mätresultatet finns tillgängligt, beräknas på grundval av representativa experiment eller markmodeller. Från och med den andra mätningen skulle mätningarna utgöra grunden för att bestämma huruvida det skett en ökning av kol i marken och ökningens eventuella omfattning."

b) Punkt 15 ska ersättas med följande:

"15. Minskade utsläpp genom avskiljning och ersättning av koldioxid, e_{ccr} , ska vara direkt relaterade till den produktion av biomassabränslen till vilken de tillskrivs och ska begränsas till utsläpp som undviks genom avskiljning av koldioxid vars kol kommer från biomassa och som används för att ersätta koldioxid av fossilt ursprung vid produktionen av kommersiella varor och tjänster före den 1 januari 2036."

c) Punkt 18 ska ersättas med följande:

"18. Vid beräkningarna i punkt 17 ska de utsläpp som delas bestå av $e_{ec} + e_l + e_{sca}$ + de fraktioner av e_p , e_{td} , e_{ccs} och e_{ccr} som äger rum till och med det processteg där en samprodukt bildas. Om samprodukter redan har fått en sådan tilldelning i samband med ett tidigare processteg i livscykeln, ska i detta syfte fraktionen av de utsläpp som i det senaste sådana processteget kopplats till den mellanliggande bränsleprodukten användas i stället för de totala utsläppen.

När det gäller biogas och biometan ska alla samprodukter som inte omfattas av punkt 17 tas med i denna beräkning. Samprodukter med negativt energiinnehåll ska vid beräkningen anses ha energiinnehållet noll.

Som allmän regel ska avfall och restprodukter, inklusive allt avfall och alla restprodukter som ingår i bilaga IX, anses ha värdet noll när det gäller växthusgasutsläppen över en livscykel, fram till dess att dessa material samlas in, oberoende av om de bearbetas till mellanliggande produkter innan de omvandlas till slutprodukten.

När det gäller biomassabränslen som produceras i andra raffinaderier än den kombination av bearbetningsanläggningar med pannor eller kraftvärmeenheter som tillhandahåller värme och/eller el till bearbetningsanläggningen, ska den enhet som analyseras för den beräkning som avses i punkt 17 utgöras av raffinaderiet."

7. I bilaga VII, i definitionen av " $Q_{användbar}$ ", ska hänvisningen till artikel 7.4 ersättas med en hänvisning till artikel 7.3.

8. Bilaga IX ska ändras på följande sätt:

a) I del A ska inledningsfrasen ersättas med följande:

"Bränsleråvaror för produktion av biogas för transport och avancerade biodrivmedel:"

b) I del B ska inledningsfrasen ersättas med följande:

"Bränsleråvaror för produktion av biodrivmedel och biogas för transport, vars bidrag till de mål som anges i artikel 25.1 första stycket ska begränsas till följande:"

BILAGA II

Bilagorna I, II, IV och V till direktiv 98/70/EG ska ändras på följande sätt:

1. Bilaga I ska ändras på följande sätt:

a) Fotnot 1 ska ersättas med följande:

^{*(1)} Testmetoderna ska vara de som specificeras i EN 228:2012+A1:2017. Medlemsstaterna får anta den analysmetod som specificeras i EN 228:2012+A1:2017 som ersättningsstandard om det kan visas att denna är minst lika tillförlitlig och exakt som den analysmetod den ersätter.”

b) Fotnot 2 ska ersättas med följande:

^{*(2)} De värden som anges i specifikationen är ”verkliga värden”. Vid fastställandet av gränsvärden har villkoren i EN ISO 4259–1:2017/A1:2021 ”Petroleum and related products – Precision of measurement methods and results – Part 1: Determination of precision data in relation to methods of test” tillämpats, och vid fastställandet av ett minimivärde har en minsta skillnad på 2R över noll beaktats (R = reproducerbarhet). Resultatet från enskilda mätningar ska tolkas på grundval av de kriterier som anges i EN ISO 4259–2:2017/A1:2019.”

c) Fotnot 6 ska ersättas med följande:

^{*(6)} Andra envärda alkoholer och etrar med en slutlig kokpunkt som högst motsvarar den som anges i EN 228:2012 +A1:2017.”

2. Bilaga II ska ändras på följande sätt:

a) På tabellens sista rad, ”FAME-halt – EN 14078”, ska i den sista kolumnen ”Gränsvärden” ”Högsta”, uppgiften ”7,0” ersättas med ”10,0”.

b) Fotnot 1 ska ersättas med följande:

^{*(1)} Testmetoderna ska vara de som specificeras i EN 590:2013 +A1:2017. Medlemsstaterna får anta den analysmetod som specificeras i EN 590:2013 +A1:2017 som ersättningsstandard om det kan visas att denna är minst lika tillförlitlig och exakt som den analysmetod den ersätter.”

c) Fotnot 2 ska ersättas med följande:

^{*(2)} De värden som anges i specifikationen är ”verkliga värden”. Vid fastställandet av gränsvärden har villkoren i EN ISO 4259–1:2017/A1:2021 ”Petroleum and related products – Precision of measurement methods and results – Part 1: Determination of precision data in relation to methods of test” tillämpats, och vid fastställandet av ett minimivärde har en minsta skillnad på 2R över noll beaktats (R = reproducerbarhet). Resultatet från enskilda mätningar ska tolkas på grundval av de kriterier som anges i EN ISO 4259–2:2017/A1:2019.”

3. Bilagorna IV och V ska utgå.

Artikel 12 i och bilaga VII till Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955

Artikel 12

Datacenter

1. Senast den 15 maj 2024 och därefter årligen ska medlemsstaterna kräva att ägare och operatörer av datacenter på deras territorium med ett installerat it-effektbehov på minst 500 kW gör den information som anges i bilaga VII allmänt tillgänglig, med undantag för information som omfattas av unionsrätt och nationell rätt som skyddar handels- och affärshemligheter och konfidentialitet.
2. Punkt 1 ska inte tillämpas på datacenter som används för, eller som tillhandahåller sina tjänster uteslutande i det slutliga syftet försvar och civilskydd.
3. Kommissionen ska upprätta en europeisk databas över datacenter som innehåller information som de informationsskyldiga datacentren lämnat i enlighet med punkt 1. Den europeiska databasen ska vara tillgänglig för allmänheten på aggregerad nivå.
4. Medlemsstaterna ska uppmuntra ägare och operatörer av datacenter på sitt territorium med ett installerat it-effektbehov på minst 1 MW att beakta bästa praxis enligt den senaste versionen av den europeiska uppförandekoden för energieffektivitet i datacenter.
5. Kommissionen ska senast den 15 maj 2025 bedöma de tillgängliga uppgifter om energieffektiviteten i datacenter som lämnas in till den i enlighet med punkterna 1 och 3 och lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet, vid behov åtföljd av lagförslag om ytterligare åtgärder för att förbättra energieffektiviteten, bland annat fastställande av minimistandarder för prestanda och en bedömning av om det är genomförbart att ställa om datacenter till nettonollutsläpp, i nära samråd med berörda parter. Sådana förslag får innehålla en tidsram för när befintliga datacenter ska bli skyldiga att uppfylla minimiprestanda.

**MINIMIKRAV FÖR ÖVERVAKNING OCH OFFENTLIGGÖRANDE
AV DATACENTERS ENERGIPRESTANDA**

Följande minimiinformation som avses i artikel 12 ska övervakas och offentliggöras när det gäller datacenters energiprestanda:

- a) Datacentrets namn, namn på datacentralens ägare och operatörer, den dag som datacentralen inledde sin verksamhet och den kommun där datacentralen är baserad.
- b) Datacentrets golvyta, installerad effekt, årlig inkommande och utgående datatrafik, och den mängd data som lagras och behandlas i datacentret.
- c) Datacentrets prestanda under det senaste hela kalenderåret i enlighet med centrala prestandaindikatorer avseende bland annat energianvändning, effektutnyttjande, temperaturbörvärden, användning av spillvärme, vattenanvändning och användning av förnybar energi, i tillämpliga fall med användning av CEN/Cenelec EN 50600–4 ”Informationsteknik – Datahallsutrymmen och tillhörande system”, fram till dess att den delegerade akten som antagits i enlighet med artikel 33.3 träder i kraft.

Sammanfattning av promemorian Hållbarhetskriterier för vissa bränslen och en ny reduktionsplikt

I promemorian föreslås hållbarhetskriterier för förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen. För att sådana bränslen ska anses som hållbara ska utsläppen av växthusgaser minska med minst 70 procent jämfört med användning av fossila bränslen.

Fler anläggningar som producerar el, värme eller kyla från fasta bio-bränslen ska uppfylla hållbarhetskriterier. Det införs också krav på minskade växthusgasutsläpp för vissa anläggningar som hittills endast har behövt uppfylla kriterierna om skydd för vissa områden (markkriterierna). Det föreslås även nya markkriterier som ska vara uppfyllda för att biodrivmedel och biobränslen som produceras av agrobiomassa och skogsbio-massa ska anses som hållbara.

Vidare föreslås att kravet på drivmedelsleverantörer att minska växthusgasutsläppen från levererade drivmedel slopas.

Ändringarna genomför ändringar i EU:s direktiv om främjande av energi från förnybara energikällor.

I promemorian föreslås också ändringar av reduktionsplikten. Reduktionsplikten för flygfotogen ska tas bort. Den nya reduktionsplikten för bensin och diesel ska bli mer teknikneutral och stimulera till fortsatt elektrifiering genom att det blir möjligt att uppfylla reduktionsplikten även med el från publika laddningsstationer. Nivåerna för de utsläppsminskningar som ska åstadkommas av den nya reduktionsplikten höjs från 6 till 10 procent för både bensin och diesel. Syftet med förslaget är att det s.k. ESR-åtagandet för 2030 ska kunna nås. Regeringen avser samtidigt att föreslå att skatten på bensin och diesel sänks för att priset vid pump inte ska öka till följd av förslaget om ändrade reduktionsnivåer. En samlad redovisning av de viktigaste besluten inom klimatpolitiken under året och vad de besluten kan betyda för utvecklingen av växthusgasutsläppen redovisas årligen i klimatredovisningen till budgetpropositionen.

I en ny lag om offentliggörande av information om energiprestanda för vissa datacenter föreslås att ägare och operatörer av datacenter ska offentliggöra viss information. Den nya lagen genomför en del av EU:s direktiv om energieffektivitet.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Vissa av kraven på minskade utsläpp av växthusgaser föreslås träda i kraft den 1 januari 2030.

Förslag till lag om offentliggörande av information om energiprestanda för vissa datacenter

Härigenom föreskrivs¹ följande.

Lagens innehåll

1 § I denna lag finns bestämmelser om att den som äger eller förvaltar datacenter ska offentliggöra uppgifter om datacentrets energiprestanda.

Ord och uttryck

2 § I denna lag avses med *datacenter* en byggnad eller en grupp av byggnader som används för att inrymma, ansluta och driva datorsystem, servrar och kringutrustning för datalagring, databehandling, datadistribution och relaterad verksamhet.

Krav på den som äger eller förvaltar ett datacenter att offentliggöra information om energiprestanda

3 § Den som äger eller förvaltar ett datacenter med ett installerat it-effektbehov på minst 500 kilowatt ska årligen offentliggöra uppgifter om datacentrets energiprestanda genom att rapportera uppgifterna till den databas som ska inrättas enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955.

Bestämmelser om rapportering finns i kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 av den 14 mars 2024 om den första delen av inrättandet av ett gemensamt unionssystem för bedömning av datacentraler.

4 § Skyldigheten enligt 3 § gäller inte datacenter som används för försvars- eller krisberedskapsändamål eller som uteslutande tillhandahåller tjänster för sådana ändamål.

Tillsyn

5 § Den myndighet som regeringen bestämmer (tillsynsmyndigheten) har tillsyn över att denna lag och kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 följs.

6 § Den som är skyldig att offentliggöra uppgifter enligt 3 § ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/1791 av den 13 september 2023 om energieffektivitet och om ändring av förordning (EU) 2023/955, i den ursprungliga lydelsen.

7 § Tillsynsmyndigheten har rätt att för tillsynen få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen inom datacentret, dock inte bostäder.

8 § Tillsynsmyndigheten får meddela de förelägganden som behövs för att denna lag och kommissionens delegerade förordning (EU) 2024/1364 ska följas. Ett föreläggande får förenas med vite.

Överklagande

9 § Tillsynsmyndighetens beslut enligt denna lag får överklagas till allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi Bilaga 4

Härigenom föreskrivs att 6 a kap. 2 c § och 7 kap. 3 c och 4 §§ lagen (1994:1776) om skatt på energi ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

6 a kap.

2 c §¹

För biogas eller biogasol som förbrukas som bränsle för uppvärmning medges befrielse från energiskatt med 100 procent och från koldioxidskatt med 100 procent.

Första stycket gäller endast om bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen*.

Om bränslet förbrukas i en sådan anläggning som avses i 1 kap. 3 a § lagen om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen*, gäller första stycket dessutom endast om förbrukaren vid förbrukningstillfället innehar ett hållbarhetsbesked som omfattar bränslet enligt 3 kap. samma lag.

Första stycket gäller endast om bränslet vid skattskyldighetens inträde omfattas av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen*.

Om bränslet förbrukas i en sådan anläggning som avses i 1 kap. 3 § *andra stycket* 2 lagen om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen*, gäller första stycket dessutom endast om förbrukaren vid förbrukningstillfället innehar ett hållbarhetsbesked som omfattar bränslet enligt 3 kap. samma lag.

7 kap.

3 c §²

Avdrag enligt 3 a och 3 b §§ medges endast om

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen* och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

2. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd, och

3. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare.

1. motorbränslet eller beståndsdelen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen* och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag,

4 §³

En skattskyldig får göra avdrag för energiskatt med 100 procent och för koldioxidskatt med 100 procent på biogas och biogasol som den skattskyldige har förbrukat eller sålt som motorbränsle.

¹ Senaste lydelse 2021:669.

² Senaste lydelse 2021:669.

³ Senaste lydelse 2021:669.

Första stycket gäller endast om

1. stödmottagaren inte är ett företag utan rätt till statligt stöd,
 2. uppgift lämnas om avdragets fördelning på stödmottagare, och
 3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen* och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.
3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för <i>biodrivmedel och biobränslen</i> och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.	3. biogasen eller biogasolen omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för <i>vissa bränslen</i> och av ett anläggningsbesked enligt 3 a kap. samma lag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för biodrivmedel och biobränslen²

dels att 2 kap. ska upphöra att gälla,

dels att rubriken till lagen samt 1 kap. 1, 2, 3 och 3 a §§ och 3 kap. 1–1 b, 1 d och 1 e §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 2 kap., tre nya paragrafer, 1 kap. 2 b §, 3 kap. 1 f § och 4 kap. 4 §, och närmast före 1 kap. 1, 2, 2 b och 3 §§ och 3 kap. 1, 1 a, 1 d och 1 e §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

**Lag om hållbarhetskriterier
för biodrivmedel och
biobränslen**

**Lag om hållbarhetskriterier
för vissa bränslen**

1 kap.

Lagens innehåll

1 §³

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som *biodrivmedel* och *biobränslen* ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

Lagen innehåller bestämmelser om kriterier som *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* ska uppfylla för att anses vara hållbara (hållbarhetskriterier) och om hållbarhetsbesked som ska visa detta. Lagen innehåller även bestämmelser om anläggningsbesked.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senast lydelse av

lagens rubrik 2021:668

2 kap. 1 § 2021:668

2 kap. 1 a § 2021:668

2 kap. 1 b § 2021:668

2 kap. 2 § 2021:668

2 kap. 3 § 2021:668

³ Senaste lydelse 2021:668.

2 kap. 4 § 2021:668

2 kap. 5 § 2021:668

2 kap. 6 § 2021:668

2 kap. 7 § 2021:668

2 kap. 8 § 2021:668.

Ord och uttryck i lagen

2 §⁴

I denna lag betyder

agrobiomassa: biomassa som produceras inom jordbruket,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller kontaminerats för att anses som avfall,

biobränslen: fasta, gasformiga eller flytande bränslen som framställs av biomassa och som används för andra energiändamål än motordrift,

biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

biodrivmedel: flytande eller gasformiga bränslen som framställs av biomassa och som används för motordrift,

förnybara bränslen: biodrivmedel, biobränslen och förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung,

förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung: flytande och gasformiga bränslen vilkas energi-innehåll hämtas från andra förnybara energikällor än biomassa,

livsmedels- eller fodergrödor: stärkelserika grödor, sockergrödor eller oljegrödor som produceras på jordbruksmark som huvudgrödor, dock inte

1. restprodukter och avfall,
2. material som innehåller både cellulosa och lignin, eller
3. mellangrödor som inte kräver att ytterligare mark tas i anspråk,

avfall: ämne eller föremål som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med, dock inte ett ämne som avsiktligt har manipulerats eller

kontaminerats för att anses som avfall,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av *biodrivmedlet* eller *biobränslet* och börjar med

– odling av biomassa, inbegripet framställning av gödsel för odlingen, eller

– omhändertagandet av avfall eller restprodukter som *biodrivmedlet* eller *biobränslet* framställs av, om inte restprodukterna har uppkommit direkt i en jordbruks-, vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet, och

produktionskedja: den produktionsprocess som pågår fram till och med användningen av *bränslet* och som för

1. *biodrivmedel* eller *biobränslen* börjar med

– omhändertagandet av avfall eller andra restprodukter än sådana som kommer från jordbruk, vattenbruk, fiske eller skogsbruk, och

2. förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen börjar med produktionen av el och andra insatsvaror,

restprodukt: ett ämne som inte är den eller de slutprodukter som en produktionsprocess direkt ska producera eller är huvudsyftet med processen och där produktionsprocessen inte avsiktligt ändrats för att producera ämnet,

restprodukter från jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk: restprodukter som har uppkommit direkt i jordbruk, vattenbruk, fiske respektive skogsbruk och inte i relaterad industri eller bearbetning,

skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket.

skogsbiomassa: biomassa som produceras inom skogsbruket,

skogsförnygring: att ett skogsbestånd återställs på naturlig eller konstgjord väg efter att det tidigare beståndet har avlägsnats genom avverkning eller av naturliga orsaker,

ursprungsområde: ett geografiskt avgränsat område där bränsleråvaran för skogsbiomassan tas, för vilket det finns tillförlitlig och oberoende information och där förhållandena är tillräckligt homogena för att riskerna i fråga om skogsbiomassans hållbarhet och lagenlighet ska kunna bedömas,

återvunna kolbränslen: flytande och gasformiga bränslen som produceras från

1. flytande eller fast avfall av icke-förnybart ursprung som inte lämpar sig för materialåtervinning,

2. gaser från avfallshantering, och

3. avgaser av icke-förnybart ursprung som framställs som en oundviklig och oavsiktlig följd av produktionsprocessen i en industrianläggning.

Fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung

2 b §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om fastställande av andelen förnybar el vid produktion av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung.

Krav på att hållbarhetskriterier ska vara uppfyllda

3 §⁵

För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara ska hållbarhetskriterierna i 2 kap. 1–7 §§ vara uppfyllda. Om sådana drivmedel eller bränslen framställts av avfall eller restprodukter, gäller bara kriteriet i 2 kap. 1 §

För att förnybara bränslen och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska de hållbarhetskriterier i 2 kap. som gäller för bränslet vara uppfyllda.

utom i fall som anges i andra stycket.

Om biodrivmedel eller biobränslen framställts av

– restprodukter som uppkommit direkt i en vattenbruks-, fiske- eller skogsbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1–7 §§,

– restprodukter som uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1–8 §§, och

– avfall som uppkommit direkt i en jordbruksverksamhet gäller kriterierna i 2 kap. 1 och 8 §§.

I fråga om fasta biobränslen och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast

1. fasta biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,

2. gasformiga biobränslen som används för produktion av el, värme eller kyla i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,

3. produktion av gasformiga biobränslen i anläggningar med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme, eller

4. fasta eller gasformiga biobränslen som omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt 3 kap. 1 § första stycket 8.

Fast kommunalt avfall från biomassa som används för produktion av el, värme och kyla ska anses som hållbart även om hållbarhetskriterierna i 2 kap. inte är uppfyllda.

3 a §⁶

I fråga om fasta eller gasformiga biobränslen gäller 3 § första och andra styckena endast bränslen som används för produktion av el, värme, kyla eller bränslen i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med anläggningar och sammanlagd installerad tillförd effekt.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om vad som avses med anläggningar, sammanlagd installerad tillförd effekt och genomsnittligt biometanflöde.

⁶ Senaste lydelse 2021:668.

2 kap. Hållbarhetskriterier

Minskade utsläpp av växthusgaser

1 § För att förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung och återvunna kolbränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett med minst 70 procent.

2 § För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

Kravet på utsläppsminskning enligt 2 a gäller dock tidigast från den 1 januari 2026 och, även om anläggningen inte har varit i drift i 15 år, senast från den 1 januari 2030.

3 § För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år,

b) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år,

c) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

d) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

Kravet på utsläppsminskning enligt 2 a gäller dock tidigast från den 1 januari 2026. Kravet på utsläppsminskning enligt 2 b gäller tidigast från den 1 januari 2026 och, även om anläggningen inte har varit i drift i 15 år, senast från den 1 januari 2030.

4 § För att biodrivmedel och flytande biobränslen ska anses som hållbara ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett

1. med minst 50 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift senast den 5 oktober 2015,

2. med minst 60 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift den 6 oktober 2015–31 december 2020, och

3. med minst 65 procent, om biodrivmedlet eller det flytande biobränslet har producerats i en anläggning som har tagits i drift efter den 31 december 2020.

5 § En anläggning anses ha tagits i drift enligt 2–4 §§ så snart det vid anläggningen förekommer fysisk produktion av biodrivmedel, flytande biobränslen eller el, värme eller kyla från fasta eller gasformiga biobränslen.

6 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om hur minskningen av utsläppen av växthusgaser för biodrivmedel och biobränslen ska beräknas.

Markkriterier

7 § Om biodrivmedel eller biobränslen har framställts av avfall eller restprodukter, gäller markkriterierna i 8–14 §§ i den utsträckning som anges i andra stycket.

För biodrivmedel eller biobränslen som har framställts av

- restprodukter från skogsbruk gäller kriterierna i 12 och 13 §§,
- restprodukter från vattenbruk- eller fiske gäller kriterierna i 8–11 §§,
- restprodukter från jordbruk gäller kriterierna i 8–11 och 14 §§, och
- avfall från jordbruk gäller kriteriet i 14 §.

8 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 eller senare utgjordes av någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. urskog eller annan trädbevuxen mark med inhemska arter, där det inte finns några klart synliga tecken på mänsklig verksamhet och där de ekologiska processerna inte har störts i betydande utsträckning,

2. gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns,

3. skog eller annan trädbevuxen mark

a) med stor biologisk mångfald,

b) som är rik på arter och inte skadad,

c) som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald, och

d) där råvaruuttaget inte har varit oskadligt ur naturskyddssynpunkt,

4. gräsmark med en area på minst ett hektar

a) med stor biologisk mångfald,

b) som i avsaknad av mänsklig verksamhet förblir gräsmark, och

c) som bibehåller den naturliga artsammansättningen och sina ekologiska särdrag och processer,

5. gräsmark med en area på minst ett hektar

a) med stor biologisk mångfald,

b) som är rik på arter och inte skadad,

- c) som av en myndighet har konstaterats ha stor biologisk mångfald,
 - d) som i avsaknad av mänsklig verksamhet skulle upphöra att vara gräsmark, och
 - e) där råvaruuttaget inte är nödvändigt för att bevara markens status som gräsmark med stor biologisk mångfald, eller
6. hedmark.

9 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark inom områden som den 1 januari 2008 eller senare har utsetts till någon av följande typer av områden, oavsett om marken fortfarande är av detta slag eller inte:

1. områden som i lag eller genom beslut av en myndighet har utsetts för naturskydd, och
 2. områden som har utsetts till skyddsområden för att skydda sällsynta, hotade eller utrotningshotade ekosystem eller arter, som är erkända i internationella avtal eller som ingår i förteckningar som har utarbetats av mellanstatliga organisationer eller av Internationella naturskyddsunionen.
- Första stycket gäller endast om produktion av agrobiomassa till biodrivmedel och biobränslen påverkar de syften som gäller för området.

10 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 utgjordes av någon av följande naturtyper, men som inte längre gör det när råvarorna skördas:

1. våtmark, med vilket avses mark som under hela året eller en betydande del av året är täckt eller mättat av vatten,
2. kontinuerligt beskogat område, som är mark inom ett sammanhängande område med en area på minst ett hektar med träd som är högre än fem meter och med en kronslutenhet som täcker mer än 30 procent av ytan eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden, eller
3. mark inom ett sammanhängande område med en area på minst ett hektar med träd som är högre än fem meter och med en kronslutenhet som täcker mellan 10 och 30 procent av ytan eller med befintliga träd som kan uppnå dessa värden.

Detta gäller dock inte om ändrad markanvändning inom ett område som anges i första stycket 3 medför att kraven i 4 § uppfylls.

11 § För att biodrivmedel och biobränslen ska anses som hållbara får de inte ha producerats av agrobiomassa från mark som den 1 januari 2008 var torvmark, om odling och skörd av råvaran medför dränering av tidigare odikad mark.

12 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det finns både en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig inom avverkningsområdet och system för övervakning och kontroll av samma område som säkerställer att

1. avverkningsverksamheten sker på ett lagenligt sätt,
2. skogsförnygring sker på avverkade arealer,
3. arealer som utsetts för naturskydd skyddas i syfte att bevara den biologiska mångfalden och förhindra förstörelse av livsmiljöer,

4. det vid avverkningsen tas hänsyn till vikten av att bevara markens beskaffenhet och den biologiska mångfalden, i syfte att förhindra negativ påverkan, på ett sätt som undviker

- a) skörd av stubbar och rötter,
- b) försämring av urskog och gammal skog enligt definitionen i det land där skogen finns eller omvandling av sådan skog till skogsplantage, och

c) avverkning på känsliga marker,

5. avverkningsen är förenlig med

- a) krav om begränsning av hyggens storlek,
- b) krav om lokalt och ekologiskt lämpliga bevarandetröskelvärden för den mängd död ved som lämnas kvar vid uttag av död ved, och

c) krav på avverkningsystem som minimerar negativ påverkan på markens beskaffenhet, på strukturer för biologisk mångfald och på livsmiljöer,

6. avverkningsen upprätthåller eller förbättrar skogens produktionskapacitet på lång sikt, och

7. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 och 11 §.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om

1. det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att villkor som motsvarar dem som anges i första stycket 1–6 är uppfyllda, och

2. skogsbiomassan inte kommer från ett sådant område som avses i 8 §, 10 § första stycket 1 och 11 §.

13 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa ska anses som hållbara ska det visas att det land eller den regionala organisation för ekonomisk integration där skogsbiomassan har sitt ursprung är part i Parisavtalet och

1. har lagt fram ett sådant nationellt fastställt bidrag (NDC) för Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC), som omfattar utsläpp från och upptag inom jordbruk, skogsbruk och markanvändning och som säkerställer att förändringar i kollager i samband med skörd eller avverkning av biomassa tillgodoräknas landets åtagande att minska eller begränsa utsläppen av växthusgaser i enlighet med det nationellt fastställda bidraget, eller

2. har en nationell eller regional lagstiftning som är tillämplig när det gäller utvinning för att bevara och stärka kollager och kolsänkor, i enlighet med artikel 5 i Parisavtalet, och visar att rapporterade utsläpp från sektorn för markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inte överstiger upptaget.

Även om villkoren i första stycket inte är uppfyllda, ska biodrivmedel och biobränslen som har producerats av skogsbiomassa anses som hållbara om det visas att det finns ett förvaltningssystem för ursprungsområdet som säkerställer att kollager och kolsänkor i skogen bibehålls eller förbättras på lång sikt.

14 § För att biodrivmedel och biobränslen som har producerats av avfall eller restprodukter från jordbruk ska anses som hållbara ska det visas att

det finns övervaknings- eller förvaltningsplaner för att hantera påverkan på jordbeskaffenheten och markens kollager.

15 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om

1. kriterier och geografisk räckvidd i fråga om de områden som anges i 8–11 §§, och
2. hur det ska visas att villkoren i 12–14 §§ är uppfyllda.

3 kap.

Rapporteringskyldighet

1 §⁷

Rapporteringskyldig är den som

1. enligt 5 eller 6 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel,

2. i yrkesmässig verksamhet använder ett flytande biobränsle,

3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme, kyla *eller bränslen* i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt,

4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme, kyla *eller bränslen* i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt, *eller*

1. enligt 5 eller 6 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi är skattskyldig för bränsle som helt eller delvis utgörs av biodrivmedel *eller av förnybara bränslen av icke-biologiskt ursprung som används för motordrift,*

3. i yrkesmässig verksamhet använder ett fast biobränsle för produktion av el, värme *eller* kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt,

4. i yrkesmässig verksamhet använder ett gasformigt biobränsle för produktion av el, värme *eller* kyla i en anläggning med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 2 megawatt,

5. i yrkesmässig verksamhet producerar gasformiga biodrivmedel *eller gasformiga biobränslen* i en anläggning med ett genomsnittligt biometanflöde på minst 200 kubikmeter per timme,

6. i yrkesmässig verksamhet levererar ett gasformigt förnybart bränsle av icke-biologiskt ursprung till en slutkund som använder bränslet i en bränslecell i ett fordon *eller fartyg,*

7. i yrkesmässig verksamhet använder ett förnybart bränsle av

*icke-biologiskt ursprung för andra
ändamål än de som anges i 1 och 6,
eller*

5. inte omfattas av 1–4 men
ansöker om hållbarhetsbesked av
något annat skäl.

8. inte omfattas av 1–7 men
ansöker om hållbarhetsbesked av
något annat skäl.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela
föreskrifter om undantag från rapporteringsskyldigheten enligt första
stycket.

Kontrollsystem och hållbarhetsbesked

1 a §⁸

Den som är rapporteringsskyldig
ska genom ett kontrollsystem
säkerställa att de *biodrivmedel* och
biobränslen som ska rapporteras är
att anse som hållbara.

Den som är rapporteringsskyldig
ska genom ett kontrollsystem
säkerställa att de *förnybara*
bränslen och *återvunna kol-*
bränslen som omfattas av *rapport-*
eringsskyldigheten är att anse som
hållbara.

Den rapporteringsskyldige ska genom överenskommelser, direkt eller
indirekt, med samtliga aktörer i hela produktionskedjan och genom
stickprov hos dessa aktörer säkerställa att kravet i första stycket uppfylls.

En rapporteringsskyldigs kon-
trollsystem ska granskas av en
oberoende granskare. *Granskaren*
ska kontrollera att kontrollsystemet
är korrekt, tillförlitligt och skyddat
mot bedrägerier. Granskningen ska
också innehålla en utvärdering av
den metod för stickprov som ska
ingå i kontrollsystemet och stick-
provets frekvens. Dessutom ska
granskningen innehålla en ut-
värdering av de uppgifter som den
rapporteringsskyldige har lämnat
om sitt kontrollsystem.

En rapporteringsskyldigs kon-
trollsystem ska granskas av en
oberoende granskare. *Den obero-*
ende granskaren ska i ett intyg
lämna ett utlåtande om kontroll-
systemet.

Den oberoende granskaren ska i
ett intyg avge ett utlåtande om
kontrollsystemet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela
ytterligare föreskrifter om kontrollsystem och granskning av sådana
system.

⁸ Senaste lydelse 2021:668.

Den som är rapporteringsskyldig ska till tillsynsmyndigheten ge in en beskrivning av sitt kontrollsystem tillsammans med den oberoende granskarens intyg.

Tillsynsmyndigheten ska i ett särskilt beslut fastställa om den rapporteringsskyldiges kontrollsystem uppfyller kraven enligt 1 a § (hållbarhetsbesked).

Ett hållbarhetsbesked gäller tills vidare men ska omprövas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddelar närmare föreskrifter om beskrivning av kontrollsystem samt fastställande och omprövning av hållbarhetsbesked.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om styrkande av hållbarhet hos *biodrivmedel* och *biobränslen*.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela ytterligare föreskrifter om styrkande av hållbarhet hos *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen*.

Återkallelse av hållbarhetsbesked

1 d §¹⁰

Ett hållbarhetsbesked ska återkallas helt eller delvis av tillsynsmyndigheten om

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de *biodrivmedel* och *biobränslen* som *rapporterar* inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de *biodrivmedel* och *biobränslen* som *den rapporteringsskyldige rapporterar* inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

1. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att det med fog kan antas att de *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* som *omfattas av hållbarhetsbeskedet* inte kan anses vara hållbara,

2. den rapporteringsskyldige eller någon som ingår i den rapporteringsskyldiges produktionskedja bryter mot åtagandena i kontrollsystemet på ett sådant sätt att hållbarheten hos de *förnybara bränslen* och *återvunna kolbränslen* som *omfattas av hållbarhetsbeskedet* inte kan bedömas på ett tillfredsställande sätt, eller

⁹ Senaste lydelse 2021:668. Ändringen innebär bl.a. att fjärde stycket tas bort.

¹⁰ Senaste lydelse 2021:668.

3. det är uppenbart att de *bio-drivmedel och biobränslen* som *rapporteras* inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet iakttas.

3. det är uppenbart att de *förnybara bränslen och återvunna kolbränslen* som *omfattas av hållbarhetsbeskedet* inte kan anses som hållbara trots att åtagandena i kontrollsystemet iakttas.

Ett hållbarhetsbesked får även återkallas om rapporteringsskyldigheten har upphört.

Återkallelse enligt första stycket får inte ske *vid ringa felaktigheter*.

Återkallelse enligt första stycket får inte ske *om felet är ringa*.

Ett beslut om återkallelse gäller omedelbart.

Uppgiftsskyldighet

1 e §¹¹

Den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–4 ska lämna uppgifter

Den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–7 ska lämna uppgifter

1. för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag,

2. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor och för rapportering till den unionsdatabas som inrättas enligt samma direktiv, och

2. för Sveriges rapportering enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, och

3. om sådana mängder *bio-drivmedel eller biobränslen* som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket 1.

3. om sådana mängder *förnybara bränslen* som avses i föreskrifter som meddelats med stöd av andra stycket 1.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldigheten att lämna uppgifter och om undantag från den skyldigheten, och

2. att den som är rapporteringsskyldig ska informera konsumenter om vilken typ av biobränsle som används i den yrkesmässiga verksamheten och om bränslets geografiska ursprung.

1 f §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att uppgifter för rapportering till den unionsdatabas som inrättas enligt direktiv (EU) 2018/2001 ska lämnas av

¹¹ Senaste lydelse 2021:668.

1. den som är rapporteringsskyldig enligt 1 § första stycket 1–7, och

2. den som levererar flytande eller gasformiga förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen.

4 kap.

4 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att den som är eller har varit rapporteringsskyldig ska spara underlag för att styrka uppgifter för bedömningen av hållbarhetskriterier enligt denna lag.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Användning eller leverans av förnybara bränslen eller återvunna kolbränslen, som en rapporteringsskyldig hade i lager vid ikraftträdandet eller före ikraftträdandet hade avtalat om att köpa för leverans före den 1 januari 2026, ska inte medföra att ett hållbarhetsbesked återkallas eller inte beviljas, om inte detsamma hade gällt enligt äldre bestämmelser.

Förslag till lag om ändring i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs¹ att 2 kap. 2 och 3 §§ lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för vissa bränslen² ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 1.3

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §³

För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett,

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, och

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

b) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

Kravet på utsläppsminskning enligt 2 a gäller dock tidigast från den 1 januari 2026 och, även om anläggningen inte har varit i drift i 15 år, senast från den 1 januari 2030.

För att fasta biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett, med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används

1. har tagits i drift före den 20 november 2023 och anläggningen har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt, eller

2. har tagits i drift efter den 20 november 2023.

3 §⁴

För att gasformiga biobränslen ska anses som hållbara vid produktion av el, värme eller kyla ska användningen av dem medföra att utsläppen av

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse av lagens rubrik 2024:000.

³ Senaste lydelse 2024:000.

⁴ Senaste lydelse 2024:000.

växthusgaser understiger de utsläpp som användningen av fossila bränslen hade gett,

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, och

1. med minst 70 procent, om anläggningen där biobränslet används har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, *har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i mindre än 15 år, och*

2. med minst 80 procent, om anläggningen där biobränslet används
a) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år,

b) har tagits i drift före den 1 januari 2021, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt *och har varit i drift i minst 15 år,*

b) har tagits i drift före *den 20 november 2023 och anläggningen* har en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 10 megawatt,

c) har tagits i drift den 1 januari 2021–20 november 2023, har en sammanlagd installerad tillförd effekt på mindre än 10 megawatt och har varit i drift i minst 15 år, eller

d) har tagits i drift efter den 20 november 2023.

Kravet på utsläppsminskning enligt 2 a gäller dock tidigast från den 1 januari 2026. Kravet på utsläppsminskning enligt 2 b gäller tidigast från den 1 januari 2026 och, även om anläggningen inte har varit i drift i 15 år, senast från den 1 januari 2030.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2030.

Förslag till lag om ändring i drivmedelslagen (2011:319)

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om drivmedelslagen (2011:319)²

dels att 21, 27 och 28 §§ och rubrikerna närmast före 21 och 27 §§ ska upphöra att gälla,

dels att 2, 8, 10, 20, 22 och 29–32 §§ och rubrikerna närmast före 29 och 30 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas en ny paragraf, 17 a §, och närmast före 17 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §³

I denna lag avses med

alternativt bränsle: ett bränsle avsett för motordrift som inte är bensin eller dieselbränsle och som inte till övervägande del har sitt ursprung i råolja,

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59 i kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001, om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistiknomenklaturen och om Gemensamma tulltaxan,

biodrivmedel: ett vätskeformigt biodrivmedel: flytande bränslen eller gasformigt bränsle som är som framställs av biomassa och framställt av biomassa och avsett som används för motordrift, för motordrift,

dieselbränsle: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av nr 2710 19 41 eller 2710 19 45 i förordning (EG) nr 2031/2001,

drivmedel: ett bränsle som är avsett för motordrift eller energi i annan form som också är avsedd för motordrift,

drivmedelsleverantör: den som genom att leverera ett drivmedel är skyldig att betala skatt enligt lagen (1994:1776) om skatt på energi,

koldioxidekvivalent: den mängd dikväveoxid eller metan som medför en lika stor klimatpåverkan som koldioxid,

sommar: tiden

– från och med den 16 maj till och med den 31 augusti i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413 av den 18 oktober 2023 om ändring av direktiv (EU) 2018/2001, förordning (EU) 2018/1999 och direktiv 98/70/EG vad gäller främjande av energi från förnybara energikällor, och om upphävande av rådets direktiv (EU) 2015/652.

² Senaste lydelse av

21 § 2017:903

27 § 2017:903

28 § 2017:903

rubriken närmast före 27 § 2017:903.

³ Senaste lydelse 2020:261.

– från och med den 1 maj till och med den 15 september i övriga Sverige, och

vinter: tiden

– från och med den 16 oktober till och med den 31 mars i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, och

– från och med den 1 november till och med den 15 mars i övriga Sverige.

I övrigt har ord och uttryck i denna lag samma innebörd som i lagen (1998:1707) om åtgärder mot buller och avgaser från mobila maskiner, lagen (2001:559) om vägtrafikdefinitioner och lagen (2016:96) om fritidsbåtar och vattenskotrar.

8 §⁴

För klassificering i miljöklass 1 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetanindexet ska vara lägst 50,
2. cetantalet ska vara lägst 51,0, om bränslet omfattas av nr 2710 19 41 i Kombinerade nomenklaturen (KN-nr) enligt rådets förordning (EEG) 2658/87,
3. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara lägst 800,0 och högst 830,0 kilogram per kubikmeter,
4. destillationen ska innebära att begynnelsekokpunkten är lägst 180 grader Celsius och att minst 95 volymprocent har förångats vid 340,0 grader Celsius,
5. aromatiska kolväten får förekomma med högst 5 volymprocent,
6. polycykliska aromatiska kolväten får inte förekomma i någon mätbar mängd enligt Svensk Standard SS 155116, utgåva 2 eller motsvarande, före inblandning av fettsyrametylestrar,
7. svavel får förekomma med högst 10,0 milligram per kilogram,
8. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 7,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A1:2014, utgåva 1 eller motsvarande, och
8. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 7,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019, utgåva 1 eller motsvarande, och
9. metylcyklopentadienylmangantrikarbonyl (MMT) får förekomma med högst 2 milligram mangan per liter.

10 §⁵

För klassificering i miljöklass 3 ska ett dieselbränsle uppfylla följande tekniska krav:

1. cetantalet ska vara lägst 51,0,
2. densiteten ska vid 15 grader Celsius vara högst 845,0 kilogram per kubikmeter,
3. destillationen ska innebära att minst 95 volymprocent har förångats vid 360,0 grader Celsius,
4. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst
4. polycykliska aromatiska kolväten får förekomma med högst

⁴ Senaste lydelse 2015:593.

⁵ Senaste lydelse 2015:593.

8,0 procent av bränslets massa enligt Svensk Standard SS-EN 12916, utgåva 2, och

5. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 7–9.

8,0 procent av bränslets massa enligt Svensk Standard SS-EN 12916, utgåva 2,

5. fettsyrametylestrar får förekomma med högst 10,0 volymprocent och ska uppfylla kraven i Svensk Standard SS-EN 14214:2012+A2:2019, utgåva 1 eller motsvarande, och

6. i övrigt ska bränslet uppfylla de krav som anges i 8 § 7 och 9.

Bilaga 4

Tillgång till dieselbränsle med högst 7 volymprocent fettsyrametylestrar

17 a §

Den som tillverkar ett dieselbränsle eller yrkesmässigt för in ett dieselbränsle till Sverige ska se till att det på marknaden finns tillgång till dieselbränsle med högst 7,0 volymprocent fettsyrametylestrar.

20 §⁶

En drivmedelsleverantör ska i en utsläppsrapport till den myndighet som regeringen bestämmer en gång per år lämna uppgifter om de levererade drivmedlens

1. typ,
2. volym,
3. energimängd,
4. innehåll,

5. ursprung, och
6. inköpsställe, och

7. utsläpp av växthusgaser från hela livscykeln.

5. ursprung, och

6. utsläpp av växthusgaser från hela livscykeln.

22 §⁷

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. skyldighet för den som bedriver verksamhet med att tillhandahålla ett flytande eller gasformigt drivmedel, eller i en sådan verksamhet tillhandahåller el som drivmedel, att informera konsumenter om

a) drivmedlets utsläpp av växthusgaser och andra förhållanden som har betydelse för att bedöma drivmedlets miljöpåverkan, och

⁶ Senaste lydelse 2017:903.

⁷ Senaste lydelse 2022:1125.

b) hur stor andel biodrivmedel som en bensin eller ett dieselbränsle har, om metalltillsatser i drivmedlet och om lämplig användning av olika bränsleblandningar,

2. märkning, utformning, provning och kontroll av anordningar för bränslepåfyllning,

3. hur koldioxidekvivalenter ska beräknas,

4. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolvmotorer i luftfartyg,

5. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

6. skyldigheten enligt 17 § att se till att det finns tillgång till sådan bensin som avses i *den paragrafen*,

7. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

8. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten,

9. hur åtgärder får tillgodoräknas som minskning av utsläpp enligt 21 § och hur minskning av utsläpp ska beräknas, och

10. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Av lagen (2014:140) med bemyndigande att meddela vissa föreskrifter om marknadskontroll av varor och annan närliggande tillsyn framgår att föreskrifter om avgifter för marknadskontroll enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1020 av den 20 juni 2019 om marknadskontroll och överensstämmelse för produkter och om ändring av direktiv 2004/42/EG och förordningarna (EG) nr 765/2008 och (EU) nr 305/2011 får meddelas.

3. undantag från kraven i 6 § för bensin som är avsedd endast för drift av kolvmotorer i luftfartyg,

4. sådana undantag från saluföringsförbudet i 16 § som avser försäljning för fordonsindustrins forsknings- och testningsverksamhet eller för fordonsindustrins påfyllning av nytillverkade fordon inför leverans,

5. skyldigheten enligt 17 och 17 a §§ att se till att det finns tillgång till sådan bensin och sådant dieselbränsle som avses i *de paragraferna*,

6. skyldighet för den som ska informera om ett felaktigt drivmedel enligt 18 § att betala kostnaderna för att en myndighet informerar i leverantörens ställe,

7. rapporteringen enligt 19 och 20 §§ och undantag från rapporteringsskyldigheten, och

8. avgifter för tillsyn och för ärendehandläggning enligt denna lag och föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen.

Prövning av avgifter⁸**Prövning av förseningsavgift**29 §⁹

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift *och utsläppsavgift*.

Tillsynsmyndigheten prövar frågor om förseningsavgift.

Avgifternas betalning¹⁰**Betalning av förseningsavgift**30 §¹¹

En förseningsavgift *eller utsläppsavgift* ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

Avgifterna tillfaller staten.

En förseningsavgift ska betalas till tillsynsmyndigheten inom trettio dagar efter det att beslutet om att ta ut avgiften fick laga kraft eller inom den längre tid som anges i beslutet.

31 §¹²

Om en förseningsavgift *eller utsläppsavgift* inte betalas i rätt tid, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m. *Vid indrivning får fordran verkställas enligt utsökningsbalken.*

Om en förseningsavgift inte betalas i rätt tid, ska tillsynsmyndigheten lämna den obetalda avgiften för indrivning.

Bestämmelser om indrivning finns i lagen (1993:891) om indrivning av statliga fordringar m.m.

32 §¹³

En förseningsavgift *eller utsläppsavgift* faller bort om den inte har verkställts inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften fick laga kraft.

En förseningsavgift faller bort om den inte har verkställts inom fem år från det att beslutet att ta ut avgiften fick laga kraft.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

2. Bestämmelsen i 20 § i den nya lydelsen tillämpas första gången i fråga om den utsläppsrapport som avser kalenderåret 2025.

3. Bestämmelsen i 21 § om skyldighet för en drivmedelsleverantör att se till att utsläpp av växthusgaser uppgår till en viss nivå ska inte tillämpas för kalenderåret 2025.

⁸ Senaste lydelse 2017:903

⁹ Senaste lydelse 2017:903.

¹⁰ Senaste lydelse 2017:903

¹¹ Senaste lydelse 2017:903.

¹² Senaste lydelse 2017:903.

¹³ Senaste lydelse 2017:903.

4. I övrigt gäller äldre föreskrifter fortfarande för drivmedel som har levererats före ikraftträdandet.

Förslag till lag om ändring i lagen (2011:1200) om elcertifikat

Bilaga 4

Härigenom föreskrivs¹ att 2 kap. 4 § lagen (2011:1200) om elcertifikat ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

4 §²

När el produceras med flytande, fasta eller gasformiga biobränslen, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *biodrivmedel och biobränslen*.

För fasta och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast om bränslena används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 20 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

När el produceras med flytande, fasta eller gasformiga biobränslen, får elcertifikat tilldelas endast om biobränslena omfattas av ett hållbarhetsbesked enligt lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier för *vissa bränslen*.

För fasta och gasformiga biobränslen gäller första stycket endast om bränslena används i anläggningar med en sammanlagd installerad tillförd effekt på minst 7,5 megawatt för fasta biobränslen och på minst 2 megawatt för gasformiga biobränslen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2023/2413.

² Senaste lydelse 2021:670.

Förslag till lag om ändring i lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2017:1201) om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel¹

dels att 5 a § ska upphöra att gälla,

dels att rubriken till lagen samt 1, 2, 5, 7, 8, 11–13 och 15 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 6 och 8 a §§, och närmast före 6 och 8 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om reduktion av växthusgasutsläpp från vissa fossila drivmedel

Lag om reduktion av växthusgasutsläpp från bensin och diesel

1 §²

Denna lag innehåller bestämmelser om en skyldighet att minska växthusgasutsläppen från bensin, diesel och flygfotogen.

Denna lag innehåller bestämmelser om en skyldighet att minska växthusgasutsläppen från bensin och diesel.

2 §³

I denna lag betyder

bensin: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 eller 2710 11 59,

biodrivmedel: ett vätskeformigt bränsle som framställs av biomassa och som är avsett för motordrift,

biomassa: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung från jordbruk, inklusive material av vegetabiliskt och animaliskt ursprung, av skogsbruk och därmed förknippad industri inklusive fiske och vattenbruk, liksom den biologiskt nedbrytbara delen av avfall, inklusive industriavfall och kommunalt avfall av biologiskt ursprung,

diesel: ett bränsle som är avsett för motordrift och omfattas av KN-nr 2710 19 41 eller 2710 19 45,

flygfotogen: ett bränsle som är avsett för motordrift och som omfattas av KN-nr 2710 19 21,

¹ Senaste lydelse av lagens rubrik 2021:412.
5 a § 2021:412.

² Senaste lydelse 2021:412.

³ Senaste lydelse 2021:747.

koldioxidekvivalent: den mängd växthusgas som medför en lika stor klimatpåverkan som ett kilogram koldioxid,

KN-nr: nummer i Kombinerade nomenklaturen enligt kommissionens förordning (EG) nr 2031/2001 av den 6 augusti 2001 om ändring av bilaga I till rådets förordning (EEG) nr 2658/87 om tulltaxe- och statistik-nomenklaturen och om gemensamma tulltaxan,

reduktionsplikt: en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv per energienhet från reduktionspliktigt drivmedel genom inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel,

reduktionsplikt: en skyldighet att minska utsläppen av växthusgaser i ett livscykelperspektiv per energienhet från reduktionspliktigt drivmedel genom

1. inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel, *eller*
2. leverans av fossilfri el från en publik laddningsstation,

reduktionspliktigt drivmedel: ett drivmedel som innehåller högst 98 volymprocent biodrivmedel och som skattskyldighet har inträtt för enligt 5 kap. lagen (1994:1776) om skatt på energi, om drivmedlet är

1. bensin som inte används av Försvarmakten eller som inte är en alkylatbensin enligt 5 § drivmedelslagen (2011:319),
2. diesel som inte används av Försvarmakten eller som inte har försetts med märk- eller färgämnen enligt 2 kap. 8 § lagen om skatt på energi, *eller*

1. bensin som inte används av Försvarmakten eller som inte är en alkylatbensin enligt 5 § drivmedelslagen (2011:319), *eller*
2. diesel som inte används av Försvarmakten eller som inte har försetts med märk- eller färgämnen enligt 2 kap. 8 § lagen om skatt på energi,

3. flygfotogen som inte används av Försvarmakten,

reduktionspliktig energimängd: den energimängd som motsvarar volymen reduktionspliktigt drivmedel under ett kalenderår,

växthusgas: koldioxid, metan och dikväveoxid.

5 §⁴

Den som har reduktionsplikt för bensin eller diesel ska för varje kalenderår se till att utsläppen av växthusgaser från den reduktionspliktiga energimängden av sådana bränslen understiger utsläppen från motsvarande energimängd fossil bensin eller fossil diesel med minst den procentsats som anges nedan för respektive drivmedel:

År	Bensin	Diesel	År	Bensin	Diesel
2020	4,2	21	2020	4,2	21
2021	6	26	2021	6	26
2022	7,8	30,5	2022	7,8	30,5
2023	7,8	30,5	2023	7,8	30,5

⁴ Senaste lydelse 2023:823

2024	6	6	2024	6	6
2025	6	6	2025	10	10
2026	6	6	2026	10	10
			2027	10	10
			2028	10	10
			2029	10	10
			2030	10	10

Utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer

6 §⁵
Den som inte har reduktionsplikt och som har minskat utsläppen av växthusgaser genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer får överlåta utsläppsminskningen till någon annan som därefter får använda den för att uppfylla sin reduktionsplikt för samma kalenderår.

7 §⁶

Den som har reduktionsplikt och har minskat utsläppen för ett visst drivmedel på det sätt som anges i denna lag och mer än vad som krävs enligt 5 eller 5 a § får använda överskottet för att uppfylla reduktionsplikten eller överlåta överskottet till någon annan som därefter får använda det för att uppfylla sin reduktionsplikt.

Ett överskott får användas för att uppfylla reduktionsplikten för

- 1. diesel, om överskottet avser bensin eller diesel,
- 2. bensin, om överskottet avser bensin,
- 3. bensin, om överskottet avser diesel och om minst 6 procentenheter av plikten för bensin redan

Den som har reduktionsplikt och har minskat utsläppen för ett visst drivmedel på det sätt som anges i denna lag och mer än vad som krävs enligt 5 § får använda överskottet för att uppfylla reduktionsplikten eller överlåta överskottet till någon annan som därefter får använda det för att uppfylla sin reduktionsplikt.

- 2. bensin, om överskottet avser bensin, eller
- 3. bensin, om överskottet avser diesel och om minst 6 procentenheter av plikten för bensin redan

⁵ Tidigare 6 § upphävd genom 2021:747.
⁶ Senaste lydelse 2022:1217.

har uppfyllts genom egen inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel eller genom användning av ett överskott som avser bensin, *eller*

har uppfyllts genom egen inblandning av förnybara eller andra fossilfria drivmedel, *genom leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer* eller genom användning av ett överskott som avser bensin.

4. *flygfotogen, om överskottet avser flygfotogen.*

Ett överskott får användas enligt denna paragraf endast om det har uppkommit

1. samma kalenderår, eller
2. kalenderåret dessförinnan, i den utsträckning som regeringen föreskriver.

8 §⁷

Den som har reduktionsplikt ska varje år, *senast vid föreskriven tidpunkt*, redovisa till tillsynsmyndigheten i vilken utsträckning och hur reduktionsplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Överlåtelse och förvärv av en utsläppsminskning ska framgå av redovisningen.

Den som har reduktionsplikt ska varje år redovisa till tillsynsmyndigheten i vilken utsträckning och hur reduktionsplikten har uppfyllts under det föregående kalenderåret. Överlåtelse och förvärv av en utsläppsminskning ska framgå av redovisningen.

Redovisning av överlåtelse av utsläppsminskningar från leverans av el från publika laddningsstationer

8 a §

Den som har överlåtit utsläppsminskningar enligt 6 § ska varje år redovisa leveransen av fossilfri el från publika laddningsstationer och överlåtelser av utsläppsminskningar till tillsynsmyndigheten.

11 §

Om en förseningsavgift eller en reduktionspliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning ska avgiften lämnas för indrivning. *Indrivningen får verkställas enligt utsökningsbalken.*

Om en förseningsavgift eller en reduktionspliktsavgift inte har betalats efter betalningsuppmaning ska avgiften lämnas för indrivning.

⁷ Senaste lydelse 2021:747.

Den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i *tio* år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

Den som har eller har haft reduktionsplikt ska spara uppgifter som har betydelse för reduktionsplikten i *sju* år från utgången av det kalenderår som uppgifterna avser.

Den som har eller har haft reduktionsplikt ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

Den som har eller har haft reduktionsplikt *eller som har överlåtit utsläppsminskningar enligt 6 §* ska på tillsynsmyndighetens begäran lämna de upplysningar och de handlingar som myndigheten behöver för tillsynen.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. hur reduktionsplikten ska uppfyllas,
 2. beräkning av den reduktionspliktiga energimängden,
 3. beräkning av växthusgasutsläpp och koldioxidekvivalenter, och
 4. redovisning av reduktionsplikt.
2. beräkning av den reduktionspliktiga energimängden *och energimängden fossilfri el som har levererats från publika laddningsstationer,*
 4. redovisning av reduktionsplikt *och överlåtelser av utsläppsminskningar från leverans av fossilfri el från publika laddningsstationer.*

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2025.
 2. Bestämmelsen i 5 a § om reduktionsplikt för flygfotogen tillämpas inte för kalenderåret 2025.
 3. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för reduktionsplikt för flygfotogen för tid före den 1 januari 2025.
 4. För perioden januari–juni 2025 ska reduktionsplikten redovisas separat vid rapportering enligt 8 §.

Efter remiss har yttrande över promemorian Hållbarhetskriterier för vissa bränslen och en ny reduktionsplikt kommit in från 2030-sekretariatet, AB Volvo, Amazon Web Services, Chalmers tekniska högskola, Drivkraft Sverige, Energiföretagen Sverige, Energigas Sverige, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk, Försvarets radioanstalt, Försvarmakten, Försäkringskassan, Förvaltningsrätten i Linköping, IATA Sweden, Innovations- och Kemiindustrierna i Sverige (IKEM), Jernkontoret, Kammarrätten i Jönköping, Kommerskollegium, Konjunkturinstitutet, Konkursverket, Konsumentverket, Lantbrukarnas riksförbund, Lantmännen, Liquid Wind AB, Lunds universitet, tekniska högskolan, Mobility Sweden, Myndigheten för digital förvaltning, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, Naturvårdsverket, Näringslivets transportråd, Post- och telestyrelsen, Regelrådet, Region Jämtland Härjedalen, Region Kronoberg, SAS AB, Scania, Skatteverket, Skogsindustrierna, Skogsstyrelsen, Statens energimyndighet, Statens jordbruksverk, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll, Svemin, Svensk Sjöfart, Svenska bioenergiföreningen, Svenska naturskyddsföreningen, Svenska trädbränsleföreningen, Svenskt Näringsliv, Sveriges kommuner och regioner, Sveriges åkeriföretag, Swedavia Airports, Swedish Data Centre Industry Association, TechSverige, Telia, Tillväxtverket, Trafikanalys, Trafikverket, Transportföretagen, Transportstyrelsen, Vattenfall AB, Visit Sweden, Världsnaturfonden (WWF), Västra Götalandsregionen och Vätgas Sverige.

Följande remissinstanser har inte svarat eller har angett att de avstår från att lämna några synpunkter: Air BP AB, Avfall Sverige, Biometria ekonomisk förening, Business Sweden, EcoDataCenter, Facebook, Föreningen Svenskt Flyg, Greenpeace, Hushållningssällskapens förbund, Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien (KSLA), Luftfartsverket, Microsoft, Näringslivets regelnämnd, Power Circle, Region Norrbotten, Region Skåne, Region Stockholm, Region Västerbotten, Region Västernorrland, Svenska Datacenterföreningen, Svenska regionala flygplatser, Sveriges Energiföreningars Riksorganisation, Sveriges hamnar, Sveriges lantbruksuniversitet, Totalförsvarets forskningsinstitut, Volvo Cars och Visita Svensk Besöksnäring.

Därutöver har yttranden kommit in från Bird Life Sverige, eFuel Alliance e.V, Einride AB, IVL Svenska Miljöinstitutet, Neste Sverige AB, Norwegian Air Shuttle, Preem AB, Riksförbundet M Sverige, Stadsnätetsföreningen, Stockholms kommun, Svensk kollektivtrafik, Svensk Vindenergi, Svenska resebranschföreningen, Svenska Taxiförbundet, Södra Skogsägarnas ekonomiska förening och från en privatperson.